Tanjore Sarasvati Mahal Series No. 206.

BṚHADĪŚVARA MĀHĀTMYAM

*

Edited By

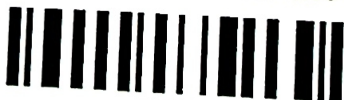
T. R. DAMODARAN, M. A., D. Ling., C. G. T.,
Lecturer in Sanskrit,
S. RAJALAKSHMI, Siromani,
Sanskrit Pandit,
N. SRINIVASAN, Siromani & Tamil Vidvan,
Sanskrit Pandit,
T. M. S. S. M. LIBRARY, THANJAVUR.

TANJORE MAHARAJA SERFOJI'S
SARASVATI MAHAL LIBRARY, THANJAVUR.

*

1985] [Price : Rs. 12—00

First Edition : — 1985.

Published by :

TANJORE MAHARAJA SERFOJI'S
SARASVATI MAHAL LIBRARY, THANJAVUR.

Published with the financial assistance from the Ministry of Education and Social Welfare, Govt. of India.

Printed at

T. M. S. S. M. LIBRARY PRESS, THANJAVUR.

तञ्जापुरी सरस्वती महालय ग्रन्थमालाया : पुष्पम् २०६

॥ बृहदीश्वरमाहात्म्यम् ॥

संपादकाः

टी. आर्. दामोदरन्,
सरस्वतीमहालय संकृतप्रवाचक:

एस्. राजलक्ष्मी,
एन्. श्रीनिवासन्,
सरस्वतीमहालय संस्कृत पण्डितौ.

प्रकाशकेन

तञ्जावूर् महाराजाशरभोजी सरस्वतीमहालय ग्रन्थालयेन
प्रकाशितं विजयतेतमाम्

१९८५]

[रु. १२—००.

प्रथमावृत्तिः – १९८५.

प्रकाशकः

तंजावूर् महाराजा शरभोजी सरस्वती महाल् ग्रंथालयः तंजावूर्.

मुद्रकः

सरस्वती महाल् ग्रंथालय मुद्रणालयः, तंजावूर्.

PREFACE

In the opinion of the scholars, Myths are the records of hearsay folk stories handed down from generation to generation, a few of which are written in the form of books. Sometime, apart from their imaginary tellings, the traces of Historical events are seen in the Myths. One such work is Brhadisvara Mahatmyam. This 400 years old work is now edited and published by the Library from the lone manuscript available here. The verses on Brhadisvara Mahatmyam tell us the history of 16 Cola Kings and their services rendered to Siva in constructing new temples and renovation done to old temples. It records the availablity of edicts in the temple premises of the king who caused the building of the big temple of Thanjavur. Many historians quote profusely from this work for their study on Big temple of Thanjavur. This important work at the first instant is coming to the light.

The Tamil and English translation versions have been edited along with a critical introduction by our Library staff Thiru T. R. Damodaran, Lecturer in Sanskrit, Mrs. S. Rajalakshmi and Thiru N. Srinivasan, Sanskrit Pandits. They have shown their scholarly interest in editing and translating the work. My hearty congratulations to them for their services to bring out this useful work.

My thanks are due to the Government of India for extending their grants to publish the rare and the useful manuscripts of the Library. All the Staff of the Library who involved themselves in the publication work deserve appreciation.

T. R. RAMASWAMY, I. A. S.,
Collector and Director,
T. M. S. S. M. Library.

Thanjavur,
20—2—85.

INTRODUCTION

BHAVISYOTTRAPURANAM:

The 15th volume of the descriptive catalogue of Sanskrit Manuscripts of our library idicates the availability of the Manuscripts of Bhavisyottara puranam which include many works dealing with sacred places in South India. From the Descriptive Catalogue Number 10037 to 10060, 24 manuscripts are available under this title. Except the 10037 and 10038 found under the title Bhavisyottarapurana, other manuscripts have a sub-title to denote its subject matter which is dealt in that manuscript. The followings are the sub-titles found in those manuscripts :

1. अग्नीश्वरमाहात्म्यम् — Agnis'vara Mahatmyam

   Three manuscripts are available. The story of Haradattacarya is given in detail.

2. अलकापुरीमाहात्म्यम् — Alakapurimahatmyam.

   This manuscript deals with the story of Alakapuri which is well known place called Tanjore or Karantai.

3. ज्ञानाङ्कुरपुरभाहात्म्यम् — Jnanankurapura mahatmyam

4. पट्टीश्वरमाहात्म्यम् — Pattis'vara mahatmyam.

   This manuscript deals with story of Pattis'varam near Kumbhakonam. In this same title another manuscript is also seen, and the text differs from the former.

5. पराशरक्षेत्रमाहात्म्यम् — Parasaraksetra mahatmyam

This work deals with places within the vicinity of Tanjore.

6. पुष्पवनमाहात्म्यम् — Puspavana mahatmyam.

The greatness of the place called Puspavana or the modern Tiruppunturutti situated on the southern bank of the branch of Kaveri called Kudamurutti. One more manuscript in the same title is also seen.

7. बृहदीश्वरमाहात्म्यम् — Brahadisvara mahatmyam.

This deals with the greatness of the place called Brahadisaksetra situated in Tanjore city itself. It also gives the history of Sixteen Cola Kings.

8. ब्रह्मपुराणमाहात्म्यम् — Brahmapura mahatmyam.

This manuscript gives the description of the temple Satanathaswamy of Sirkali in Sixteen Chapters. One more mauuscript iu this title is also available.

9. भूमीश्वरमाहात्म्यम् — Bhumis'vara mahatmyam.

10. वेङ्कटगिरिमाहात्म्यम् — Venkatagiri mahatmyam.

It is in 14 chapters deals with the following topics : Vibhagapras'amsana, Avatarapras'amsana, S'esagirivarnana, Venkatagirivarnana, Lakshmyavataraprasamsa. The next manuscript Venkatesvara Rahasyam is also seen along with the former one.

11. शक्तिवनमाहात्म्यम् — S'aktivana mahatmyam.

This is a compilation from Bhavisyottara purana. It deals with eight separate topics viz., Saktyastapas'caranam, Pis'acamocanam, Haris'-candropakhyanam, Haricandravarapradanam, Gajamoksanam, Sthanotkarsakathanam, S'akti-puskarini, Valukalinga.

12. शिवभक्तमाहात्म्यम् — Sivabhakta mahatmyam.

There are Four manuscripts in the same title. But the second one is said to be the Purvabhaga and the third and Fourth to be Uttarabaga.

BRAHADISVARA MAHATMYAM:

Among these twele titles, the Brahadis'vara Mahatmyam has been edited at present. This manuscript deals with the mythical history of Cola Kings of Tanjore and temples they built. It bears the MS No. B. 1849/D. 10050. It has been written in paper measuring 13½ inches × 7½ inches. The bundle possesses 49 sheets bearing 11 lines to a page in Devanagari script. It has 1250 granthas and the full text is available. Regarding the availablity of the same subject matter in other libraries Mr. K. A. Nilakanda sastri has studied in detail and has written one article on "Cola Legends" in the Journal of Oriental Resarch in 1930. In his article he gives the following details after giving the description of the Tanjore Manuscript.

"The Oriental Manuscripts Library, Madras, contains another copy of the same work in Ms. No. 2160 of the Descriptive catalogue of Sanskrit Manuscripts called Kaliyagarajavrttantam in the Catalogue. The work begins at fol. 43b and is written in Malayalam characters. This Manuscript contains only 27 out of thirty chapters and varies slightly from the Tanjore Manuscript, by giving different readings at some points, containing extra stanzas at others and occassionally omitting some stanzas that are found in the other manuscript. There is also a difference in the division of chapters from the fifteenth to the twenty second chapters between the two manuscripts. Wilson's catalogue of the Mackenzie collection mentions, among Sanskrit Manuscrits of 'charitas'or Historical and Traditional records, a paper manuscript in Devanagari character of the 'Cola-charita', doubtless another copy of the same work. This manuscript is not traceable at Madras and must have been transmitted to England in 1823-5. There seems to be no means at present of tracing its where abouts though one may surmise that it must be some where among the Mackenzie Manuscripts in the India Office.

"But there is available at Madras the Tamil translation of the same work noticed in detail by wilson under the title 'Chola Mahatmya' as no (1) under " Local history and Biography " in the section of his catalogue dealing with Tamil Books. Taylor also notices it, in Vol. III of his catalogue of Oriental Manuscripts p. 295. The Manuscripts corresponds to Taylor's description of it as 'a thin

quarto, on Europe paper, in good order' and contains besides the Cola Mahatmya, another short work called "cola des'a purvika caritram" by Taylar, but described in the original as "cola des'a purvika carittra viyakkiyanam" which is really what it is, viz. a disqusition (viyakkiyanam) on the cola history by one of Col. Meckenzie's agents Vyada Naick (Veda Naiyaka—Taylor) of Tanjore. The Tamil translation of the Brahadisvara Mahatmya is said to have been undertaken at the instance of Maharaja Chatrapati Serfoji Maharaja Saheb of Tanjore. Although we are informed that a summury has been made in Tamil for the benefit of the world, what we have is more or less literal translation and it is of interest to note that the translation closely follows the Tanjore manuscript. It may be mentioned that this Tamil translation is valuable as it gives the exact Tamil equalents of the geographical names in the Sanskrit Original which, without such guidence, cannot always be easily identified. Drutisthala for instance is Tiruppanduruthi; Ghatesa is Tirukkadaiyur; Trikotika is Tirukkodikaval; Valmikanagara is Tiruvarur and so on. Between the dates of Wilson's cataloguing and Taylor's this manuscript had gone out from the Mackenzie collection and was restored to it by Taylor by a lucky chance". A Marathi translation of this Mahatmyam done by Sesakavi, (1790 A. D.) without any deviation is found in our library has been published by our library edited by Mr. T. R. Bhimarao.

Brhadis'vara Mahatmeyam is in Thirty chapter and gives the charitable services

rendered by the 16 Cola Kings to Lord Siva. The list of places where Siva temples were constructed and renovated by the kings is dealt in these thirty chapters. The circumstances and the incidences which lead the Kings to undertake such charitable services are narratted with puranic touch.

If, a critical approach is being made to this Mahatmya, whether it has any historical value, we may quote here the opinion of Wilson and Taylor. Wilson says, "This work is more of a legendary than a historical character and is intended to record the devotion of Various cola princes to Siva as shewn in the consecration of different lingas". Taylor says. "It is rather on sacred temples and expiation of crimes. than on secular matter that the work chiefly dwells; and by the word mahatmyam so much only is intended".

So, our pain to trace the historical value in this work, resulted only in futile. Mr. K, A. Nilekhanta Sastri points out the deviation found in this lengends from the historically proved fects.* "This work is of no use whatever for purposes of history is evident on the face of it. Even if we neglect the supernatural elements in the narrative, it is impossible to make history out of 16 generations of kings whose suceession was in every ease from father to son. and who ruled altogether over a period of nearly eleven centuries. Excepting the names of Kulottunga,

*Journal of Oriental Research, Cola Legends, K. A, Nilakhanta Sastri, 1930, pp. 336 - 339.

Vira, Karikala, Rajendra and Sundara and that of Haradatta all the other names are unknown to history and barefaced invention. The marriages of these 16 kings-with kerala and Pandiya country are only namesake and the names of queens given here have no historical value. If we consider the legends themselves in the light of the other legends of a similar nature it becomes clear that we have in the Brhadisvara Mahatmyam a late. (say about 16th century) very confused redation of well-known stories torn out of their traditional setting and applied in a haphazard manner to imaginary kings.

The story of the obscure origin of Kulottunga, the first cola in this account, is unknown to genuine cola tradition incorporated in contemporary copper plate charters and stone inscriptions which trace the descent of the colas from an eponymous ancestor cola. himself a descendant of the Solar line of kings, and according to which Kulottunga came several generations after the foundation of the historical cola dynasty of Vijayalaya. The inscriptions ascribe the raising of the floodbanks of the Kaveri to Karikala; our book retains the memory of the main achivement in the phrase " Kaveri-paradrk-Cola " (Ch.VIII) but twists into the construction of a metalic dam and ascribes it to a Sasisekara. Again, the story of a calf being crushed under the chariot wheels of a cola prince who suffered the extreme penalty at the hands of his father Manu is narrated in many of the Tamil classics. Here Manu's place is taken by Sivalinga.

The long narration (chapters X to XVII) of Karikala's leprosy, the exertions of Haradatta and the construction of the Brahadisvara temple which apparently forms the central theme of this Mahatmyam and gives it one of the two names by which it is known, this legend is not only unsupported by any other account known to us, but is given the lie direct by the very inscriptions on the walls of the temple which are cited in his support by the ignorant versifier who indited the mahatmyam." The author of the mahatmyam might have heard the hear-say stories and wanted to record them in his work. Further that it was aware of them, at his time, that the inscriotions found on the walls of the temple narrates the history of the construction of the temple and the king who caused its built. But, alas! the author of the work was fully ignorant about the reading of inscriptional letters.

The three-eyed king of the Telugu country who suffered the loss of his third eye at the hands of a cola was Pallava Trinetra and not Pratapa-rudra and the cola king ruling at the time was Karikala, not Rajendraas our Mahatmyam has it*.

The foundation of Jayacolapura as narrated in this work (chap. XXIII) is a euphemeristic attempt to explain the origin of Jayankonda colapuram, founded by Rajendra I, and the name Jayacola is obviously drawn from the name of the city to give a setting to the story.

---

*Ref: Kalingattupparani.

The sin of brahmahatya committed and expiated by Sundracola, is an old motif in South Indian legend centring round Madhyarjuna (Tiruvidai marudur). This story fitted to Sundracola, is also found in Tiruvilaiyadal of Perumbarrap-puliyur Nambi and attributes the brahmahatya to Varaguna Pandiya.

DATE OF THE MANUSCRIPT :

The Haradattacarya carita in this work is associated with Karikala. But there is another Pandiya King. who is associated with Haradatta is Sivalingabhupati. It is well known that Siva-lingabhupati of the Kondavidu Reddi family (C. 1450 AD)[1] was the author of a commentary on Haradattacarya's *catur veda tatparya sangraha*. It seems likely that the legend connecting the Pandiya Sivalinga with Haradatta had its origin only when the true history of Sivalingabhupa, the Reddi author had been sufficiently forgotten for the legend to appear plausible. If this surmise is correct the Haradattacarya carita must be dated at least-say a century after Sivalinga's date, which would take us to about the legends in the Brhadisvera Mahatmyam that would put together about the same time. We may say that it dates from the latter half of the 16th century or a little later[2].

Anyhow, Brhadis'vara Mahatmyam has become a point of controversy among the

1 Madras Ephigraphical Report 1900, p. 24. and Hultzsch Report on Sanskrit Mss. No, II p. XII.

2 Journal of Oriental Research. Ibid., p. 339.

historians and often quoted from it. So we decided to bring out the original in print along with Tamil and English translation. The Tamil rendering closely follows the Sanskrit text whereas the English rendering gives only the important points and gist of each chapter.

We are greteful to Mr. S. Meykanda Devan. I.A.S., the then District collector and Director of this library for having given us permission to edit this book. Our thanks are due to the present District collector and Director of the Library Mr. T. R. Ramaswamy I.A.S.. who is kind enough to give a preface to this work. It will not fulfill if we do not mention the encourgments and all possible helps extended by Mr. A. Panchanathan, M. A., B. Lib. Sc., Administrative officer i/c.. Our sincere thanks to him and to all the staff of the Library who are always co-operative to our research and studies. Our thanks are due to the staff of the press who brought out this book to light of printing with neet execution.

Sarasvati Mahal Library,
Thanjavur.
12-12-85.

T. R. Domodaran, M.A.,D.Ling.,
Lecturer in Sanskrit,
S. Rajalakshmi, *Sanskrit Pandit*
N. Srinivasan, *Sanskrit Pandit.*

॥ श्रीः ॥

॥ बृहदीश्वरमाहात्म्यम् ॥

अगजाननपद्मार्कं गजानन महर्निशम् ।
अनेकदं तं भक्तानां एकदन्तमुपास्महे ॥ १

सूत :

पुरा कैलासशिखरे सुखासीनं जगद्गुरुम् ।
महादेवं परानन्दं भक्तानामभयप्रदम् ॥ २

त्रियंबकं महेशानं सुगन्धिं पुष्टिवर्धनम् ।
नन्दिभृङ्गिमहाकालस्कन्दविघ्नेशसेवितम् ॥ ३

कैलासशिखरासीनं देव्या सिंहासनस्थितम् ।
चामराभ्यां वीज्यमानं सुप्रसन्नमुखाम्बुजम् ॥ ४

प्रणिपत्य महादेवी पार्वती शिवमब्रवीत् ।

पार्वती :

देव देव महादेव त्रियंबक जगद्गुरो ॥ ५

विश्वोदयस्थितिलय प्रधानपुरुषाव्यय ।
ब्रह्मविष्ण्वीशदेहैस्त्वं हंसिपास्युदयस्थितिम् ॥ ६

करोषि निखिलं शम्भो चराचरजगद्गतम् ।
प्रश्नमेकन्तु पृच्छामि तन्मेवद महेश्वर ॥ ७

हृदिस्थं बहुकालेन दययेश तदुच्यताम् ।
इत्थं पृष्टो महादेव्या स्मयमानमुखांबुजः ॥ ८
उवाच पार्वतीं शम्भुः सुप्रसन्नमनोरथः ॥

ईश्वर :

त्वया यत्पृष्टमखिलं अर्पणे तद्वदाम्यहम् ।
येन ते मनसस्तृप्तिर्भविष्यति वदाद्य माम् ॥ ९

तद्वदाम्यखिलं वृत्तं भूतभव्य - भविष्यकम् ।
इति शम्भोर्वचश्श्रुत्वा प्रहृष्टा पर्वतात्मजा ॥ १०

प्रणम्य चरणद्वन्द्वं महादेवस्य शूलिनः ।
प्राञ्जलिर्विनयोपेता भर्तारमिदमब्रवीत् ॥ ११

॥ इति श्री भविष्योत्तरेमहापुराणेबृहदीश्वरमाहात्म्ये
पार्वतीप्रश्नोनाम प्रथमोऽध्यायः ॥

॥ अथ द्वितीयोऽध्यायः ॥

पार्वती :

देव देव महादेव शरणागतपालक ।
कृतत्रेताद्वापरेषु कल्पादिषु पुनःपुनः ॥ १

प्रलये समनुप्राप्ते नष्टे स्थावरजङ्गमे ।
महासूर्यमहावातमहामेघोदवृष्टिभिः ॥ २

दग्धशोषणवृष्ट्यादिनाशिते भूतलेखिले ।
ब्रह्माण्डे पुनरुद्भूते त्वदाज्ञावशत ईश्वर ॥ ३

त्वं रुद्रविष्णुविधिभिः करोषि निखिलञ्जगत् ।
चतुर्दश इमे लोकाः गिरिनद्यर्णवादिकाः ॥ ४

सुरासुरास्सदिक्पालाः मुनयो मनवोखिलाः ।
त्वदुद्भूता महादेव त्वदाज्ञावशवर्तिनः ॥ ५

ब्रह्मास्थितिकरो नित्यं विष्णुः पालयते जगत् ।
रुद्रस्संहरते चान्ते (न्त) इत्थं सृष्टिः प्रवर्तिता ॥ ६

सूर्याऽनलोनिलेन्द्राद्या ऋषयो मनवो ग्रहाः ।
शेषो गजाः शिंशुमारः कूर्माद्या वितलस्थिताः ॥ ७

त्वदाज्ञावर्तिनः सर्वे धा(र)यन्ति चराचरम् ।
अष्टादशेषुद्वीपेषु जम्बूद्वीपः सुपुण्यदः ॥ ८

तस्मिन् वै नववर्षाणि खण्डेऽस्मिन् परमेश्वर ।
तत्र यद्भारतं वर्षमाहिमाचलसेतुमत् ॥ ९

पुण्यभूमिरियंश्रेष्ठा तस्मिन्नद्यः सुपुण्यदाः ।
गङ्गाच यमुनाचैव गुप्ताचैव सरस्वती ॥ १०

नर्मदाकपिलातुङ्गापयोष्णीशोण एव च ।
कृष्णाभीमा च गोदा च कावेरी ताम्रपर्णिका ॥ ११

एताश्च भारतेपुण्याः अन्याश्च शतशस्स्थिताः ।
केदारश्च प्रभासश्च कुरुक्षेत्रं प्रयागकम् ॥ १२

कालञ्जरं महाकालं पुष्करं बदरीवनम् ।
चित्रकूटं नैमिशश्च गङ्गाद्वारामरेश्वरम् ॥ १३

गोकर्णं त्र्यम्बकंपुण्यं श्रीशैलमरुणाचलम् ।
कालहस्तिगिरिश्चैव वृध्दाद्रिर्गोनिगस्तथा ॥ १४

पुण्डरीकपुरं चैव सह्याद्रिश्च महेन्द्रकः ।
शुक्तिमान्निषधो विन्ध्यो हिमाद्रिश्चमारालयः ॥ १५

अयोध्या मधुरा माया काशि काञ्ची अवन्तिका ।
पुरी द्वारवती शम्भोः भारते मोक्षदायिकाः ॥ १६

आसां नदीनां तीरेषु देवर्षिस्थापितानि च ।
स्वायंभुवानि लिङ्गानि क्षेत्राण्यपि महेश्वर ॥ १७

युगे युगे प्रणष्टाणि मन्मूर्त्या वैष्णवान्यपि ।
तीर्थान्यपि महादेव प्रणष्टानि युगे युगे ॥ १८

कथं तेषामुद्भवः स्यात् वदकल्यन्ति (   )मे प्रभो ।
इत्थं पृष्टो गिरिजया महादेव उवाचताम् ॥ १९
ध्यात्वैव सुचिरं कालं देवीं वीक्ष्य महेश्वरः ॥

॥ इति भविष्योत्तरेमहापुराणे बृहदीश्वरमाहात्म्ये पार्वतीप्रश्नोनाम द्वितीयोऽध्यायः ॥

*

॥ अथ तृतीयोऽध्यायः ॥

ईश्वर :

सम्यक्पृष्टं त्वया देवी सर्व संशयनुत्तये ।
वदामि संग्रहेणैव विश्वासार्थं कलौनृणाम् ॥ १

कृतत्रेताद्वापरेषु पञ्चषड्देशभूमिपाः ।
सूर्यसोमान्वयोद्भूता भक्ता मम महेश्वरी ॥ २

केदारकाञ्चीकाश्यादि नदीतीरस्थलेषु च ।
दृष्ट्वा स्वयंभूलिङ्गानि नष्टानि प्रलयेश्वरी ॥ ३

वल्मीकवालुकाराशिपूर्णानि च विशेषतः ।
उत्सार्य पांसुजालं तत् चक्रुः धामानि शङ्करी ॥ ४

प्राकार गोपुरादीनि लिङ्गगर्भगृहाणि च ।
स्कन्दविघ्नेशदेवीनां आलयानि पृथक् पृथक् ॥ ५

पुण्ये नक्षत्रयोगेषु तीर्थान्यप्युत्सवानि च ।
आगङ्गासेतुमूलान्तं पालयन्ति महीभुजः ॥ ६

कल्पादौ च विशेषेण तेषूत्सन्नेषु पार्वती ।
मदाज्ञया ममगणाः सञ्जाताः पृथिवीतले ॥ ७

शिवधर्मस्य विस्तारः स्थित(र)रक्षार्थमीश्वरी ।
शिवकैङ्कर्यसिध्यर्थं देशानां पालनाय च ॥ ८

नन्दान्ताः क्षत्रियाजाताः शिवभक्तकुलेषु च ।
शूद्रायां ब्राह्मणाज्जाताः उत्तमा इति कीर्तिताः ॥ ९

चेरविक्रमपाण्ड्याख्य चोलाभूवन्महीतले ।
चेरः प्रख्यातनाम्नासीत् चेरवंशधुरन्धरः ॥ १०

परम्परास्ते द्वात्रिंशद्राजानः प्रथिताः कलौ ।
शिवभक्ता महात्मानो भस्मरुद्राक्षधारकाः ॥ ११

शिवभक्तार्चकास्सर्वे शिवलिङ्गार्चकास्सदा ।
शिवकैङ्कर्यनिरताः धनैश्चमनसाभ्यदाः ॥ १२

चतुष्षष्टि महाघट्टान् गङ्गातीरे वितेनिरे ।
विश्वनाथादिलिङ्गनां द्विचत्वारिंशतामपि ॥ १३

ज्ञानवाप्यादि तीर्थानां तीरबन्धानि तेनिरे ।
केदारञ्च प्रयागञ्च ओङ्कारं वैद्यनाथकम् ॥ १४

प्रभासं पुष्करञ्चैव गोकर्णं त्र्यम्बकं तथा ।
द्वाविंशत्यन्वयाभूपाः कल्पादौ शिवतत्पराः ॥ १५

क्रमेण शिवधर्माणि चक्रुरेवं महेश्वरी ।
द्विजाग्रहारदानानि धर्माण्यन्यानि ते नृपाः ॥ १६

पानीयान्नप्रदाश्शालाः पथि चक्रुस्स्वदेशके ।
विन्ध्यास्य दक्षिणेभागे मुञ्जभोजादि विक्रमाः ॥ १७

पिनाक्युभयतीरेषु चक्रुर्धामानि मे शिवे ।
श्रीशैलं चैव गोकर्णं कालहस्ति त्रियम्बकम् ॥ १८

अहोबलं वेङ्कटञ्च ते धामानि, वितेनिरे ।
तीर्थान्यपि बबन्धुस्ते सीमाग्रामगता नृपाः ॥ १९

मलयध्वजपूर्वास्ते पाण्ड्याः पञ्चशतं नृपाः ।
ताम्रपर्णीवेगवती तीरयोरुभयोस्सदा ॥ २०

तीर्थानि चक्रुर्धामानि हालास्यादीनि पार्वति ।
जनार्दनं शुचीन्द्रञ्च वृषाद्रिं पापनाशकम् ॥ २१

तोताद्रिकन्यातीर्थादि शिवागाराणिकृत्स्नशः ।
ते चक्रुः पाण्ड्यभूपालाः अग्रहाराणि सत्तमाः ॥ २२

सत्रान्नपानपांथानां पथिवृक्षाश्च भूरिशः ।
मर्यादां ग्रामसीमान्तां चक्रुः पाण्ड्याल्सकेरलाः ॥ २३

तेषां वंशे प्रसूता त्वं मीनाक्षीति च संज्ञिता ।
सुन्दरेश महालिङ्गे निवसामि त्वयासह ॥ २४

तेषां वंश प्रसूतानां भक्तिप्रख्यापनाय वै ।
चतुष्षष्ठि महालीला मयाकारि नगात्मजे ॥ २५

माणिक्कवाचकं ज्ञानसम्बन्ध सुन्दरं तथा ।
वाक्पतिश्चैव मद्भक्तं कृत्वा द्राविडभाषया ॥ २६

तत्तत्स्थानाख्यगानैश्च पावयामि जगच्छुभम् ।
दक्षिणञ्चैव गोकर्णं तथैवोत्तर कोशकम् ॥ २७

श्रीमद्धातेपुरीनाथ कैङ्कर्यं तेनिरे नृपाः ।
चेरचोला विक्रमाश्च पाण्ड्याः केरलवंशजाः ॥ २८

रामेश्वरे पुण्डरीके वेदारण्ये महेश्वरी ।
कमलालय संज्ञे च श्रीकण्ठे गजकानने ॥ २९

कावेर्या उभयोस्तीरे रत्नाद्रौ मातृपर्वते ।
चक्रुस्ते शिवधामानि शिवधर्माणि भूरिशः ॥ ३०

चतुष्पष्ठि महाभक्ताः तेषां जातिषु जज्ञिरे ।
देवि चोलमहीपानां चरितं कथयामि ते ॥ ३१

शृणुष्व सावधानेन सर्वेषां भक्तिदायकम् ॥

॥ इति श्री भविष्योत्तरेमहापुराणेबृहदीश्वरमाहात्म्ये
तृतीयोऽध्यायः ॥

॥ अथ चतुर्थोऽध्यायः ॥

सूत :

शिवस्य गणपास्सर्वे सञ्जाता भूतले नृपाः ।
भक्तिं कुर्वन्त ईशाने महादेवपदाम्बुजे ॥ १

राजानस्ते कीर्तिधनास्समरे जितशत्रवः ।
भस्मरुद्राक्षमालाढ्याः शिवभक्तार्चने रताः ॥ २

शिवलिङ्गार्चकास्सर्वे पुत्रैः पौत्रैः सहादरात् ।
ब्राह्मणार्चापराः सर्वे स्नानदानरतास्सदा ॥ ३

शिवस्थानानि चक्रुस्ते चोलभूमण्डले नृपाः ।
जीर्णस्फुटित सन्धानकराः स्वायंभुवस्थले ॥ ४

स्वतन्त्राण्यपि चान्यानि शिवधामानि ते नृपाः ।
प्राकारगोपुरादीनि तीर्थानि विविधान्यपि ॥ ५

तीर्थतीराणि पुण्यानि बबन्धुश्चोलभूभुजः ।
वीर्यार्जितं सस्यजातं धनैश्चक्रुश्शिवालयान् ॥ ६

विप्राग्रहारनिपुणैरन्नच्छत्र (सत्र)मठादिभिः ।
मार्गारोपणकैर्वृक्षैर्नदीसोपान मण्डपैः ॥ ७

पुष्पमण्डपनिर्माणैर्महामण्डपविस्तरैः ॥
शिवाज्ञया ते गणपा बभूवुश्चोलभूभुजः ॥ ८

चतुर्थांश धनेनैव सैन्यभृत्यानपोषयन् ।
करं ते जगृहुर्भूपाः गुडास्मक सुधेष्टकम् ॥ ९

प्रजानां रक्षकास्ते वै शिक्षकाः पापिनां नृपाः ।
नीतिज्ञा धर्मशीलाश्च कामक्रोधमदोझ्झिताः ॥ १०

दया दाक्षिन्यनिरता दीनानाथान्ध पोषकाः ।
ते निरे शिवधामानि गोभूदानानि ते नृपाः ॥ ११

महाषोडशदानानि षोडशावृत्तिदायकाः ।
विप्राग्रहारदानैश्च धनधान्योपयोगिभिः ॥ १२

अन्नसत्रमठोद्यानपान्थविश्रान्तिमण्टपैः ।
तीर्थादितीरवन्धैश्च वापिकूपतटाककैः ॥ १३

पानीयपानकानम्बुदायिनो धर्मकालिके ।
गन्धताम्बूलव्यजनपुष्पच्छत्रप्रदानृपः ॥ १४

शीतार्तानां तथा वासःहेमन्तेऽन्नप्रदानृपाः ।
रात्रौ शकटमारोप्य दीनानाथान्नदायकाः ॥ १५

तेषु जातेषु चोलेपु सस्याढ्याभूत् वसुन्धरा ।
निर्दस्युरभवत्पंथा आगङ्गास्सेतुमूलतः ॥ १६

स्वल्पसैन्येऽपि तेषान्तु जयोभूच्छिवभक्तितः ।
एवं वत्सरसाहस्रं कल्पादौ ते महीभुजः ॥ १७

अपालयन् चोलभूमिं शिवकैङ्कर्यतत्पराः ।
तेषां प्रत्येकशश्चित्रं चरित्रं कथयामि ते ॥
श्रुणु त्वं सावसाधानेन श्रुण्वतां पापनाशनम् ॥ १८

॥ इति श्रीभविष्योत्तरेमहापुराणेबृहदीश्वरमाहात्म्येचोलकैङ्कर्यकरणन्नाम चतुर्थोऽध्यायः ॥

*

॥ अथ पञ्चमोऽध्यायः ॥

मुनयः

कथं षोडश चोलास्ते संभवन्पृथिवीतले ।
शिवाज्ञयानस्तान् सूत कुत्रकुत्र स्थलेषु वै ॥ १

शिवकैङ्कर्यमातेनुः तेषां नामानि नो वद ।
चरितं पापशमनं शिवभक्तमहीभुजाम् ॥ २

उक्त्वा श्रुत्वापि मेधावी शिलोवकं व्रजत्यसौ ।
मुनीनां वचनं श्रुत्वा तानाह प्राञ्जलिस्तदा ॥ ३

प्रणम्यतान्नैमिशीयान् पुण्यं चोळचरित्रकम् ।

सूत :

श्रुणुध्वं मुनयस्सर्वे नैमिशारण्यवासिनः ॥ ४
श्रुतं व्यासान्मया पूर्वं भविष्याख्ये पुराणके ॥

श्रुणुध्वं चोलचरितं षोडशानां महीभुजाम् ।
शिवकैङ्कर्ययुक्तानां भस्मरुद्राक्षधारिणाम् ॥ ५

सूर्यान्वयसमुद्भूतः कुलोत्तुङ्गो महीपतिः ।
स कश्चित् खर्वटग्रामे कृषिकर्मकरोऽभवत् ॥ ६

तत्पत्नी कोमलानाम कोमलाङ्गी पतिप्रिया ।
पतिशुश्रूषणरता भर्तृवाक्यपरायणा ॥ ७

विनयाचारवाग्दानैरन्नैरतिथिपूजका ।
एवं तयोः संवसतोः कालो भूयानगाद् द्विजाः ॥ ८

शिवभक्तार्चनरतोशिशवलिङ्गं दिदृक्षतोः ।
काषायकन्थाधारी च भस्मरुद्राक्ष भूषणः ॥ ९

समभ्यर्चा निशि गृहं कुलोत्तुङ्गस्य शङ्करः ।
तं समागतमालोक्य भस्मरुद्राक्ष भूषणम् ॥ १०

कुलोत्तुङ्गः प्रणम्याह तत्पत्नी विनयान्विता ।
बभाषे वचनं चारु तदा भक्तं प्रहर्षितः ॥ ११

कुलोत्तुङ्ग :

एहि भक्त प्रसीदेति मद्गृहे भोजनं कुरु ।
तेन मे सफलं जन्म भविष्यति तवार्चनात् ॥ १२

शिवस्य शिवभक्तस्य नान्तरं विद्यते प्रभो ।
तवार्चनाच्छिवस्तुष्टो भविष्यति न संशयः ॥ १३

इत्युक्त्वाऽऽक्षाल्य तत्पादौ पीठे तमुपवेश्य च ।
तदङ्गं गन्धलेपेन पुष्पैश्चैव समर्चयत् ॥ १४

षड्रसं भोजयामास भक्ष्यभोज्यसमन्वितम् ।
पुनः प्रक्षालनजलं दत्त्वा ताम्बूलमप्यथ ॥ १५

शय्यायां तमुपानीय तत्पादौ मर्दयंस्थितौ ।
तयोर्भक्तिं समालोक्य तावुवाच महेश्वरः ॥ १६

ईश्वर :

युवाभ्यां भक्तिभावेन निशि संपूजितोऽस्म्यहम् ।
तेन मे तृप्तिरतुला संजाता तव भाग्यतः ॥ १७

पट्टबन्धं करिष्यामि तव चोलभुवस्त्वहम् ।
आषोडशान्वयं राज्यं तव दत्तं न संशयः ॥ १८

तवान्वयोद्भवाः सर्वे मत्कैङ्कर्यपरास्सदा ।
भविष्यन्ति महीपाला मम भक्ता न संशयः ॥ १९

इत्युक्त्वा शङ्करस्तत्र सस्मार च धनाधिपम् ।
शिवस्य स्मृतिमात्रेण तत्रागाच्च धनाधिपः ॥
प्रणम्य साम्बं तद्गेहे किं करोमीत्युवाच ह ॥ २०

॥ इति भविष्योत्तरेमहापुराणेबृहदीश्वरमाहात्म्ये
पञ्चमोऽध्यायः समाप्तः ॥

*

॥ अथ षष्ठोऽध्यायः ॥

ईश्वरः

एतस्मिन् दण्डकारण्ये कुलोत्तुङ्गो महीपतिः ।
आषोडशान्वयं चास्य राज्यं दत्तं मयाधुना ॥ १

मदालयान् समुध्दर्तुं कर्तुं धामानि कृत्स्नशः ।
एतद्गेहे वसाद्य त्वं निधिभिर्धनपाधुना ॥ २

त्वया धनानि लब्धानि मदर्चातश्शमीवने ।
जप्येशाद्दक्षिणेभागे क्रोशमात्रस्थिते पुरा ॥ ३

निराकृतो रावणेन कुबेर हृतपुष्पकः ।
विषादेन तपस्तप्तं तत्र स्थानोत्तमे त्वया ॥ ४

आनन्दवल्ल्या तञ्जेशस्तवाहं वरदोऽभवम् ।
निधीनामाधिपत्यं ते दत्तं त्वत्स्तोत्रपूजया ॥ ५

तस्याः पुर्याः मयानाम दत्तं धनपते पुरा ।
दक्षिणालक संज्ञैषा धनधान्ययुता पुरी ॥ ६

तस्यां तवाधिपत्यं च दत्तं संवसतां नृणाम् ।
न दारिद्र्यं न पापानि प्रभवन्ति प्रधर्षितुम् ॥ ७

धनधान्य समृध्दिश्च तत्र संवसतां भवेत् ।
प्रसादः शङ्करस्यैव भवेत्तञ्जेश्वरेक्षणात् ॥ ८

आनन्दवल्ल्याः कृपया भवन्त्यानन्दनिर्भराः ।
मृतानां शिवसारूप्यं तस्मिन् स्थाने धनाधिप ॥ ९

तवायं चोलराज्याय शीघ्रमेवाभिषिच्यताम् ।
त्वं धनैः पूरयाशु त्वमेनं राजानमुत्तमम् ॥ १०

मद्भक्तं लक्षणोपेतं कुरु त्वं मकुटार्पणैः ।
दिव्याभरणवस्त्रैश्च चामरच्छत्रवीजनैः ॥ ११

कुबेरोऽपि शिवस्याज्ञां गृहीत्वा चोलभूपतिम् ।
कोमलाङ्गं कुलोत्तुङ्गं स्थाप्य सिंहासने तदा ॥ १२

नवरत्नमयं पट्टं तत्काले प्रबन्ध वै ।
अत्यर्कमकुटं दीप्तं हारकेयूर भूषणम् ॥ १३

अङ्गरागं च रुचिरं तत्पत्न्यै तस्य सो ददौ ।
स्वयं साम्बो वृषारूढो गणवृन्दसमन्वितः ॥ १४

सर्वैः सुरैः संवृतात्मा तदास्मै दर्शनं ददौ ।
स दृष्ट्वा देवदेवेशं कुलोत्तुङ्गो महीपतिः ॥ १५

कोमलाङ्ग्या तदा पत्न्या प्रणम्य शिवपादयोः ।
तुष्टाव देवदेवेशं साम्बं चन्द्रकलाधरम् ॥ १६

कुलोत्तुङ्गः

नमस्ते देव देवाय शितिकण्ठाय शम्भवे ।
विश्वाय विश्वनाथाय प्रणतार्तिप्रणाशिने ॥ १७

वेद वेदान्तवेद्याय भवाय भवहारिणे ।
विष्णुब्रह्मेन्द्ररुद्राणां कारणाय नमोनमः ॥ १८

सर्वैश्वर्येण युक्ताया सर्वानन्दमयाय च ।
यत्ते दृष्टं पदाम्भोजं तेन धन्योऽसि शङ्कर ॥ १९

नृपस्य वचनं श्रुत्वा तन्मूर्ध्नि स्वकरं दधत् ।
उवाच भगवान् शम्भुः कुलोत्तुङ्गमहीपतिम् ॥ २०

ईश्वर :

गणश्रेष्ठोऽसि सञ्जातो मद्भक्त्या भूतले नृप ।
न मे पदाब्जयोर्भक्तिं मापयिष्यः कदाचन ॥ २१

चातुर्वर्ण्यं जनानां च रक्षणात् प्रीतिरस्ति मे ।
स्वायम्भुवानां स्थानानां समुध्दर्तुं कृतोनृपः ॥ २२

मया षोडशवंश्यानां त्वद्भवानां महीपते ।
आदिमस्त्वं चोलकुले कुलोत्तुङ्गो भविष्यसि ॥ २३

तव दातुं नवनिधीन् शिवकैङ्कर्यहेतवे ।
साहाय्यकर्ता सततं कुबेरस्ते भविष्यति ॥ २४

शिल्पिनां प्रवरो राजन् विश्वकर्मापि मानुषः ।
भविष्यति सहायस्ते कैङ्कर्यं शिवधामसु ॥ २५

मानुषेषूपपद्येत तवाज्ञाकारकस्सदा ।
मनुर्मयो विश्वकर्मा धाता चैव विधातकः ॥ २६

सर्वशिल्पवतां श्रेष्ठा भविष्यन्ति महीतले ।
तेन स्थानानि मे राजन् कावेर्युभयतस्तटे ॥ २७

स्वायंभुवानि दैवानि कुरुष्वार्षोध्दर्ति नृप ।
शिवकैङ्कर्य करणाद्वासः कैलास एव हि ॥ २८

विश्वकर्माणमाहूय शिवो वाक्यमुवाच ह ।

शिव :

पञ्चभिः शिल्पिभिः सार्धं मानुषो भव भूतले ॥ २९

कुरु धामानि दिव्यानि शिल्पशास्त्रोक्तमार्गतः ।
आषोडशान्वयं भूपा भविष्यन्त्यस्य वंशजाः ॥ ३०

तावत्कालं वसाद्यैव त्वं वंशक्रमतो भुवि ।
धनदो धनदानेषु त्वं च शिल्पे नियोजितः ॥ ३१

उभौ प्रकुरुतां राज्ञशिवधाम्नि सहायकम् ।
कुबेरोऽपि धनं कामं प्रदास्यति महीपते ॥ ३२

भूमौ निखननाद्द्रव्यं यावदिच्छं ददे तव ।
उवाच विश्वकर्माथ प्रणाम्य परमेश्वरम् ॥ ३३

विश्वकर्मा :

तव कैङ्कर्य करणान्मच्छिल्पं पावनीकृतम् ।
करिष्याम्यस्य साहाय्यं त्वदाज्ञां को विलङ्घयेत् ॥ ३४
कुबेरोऽपि महादेवं प्रणिपत्याह साञ्जलिः ॥

कुबेर :

नवभिर्निधिभिस्सार्धं यावच्चोलावनीश्वराः ।
कुर्वन्ति शिवकैङ्कर्यं धनं तावद्दाम्यहम् ॥ ३५

त्वदाज्ञया महादेव निधयस्सार्थका मम ।
खनन्ति गां यत्र चोलाः शिवधाम्ने धनार्थिनः ॥ ३६

वसुन्धरायामन्वर्थं दर्शयामि निधीन्नव ।
प्रणम्य विश्वकर्माथ शिवाज्ञां शिरसाग्रहीत् ॥ ३७

राजा सन्तुष्टहृदयः प्रणम्येशं नतस्स्थितः ।
शिवश्चादर्शनं प्राप्तस्स्वप्नवद्दृश्यते नृपः ॥ ३८

॥ इति श्री भविष्योत्तरेमहापुराणेकुलोत्तुङ्गचोलचरिते
षष्ठोऽध्यायः ॥

*

॥ अथ सप्तमोऽध्यायः ॥

सूत :

कुलोत्तुङ्गस्ततः प्रातर्दृष्ट्वा मकुटपट्टकम् ।
खनकैः खानयामास स्वगृहे गृहनिष्कुटम् ॥ १

तत्रलब्ध्वा बहुधनं तेनाश्वगजसैनिकान् ।
स्वभृत्यान् स्थापयामास वशीचक्रे भुवं तदा ॥ २

स राज्यमखिलं शासन्निहतारिस्सभूपतिः ।
कान्ताराञ्च्छेदयामास कावेर्यास्तटसंरुहान् ॥ ३

शतं मुखानि कावेर्यास्तीरस्थान्यालयान्यपि ।
उद्धर्तुकामो नृपतिः शिवदत्त धनेन वै ॥ ४

श्रीकण्ठेशालयं पुण्यं चकार शिव भक्तिमान् ।
तथा मातृगिरौ पुण्यं चक्रे राजा शिवालम् ॥ ५

मातृभूतेश्वरस्याथ तथा रत्नगिरीशितुः ।
तथोन्नतं च विघ्नेशं स्थापयामास पर्वते ॥ ६

सुगन्धिकुन्तलाम्बायास्तथालयमनुत्तमम् ।
तृणज्जोतीश्वरस्यैव तथा मरतकाचलम् ॥ ७

शिल्पिभिः कारयामास जीर्णोद्धारं शिवालयम् ।
अखिलाण्डमहादेव्या स्तथा जम्बूपतेः प्रभोः ॥ ८

गर्भागारं गोपुराणि प्राकाराणि व्यधान्नृपः ।
महाप्रकारमेवैकं शिवभूति प्रदानतः ॥
कारयामास शिल्पज्ञैरुन्नतं भासुरं तदा ॥ ९

श्रीरङ्गसंज्ञिकस्यापि दिव्यालयमथाकरोत् ॥
जम्बूनाथ क्षेत्रगुणं दृष्ट्वाशिश्ये हरिः स्वयम् । १०

प्रणिपत्य महादेवमखिलाण्डेश्वरीं शिवाम् ।
तथा दक्षिणगोकर्णमथस्थात्(धस्तात्) पर्वतेऽपि च ॥ ११

शिवालयद्वयं चक्रे शिल्पिभिर्द्दपदा नृपः ।
तथान्यान्यपि पुण्यानि ह्यालयानि महेशितुः ॥ १२

कारयामास देवस्य घृतस्थानेश्वरस्य च ।
श्रीमत्पञ्चनदीशस्य गर्भागारं च गोपुरम् ॥ १३

प्राकारं कारयामास श्रीप्रयाणेश्वरालयम् ।
शमीवनं समागत्य यत्र तेपे पराशरः ॥ १४

कुबेराय प्रसन्नोऽभूद्यत्र तञ्जापुरेश्वरः
यत्रानन्दमहावल्ली देवी तञ्जासुरं रणे ॥ १५

निधायाष्टमहाशक्तीरष्टदिक्ष्वपि तत्र वै ।
एकवीरा जयन्ती च मर्दिनी महिषार्दिनी ॥ १६

मारीच (ची) रेणुका काली कोटी च परितस्स्थिता ।
शूलेनपातयामास तञ्जं तन्नामतः पुरम् ॥ १७

प्रार्थयामास तां देवीं स्वस्य प्रख्यातिहेतवे ।
वसिष्ठः पूजयामास तदीशान्यां महेश्वरीम् ॥ १८

कृत्वा तीर्थं च तत्रैव स्वनाम्ना मुनिपुङ्गवः ।
तद्दक्षिणे वैद्यनाथो देव्या सन्निहितस्सदा ॥ १९

सादिरूपेण देवेशः पुष्पमालाधरो हरः ।
तन्नैरृते देवतीर्थं स्नातानां सर्वकामदम् ॥ २०

तत्र लिङ्गं महादेव्या स्थितं करतलेश्वरम् ।
तञ्जेश्वरात् प्रतीच्यां च नीलमेघं हरिं तथा ॥ २१

नृसिंहं च तदा राजा दृष्ट्वा वै कोङ्कणेश्वरम् ।
यत्र कोङ्कणसिद्धाय प्रसन्नः पार्वतीपतिः ॥ २२

स्थलमत्यद्भुतं दृष्ट्वा तत्र तस्यालयं व्यधात् ।
तञ्जेश्वरस्य देवस्य प्राकारं गोपुरं तथा ॥ २३

आनन्दवल्लीदेव्याश्च सुधापुष्करिणीतटम् ।
शिल्पिभिः कारयामास कुलोतुङ्गो महीपतिः ॥ २४

एवं नवतिवर्षाणि शिवकैङ्कर्यमातनोत् ।
प्रजाश्च पालयामास चातुर्वर्ण्यं महीपतिः ॥ २५

मठान्नदानकरणैरग्रहारानुपालनैः ।
महापूजोत्सवादीनि शिवधामसुवैभवः ॥ २६

कारयामास नियमाद्देवचोलं सुतं तदा ।
अभिषिच्य स्वके राज्ये पत्न्या प्राप शिवान्तिकम् ॥ २७

कुलोत्तुङ्गस्य चरितं भक्तस्याथ महीपतेः ।
उक्त्वा श्रुत्वापि मेधावी सर्वपापैः प्रमुच्यते ॥ २८

॥ इति श्री भविष्योत्तरेमहापुराणेकुलोत्तुङ्गचरिते
बृहदीश्वरमाहात्म्ये सप्तमोऽध्यायः ॥

*

॥ अथाष्टमोऽध्यायः ॥

सूत :

देवचोलस्ततोमात्यैर्धर्मतः पालयन्महीम् ।
तत्र कामिकवंशीयाः भार्यां सौन्दर्यवल्लिकाम् ॥ १

शिवार्चां कारयामास पितृवन्नृपनन्दनः ।
शिवालयानि भूरीणि शिल्पिभिर्द्व्यदानतः ॥ २

मध्यार्जुनं कुंभघोणं श्वेतारण्यं द्रुतिस्थलम् ।
श्रीवाच्छयं मङ्गलेशानं कुदालं दुर्गकेश्वरम् ॥ ३

एतानि शिवधामाणि ह्यग्रहाराणि भूरिशः ।
कृत्वा राजा महाबाहुर्लेभे शैवपदं ततः ॥ ४

षष्ठिवर्षाणि नृपतिर्धर्मतः परिपाल्य गाम् ।
शशिशेखर चोलोऽसौ तत्पुत्रोऽभूत् महीपतिः ॥ ५

उपयेमे सुचार्वङ्गीं नाम्ना चम्पकवल्लिकाम् ।
पितृवत्पालयामास धर्मतः पार्थिवात्मजः ॥ ६

शिल्पिभिः कारयामास द्रव्यं दत्त्वा सुभूरिशः ।
मायूरं वैद्यनाथं च घटेशं वटनायकम् ॥ ७

त्रिकोटिकं सुन्दरेशं क्षीरिणीशं शिलेश्वरम् ।
कुशारण्यं वेदवनं दीर्घेशं वारुणेश्वरम् ॥ ८

गोत्रटेशं खर्वटेशं तेजिनीकाननेश्वरम् ।
काश्यान्तु संशिथिल्येशं बिल्वारण्येश्वरस्थलम् ॥ ९

तथान्यान्यपि पुण्यानि वैष्णवान्यपि भूपतिः ।
चकार शिवधामानि विनयाचारतत्परः ॥ १०

स्वायंभुवानि स्थानानि षष्ठिसंख्यानि भूपतीः ।
कावेरोपारदृकचोलः स एवाऽभून्महीपतिः ॥ ११

तत्कन्या गुणवल्लीति नाम्नागुणवतीसती ।
पाण्ड्याय दत्तवान्राजा धर्मेणाऽमितविक्रमः ॥ १२

कारयामास भूपालशिशल्पिभिश्शैवभूसुरैः ।
शिवद्विजान्महीपृष्ठे स्थापयामास शूलिनः ॥ १३

पूजार्थं देवदेवस्य शिवागमविशारदान् ।
तस्यैवं वर्तमानस्य पूजाक्षोभो महानभूत् ॥ १४

कावेर्याश्च प्रवाहेन तं पूजाश्चक्रुशुभृशम् ।

प्रजा :

त्वयिशासति धर्मेण शशिशेखर भूपते ॥ १५

कावेर्याश्च प्रवाहेण त्वद्राष्ट्रे क्षोभणं हि नः ।
सस्यनाशाद्ग्रामनाशाद्ग्रहाणाञ्चैव नाशतः ॥ १६

स्थास्यामो न वयं राष्ट्रे तव चोलमहीपते ।
इत्थं प्रजानां वचसा ययौ राजा नदीपुरम् ॥
मण्डलं चोपवासेन पूजान्ते संस्तुवन् शिवम् ॥ १७

शशिशेखर :

जयशंभो महादेव पाहिमां प्रमथाधिप ।
विश्वेश्वर वृषारूढ नमस्ते शशिशेखर ॥ १८

जयवेदान्तसंवेद्य सर्वाधार परात्पर ।
व्योमकेश नदीनाथ पाहि गङ्गाधराद्यमाम् ॥ १९

तत्स्तुत्याभूत्नभोमध्याद्वाणी चोलावनी पतिम् ।

वाणी :

कावेरी सा मयाज्ञप्ता राज्ञो राष्ट्रे हि पालये ॥ २०

कावेर्योरुभयोर्मध्ये सेतुं कुरु महीपते ।
यावच्चोलावनीभागे सस्यानां वृद्धयेज्जलम् ॥ २१

तावन्मात्रप्रवाहेण कावेरी प्रवहिष्यति ।
इत्थं वाणीवचश्श्रुत्वा हृष्टः कैंकर्यमातनोत् ॥ २२

नदीपुरेश देवस्य प्राकारं मण्डपादिकम् ।
कावेरी प्राह तं स्वप्ने मयि सेतुं शिवाज्ञया ॥ २३

कुरुत्वं चोलभूपाल तिष्ठत्वाचन्द्रतारकम् ।
अखण्डायास्सखण्डायाः कावेर्याश्च प्रसादतः ॥ २४

पञ्चलोहैस्तदा सेतुं चक्रे श्रीरङ्गपूर्वतः ।
तस्य स्वप्नेऽथ कावेरी समागत्याददाद्वरम् ॥ २५

कावेरी :

तव देशे सस्यनाशः प्रजानाशश्च वै भवत् ।
मर्यादा स्थापिते धर्मे सेतुरूपा स्थिताभवेत् ॥ २६

इत्थं प्रसादात्कावेर्याः कावेरी पारदृङ् नृपः ।
तदा प्रभृति चोलेन्द्रो विख्यातश्शशिशेखरः ॥ २७

तत्सुतश्शिवलिङ्गाख्य चोलोऽभूच्छिवभक्तिमान् ।
तस्य राज्यं प्रदत्वा तु लब्ध्वा वर्षाणि सप्तति ॥
पत्न्या सहायः कैलासे शिवसारूप्यभागभूत् ॥ २८

॥ इति श्री भविष्योत्तरेमहापुराणे देवचोल, शशिशेखरचोल चरिते अष्टमोऽध्यायः ॥

॥ अथ नवमोऽध्यायः ॥

सूत :

शिवलिङ्गाख्य चोलोऽभूद्राजा चोलमहीपतिः ।
पद्मवल्ली च तद्भार्या तथामात्यैश्शशास गाम् ॥ १

निहतारिर्धर्मपरः शिवकैङ्कर्यतत्परः ।
साक्षिनाथं स्वामिशैलं सोमेशं पट्टिकेश्वरम् ॥ २

दिव्येशं पातलेशं च श्रीवल्मीकपुरालयम् ।
पार्श्वतः परितस्तस्य शतमेकोनविंशति ॥ ३

शिवालयानि भूरीणि चक्रे चोलमहीपतिः ।
स पुराणसरिद्वक्त्रं समीचक्रे नृपोत्तमः ॥ ४

सदा वल्मीकनगरं चोलोभ्यागात्ससैनिकः ।
शिवलिङ्गाह्वयोनन्तु रुद्रपादं विलोकितुम् ॥
त्यागराजमहेशस्य ससुतस्सहभार्यया ॥ ५

न्यवास स तत्रैव कञ्चित्कालं स चोलराट् ।
कदाचित्तत्सुतोराज्ञः वीरोत्सरथामस्थितः ॥ ६

वेगेन गच्छन् स पथि गोवत्सं चक्रमध्यगम् ।
न विवेदान्यतः पश्यन् द्रुतं प्रागान्नृपात्मजः ॥ ७

रथचक्रभ्रमेणैव गोवत्सः खण्डितो मृतः ।
पुत्रोऽभ्यागात् राजगृहं तत्पृष्टेचाप्यगाच्चगौः ॥ ८

क्रोशान्ती साश्रुनयना राज्ञोद्वारिस्थिताऽभवत् ।
दण्डैस्सन्ताडिताचापि हठेनैव जगाम सा ॥ ९

प्रासादमध्यगश्चोलः क्रोशन्तीं वीक्ष्य गां तदा ।
उवाच स्वभटान्राजा दयार्द्रहृदयस्तदा ॥ १०

शिवलिङ्गचोल :

किमाक्रोशत्वियं धेनुः ममद्वारि वदन्तुमाम् ।
केचित्प्रीत्या नृपं प्राहुः तत्पुत्रस्य व्यतिक्रमम् ॥ ११

कर्णौ पिधाय निरगात्पुत्रमाहूयवैक्रुधा ।
उवाच राजा क्रोधेन अमात्यान्वीक्ष्य तत्सुतम ॥ १२

गो ब्राह्मणानां हितकृत् चोलवंश इति प्रथा ।
सानघ्नानेन पुत्रेण दुष्पुत्रेण ममाद्य किम् ? ॥ १३

इत्युक्त्वा खण्डयामास रथचक्रेण तत्सुतम् ।
गोवत्सवद्द्विधाभूतो वीराख्यः तत्सुतः क्षणात् ॥ १४

ददृशुस्साहसंराज्ञः नोचुःकेपि नृपाग्रतः ।
विस्मिता जनतास्सर्वा वागभूत्तत्र संसति ॥ १५

वाणी :

यस्मात्पुत्रेषणं त्यक्त्वा स्वधर्मस्थो नृपोऽद्यम् ।
पुत्रेऽपि दण्डं निदधौ गोविप्रहितकृन्नृपः ॥ १६

राजपुत्रश्च गोवत्सः उत्तिष्ठेतां यथा पुरा ।
तत्क्षणाद्राजपुत्रश्च गोवत्सश्चोत्थितस्तदा ॥ १७

तं दृष्ट्वा नृपतिं पौराः साधु साध्विति शंसिरे ।
पुत्रं वत्सं नृपो दृष्ट्वा गां संपूज्य नमस्य च ॥ १८

वत्सं तदग्रे निदधात् सा लिहन्ती व्यवस्थिता ।
राजानं वीक्ष्यते साश्रुनेत्रा हर्षान्विताऽभवत् ॥ १९

वल्मीकेशं नमस्कृत्य त्यागेशं चोलभूपतिः ।
उवाच देव देवाग्रे त्यागराजस्य चोलराट् ॥ २०

शिवलिङ्गचोल :

त्यागराजमहाराजसेवया किं न लभ्यते ।
एकं न लभ्यते जन्म जननीक्लेशकारणम् ॥ २१

पुत्रमित्रकलत्राद्या जन्मजन्मभवन्ति वै ।
श्रीपुरेऽद्यापि दृश्यन्ते कृतं राज्ञाश्मना तदा ॥ २२

रथो वत्सो राजपुत्रो गौश्चेशानदिशि स्थिता ।
स्वकृतिख्यापनायासौ शिवलिङ्गाख्य चोलराट् ॥ २३

एवं प्रभावो भूपोऽसौ राज्यं कृत्वा स धर्मतः ।
वीरचोलं पदेस्थाप्य पत्न्याभ्यागात् शिवान्तिकम् ॥ २४

सप्तपष्ट्यन्तिमेवर्षे तच्चरित्रमघापहम् ।
तत्पुत्रो वीरचोलाख्यो हेमवल्ली च तत्प्रिया ॥ २५

शशास गां स धर्मेण पितृवच्चोल पुंगवः ।

पुंगव :

स सप्त त्यागधामानि चक्रेन्यानि शिवस्य तु ॥ २६

वीरचोलाह्वयसुखं कावेर्यास्सोकरोन्नृपः ।
अशीति सप्तवर्षान्ते राज्यं कृत्वा शिवं ययौ ॥ २७

॥ इति श्रीभविष्योत्तरेमहापुराणेशिवलिङ्गचोल वीरचोल चरिते
नवमोऽध्याय: ॥

*

॥ अथ दशमोऽध्यायः ॥

सूत :

तत्पुत्रः करिकालाख्यस्तद्भार्या काञ्चनाङ्गिका ।
तया शशास धर्मेण चोलभूतलमंजसा ॥ १

तस्याभूद्गुरुरुत्कृष्टः हरदत्ताभिधो द्विजः ।
शिवभक्तो महाभागश्शिवभक्तस्य भूपतेः ॥ २

तदाज्ञया नृपश्चक्रे अग्नीश्वरशिवालयम् ।
दुर्गेश्वरं मङ्गलेशं पुण्यमाम्रवणेशितुः ॥
धर्मेणाऽपालयच्चोलः प्रजा पुत्रानिवौरसान् ॥ ३

सूत :

तस्यैवं वर्तमानस्य शासतश्चोल भूतलम् ।
जन्मान्तरांहसा तस्य कृष्णः कुष्ठं भवत्तनौ ॥ ४

तेनैव दुःखितो राजा संतप्तोऽऽहर्निशं गुरुम् ।
उवाच प्रणतो भूत्वा हरदत्तं महीसुरम् ॥ ५

करिकाल :

प्रणतस्य प्रसादं मे कुरुष्व द्विजसत्तम ।
न मे राज्ये न सन्तोषः भोगैर्वाऽपि महाधनैः ॥ ६

प्रजाश्च पालिता नित्यं पुत्वद्धर्मतो द्विज ।
अग्रहाराणि भूरीणि अन्नपानीय शालिकाः ॥ ७

षोडशावृत्तिदानानि षोडशानि कृतानि वै ।
शिवालयानि भूरीणि स्वयंभूस्थानकेषु च ॥ ८

गोदान कन्यादानानि पात्रेषु च कृतानि मे ।
तथापि नाजहात्कुष्ठं ममाङ्गे किं करोम्यहम् ॥ ९

त्वत्पादौ शरणं यामि गुरुर्मे दुःखनाशनम् ।
कुरुष्व सुविचार्यैव त्वं वै भक्तोऽसि शंकरे ॥
राज्ञो वचनमाकर्ण्य हरदत्तोऽभ्युवाच तम् ॥ १०

हरदत्त :

माशुचोगच्छ राजेन्द्र अहं संप्रार्थये शिवम् ।
मण्डलं मां प्रतीक्षस्व ततो वक्ष्यामि निश्चयम् ॥ ११

सूत :

इत्युक्त्वाऽग्नीश्वरं प्रायात् शिबिकाधिष्ठितो द्विजः ॥ १२

शिवभक्तैस्समालोच्य शिवस्याग्नीश्वरान्तिके ।
कावेर्यामुषसि स्नात्वा भस्मरुद्राक्षभूषणः ॥ १३

शिवभक्तैर्द्विजैश्शान्तैः तत्रागत्य शिवालये ।
पञ्चाक्षरायुतजपं चक्रे लवणवर्जितम् ॥ १४

महाभिषेक पूजाभिः तोषयामास शंकरम् ।
शिवद्विजकुलोद्भूतैः शिवागम विशारदैः ॥ १५

रुद्राभिषेकं चक्रेऽसौ महन्यास पुरस्सरम् ।
स्वर्णकुंभं निधायाग्रे पट्टवस्त्रोपशोभितम् ॥ १६

कावेरीशीतलजलैः पाटलागरुवासितैः ।
शताष्टोत्तरसंख्याकैर्ब्राह्मणैर्वेदपारगैः ॥ १७

एकादश गुणंरुद्रं त्रिकालं जापयन् द्विजैः ।
तेनाभिषिच्य देवेशं श्रीमदग्नीश्वरं शिवम् ॥ १८

अविच्छिन्नाग्रधाराभिः सेचयामास शंकरम् ।
देवीं स्कन्दं गजास्यञ्च पूजयामास भक्तितः ॥
तुष्टावैवं महादेवं हरदत्तोप्यहर्निशम् ॥ १९

हरदत्त :

नमस्ते शशिचूडाय नमोगंगाधराय ते ।
नमो दिव्याय भव्याय उग्राय च कपर्दिने ॥ २०

त्रियंबकाय दिव्याय महादेवाय वेधसे ।
शंकराय हरायाऽस्य भक्तानामार्तिहारिणे ॥ २१

कालान्तकविनाशाय मन्मथान्तकाय ते ।
नमस्ते व्योमकेशाय पार्वतीपतये नमः ॥ २२

एवं वै संस्तुवंछम्भुं त्रिकालं ध्यानतत्परः ।
निशिशिश्ये महादेवं ध्यायन्भूमौ द्विजैस्सह ॥
एवं मण्डलपर्यन्तं तत्रोवास शिवालये ॥ २३

॥ इति श्री भविष्योत्तरेमहापुराणेवृहदीश्वरमहिमायां हरदत्ताचार्य प्राथंनं नाम
दशमोऽध्यायः ॥

*

॥ अथ एकादशोऽध्यायः ॥

सूत :

तस्यैवं स्वपतश्शम्भोरग्रे तत्र शिवालये ।
हरदत्तस्य वै स्वप्ने प्रादुर्भूतो महेश्वरः ॥ १

इन्दुगङ्गाजटामौळिः साम्बस्सर्पविभूषणः ।
रुद्राक्षमालाभरणो भस्मदिग्धस्त्रिपुण्ड्रधृक् ॥ २

उवाच सुप्रसन्नोऽस्मि करिकालस्य हे द्विज ।
वक्तुमर्हस्यशेषेण तस्मै राज्ञे ममाशयम् ॥ ३

ईश्वर :

कालहस्तिपुरे पूर्वं स राजा लब्धकः स्थितः ।
शिवरात्र्यां विलोक्यैव तेन राज्यत्वमाप्तवान् ॥ ४

कालहस्तीश्वरं मां च देवीं ज्ञानाम्बिकामपि ।
बहुहिंसात्व दोषेण कृष्णकुष्ठो बभूव ह ॥ ५

तस्य राज्ञः प्रणाशार्थं देहे कुष्ठस्य वच्म्यहम् ।
दण्डकारण्यमध्ये तु जनस्थानाभिधेश्वर : ॥ ६

पराशरवने पूर्वं पूजयामास मां मुदा ।
नित्यं पार्थिवलिङ्गानां शतमष्टोत्तरं स्वरः ॥ ७

कलभाकृतिमानेन करोति नियमात् द्विज ।
स्वायंभुवाख्यलिङ्गस्य तञ्जेशस्यैव नैर्ऋते ॥ ८

श्रीमत्करतलेशस्य पश्चिमे तीर्थमुत्तमम् ।
शिवगङ्गाभिधं पुण्यं दर्शनस्नानपानतः ॥ ९

तत्तीर्थस्नानमात्रेण सर्वपापैः प्रमुच्यते ।
कोङ्कणेशाद्दक्षिणे तु शक्तिकूपाच्च पश्चिमे ॥ १०

स्कन्दस्य सन्निधिर्यत्र तत्रास्तेद्यापि वै गुहः ।
कार्तिक्यां कृत्तिकायोगे तं दृष्ट्वा पुण्यभाग् भवेत् ॥ ११

खरपूजितलिङ्गानि राशिरूपाणि तत्र हि ।
तद्राशिर्दृश्यतेद्यापि तत्तीर्थाद्दक्षिणे महत् ॥ १२

सा भूमिर्देवखातेति प्रोक्ता शिल्पविदुत्तमैः ।
तत्क्षेत्रे तेन राज्ञा त्वं कारयोत्तुङ्गगोपुरम् ॥ १३

दृषद्भिः पीठमूलान्तं देव्याः स्कन्दगणेशितुः ।
प्राकारपरिघोपेतमग्रे वै गोपुरद्वयम् ॥ १४

श्रीमत्करतलेशस्य उत्तरे दिक्तटे द्विज ।
नाम्नातुन्दिल विघ्नेशं स्थाप्य निर्विघ्न हेतवे ॥ १५

तद्गर्भगेह सदृशं बाणलिङ्गं समानय ।
स राजा त्वं च तां गच्छन्नर्मदां पुण्यदायिकाम् ॥
तत्र च ओङ्कारकुण्डे तु स्नात्वा भक्तियुतो मम ॥ १६

बाणलिङ्गद्वयं पूर्वं करग्राह्यं नृपस्य वै ।
तृतीयं करगं राज्ञः तद्वयं तत्र पातय ॥ १७

सूक्ष्मं तत् करगं भूयात् तीरस्थं वृद्धिमेष्यति ।
तन्नाम्ना बृहदीशाख्यं श्री रुद्राप्रतिपादितम् ॥ १८

तं नित्यं कर्षयन्मार्गे वणिग्भिः पूजयन्पथि ।
चक्रयन्त्रं समारोप्य पुष्पमण्टपसंयुतम् ॥ १९

त्वद्भक्त्या राजभक्त्याहं यामिनश्रमदायकः ।
तं नीत्वैवाशु तत्स्थाने यावद्गोपुरबन्धनम् ॥ २०

समर्चयाशुनियतं धूपदीप निवेदनैः ।
महाभिषेकविधिभिः पूजयस्व शिवद्विजैः ॥ २१

आदिशैवकुलोद्भूतैः श्रीमत्पञ्चनदागतैः ।
चतुर्विंशतिसंख्यातैः शिवशेखरपूर्वकैः ॥ २२

ब्रह्मपीठं विष्णुपीठं कृत्वातत्सदृशं नवम् ।
तद्गर्भगेहे संस्थाप्यमष्टबन्धविधानतः ॥ २३

कुंभाभिषेकविधिना संपूज्यार्चय शङ्करम् ।
अहं पातालमूलान्तं प्रविशामि रसातलम् ॥ २४

स्वायंभूतो भविष्यामि दर्शनात्फलदो नृणाम् ।
धर्मार्थं काममोक्षांश्च ददामि परिपश्यताम् ॥ २५

स्नात्वात्र शिवगङ्गायां बृहदीशं विलोक्य च ।
किञ्चिद्बिल्वदलैः पूज्य दीपं दत्त्वा शिवाग्रतः ॥ २६

पुण्यपर्वसु यो भक्त्या तत्कामं पूरयाम(म्य)हम् ।
बृहन्नायिकासंज्ञां च स्थले तत्र कुरुष्व वै ॥ २७

तस्याश्चैवालयं पुण्यं शिल्पिभिः कारयाधुना ।
मदग्रे चैकदृषदा उत्तुङ्गं नन्दिकेश्वरम् ॥ २८

तन्नैर्ऋतेऽन्यन्नन्दीशं कुरुचान्यं तु सिद्धिदम् ।
वर्षं वर्षं प्रदं तत्र पूजनात् कामदं नृणाम् ॥ २९

अघोरं दक्षिणेभागे नृणां तत्र ज्वरापहम् ।
पूजितं गन्धलेपेन भक्ष्यभोज्य निवेदनैः ॥ ३०

तत्स्थाने स्थाप्य लिङ्गस्य दक्षिणे पूजयाशु वै ।
विश्वकर्मान्वयोद्भूतः सोमवर्माख्य शिल्पिराट् ॥ ३१

काञ्च्यामेकाम्रनाथस्य महागोपुरकृत्सदा ।
पूजितश्चोर भूपेन तमानीयाशुकारय ।
संपूज्य दानमानाद्यैः पूजयित्वाथ शिल्पिनम् ॥ ३२

एवं कृत्वा विधानेन मत्प्रसादेन भूसुर ।
राज्ञः सर्वाङ्गकं कुष्ठं नाशयामि न संशयः ॥ ३३

इत्युक्त्वान्तर्दधे साम्बः स्वप्नंदृष्ट्वा तदद्भुतम् ।
शिवाज्ञां मन्यमानोथ हरदत्तस्तु हर्षतः ॥ ३४

॥ इति श्री भविष्योत्तरेमहापुराणेवृहदीश्वरमहिमायां
हरदत्तस्वप्नकथनंनाम एकादशोऽध्यायः ॥

*

॥ अथ द्वादशोऽध्यायः ॥

सूत :

प्रातरुत्थाय कावेर्यां स्नात्वाग्नीशं समर्च्य च ।
ब्राह्मणान् भोजयामास विप्राणामयुतं तदा ॥ १

गृहीत्वाऽग्नीश्वरस्यैव प्रसादं भूतिमुत्तमाम् ।
हर्षभारसमाक्रान्तः आरुह्य शिबिकां द्विजः ॥ २

श्रीमत् पट्टीश्वरस्याग्रे राजधानीमुपागमत् ।
हरदत्तागमं श्रुत्वा चारैश्चोल महीपतिः ॥ ३

सन्तुष्टस्संस्तुतस्तत्र सभायां सर्वमण्डलैः ।
अमात्यैश्च ततोवृद्धैस्सेनापतिभिरुज्वलैः ॥ ४

स्वर्णवेत्रधरैद्वारैः सेवासक्तैश्च सेवकैः ।
दृष्ट्वा समागतं विप्रं हरदत्तञ्च भक्तितः ॥ ५

प्रणाम्य विनयोपेतः स्थाप्य सिंहासने नृपः ।
प्राञ्जलिः प्रणतो भूत्वा करिकालोऽभ्युवाच तम् ॥ ६

करिकाल :

धन्योऽस्म्यनुगृहीतोऽस्मि सुप्रसन्नं तवाननम् ।
दृष्टं मया गुरो ! शम्भुः प्रसन्नो नात्रसंशयः ॥ ७

शिवाज्ञातो त्वदाज्ञा मे गुरो ! गुरुतरी भवेत् ।
तद्वदत्वाविचारेण तत्करिष्यामि माचिरम् ॥ ८

तच्छ्रुत्वा नृपतेर्वाक्यं साधुसाध्वित्य पूजयन् ।
अमात्याद्विजमुख्यांश्च शास्त्रज्ञाः कवयस्तथा ॥ ९

ईक्षन्ति हरदत्तस्य मुखं फुल्लाम्बुजप्रभम् ।
राजानं प्राह विनतं दत्वाभीशप्रसादकम् ॥ १०

भूपतिं तद्वापगद्राज्ञे हरदत्तशिशवार्चकैः ।
करिकालः फालतले लापयद्भूतिमुत्तमाम् ॥ ११

अमात्येभ्यो द्विजेभ्यश्च दापयामास पार्थिवः ।
प्राञ्जलिः प्राह राजानं शृण्वतां च सभासदाम् ॥ १२

हरदत्त :

प्रसन्नस्ते महादेवः भक्तार्ति विनिवारकः ।
संसारगतनाशाय प्रार्थनीयो महेश्वरः ॥ १३

भिषजां पतिरीशानः त्वत्कुष्ठं नाशयेच्छिवः ।
तदर्थे नात्रसन्देहः शिवाज्ञेयं तवोच्यते ॥ १४

त्वदर्थे प्रार्थितश्शम्भुः श्रीमदग्नीश्वरो मया ।
मण्डलान्ते च वै स्वप्ने मामाहेत्थं महेश्वरः ॥ १५

शमीवने महास्थाने तञ्जेशस्यैव दक्षिणे ।
श्रीमत्करतलेशस्य पश्चिमे गोपुरं कुरु ॥ १६

तत्र नर्मदलिङ्गञ्च प्रतिष्ठाप्यार्चयेति च ।
शिवगङ्गाख्य सरसो दक्षिणे खरपूजिते ॥ १७

मृलिङ्गराशिरद्यापि दृश्यते खरपूजिता ।
कावेर्या दक्षिणेतीरे विण्णानद्याश्च दक्षिणे ॥ १८

मणिमुक्तानदीतत्र वहतेशशिवालयत् ।
उदग्भागे शमीशस्य स्नास्यतां पापनाशनी ॥ १९

तस्यामस्थि नराणाञ्च पतितं जलभाग्भवेत् ।
विण्णानदीं च तां पुण्यां स्नात्वा प्रत्यूषके नरः ॥ २०

तुलकार्तिक वैशाखे माघे पुण्येषु पर्वसु ।
दृष्ट्वा पञ्च स्थलान्यत्र कैलासः प्राप्यते नरैः ॥ २१

महद्भिः पातकैर्मुक्तो नित्यं चाङ्गप्रदक्षिणैः ।
आनन्दवल्लीं तञ्जेशं तथा करतलेश्वरम् ॥ २२

वसिष्ठेशं कोङ्कणेशं बृहदीश्वरमीश्वरम् ।
नत्वातुन्दिलविघ्नेशं कुमारं शक्तिपाणिनम् ॥ २३

क्षेत्ररक्षाकरौदेवौ नोलमेघनृकेसरी :
प्राच्यां मारीं तथा दुर्गां नराणां स्फोटनाशनीम् ॥ २४

विजयामेकवीराश्वरेणुकां कालिकामपि ।
मर्दिनीं कोटिकाख्यां च श्रवणेर्कादिवासरे ॥ २५

भानुभौम भृगोर्वारे ताः प्रपूज्य सुखीभवेत् ।
ताः पूज्य परयाभक्त्या उपसर्गैर्विमुच्यते ॥ २६

क्षेत्रप्रदक्षिणामेतां कृत्वा पापैः प्रमुच्यते ।
तत्सर्वं स्वप्नवृत्तान्तं नृपायाऽकथयद्द्विजः ॥ २७

प्रासादोऽयं महेशस्य दर्शितस्ते नृपोत्तम ।
कुरु गोपुरमुत्तुङ्गं नार्मदं लिङ्गमानय ॥ २८

शिल्पवर्यमथाहूय श्रीमत्काञ्चीपुरान्नृप ।
कुरु प्रतिष्ठां लिङ्गस्य बृहदीशस्य तत्र वै ॥ २९

कुष्ठनाशो भवेत्तेन शिवाज्ञेयं तवोदिता ।
विचार्य मन्त्रिभिस्सार्धं कुरुष्वाद्यविचारितम् ॥ ३०

॥ इति भविष्योत्तरेमहापुराणे द्वादशोऽध्यायः ॥

॥ अथ त्रयोदशोऽध्यायः ॥

सूत :

इति श्रुत्वा गुरुवचः हरदत्तस्य भूमिपः ।
हर्षाश्रुवदनोऽमात्यान् करिकालोऽवदद्वचः ॥ १

करिकाल :

यदाह मे गुरुर्भक्तश्शङ्करस्य महात्मनः ।
तत्कर्तास्म्यविचारेण धनान्यानयता धुना ॥ २

शुभे मुहूर्ते सल्लग्ने गच्छामि गुरुणा सह ।
नर्मदां शर्मदां पुण्यां लिङ्गानयनहेतवे ॥ ३

आहूयतां शिल्पवर्यो धनं दत्त्वाशुभूरिशः ।
चारैश्शिबिकयासार्धं तमानयत मेऽन्तिकम् ॥ ४

इत्युक्तं करिकालस्य वचस्सर्वेऽभ्य पूजयन् ।

अमात्या :

धन्योऽसि कृतकृत्योऽसियस्त्वदर्थे महेश्वरः ॥ ५

दयया कुष्ठनाशाय प्रावदद्वच ईदृशम् ।
कर्तव्यमविचारेण शिवस्योत्तुङ्ग गोपुरम् ॥ ६

यावन्नदी नदाः शैलाः चन्द्रार्कौभ्राजते दिवि ।
तावत्कालं वसेत्कीर्ति त्वं च कैलासभाक् वस ॥ ७

चोलाब्धि चन्द्रस्त्वं राजन् करिकालस्त्वमेव हि ।
कर्तव्यमविचारेण एष लग्नश्शुभोदयः ॥ ८

इत्यूचुर्मन्त्रिणः सर्वे दैवाज्ञाश्चापि तं नृपम् ।
सोमवर्माख्यशिल्पं तं समानीयाभ्य पूजयन् ॥ ९

शुभे मुहूर्ते तल्लग्ने शिल्पैरन्यस्सहस्रशः ।
तां भूमिं खानयामासुः नत्वा तुन्दिलविघ्नपम् ॥ १०

संपूज्य परया भक्त्या प्रतिष्ठाप्यालये नृपः ।
नाळिकेरैः फलैरन्यैर्मोदकैर्दूर्वया मुदा ॥ ११

तुष्टाव राजा हृष्टान्तःकरणो विघ्नपं तदा ।

राजा :

विघ्नेश्वरायमहते दन्तमोदकधारिणे ॥ १२

सर्वविघ्नहरायाऽथ क्षेत्रे संवसतां नृणाम् ।
त्वत्सेवां कुर्वतां पुंसां पुण्यं भाद्रचतुर्थिकाम् ॥ १३

उत्सवां कुरुतां देव विघ्नजालनि संहर ।
इत्युक्त्वा तं प्रणम्याग्रे गोपुरारंभमातनोत् ॥ १४

आहूय सोमवर्माणं संपूज्याम्बरभूषणैः ।
उवाच प्राञ्जलिर्वाक्यं करिकालोऽथ मन्त्रिभिः ॥ १५

करिकाल :

शिवकैङ्कर्यकरणे नियुक्तश्शूलपाणिना ।
गोपुरारंभकरणे साहाय्यं त्वं कुरुष्व मे ॥ १६

यद्य(द)त्र शिल्पशास्त्रोक्तं तत्कुरुष्वाविचारितम् ।
यावदिच्छं धनंतेऽद्य प्रदास्यामि न संशयः ॥ १७

शिवकैङ्कर्यकरणे प्राणानपि जुहोम्यहम् ।
किं पुनर्धनधान्याद्यैर्दारैर्वसुधयापि च ॥ १८

इति श्रुत्वा राजवचो प्रहृष्टश्शिल्पिराट् तथा ।
विघ्नेशात् पश्चिमेभागे सोमवर्माथ कालिकाम् ॥ १९

स्वेष्टदेवीं प्रतिष्ठाप्य शिल्पिनां कुलदैवताम् ।
कृत्वाऽऽलयं तदा काल्या पूजयामास शिल्पिभिः ॥ २०

पञ्चामृतैर्गन्धपुष्पधूपदीपनिवेदनैः ।
प्रणम्य तां तदा कालीं सोमवर्मास्तुवत्तदा ॥ २१

सोमवर्मा :

कालि ! कालि ! नमस्तेऽस्तु शिल्पिनां वरदायके ।
क्षेत्रेऽस्मिन् वसतां पुंसां उपसर्गाणि संहर ॥ २२

शिल्पिनां वरदानित्यं भव त्वं सर्वकामदे ।
पूजोत्सवादिभिर्नित्यं त्वामादौ शिल्पिनस्तथा ॥ २३

बृहदीशात्पूर्वमेव कुर्वन्त्युत्सवमेव ते ।
तस्मै स्तुष्टा तदा काली वरदा प्राब्रवीद्वचः ॥ २४

काली :

राज्ञानेन समादिष्टं बृहदीशस्य गोपुरम् ।
तत्कर्तास्यविचारेण शिल्पिभिर्नात्र संशयः ॥ २५

अहमत्र निवत्स्यामि शिल्पिनां वरदा सदा ।
पूजिताऽत्रैव सर्वेषां इष्टदा भृगु भौमयोः ॥ २६

इत्युक्त्वाऽन्तर्दधे काली शिल्पिराट्प्रमुदितोऽभवम् ।
उत्तराभिमुखी काली तत्क्षेत्रवरदा नृणाम् ॥
शिल्पिभिः पूजिता नित्यं वसत्यद्यापि तत्स्थले ॥ २७

॥ इति श्रीभविष्योत्तरेमहापुराणेबृहदीश्वरमाहात्म्ये
त्रयोदशोऽध्यायः समाप्तः ॥

*

॥ अथ चतुर्दशोऽध्यायः ॥

सूत :

करिकालञ्च ...... घोणैः पूरयदंजसा ।
धनैश्चैव सुवर्णाद्यैरागिरेस्सतटावधि ॥ १

आपणान्कारयामास नवधान्य प्रपूरितान् ।
पानीयान्नादिशालाश्च स चकार पदे पदे ॥ २

दृषदाकर्षणे तुङ्गां चक्रं माहिषकान् वरान् ।
एवं कृत्वा तदाघोणां[घोर्णां]टंकेनाच्छिनदुत्कटाम् ॥ ३

पथि संपततिद्रव्यं मार्गे चारावदुर्नृपे [चारोऽवदन्नृपम्] ।
नृपोभ्युवाच तान् चारान् [तं चारं] स करोतु यथा मति ॥ ४

तद्राज्ञो वचनं श्रुत्वा हर्षितः शिल्पिराट् तथा ।
उत्तुङ्गं गोपुरं दिव्यं करिष्यत्ययमेव हि ॥ ५

इत्युक्त्वा निर्ययौ शिल्पैः शिल्पिराट् स गिरेस्तटम् ।
टंकैस्सञ्छेदयामास गिरेः शिखरमुत्तमम् ॥ ६

दृषद्भिः पूरयश्चक्रानकर्षच्छिल्पिनायकः ।
आहूय तं शिल्पवर्यं संपूज्यांबर भूषणैः ॥ ७

पूजितो नृपतिं प्राह प्राञ्जलिः किङ्करोम्यहम् ।

राजा :

शिवकैङ्कर्यकरणे नियुक्तश्शूलपाणिना ॥ ८

कुरुष्वगोपुरारम्भं सोमवर्मन् ! सुशिल्पिभिः ।
यदत्र शिल्पशास्त्रोक्तं तत्कुरुष्वाविचारितम् ॥ ९

यावदिच्छं धनं तेऽद्य दास्यन्ति मम मन्त्रिणः ।
अहं वै नर्मदां यास्ये लिङ्गानयनहेतवे ॥ १०

हरदत्तेन गुरुणा चतुष्षष्ठिवणिग्जनैः ।
आवेदयन्ति दैवज्ञाः श्वः प्रभातेऽरुणोदये ॥ ११

तमूचुर्मन्त्रिणस्सर्वे करिकालाग्रतः स्थिताः ।

मन्त्रिण :

त्वदाज्ञया नृपश्रेष्ट करिष्यामोऽत्र शिल्पिना ॥ १२

निद्रामधिगतस्वप्ने शिवोक्तं प्रातराह वै ।
वणिग्भिश्च चतुष्षष्ठिसंख्यैर्गच्छस्व तां नदीम् ॥ १३

तैर्लिङ्गं कर्षयन्मार्गे समागच्छेत्यगाच्छिवः ।
आहूयतान् वणिग्वर्यान् संपूज्यांबर भूषणैः ॥ १४

निर्यान्तु वै शिवाज्ञप्ता लिङ्गानयन हेतवे ।

वणिज :

नत्वा तुन्दिलविघ्नेशं धामनिर्विघ्न हेतवे ॥ १५

इत्युक्त्वा ते वणिग्वर्या नत्वा नत्वा गणाधिपम् ।
ऊचुस्संपूज्य नत्वाथ चतुष्षष्ठि वणिग्वराः ॥ १६

शिवेन राज्ञा चाज्ञप्ता लिङ्गानयन हेतवे ।
निर्विघ्नेन गणाधीश पंथास्सन्तुष्ट सदा हि नः ॥ १७

इत्थं वणिग्वचः श्रुत्वा दक्षिणास्यो गजाननः ।
पश्चिमाभिमुखो भूत्वा वणिग्वर्यानुवा च ह ॥ १८

गणाधिप :

गच्छध्वं विज्वराः सर्वे मत्सान्निध्यनिवासिनः ।
शुण्डयालिङ्गचक्रं तं कर्षयाम्यहमेव हि ॥ १९

नत्वा तुन्दिलविघ्नेशंमन्वागाद् गुरुणा च तैः ।
राजापि गुरुणा सार्धं प्रययौ नर्मदां तदा ॥ २०

स्नात्वोंकारकुण्डे तु बाणलिङ्गं करागतम् ।
द्वयं तत्रैव निक्षिप्य पूर्वं करगतं नृपः ॥ २१

तृतीयं रोधसिस्थाप्य पूजितं शुद्धितामगात् ।
तद्दृष्ट्वा महदाश्चर्यं राजा स्वगुणा सह ॥ २२

चक्रयाने समारोप्य मण्डपे पुष्पभूषिते ।
नानावाद्यादिघोषैश्च विप्राणां स्वस्तिवाचनैः ॥ २३

षण्मासात्स्वपुरं प्राप कावेर्या दक्षिणे तटे ।
शमीवनमगात्पुंसां वसतां सर्वपापहम् ॥ २४

तत्र तञ्जेश्वरस्याग्रे निधाय समपूजयत् ।
धूपदीपोपहाराद्यैः पञ्चामृत निषेचनैः ॥ २५

शिवद्विजकुलोत्भूतैः त्रिकालं स महीपतिः ।
वणिजः (वणिग्भिः) पूजयामास धनधान्याम्बरैर्नृपः ॥ २६

गुरुणा मन्त्रिभिः पत्न्या हृष्टस्तत्प्राविशत्पुरम् ।
लिङ्गं शिवालयेस्थाप्य यावद्गोपुर बन्धनम् ॥ २७

॥ इति श्रीभविष्योत्तरेमहापुराणेबृहदीश्वरलिङ्गानयनं नाम
चतुर्दशोऽध्यायः ॥

*

॥ अथ पञ्चदशोऽध्यायः ॥

सूत :

ततस्स सोमवर्माख्यः शिल्पिराट् कृतनिश्चयः ।
शिल्पिभिः खानयामास पाषाणनिचयं व्यधात् ॥ १

प्राकारं वृषभश्रेष्ठैः शाह्ययेवं गोपुरद्वयम् ।
चाकार शिल्पशास्त्रोक्तं विश्वकर्मेव भूगतः ॥ २

एवं द्वादशवर्षाणि व्यतीयुस्तस्य शिल्पिनः ।
शिल्पैरनेक साहस्रैः कुर्वतोऽस्य शिवालयम् ॥ ३

चोळानयन वेळायां गर्भिणी सोमवर्णः ।
प्रासूत तनयं तत्र सोऽभूत् द्वादशहायनः ॥ ४

शिल्पग्रन्थं समालोक्य पितुर्मार्गानुसार्यभूत् ।
पाषाणच्छेदिकान् टंकान् गृहीत्वा स्वकरेऽर्भकः ॥ ५

प्रणम्यमातरं प्राह क्वगतो मत्पिता वद ।
तं माता जातबुद्धिं सा दृष्ट्वा सूनुं सुशिल्पिनम् ॥ ६

उवाचालिङ्ग्य तं पुत्रं दत्त्वा दध्योदनं पथि ।

माता :

उत्तुङ्गं गोपुरं कर्तुं गतस्तञ्जापुरं पिता ॥ ७

चोळेन पूजितास्तत्र वसत्यद्यापि ते पिता ।
तत्र त्वं गच्छ वाञ्छातो धनमिच्छस्व पार्थिवात् ॥ ८

प्रणम्य मातरं पुत्रः प्रययौ दशभिर्दिनैः ।
शिल्पैः शिल्पकृतं कर्म दृष्ट्वान्तं मानकाष्ठतः ॥ ९

गणयामास तत्पीठं गोपुरोद्धार संस्थितम् ।
तत्रैवालोकयन् राज्ञः सचिवं बाल ऊचिवान् ॥ १०

बालशिल्पि :

एतत् . पीठप्रमाणेन यदि स्याद्गोपुरंकृतम् ।
महावातैर्वृष्टिभिश्च पतिष्यति मुहुर्मुहुः ॥ ११

शिल्पेन केनकारीदं मन्येनासौ विचक्षणः ।
इति बालोदितं श्रुत्वा राज्ञेऽमात्योऽवदद्रहः ॥ १२

राजा :

राजा तं बालमानीय कस्त्वं केन पथाऽऽगतः ।
किं प्रमाणेन वै भूयो(द्ध) बद्धं स्याद्गोपुरं . दृढम् ॥ १३

इत्यूचे बालशिल्पि तं सोप्युवाच महीपतिम् ।

बालशिल्पि :

पीठिकान्तरतो मानं कृतं स्यात् सुदृढं भवेत् ॥ १४

एवं संवदतोस्तत्र बालपार्थिवयोर्मुदा ।
शिल्पिनश्शंसिरे सर्वं वृत्तान्तं सोमवर्मणे ॥ १५

सोमवर्मापि तत् श्रुत्वा भक्ष्यभोज्यविषाप्लुतम् ।
कारयामास तद्राज्ये शीघ्रमानयतेति तम् ॥ १६

कोयं कस्मात्समायातः शिल्पानूचुर्मुहुर्मुहुः ।
राजद्वारि स्थिताः शिल्पाः निर्गतं बालशिल्पिनम् ॥ १७

समानिन्युस्तदाक्षिप्रं निकटं सोमवर्मणः ।
सोमवर्मापि तं दृष्ट्वा बालमुज्वल पौरुषम् ॥ १८

टंक हस्तं शिल्पगुणकाष्टवेत्रधरं सदा ।
अन्तः प्रच्छन्नकोपेन दह्यमानोऽवदत्तदा ॥ १९

सोमवर्मा :

को वा त्वं कुत आयातः भुङ्क्ष्व श्रान्तोऽसि नन्दन ।
इत्युक्तं तद्वचःश्रुत्वा प्राह बालः कृताञ्जलिः ॥ २०

बालशिल्पि :

नाति सम्यक्कृतं तात राज्ञः कोशो व्ययीकृतः ।
एवं कृतञ्चेदुत्तुङ्गं गोपुरं न स्थिरं भवेत् ॥ २१

तत् श्रुत्वा स पुनःप्राह कथं कार्यं मयेति वै ।
बालोऽसि वृद्धबुद्धिस्त्वं शिल्पशास्त्र कृतश्रमः ॥ २२

वृद्धोस्म्यंङ्गुळिमानं वै नाभिं जानामि तत्वतः ।
तमूचे पितरं पुत्रः त्वत्तो वेद्म्यहमेव हि ॥ २३

तथापि वक्ष्ये मत्याहं पीठमाभ्यन्तरं कुरु ।
संस्थितायाः पट्टिकायाः विंशत्यङ्गुळिमन्तरा ॥ २४

कृतञ्चेत् शाश्वतं भूयात्सफलोऽस्तु नृपश्रमः ।
तस्य साहाय्यकरणात् सुप्रसन्नो भवेच्छिवः ॥ २५

अस्माकमपि कैलासवासं दास्यति शंकरः ।
इत्युक्तं तद्वचःश्रुत्वा तत्तथैव करोम्यहम् ॥ २६

नियुंक्ष्व शिल्पिनः सर्वानद्यप्रभृति भो ! सुत ।
शिल्पीन्सर्वान् समाहूय चक्रे सुतवशानुगान् ॥ २७

उवाच गणितान्प्राह सोमवर्मा सुताग्रतः ।

सोमवर्मा :

प्रातर्मध्यान्हसायाह्ने भवच्छिल्पायदक्षया ॥ २८

समाधास्यान्यस्यावचो भवद्भिः परिपाल्यताम् ।
तथेति तस्य वचनं चक्रुस्सर्वेऽपि शिल्पिनः ॥ २९

नीलीसूत्रैस्तदाऽस्मानः सूत्रयामासतुस्तदा ।
सुधाकरा यन्त्रकरा खनकानियुतं तदा ॥ ३०

सोन्वसत्खु सिल्पवरान् स्वयंसूत्रेण मानयन् ।
हरीतकीगुडरसकतकक्रमुकैरसैः ॥ ३१

केशप्रमाणं पापाणसन्धिं स सुधया व्यधत् ।
नवनीतोपमयासुधया सन्धि .... वन्धिनाम् ॥ ३२

शिल्पिनां टंकशब्देन घनशब्दस्तिरोदधे ।
चकार गोपुरे शिल्पं पितुर्यालोमुदं वहन् ॥ ३३

राजापि श्रुतवृत्तान्तः ज्ञात्वा तौ पितरं सुतम् ।
पूजयित्वाम्बरैस्तोच भूषणैश्च मुदं व्यधात् ॥ ३४

सूत :

तत्रैकां जरती वृद्धाश्रमणी भस्मभूषणा ।
शिल्पीन् पर्यचरन्भक्त्या अन्नताबूलदानतः ॥ ३५

एवं द्वादशवर्षाणि शिल्पं तेषां प्रकुर्वताम् ।
सा प्रार्थयत्तदा वृद्धा शिलाखण्डं गृहे मम ॥ ३६

शिवकैङ्कर्यपुण्ये तु योजयध्वं यथा विधि ।
तेन मे प्रीतिरतुला जायते नात्र संशयः ॥ ३७

तथेति वृद्धावचनात् सुश्लक्ष्णमसितां शिलाम् ।
तन्मध्यगोपुरे क्षिप्त्वा शम्भोर्मौळौ समानतः ॥ ३८

एवं द्वादशवर्षान्ते प्रबबन्ध स गोपुरम् ।
विश्वकर्मांशसंभूतो सोमवर्मा सहात्मजः ॥ ३९

शिल्पैर्नियुत साहस्रैः सुधां सन्धौ विधाय च ।
राजा सन्तुष्टहृदयो ह्रतत्तेन संयुतः ॥ ४०

मन्त्रीनाज्ञापयामास वणिजः कर्षतामिति ।
चतुष्पष्टिर्गोहगतैः तल्लिङ्गानयनोद्यतैः ॥ ४१

महद्भिर्गेयवाद्यैश्च पुष्पवर्षैः पदे पदे ।
वेदघोषैर्महद्भिश्च वेश्यानृत्तनकैरपि ॥ ४२

तञ्जेश्वरालयाल्लिङ्गं बृहदीशाख्यमुत्तमम् ।
समानीयाथचक्रेण कर्षद्भिर्वणिजैस्तथा ॥ ४३

तदुत्तुङ्गे गर्भगेहे स्थाप्य लिङ्गं महत्तरम् ।
स्थापनात्प्राविशत्मूलं बृहदीशस्यशूलिनः ॥ ४४

ब्रह्मपीठं वेदिकाश्चाष्टबन्धविधानतः ।
बबन्ध शिल्पिराट् दिव्यं शुभलग्ने द्विजोदिते ॥ ४५

तदा भक्षयतस्तस्य ददौ ताम्बूलवीटिकाम् ।
तां वीटिकां समादाय स शिल्पीः स्वमुखेऽक्षिपत् ॥ ४६

कर्पूर गन्धिलांवीटिं राजानं वीक्ष्य पृष्ठगम् ।
उत्तस्थौ भयसंविग्नः क्षमस्वेत्याह तं नृपम् ॥ ४७

मच्छिल्पं दर्शयाम्यद्य अपराधं क्षमस्व मे ।
सुब्रह्मण्यालयं राजन् करिष्यामि विचित्रितम् ॥ ४८

तवापराध करणात् मच्छिल्पं दर्शयाम्यहम् ।
इत्थं तद्वचसाकृष्टः तथेत्याह महीपतिः ॥ ४९

These three stanzes are not found in the MS. But, seen in the copied volume of this MS. It is not known that where from the copiest got these stanzes.

पञ्चवर्णैव वर्णैश्च गोपुरं दिव्यमातनोत् ।
मण्टपानि च दिव्यानि शिवस्याग्रे चकार ह ॥

देव्याश्च बृहदम्बायास्सोमास्कन्द नटेशितुः ।
चण्डीशस्य गणेशस्य आलयानि व्यधात्क्रमात् ॥

कस्मिंश्चिद्दिवसे राजा करिकालोदिदृक्षया ।
शिवालयं समागत्य तस्थावेकान्त एव हि ॥
बालशिल्पैः पृष्ठभागे शिल्पे व्याग्रस्य तस्य वै ॥

बालशिल्पिस्तारकारैश्चकार भवनं शुभम् ।
देवसेनालवल्यादियुक्तं केकिस्थितं गुहम् ॥ ५०

अखण्डैकशिलायान्तु चकाराथ स शिल्पिजः ।
सोमवर्मा नन्दिकेशमखण्डैकशिलामयम् ॥ ५१

कृत्वा पश्येति राजानं चमत्कारं ममाधुना ।
अस्मिन् वृषभपाश्चात्यभागेन्नीरेण भेककः ॥ ५२

तिष्ठतीति तदा टंकं गृहीत्वा समताडयत् ।
तच्चन्दनेनोपलिप्ते सार्द्रे चैवाश्र तत्स्थले ॥ ५३

तच्चीरं भेककस्तत्र नटेशात् पश्चिमेऽपतत् ।
भेकतीर्थं च तन्नाम्ना विख्यातं तच्छिवालये ॥ ५४

तदा प्रभृति वृद्धिश्च नन्दिकेशस्य कुण्ठिता ।
एवं कृत्वाऽलयं तत्र दक्षिणे नन्दिकेश्वरम् ॥ ५५

स शिल्पी कारयामास अघोराग्रे प्रतिष्ठितम् ।
'वाञ्छितार्थप्रदंनित्यं पूजनात्सर्वकामदम् ॥ ५६

वर्षावर्षप्रदं साक्षादघोरं ज्वरनाशकम् ।
पञ्चविंशतिमूर्तिश्च कृत्वा स्थाप्य शिवालये ॥ ५७

सोमास्कन्दं तथोत्तुङ्गं चक्रे लिङ्गानुरूपतः ।
तदुत्तरे कूपमेकं नाम्ना पापामहं शुभम् ॥ ५८

शिखरे कारयामास नन्दिकेशाष्टमान्मुदा ।
प्राकारराजद्वृषभं नानालङ्कार भासुरम् ॥ ५९

कृत्वा स शिल्पिराड् राज्ञेऽदर्शयत् स्वकृतं तदा ।
दृष्ट्वा तदद्भुतं तस्य शिल्पकौशलमुत्तमम् ॥ ६०

साक्षाद् भूगतकैलासममन्यत महीपतिः ।
कनकान्दूलिकान् दत्वा कनकस्नानमाचरत् ॥ ६१

गजस्कन्धेधिरोप्यैनं स पुनं भ्रामयत्पुरम् ।
वाद्यघोषेण महता वस्त्रभूषण भूषितम् ॥ ६२

कटकैर्हारकेयूरैर्वस्त्रैश्शिल्पानपूजयत् ।
भोजयामास तान्सर्वान् शिल्पिनः षड्रसोत्तरैः ॥ ६३

नाम्ना चोळपुरं कृत्वा तस्मै शिल्पाय दत्तवान् ।
कावेर्या उत्तरेतीरे राजदत्त धनेन सः ॥ ६४

कैलासनाथलिङ्गस्य चालयं प्रबबन्ध सः ।
हरदत्तं समानीय स्वगुरुं राजसत्तमः ॥ ६५

शिवागमज्ञानाहूय देशे देशे शिवार्चकान् ।
कुंभाभिषेक संभारानानीय नृपतिस्तदा ॥ ६६

विप्रांश्च शतसाहस्रान् कण्डमण्डपपूर्वकम् ।
श्रीमत्पञ्चनदस्थानादागतैश्च शिवार्चकैः ॥ ६७

कारयामास नृपतिः बृहदीशस्य शूलिनः ।
मकुटागमवाक्येन चक्रे कुम्भाभिषेचनम् ॥
महाभिषेक विधिना पूजयामास शङ्करम् ॥ ६८

॥ इति श्रीभविष्योत्तरेमहापुराणेबृहदीश्वरमाहात्म्ये
पञ्चदशोऽध्यायः ॥

*

॥ अथ षोडशोऽध्यायः ॥

सूत :

कुंभाभिषेकं देवस्य बृहदीशस्यकारयत् ।
शुभे मुहूर्तेस्थिरके देव्यास्कन्द ' गणेशितोः ॥ १

सोमास्कन्द नगेशस्य वष चण्डीश्वरस्य च ।
सुवर्णरूप्यकलशैः शतमेकोनविंशति ॥ २

सहस्रशंखकूर्चोदैर्नवधान्योदकैः शिवम् ।
पञ्चपल्लव संयुक्त नदीनदजलैः शुभैः ॥ ३

सहस्रं ताम्रकलशैः नवरत्नोदकैः शिवम् ।
ब्रह्मकूर्चैः शतमितैः पञ्चगव्याभिषेचनैः ॥ ४

गोक्षीरशतसाहस्रैः दध्नः साज्यमधोः शतम् ।
शर्करागिरयः पञ्च नारिकेलं द्विलक्षकम् ॥ ५

कदली पञ्चलक्षञ्च पनसाम्रद्विलक्षकम् ।
दशलक्षैश्चलिकुचैः सहस्रं चेक्षुजं घटम् ॥ ६

गन्धांबु घट साहस्रैः शुद्धोदैः पञ्चलक्षकैः ।
सेचयत् रुद्रसूक्तैश्च चतुर्वेदोद्भवैः द्विजैः ॥ ७

रक्षांप्रतिसरं होमैः हावयत् स शिवार्चकैः ।
वस्त्राभरणसौवर्ण गोळुकञ्च त्रिपुण्ड्रकम् ॥ ८

फणीफणाशतोत्तुङ्ग लिङ्गमौलिं व्यधात् नृपः ।
देव्यास्कन्द गणेशस्य सोमास्कन्द नटेशयोः ॥ ९

वस्त्राभरणभूषाभिराभूष्योद्दीप्य चालयम् ।
घृतदीपैर्लक्षसंख्यैः उद्दीप्योद्धूप्य शङ्करम् ॥ १०

भक्ष्य भोज्यान्नगिरिभिः ताम्बूलादि फलादिभिः ।
निवेद्यनीराज्यशिवं सगणं बृहदीश्वरम् ॥ ११

नानावाद्य प्रभेदैश्च वेश्यानृत्तनदर्शनैः ।
वेणुवीणामृदंगाब्ज दुंदुभीकाहळारवैः ॥ १२

छत्रैश्च चामरैर्दिव्यैः पताका व्यजनादिभिः ।
रम्योत्तुंगादर्शकैश्च षोडशै रूपचारकैः ॥ १३

महाभिषेकविधिना पूजयामास शंकरम् ।
कोटिब्राह्मणभोज्यं च षड्सैस्समकारयत् ॥ १४

वासः स्रग्दक्षिणागर्म्य सोद(क)पात्रं स चोळराट् ।
शिवार्चकान् जापकांश्च तथैव परिचारकान् ॥ १५

वस्त्रैश्च भूषणैर्गन्धैः गोभूधान्यधनार्पणैः ।
पूजयामास नृपतिः शंभोः कुंभाभिषेचने ॥ १६

दक्षिणाभिश्च तांबूलैः विप्रानन्या न तोषयत् ।
स राजा बृहदीशस्य सपर्यां माण्डलीं व्यधात् ॥ १७

लक्षबिल्वार्चनं चक्रे त्रिकालं बृहदीशतुः ।
सितरक्तैश्चकमलैः नवनीलोत्पलैः सुमैः ॥ १८

पूजय द्बृहदीशानं करिकालः स चोळराठ् ।
कृत्वा ताम्रमयं पट्टं पूजनार्थं बृहदीशितुः ॥ १९

दश ग्रामान् ददौभूपः शूलमङ्गळ पूर्वगान् ।
नटनृत्तकवेश्याश्च संस्थाप्य परिचारकाः ॥ २०

पञ्चामृताभिषेकार्थं गवां प्रादात् सहस्रकम् ।
नित्यमास ऋतष्वेवं प्रदोषे सोमपर्वणि ॥
पूजयामास नृपतिः द्विगुणं बृहदीश्वरम् ॥ २१

॥ इति श्री भविष्योत्तरेमहापुराणे बृहदीश्वरकुंभाभिषेको नाम षोडशोऽध्यायः ॥

—•—

॥ अथ सप्तदशोऽध्यायः ॥

सूत :

चैत्रोत्सवं तदा चक्रे एकादश्यां रथोत्सवम् ।
द्वादश्यामुत्तरे तीर्थं शिवमानीय दत्तवान् ॥ १

ध्वजारोपणमारभ्य चक्रेष्टादशवासरम् ।
विघ्नेश्वरस्यस्कन्दस्य दिनानि त्रीणि चैव हि ॥ २

कल्याणसुन्दरेशस्य बाह्यवीथी प्रदक्षिणम ।
वृषवाहेन वै राजा महोत्सवमकारयत् ॥ ३

तथाष्टध्वजपूर्वं हि दिक्षु दिक्षु शिवालये ।
कारयामास नृपतिः भक्तिभावेन सत्तमः ॥ ४

गजवाहनभूतादीन् वाहनान्यथ कारयत् ।
उत्तुङ्गं च रथंकृत्वा देव्याश्चैव नृपोत्तमः ॥ ५

अष्टचक्रं पताकाढ्यं घंटाशोभितदिक्तटम् ।
नगरे भ्रामयामास बृहदीश्वरमेव हि ॥ ६

बृहन्नायिकयायुक्तं पश्चादन्यरथेस्थितम् ।
द्वादश्यां शिवगङ्गायां ददौतीर्थं महेश्वरः ॥ ७

सस्नुस्सर्वे जनास्तत्र राजा च हरदत्तकः ।
सर्वाङ्गकुष्ठनिर्मुक्तः राजा सोम इवाबभौ ॥ ८

पत्न्यासह तदा राजा स्नात्वादानानि वै ददौ ।
धनं धान्यं गवांवृन्दं ब्राह्मणेभ्योथ भक्तितः ॥ ९

तस्मै सन्दर्शयामास तत्र गंगा शिवाज्ञया ।
विश्वनाथाभिधंलिङ्गं गृहीत्वा स्वजलात्तदा ॥ १०

विद्युल्लतेवोल्लसन्ती सर्वाभरणभूषिता ।
राजानमाह सा गंगा जनानां शृण्वतां तदा ॥ ११

गंगा :

बृहदीशोत्तरे तीर्थे शिवगंगास्म्यहं नृप ।
एकांशेन वसाम्यत्र जनानां पापहारिणी ॥ १२

स्नानपानेन सर्वेषां तृप्तिदास्म्यमृतोपमा ।
ये स्नान्ति शिवगंगायां पश्यन्ति बृहदीश्वरम् ॥ १३

ते सर्वे पापनिर्मुक्ताः वसन्ति रजताचले ।
ग्रहणे सोमसूर्योस्थे प्रदोषे सोमवारके ॥ १४

पौर्णमास्याममावास्यां तथा पुण्येषु पर्वसु ।
स्नात्वात्र शिवगङ्गायां मयिस्नानफलं भवेत् ॥ १५

ये पश्यन्ति महादेवं बृहदीशं कपर्दिनम् ।
त एव विश्वनाथस्य दर्शनाद्यत्फलं भवेत् ॥ १६

सरस्याग्नेयदिक्कोणे स्थापयामीदमुत्तमम् ।
विश्वनाथाभिधंलिङ्गं गङ्गायां संस्थितं पुरा ॥ १७

शिवगङ्गाह्वये तीर्थे स्थाप्य गङ्गा तिरोदधे ।
स धाम शिवगङ्गायां तल्लिङ्गं पूजयन्नृपः ॥ १८

अद्यापि दृश्यतेलिङ्गं शिवगङ्गा सरस्यहो ।
तं दृष्ट्वा विस्मयं राजा स्वाङ्गकुष्टाद्विमोचितम् ॥ १९

प्रणम्य दण्डवद्भूमौ तुष्टाव बृहदीश्वरम् ।

करिकाल :

"नमो देवादि(धि)देवाय चन्द्रचूडाय शम्भवे ॥ २०

बृहदम्बापते तुभ्यं बृहदीशाय ते नमः ।
विश्वनाथाय नित्याय व्योमकेशाय शूलिने ॥ २१

वामदेवाय भीमाय बृहदीशाय ते नमः ।
महादेवाय शुद्धाय शंकराय कपर्दिने ॥ २२

प्रणताज्ञाननाशाय बृहदीशाय ते नमः ।
गङ्गाधराय विश्वाय सर्पहाराय ते नमः ॥ २३

पशूनां पतये तुभ्यं बृहदीशाय ते नमः ।
भस्मरुद्राक्षमालाय कुमार जनकाय च ॥ २४

गणेशनन्दिसेव्याय बृहदीशाय ते नमः ।
वृषध्वजाय सर्वायः ब्रह्ममुण्डधराय च ॥ २५

कपालमालिने तुभ्यं बृहदीशाय ते नमः ।
क्ष्मारथाय नमःतुभ्यं नमस्ते मेरुधन्वने ॥ २६

विष्णुबाणाय देवाय बृहदीशाय ते नमः ।
त्रियंबकाय भर्गाय नीलकंठाय हेतवे ॥ २७

सर्गरक्षाकरान्ताय बृहदीशाय ते नमः ।
त्वदर्चकानां भक्तानां सद्यः क्षिप्र प्रसादिने ॥ २८

श्रीरुद्रप्रतिपाद्याय बृहदीशाय ते नमः " ।
एवं स्तुवन् तदा राजा बृहदीशाष्टकेन वै ॥ २९

प्रणम्यदण्डवद्भूमौ देवदेव्याश्चमध्यतः ।
शिवार्चकांश्च स्वगुरुं हरदत्तमपूजयत् ॥ ३०

वस्त्रैराभरणैर्दिव्यैः तथान्यांश्च शिवार्चकान् ।
आदिशैवकुलोद्भूतान् श्रीमत्पञ्चनदागतान् ॥ ३१

धनधान्यांबरैर्गोभिः गृहैश्चद्विजसत्तमान् ।
स्थापयामास पूजार्थं बृहदीशस्यभूपतिः ॥ ३२

वणिजः पूजयामास दत्त्वा तेषांगृहं वसु ।
बृहदीशस्य वै भक्ताः तिष्ठन्त्वाचन्द्रतारकम् ॥ ३३

ततः प्रदक्षिणं कृत्वा स्वालयं प्रययौ नृपः ।
प्रियया हर्षितोराजा निशिशिश्ये स्वहर्मिके ॥ ३४

तत्स्वप्ने प्रावदच्छंभुः बृहदीशो महेश्वरः ।
बृहन्नायिकयायुक्तः करिकालमुवाच तम् ॥ ३५

त्वन्निवेदित भोज्येन जरतीदत्तछायया ।
निवसामि महाराज मान्योऽसित्वं नसंशयः ॥ ३६

इत्युक्त्वान्तर्हितो देवः प्रातः संस्मृत्यभूमिपः ।
आहूय हरदत्तं तं स्वप्नोदन्तं जगादवै ॥ ३७

विचार्य स चिरं सोऽपि शिल्पान्सर्वानथानयत् ।
उवाच सोमवर्माणं किं त्वयाद्य कृतं वद ॥ ३८

राजा :

राजद्रव्येण वाऽकारि अन्यद्रव्येणवालयः ।
विचार्य त्वं वदाद्याशु शिल्पानाहूय वै पृथक् ॥ ३९

इति राज्ञो गुरुवचः श्रुत्वासर्वेभयान्विताः ।
ऊचुस्ते च पृथग्गत्वा जगदुस्सोमवर्मणे ॥ ४०

शिल्पिनः

जरत्या पोषिताःकेचिच्छिल्पान्नप्रदानतः ।
तया दत्तोस्ति पाषाणः शिखरेस्थापितोस्ति नः ॥ ४१

तन्निस्सारण हेतुश्च न भविष्यति सर्वथा ।
इत्युक्तं शिल्पिवचनं प्रोचे राज्ञेथ शिल्पिराट् ॥ ४२

सोमवर्मा :

अपराधं महान्तं नः क्षमस्वावनिपोत्तम ।
जरतीदत्तपाषाणः स्थापितो शिखरेत्र्वै ॥ ४३

प्रसादयन्महादेवं विचार्य गुरुणामुना ।
प्रसन्नस्ते महादेवः तत्रोपायं वदिष्यति ॥ ४४

इत्युक्तं शिल्पवचनं निशम्य नृप पुंगवः ।
हरदत्तेन संमन्त्र्य प्राणत्यागे मनो दधे ॥ ४५

दिनत्रयं निराहारः पत्न्या साकं नृपोऽवसत् ।
नन्दिनो बृहदीशस्य मध्येनिद्राति भूमिपः ॥ ४६

स्वभक्तं करिकालं तं प्राणत्यागाय निश्चितम् ।
स्वप्नेदिनत्रयादूर्ध्वं प्रोवाच बृहदीश्वरः ॥ ४७

ईश्वरः

मा शुचःगच्छराजेन्द्र शिवकैङ्कर्यं कृद्भवान् ।
जरतीं पूजयन्नर्थैः यावदिच्छं नृपोत्तम ॥ ४८

तया संतुष्टयादत्तो धर्मस्ते संभविष्यति ।
यावन्त्यो वर्षताधाराः यावन्त्यो दिवितारकाः ॥ ४९

पूर्वापरैः स्ववंशैश्च वस त्वं मम सन्निधौ ।
मत्सारूप्यमवाप्याशु नन्दिकेशसमोभवान् ॥ ५०

विघ्नेशगुहतुल्योऽसि देव्याःपुत्रो न संशयः ।
इत्युक्तो बृहदीशेन प्रातरुत्थाय भक्तिमान् ॥ ५१

उवाच हरदत्ताय स्वप्नवृत्तं नृपोत्तमः ।
आनीय जरतीं वृध्दां कनकैरभिषेचयत् ॥ ५२

वृद्धस्तद्धारया धर्मं गृहीत्वा तां नृपोऽब्रवीत् ।

नृपः

लक्षटंकं सुवर्णस्य गृहीत्वा हर्षिता भव ॥ ५३

तेन मे तुष्टिरतुला जायते नात्रसंशयः ।
नृपस्य वचनं श्रुत्वा जरतीप्राह तं तदा ॥ ५४

जरती :

अद्यश्वो वा मरिष्यामि किं धनेन नृपाधमे ।
मन्नाम्नाकारय क्षिप्रं एभिस्त्वं शिल्पिपुङ्गवैः ॥ ५५

कुंभघोणाच्च नैरृत्यां श्रीमदैरावतेश्वरम् ।
कारयामाशु मम द्रव्यैः तेन मे तुष्टिरुत्तमा ॥ ५६

भविष्यति न सन्देहः तां तथेत्यवदन्नृपः ।
शिल्पानाहूय तत्रत्यान् शिवधामान्यकारयत् ॥
सापि तुष्टा ययौ राजा कालात्कैलासमेव हि ॥ ५७

सूतः

एतद्धि करिकालस्य चरितं पापनाशनम् ।
नवतिस्त्रोऽपि वर्षाणि कृत्वा राज्यं नृपोत्तमः ॥ ५८

भीमचोलं पदे स्थाप्य पत्न्या कैलासमभ्यगात् ।
शिवस्य गणपो जातः शिवसारूप्यभागभूत् ॥ ५९

यावन्नदीनदाश्चैव समुद्रा गिरयस्तथा ।
तावत्तस्याभवत्कीर्तिः बृहदीशप्रसादतः ॥ ६०

तस्यानुवर्णनाश्लोकाः तत्प्राकारे विलेखिताः ।
करिकालो महान् चोळः शिवभक्तशिखामणिः ॥ ६१

तच्चरितं नरः श्रुत्वा श्रावयेद्वापि भक्तितः ।
शिवस्य गणपोभूत्वा विहरेद्रचताचले ॥ ६२

आख्यानं बृहदीशस्य पुण्यं पापनिवर्तकम् ।
श्रवणात्तस्य विप्रेन्द्राः बृहदीशः प्रसीदति ॥ ६३

॥ इति श्री भविष्योत्तरेमहापुराणेबृहदीश्वरमाहात्म्ये करिकालस्य शिवसारूप्यभाजनंनाम सप्तदशोऽध्यायः ॥

*

॥ अथ अष्टादशोऽध्यायः ॥

सूतः

करिकाले कालकालपदं प्राप्ते तदात्मजम् ।
भीमचोलं तस्यपदे स्थाप्य चक्रुर्नृपं तदा ॥ १

अमात्याः पौरवर्गाश्च तद्भार्या केरळेशितुः ।
कन्या कमलपत्राक्षी मन्मथस्य रतेरिव ॥ २

आसीत्सर्वगुणोपेता भीमचोळस्य गेहिनी ।
प्रतापानतसामन्तो भीमो भीमपराक्रमः ॥
भीमपादार्चनव्यग्रो भीमतुल्यबलोऽभवत् ॥ ३

विद्युल्लताज्ञया तत्र शशास पृथिवीतलम् ।
न राष्ट्रे दस्यवस्तस्य न च दुष्टमृगोऽभवत् ॥ ४

पृथिवी सर्वसस्याढ्या काले वर्षति वासवः ।
ब्राह्मणावसथ ग्रामा निष्करास्तेन वैकृताः ॥ ५

फलवृक्षाः पथिकृताः प्रपास्तेनकृता बहु ।
अन्नसत्राणि भूरीणि पान्थेभ्योमृष्टमोदनम् ॥ ६

श्रमणाश्रमचर्याणां स्वस्त्रीबाला तु रावनम् ।
डोलाश्च बन्धितास्तेन व्यजनादर्शकंकृताः ॥ ७

तैलाभ्यङ्गं पादमर्दं कषायौषधदापनम् ।
दीयतां दीयतामन्नं भुज्यतां भुज्यतामिति ॥ ८

इत्याक्रोशन्ति गणका ग्रामे ग्रामे पुरे पथि ।
शकटारोपितैरन्नैर्दीपिकापाणयोनिशि ॥ ९

न स्वप्तव्यं केनचित्वै चातुर्वर्ण्यनरैः क्वचित् ।
ईदृशीनो नृपस्याज्ञा भोजनीया नरानिशि ॥ १०

यस्य वर्णस्य यो धर्मः सर्वैश्चक्रियतामिति ।
लापयध्वं फालतले भूतिरुद्राक्षधारणम् ॥ ११

कुरुध्वं पूज्यतां शंभुः भीमस्याज्ञेयमीदृशी ।
नोचेत्वो भीमचोळस्य सद्यो दण्डः पतिष्यति ॥ १२

एवं धर्मपरोराजा भीमचोळः शशास गाम् ।
तदाऽरुणाचलेशस्य गोपुरंमण्डपानि च ॥ १३

कावेर्या उत्तरे तीरे चक्रे भीमेश्वरालयम् ।
तदा द्रोणीपुरेशस्य चतुर्दिक्ष्वपि गोपुरम् ॥ १४

शिवालयेषु दीपार्थं चक्रेमाधूककं वनम् ।
कार्तिके हरविष्णूनां सन्निधौ दीपदो नृपः ॥ १५

नारिकेळेक्षुकदली सर्वपुष्पवनान्यपि ।
कारयामास भीमोऽसौ चोळे सर्वशिवालये ॥ १६

तीर्थं पंकान्युज्जहार सोपानाळीं बबन्ध वै ।
महापूजोत्सवादीनि हरविष्णोश्चकार सः ॥ १७

जागरूकः सदाराजा शिवकैंकर्यतत्परः ।
न स्मारयन्पूर्वचोळान् राज्यं चक्रे स्वधर्मतः ॥ १८

विद्युल्लताच तत्पत्नी भर्तृच्छायानुपागता ।
शंकरनारायणे भक्ता स्वपितुर्वंश संस्थिते ॥ १९

तद्दर्शनार्थं भर्तारं प्रार्थयन्तीस्थितारहः ।
स्वप्ने तामाहदेवेशो स्थास्येहं लिंगरूपधृक् ॥ २०

उत्तरे बृहदीशस्यकोंकणेशस्य दक्षिणे ।
तत्र मां पश्यनियमात् तेन मद्दर्शने फलम् ॥ २१

यद्भूयात्तत्फलं लब्ध्वा मामेवान्ते प्रयास्यसि ।
तवोदरे भवेद्भूयो नाम्नाराजेन्द्र चोळकः ॥ २२

इत्थं स्वप्ने शिववचः श्रुत्वापत्नी शुचिव्रता ।
प्रातर्दृष्ट्वा तत्रलिङ्गं राज्ञीराजा च हर्षितौ ॥ २३

शिवालयं व्यधात्तत्र दिव्यगर्भगृहोत्तरम् ।
संपूज्य राज्ञी तुष्टाव महादेवं नृपांगना ॥ २४

विद्युल्लता :

"देव देव महादेव करुणावरुणालय ।
प्रसीद भगवन् शंभो कृपांकुरु सदामयि ॥ २५

अस्मिन्नेव सदा स्थाने वसन् कामप्रदो भव ।
अपुत्राणां पुत्रदश्च एतल्लिङ्गार्चनात्प्रभो ॥
तस्यास्तद्वचसा तुष्टो महादेवोऽभ्युवाचताम्" ॥ २६

शंकरनारायणः

मत् पार्श्वे संस्थिते कूपे गुप्ता गंगाऽघनाशनी ।
तस्मिन् ये स्नान्ति वैशाख्यां तेषां वंशो न नश्यति ॥ २७

तस्मात् स्नात्वा त्वमप्यत्र मां राज्ञी परिपूजय ।
कार्तिके सोमवारेषु षोडशैरुपचारकैः ॥ २८

राजराजेन्द्रचोळाख्यं पुत्रं प्राप्स्यसि भूपतिम् ।
शिवाज्ञया व्रतं चक्रे स्नात्वा कूपे नृपांगना ॥ २९

पुत्रं लेभे नृपाद्राज्ञी राजराजेन्द्रनामकम् ।
सर्वलक्षण संपन्नमनंगंमूर्तित्रस्थितम् ॥ ३०

सर्वशास्त्रार्थकुशलं दृष्ट्वा संप्राप्त यौवनम् ।
कुलशेखरपाण्डयस्य कन्यामुद्वाहयत्पिता ॥ ३१

नाम्ना कमलिनी नाम रतेर्मूर्तिमिवापराम् ।
मातापित्रोः सुशुश्रूषां कुर्वन् रेमे तया सह ॥ ३२

सप्तसप्तति वर्षाणि संशास्य पृथिवीमिमाम् ।
कालेन शिवपादाब्जं याते पितरिमातरि ॥
स राज्यं निहताराति: चक्रे राजेन्द्रचोळराट् ॥ ३२

॥ इति श्री भविष्योत्तरेमहापुराणेभीमचोळचरिते

अष्टादशोऽध्यायः ॥

*

॥ अथ एकोनविंशोऽध्यायः ॥

सूतः

भीमचोळमहेशस्य पदं प्राप्ते तदात्मजः ।
अमात्यैः पौरवर्गैश्च संमन्त्र्य सकलान्नृपान् ॥ १

निर्जित्यान्यान् महीपृष्टे शिवदत्तबलेन सः ।
करदास्तस्य भूपालाश्चेरकेरळ पाण्ड्यपाः ॥ २

अभवंस्तद्धनैरेव शिवधामान्यकारयत् ।
मुल्लद्वारं महाक्षेत्रं श्रीमत्पुष्पवनेश्वरम् ॥ ३

इक्षुमूलेश्वरस्थानं दक्षिणामलकेश्वरम् ।
मुनिशाकनिवेदस्य ब्रह्मरन्ध्रेश्वरस्य च ॥ ४

ऋषिकानन नाथस्य सुवर्णस्य वनस्य वै ।
आलयानि च तीर्थानि उद्धृतानि नृपेण हि ॥ ५

संस्थाप्याऽशीतिलिंगानां सोत्सवानि विशेषतः ।
अग्रहाराणि भूरीणि क्षेत्रे क्षेत्रे कृतानि हि ॥ ६

विष्णोर्धामानि दिव्यानि उद्धृतानि सुभूरिशः ।
यत्र कुत्र स्थितान्यानि तारकारेर्विशेषतः ॥ ७

धामानि गिरिसंस्थानि हरदत्तोक्त मार्गतः ।
विनायकालयादीनि वापितटगतानि च ॥ ८

कुल्याक्षेत्राणि भूरीणि दुर्गाक्षेत्राणियानि च ।
शास्तुः क्षेत्राणि सर्वाणि विचार्योद्धृत्य भूपतिः ॥ ९

प्रतापरुद्रं फालाक्षं दृष्ट्वान्तं शासनातिगम् ।
मत्प्रभोः सदृशाक्षिस्यात् कथं वै मानुषोऽप्ययम् ॥ १०

शिवभक्ति बलेनैव तं च चित्रपटस्थितम् ।
तत्फलाक्षि हरद्राजा अक्षिहीनोऽभवच्च सः ॥ ११

प्रतापरुद्रो नष्टाक्षिः करं चोळाय चाहरत् ।
तद्दत्तंच धनं प्राप्य शिवधामान्यथाऽतनोत् ॥ १२

मणिमूर्तिमर्ति चैव चक्रे राजा नदीद्वयम् ।
एवं प्रतापरुद्रं तं जित्वा राजेन्द्रचोळराट् ॥ १३

तत्पत्नी जनयामास तनयं तेजसायुतम् ।
तं दृष्ट्वाराजराजेन्द्रचोळो मार्ताण्ड भासुरम् ॥ १४

संपूहृष्टस्तदा चक्रे वीरमार्ताण्ड नामकम् ।
तं पदेस्थाप्य तनयं बालं मन्त्रिवर्यैर्युतम् ॥ १५

नीतिज्ञैः धर्मबोधज्ञैः मन्त्रज्ञैर्गुरुभिर्वृतम् ।
एवं स कृत्वाचोळेन्द्र शिवकैंकर्य पुण्यतः ॥
अष्टसप्तति वर्षान्ते पत्न्या कैलास माप्तवान् ॥ १६

॥ इति भविष्योत्तरेमहापुराणे राजेन्द्रचोळ चरितकथनं नाम एकोनविंशोऽध्यायः ॥

*

॥ अथ विंशोऽध्यायः ॥

सूतः

स सुतो वीरमार्ताण्डः ततोऽभूद्वसुधाधिपः ।
चेरकन्याऽभवत्तस्य भार्या माणिक्कवल्लिका ॥ १

तयान्वशासद्वसुधां इन्द्रवत्सोऽमरावतीम् ।
पितामहानां चोळानां आचारं पर्यपालयन् ॥ २

भस्मरुद्राक्षमालाढ्यान् पौरांश्चक्रे शिवार्चकान् ।
विप्राग्रहारशोभाख्यं मठैस्तीर्थैर्विराजितम् ॥ ३

वेदघोषैः शास्त्रघोषैः वर्णिनां पाठशालिकाः ।
पानीयान्नावृताः शालाः पान्थ विश्रान्तिमण्टपाः ॥ ४

कावेर्यास्तीरयोश्चोळः निचोळमिव भूतले ।
दीक्षितैर्यत्र वै यज्ञैः समाहूतश्शतक्रतुः ॥ ५

हविषां भक्षणाद्देवाः तुन्दिलाश्चाभवन् दिवि ।
यत्राग्निहोत्रधूमो वै स्वर्गारोहण पद्धतिः ॥ ६

वेदान्तपाठनिरताः पतयः पूजितावसन् ।
प्राकार गोपुरादीनि मण्टपानि व्यधान्नृपः ॥ ७

स्वायंभुवानां देवानां आर्षाणां षष्टिसंख्यया ।
जीर्णोद्धारं नृपश्चक्रे शिल्पिभिर्धनदानतः ॥ ८

दक्षिणोत्तरकावेर्यां मध्यस्थानं जटायुषः ।
घृतस्थानं द्रुतिस्थानं खण्डीशस्यालयं व्यधात् ॥ ९

सप्तस्थान शिवागारा न्यातनोत् वैष्णवान्यपि ।
कुम्भघोणेशार्ङ्गपाणेः चक्रपाणेश्च वै हरेः ॥ १०

सारक्षेत्रे तथान्यानि शिवविष्ण्वोर्व्यधात् क्षयम् ।
सोमेश नागेश्वरयोः विश्वनाथाविमुक्तकम् ॥ ११

गौतमेशालयं चोळः माघतीर्थतटे व्यधात् ।
शशासैवं हताराति: पुरारातिपदार्चकः ॥ १२

स कदाचित्सभामध्ये वृद्धं राजा पुरोहितम् ।
उवाच देवशर्माणं आख्यानं कोंकणेशितुः ॥ १३

राजा :

आख्यानं कोंकणेशस्य ब्रूहि मे मुनिपुंगव ।
कस्मैप्रसादकरणे प्रादुर्भूतो महेश्वरः ॥
तत् श्रुत्वा चोळवचनं उवाच प्राञ्जलिर्द्विजः ॥ १४

देवशर्मा :

दत्तात्रेयस्य शिष्येषु कश्चित् कोंकणनामकः ।
तताप हिमवन्मौळौ तपो वर्षशतं नृप ॥ १५

पञ्चाग्निमध्यनिरतो जितश्वासो जितेन्द्रियः ।
भस्मरुद्राक्षमालाढ्यं ध्यायं तं परमेश्वरम् ॥
तस्यैवं तपसा तुष्टो प्रादुर्भूतो हरोऽवदत् ॥ १६

सदाशिवः

वृणु कामान् प्रदास्यामि तपसा तव तोषितः ।
गच्छ त्वं सिद्धिरतुला भविष्यति तवाधुना ॥
श्रीमच्छमीवनं पुण्यं सिद्धिस्थानं तदुच्यते ॥ १७

जप्येशात् दक्षिणेभागे कावेर्याः क्रोशकद्वये ।
वीणानद्या दक्षिणतो मणिमुक्तानदीतटे ॥ १८

सुधापुष्करणीतीरे लिंगं तञ्जेश्वराभिधम् ।
आनन्दवल्या देव्या च दृष्टाभ्यर्च्य प्रणम्य च ॥ १९

तदीशान्यां वसिष्ठेशं तीर्थं वासिष्ठ संज्ञिकम् ।
तद्दक्षिणेस्ति मे लिंगं श्रीमत् करतलेश्वरम् ॥ २०

देवतीर्थ तटेदृष्ट्वा यत्रतेपे पराशरः ।
तत्र ते तपसः सिद्धिः भविष्यति न संशयः ॥ २१

करिकालाख्य चोळेन लिंगं यत्र प्रतिष्ठितम् ।
बृहदीश्वरमुत्तुङ्गं बृहन्नायिकयार्च्य सः ॥ २२

उत्तुंग गर्भभवने शिवगंगा सरस्तटे ।
तदुत्तरे कोंकणाख्यं लिंगं त्वं स्थाप्य पूजय ॥ २३

एवं शिवस्य वचसा तुष्टोभ्यागात्स सिद्धकः ।
केदारकाशी काञ्च्यादीन्नद्यः पुण्यस्थलानि च ॥ २४

कावेर्युभयतस्तीरे श्रीकण्ठादीन् विलोक्य च ।
सिद्धः शमीवनं प्राप्य प्रेतिष्ठाप्यार्चयच्छिवम् ॥ २५

कोंकणेशाख्यया तत्र भक्तियुक्तो जितेन्द्रियः ।
भस्मरुद्राक्षमालांगो जटिलो वल्कलाजिनी ॥ २६

रुद्रपञ्चाक्षर जपात् नान्यात्किञ्चिन्नजप्तवान् ।
तत्र तेपे तपस्सिद्धः तदग्रे सिद्धतीर्थके ॥ २७

एवं द्वादशवर्षान्ते सिद्धस्य पुरतो हरः ।
प्रादुर्भूय वृषारूढः सहज्ञानाख्ययांबया ॥ २८

कन्दर्पकोटिलावण्य कमनीयतराकृतिः ।
गंगाचन्द्रकलामौळिः नीलकंठस्त्रिलोचनः ॥ २९

तादृशं कोंकणेशानं नत्वा सिद्धोऽब्रवीत् हरम् ।
कोंकणेशाख्यतल्लिंगात् निर्गतं त्वादिकारणम् ॥ ३०

कोंकणसिद्धः

जयशंभो विरूपाक्ष जय चन्द्रकलाधर ।
जय कंजाक्ष पूज्यांघ्रे पाहिमां कोंकणेश्वर ॥ ३१

जय प्रणतवृन्तार जयवेदान्तबोधित ।
जयोत्तुंग वृषारूढ कोंकणेश्वर पाहिमाम् ॥ ३२

जय योगीन्द्र वन्द्यांघ्रे जयभोगीन्द्रकंकण ।
जय व्याघ्राजिनधर कोंकणेश्वर पाहिमाम् ॥ ३३

जयाष्टमूर्ते कालघ्न जयदक्षमखांतक ।
जय त्रिशूल हस्ताब्ज कोंकणेश्वर पाहिमाम् ॥ ३४

जयानन्द गुणस्तोम जय सामरवप्रिय ।
जय व्योम महाकेश कोंकणेश्वर पाहिमाम् ॥ ३५

सूतः

एवं स्तुवन्तं तं सिद्धं कोंकणं कोंकणेश्वरः ।
प्राह त्वत् पूजिते लिंगे निवसाम्यत्र कामदः ।
मदग्रतस्सिद्धतीर्थे स्नात्वा दृष्ट्वा तु मां स्तुवन् ॥ ३६

स्तोत्रेणानेन हे सिद्ध मत्पार्श्वे वसतां नृणाम् ।
मृतानामत्र कैलासं दास्यामि नियमेन वै ॥ ३७

सर्वेषामत्र भक्तानां वसतांमद्रिलोकनात् ।
पुण्येषु सर्वकालेषु प्रदोषे सोमवासरे ॥ ३८

शिवरात्र्यां नराणां वै मत्कैंकर्य रतात्मनाम् ।
न यमो यमदूतो वा प्रभवन्ति प्रधर्षितुम् ॥ ३९

सिद्धिस्ते तपसो जाता कैलासं गच्छमाचिरम् ।
स सिद्धस्सं प्रणम्येशं ययौ कैलासपर्वतम् ॥ ४०

सांबस्तस्मै वरं दत्वा तस्मिन् लिंगे तिरोदधे ।
विमानेनार्कवर्णेन भ्राजमानो मुनीश्वराः ॥ ४१

॥ इति श्रीभविष्योत्तरेमहापुराणेकोंकणेश्वरमाहात्म्ये
वीरमार्ताण्ड चोळचरिते विंशोऽध्यायः ॥

*

॥ अथ एकविंशोऽध्यायः ॥

सूतः

पुनरन्यां कथां वक्ष्ये कोंकणेशस्य शूलिनः ।
इत्युक्तवन्तं राज़ासौ वीरमार्ताण्ड चोळराट् ॥ १

सदाशिव कथास्वाद पीयूषप्रदमात्मनः ।
पुनः पप्रच्छ देवस्य देव्याश्चरितमुत्तमम् ॥ २

देवशर्मा :

तत्र तञ्जापुरेकापि वणिक्कन्या बभूव ह ।
बाल्यात्प्रभृति देवस्य कोंकणेशेति भक्तिता ॥ ३

पित्रामात्रा तदाकाल्ये प्रार्थिता बन्धुभिस्तदा ।
वैवाहिक विधिंकर्तुं समानीय वणिक्सुतम् ॥
दृष्ट्वारुरोद सा कन्या उवाचाथ स्व मातरम् ॥ ४

कन्या :

नाऽहं विवाह्या केनापि पतिः पशुपतिर्मम ।
वरं जरा मृत्ययुतं नाहं कांक्षेत्व सत्यतः ॥ ५

कांक्षेऽहं मदनारातेः पाणिग्रहण मङ्गळम् ।
एवं कालापनयनात् लग्नविघ्नं बभूव ह ॥ ६

तस्यामेव तदा रात्रौ कोंकणेशो विवाह्यताम् ।
बबन्ध तत् कण्ठदेशे सूत्रमंगळमीश्वरः ॥ ७

सर्वाभरणशोभाढ्यां विवाहा कल्पधारिणीम् ।
शिवस्सुप्त जने रात्रौ ऋषिदेव समन्वितः ॥ ८

निनायस्वालयं शम्भुः वेदघोषैस्ससंभ्रहात् ।
ज्ञानांबायास्तदा प्राच्यां तस्याः स्थानमकल्पयत् ॥ ९

अदृष्ट्वा प्रातरुत्थाय कन्यां दृष्ट्वा शिवालये ।
नेतुं ययुस्ते वणिजः तत्र खाद्वागुवाच ह ॥ १०

वाणी :

नेयं विवाह्यमर्त्येन शिवस्य दयितात्वियम् ।
शिवभक्त कुलेजाता यथा पाण्ड्यकुले पुरा ॥ ११

परिणीता महेशेन वणिजो वेश्मगच्छत ।
पुष्पवृष्टिः पपातास्याः मूर्ध्नितेषां च पश्यताम् ॥ १२

तां ते देवालयेस्थाप्य वणिजो हर्षतो ययुः ।
अद्यापि वणिजः कन्या शैलीतिष्ठतिचालये ॥ १३

कोंकणेशस्य दयिता पूजिता तत्र कामदा ।
एतत् तेप्युदितं भूप कोंकणेशस्य वैभवम् ॥ १४

श्रुत्वा पठन्नपि नरः सर्वपापैः प्रमुच्यते ।
तत् श्रुत्वा वीरमार्ताण्ड चोळस्तत्भक्तिमानभूत् ॥ १५

जीर्णोद्धारं गोपुरञ्च प्राकारं मण्टपानि च ।
विते ने चोत्सवं शंभोः वैशाखेचाकरोन्नृपः ॥ १६

तस्यपुत्रवरोजातः कीर्तिचोळ इति श्रुतः ।
तं स्थाप्य स्वपदेराजा कीर्तिमूर्तिमिवापरम् ॥ १७

राज्यं षट्षष्ठिवर्षाणि कृत्वान्ते शिवमाप्तवान् ।
पत्न्या सहाय स्तेजस्वी नन्दी भृंगी समर्चितम् ॥ १८

वीरमार्ताण्डचोळस्य ये पुण्यां प्रथितां कथाम् ।
श्रृण्वन्ति शिवसारूप्यं तेषामेव न संशयः ॥ १९

॥ इति श्री भविष्योत्तरेमहापुराणे कोंकणेश्वरमाहात्म्ये वीरमार्ताण्डचोळ चरिते एकविंशोऽध्यायः ॥

॥ अथ द्वाविंशोऽध्यायः ॥

सूतः

तस्मिन् गते स कैलासं तत्सुतः कीर्तिवर्धनः ।
चोळेन्द्रोभूत्तस्यभार्या नाम्ना कमलिनीति च ॥ १

सूर्य शेखर पाण्ड्यस्य तनया विनयोज्वला ।
तथा शशास वसुधां वसुधाधर धैर्यभृत् ॥ २

विनयाचार चरितैः पौरामात्य समन्वितः ।
चकार शिवधामानि जीर्णान्यप्युज्जहार सः ॥ ३

अन्वर्थनामा नृपतिः कार्तिकेये स भक्तिमान् ।
षष्ठीव्रतादिकं चक्रे पुत्रार्थं कीर्थिचोळराट् ॥
तमागत्य गुहः स्वप्ने प्राहवाचासुधामुचा ॥ ४

स्कन्द ः

त्वत्भक्त्या परितुष्टोऽस्मि भार्याया व्रतयुक्तया ।
तव पुत्रं प्रदास्यामि चोळवंश धुरन्धरम् ॥ ५

नाम्ना विजयचोलाख्यं रिपूणां जयकांक्षिणम् ।
ममास्ति तञ्जानगरे धामवै कोंकणेशितुः ॥ ६

नैरृते भूतले मग्नो सनाम्ना गुहपर्वतः ।
तमुद्धृ नृपश्रेष्ठ तत्र कूपोस्ति पावनः ॥ ७

शक्तिकूप इति ख्यातः षष्ठ्यां तज्जलमज्जनात् ।
अपुत्राणां पुत्रदंस्यात् तत्र मदर्शनं नृणाम् ॥ ८

कार्तिक्यां कृत्तिकायोगे तत्र मद्वीक्षणं कुरु ।
सर्वान्कामनवाप्नोति पुत्रं प्राप्नु हि भूमिप ॥ ९

इत्युक्तान्तर्हितः स्कन्दः राजा प्रातस्तदन्वशात् ।
अमात्यान्वीक्षणे तत्र तज्जीर्णं भूतलेस्थितम् ॥ १०

तच्छिल्पैर्नूतनं चक्रे स्कन्दस्यालयमुन्नतम् ।
सोपानपद्धतिंकूपमुद्‌धार . स कीर्तिमान् ॥ ११

स्कन्दं बर्हिवहं पूज्य षष्ठ्यां तुष्टाव भूमिपः ।

कीर्तिचोल :

नमस्ते शक्तिहस्ताय षण्मुखाय गुहाय च ॥ १२

शूरतारक संहर्त्रे पात्रे सर्व दिवौकसाम् ।
सेनानांपतये तुभ्यं नमस्ते प्रणवात्मने ॥ १३

गुरवे सर्व मन्त्राणां कार्तिकेयाय ते नमः ।
विधायिने नमस्तुभ्यं गांगेयांबुज मालिने ॥ १४

महार्हावर भूपाय पार्वती सूनवे नमः ।
इत्थं संस्तुवतो स्याग्रे गुहोवाक्यमुवाच ह ॥ १५

॥ इति भविष्योत्तरेमहापुराणे कार्तिकेयस्तवानुवर्णनं नाम
द्वाविंशोऽध्यायः ॥

*

॥ अथ त्रयोविंशोऽध्यायः ॥

सूतः

स्कन्द :

तवस्तुत्याद्य तुष्टोऽहं त्वत्कैंकर्येण मे नृप ।
त्वत्पत्नी व्रतयोगेन सुतस्ते भविता नृप ॥ १

सर्वत्रारिजयस्तस्य जयचोळात्मजस्य ते ।
एवं संस्तुवतः षष्ठ्यां कूपस्य स्नानमात्रतः ॥ २

वन्ध्यापि लभतेपुत्रं यदि सा मम भक्तिभृत् ।
एवं वरोमयादत्तः अत्र संवसतां नृणाम् ॥ ३

क्षेत्रस्थितानां शक्तीनां विष्णोः शास्तुर्गणेशितुः ।
तेन ते फलमुत्कृष्टं अस्मिन्क्षेत्रालये कृते ॥ ४

इत्युक्त्वान्तर्दधे स्कदः स राजा स्कन्दवाक्यतः ।
नवशक्त्यालयंचक्रे दिक्षुमार्यां स्तदा नृपः ॥ ५

रेणुकाया मध्यपुरं गणेशस्यापि दक्षिणे ।
यत्र यत्र स्थितानां हि तत्र तत्रैव कारयत् ॥ ६

शास्तुः प्रतीच्यां नृहरेः नीलमेघस्य चोत्तरे ।
कैलासनाथ विष्णोश्च धामान्याधत्त भूपतिः ॥ ७

[illegible] तान् देवान् पुरस्यास्यैव रक्षकान् ।
[illegible] [illegible] पशुर्भ्योवाल पीडनैः ॥ ८

वसिष्ठेशालयं चैव वैद्यनाथालयं व्यधात् ।
मारी संपूजयामास क्षेत्रप्राग्भाग वासिनीम् ॥ ९

तत्कालेन च तत्पत्नी गर्भिणी भूत् तदाश्रयत् ।
प्रासूत तनयं काले कुमारमिव पार्वती ॥ १०

नामचक्रे पितातस्य जयचोळाख्यया तदा ।
धनं धान्यं तथावासो गावः प्रादान्नृपोद्विजान् ॥ ११

पूजयामास क्षेत्रस्थान् देवाश्च नृपसतमः ।
जय चोळोपि ववृधे शुक्लपक्ष इवोडुराट् ॥ १२

गुरुभ्योभ्यस्तवान् विद्याः चतुष्षष्टि कलात्मिकाः ।
केरलेशस्सुतां तस्मै ददावाहूय तं सुतम् ॥ १३

नाम्ना काञ्चनमालां तां काञ्चनाङ्गीं नृपोत्तमः ।
पुत्रेण स्नुषया पत्न्या कीर्तिचोळः शशासगाम् ॥ १४

नदीं कीर्तिमतिं चक्रे चोळेशस्सस्यवृद्धये ।
सप्त सप्त च वर्षान्ते स चोळः शिवमभ्यगात् ॥ १५

स्वकेपदं जयंपुत्रं अभिच्य प्रियायुतः ।
प्राप्य शंकर सारूप्यं कीर्तिमूर्त्यात्मनास्थितः ॥ १६

तत्पुत्रो जयचोळो वै धर्मतः पालयन् तदा ।
अनुरूप गृहिण्यातु मन्त्रिभिः शास्त्रकोविदैः ॥ १७

मन्त्रज्ञ मन्त्रिवृद्धेन संमन्त्र्य स चकार ह ।
कैंकर्यमातनोच्छम्भोः धामान्यप्युज्जहार सः ॥ १८

अग्नीश्वरस्य देवस्य कदळीवनमस्य च ।
पुत्रव्यञ्जन देवस्य श्रीवाञ्छयेशस्य शूलिनः ॥ १९

गंगुहूंनाम नागरं जयचोळपुरं नृपः ।
बृहदीश्वरधाम्नोस्य पादोनं धामचातनोत् ॥ २०

संपूज्य तस्य नप्तारं सदृशं सोमवर्मणः ।
श्रीमुष्णमुद्गनगरं श्रीमत् वृद्धाचलालयम् ॥ २१

कालहस्तीश सद्मापि मणिमुक्तानदीतटम् ।
ववन्ध तत्र चान्यानि स्थानानि जयचोलराट् ॥ २२

एवं कैंकर्य कृच्छंभोः स नृपः षष्ठिहायने ।
पुत्रं कनकचोळाख्यं लब्ध्वा शंभोः प्रसादतः ॥ २३

तं पदे संप्रतिष्ठाप्य मन्त्रिभिः शास्त्रकोविदैः ।
पत्न्या साकं मुदाचोळः शिवावासमगान्नृपः ॥ २४

संप्राप्य शिवसारूप्यं वसेत् कैलास पर्वते ।

सूतः

येयिमां कीर्तिचोळस्य शिवभक्ति च पावनीम् ॥
कथां कथयतां भक्त्या शिवेभक्तिः स्थिरा भवेत् ॥ २५

॥ इति भविष्योत्तरेमहापुराणेकार्तिकेयाख्याने कीर्तिचोल जयचोल चरिते त्रयोविंशोऽध्यायः ॥

*

॥ अथ चतुर्विंशोऽध्यायः ॥

सूतः

ततः कनकचोळोऽभूत् तत्सुतः पृथ्वीपतिः ।
तत्पत्नि चम्पकाङ्गीति नाम्ना विक्रमवंशजा ॥ १

तथा शशास वसुधां मन्त्रिभिः सैन्यपालकैः ।
धर्मतो नीतिशास्त्रज्ञैः पौरेषु पितृवन्नृपः ॥ २

पारंपर्यक्रमं प्राप्तां भक्तिं चक्रे महेश्वरे ।
राजाश्वगजवीराणां भस्मरुद्राक्ष कञ्जुकान् ॥ ३

धारयामास नियमात् तेनतस्य जयोभवत् ।
तद्राष्ट्रेषु जनास्सर्वे भस्मरुद्राक्ष धारिणः ॥ ४

त्रिपुण्ड्रफालास्सर्वेऽपि जैनाम्लेच्छाश्च संकराः ।
नृपाज्ञया धारयन्ति निष्पापास्तेन ते भवत् ॥ ५

शिवोत्सवाश्च सर्वत्र नानातूर्यरवास्तथा ।
पठतां वर्णिबृन्दानां वेदशास्त्र ध्वनिस्सदा ॥ ६

वेदत्रयाणां शालासु यज्ञैः मन्त्रक्रिया ध्वनिः ।
सदाशिव पुराणानां समाजः शृण्वतामभूत् ॥ ७

नानाधनैश्च धान्यैश्च विपणाश्च प्रसादिताः ।
हृष्टपुष्ट नरानार्यः स्वस्वधर्मे व्यवस्थिताः ॥ ८

शस्त्रज्यातल निर्घोष संगीतध्वनिरुद्धभौ ।
शिवालय कृतां तत्र शिल्पानां टंकनिस्वनः ॥ ९

कालवर्षी च पर्जन्यः जन्यं नाभूत् क्वचित्क्षितौ ।
तस्यैवं कुर्वतोराज्यं कावेरी सरितां वरा ॥ १०

पाताळमूलमगमत् दक्षिणावर्तकेस्थले ।
श्वेताख्यगणपत्यैव पुरस्तात् शिवसन्निधौ ॥
विचुकुशुर्ज्ञनास्सर्वे सस्यनाशोह्यभूत्क्षितौ ॥ ११

चारैर्विदित वृत्तान्तः कनकाख्यस्सचोळराट् ।
हयमारुह्य सैन्येन तत्रागात्मन्त्रिभिर्वृतः ॥ १२

दृष्ट्वा कवेरजापूरं बिले सर्वं प्रवेशितम् ।
तद्रोद्धुं नाशकाद्यत्नैः कृतैरपिमुहुर्नृपः ॥ १३

निर्विण्णहृदयो भूपः किंकरोमीत्यचिन्तयत् ।
नत्वा धेनुपुरेशानं देवौ श्वेतविनायकम् ॥ १४

स शिष्ये सन्निधौ तेषां वागभूदशरीरिणी ।

वाणि :

त्वयि प्रविष्टे तु बिले अन्येवापि तपस्विनी ॥ १५

तद्बिलं पिहितं भूयात् नान्योपायेन भूपते ।
यथा पूर्वं प्रवाहोस्यात् कावेर्याः संभविष्यति ॥ १६

सर्वेषां च हितं भूयात् जनानां सस्यवृद्धितः ।
शरीरमस्थिरं राजन्! कीर्तिराचन्द्रतारकम् ॥ १७

शिबिर्दधीचिः कर्णश्च ददुः स्वाङ्गं द्विजातये ।
तान्नपश्यामहे भूमौ तेषां कीर्तिः स्थिराऽभवत् ॥ १८

इत्थं वाण्या वचःश्रुत्वा तदा कनकचोळराट् ।
स्नात्वा कन्नेरजातो ये भस्मरुद्राक्ष भूषणः ॥ १९

सर्वेषां हितमाकांक्षन् भार्याया संदधे मनः ।
नत्वा महेशं विघ्नेशं प्रवेष्टुं तद्बिलं ययौ ॥ २०

पश्यतां साश्रुनेत्राणां पौराणां तत्र लक्षशः
गृह वृक्षाग्रहर्म्येषु स्थितानार्यो नरानृपम् ॥ २१

पश्यन्ति तत् पृष्ठगतां चम्पकाङ्गीं नृपप्रियाम् ।
नृपं तं मन्त्रिवृद्धोऽन्यो दृष्ट्वा साहसमास्थितम् ॥
गत्वाप्रांजलिराहेत्थं राजानं विनयोज्वलम् ॥ २२

मन्त्रिवृद्धः

कावेर्याः कुंभघोणस्य उत्तरे संस्थितं मुनिम् ।
कोटीश्वरे तपस्यातं हेरण्डं नाम वै मुनिम् ॥ २३

अनापृच्छ्य मुनिं तं च प्रणिपत्य नृपोत्तम ।
नैव प्रवेशनीयन्ते बिलं चोळ महीपते ॥ २४

तथेति मन्त्रिवचन मनुमान्य ययौ नृपः ।
प्रणम्य भार्यया राजामुनेरग्रे व्यवस्थितः ॥ २५

'दीर्घायुर्भवचोळेति भवदीर्घ सुमङ्गळा ।
सुपुत्रिणी भवेत्याशीः मद्वाक्यं नान्यथा भवेत्' ॥ २६

इत्थं हेरण्डवचसा तुष्टः कनकमन्त्रिणा ।
राजाविचारहृदयः किमद्य मम संस्थितम् ॥ २७

बिलप्रवेशिनेविघ्नं सर्वेषां हितकांक्षिणः ।
हेरण्डं तं मुनिं नत्वा प्रोचुस्ते नृपमन्त्रिणः ॥ २८

मन्त्रिण :

सत्यंभगवतो वाक्यं राजायां कृत निश्चयः ।
राज्ञानेन प्रवेश्याथ राज्ञीयं च बिलेमुने ॥ २९

दक्षिणावर्तकस्थाने बिलेप्राप्ता मरुद्वृधा ।
तेन सस्योपनाशोभूत् प्रजानां च क्षयोभवत् ॥ ३०

कस्मिंस्तपस्विन्यपि वा नृपेवापि प्रवेशिते ।
तद्बिलं पिहितं भूयात् इति रवात् अभवत् च वाक् ॥ ३१

पौराणां रक्षणं कार्यं राज्ञां धर्म सनातनः ।
भवन्तमनुमान्यैव प्रवेष्टुं यतते बिलम् ॥ ३२

कावेर्या निर्गमोभूयात् नृपस्यास्य प्रवेशनात् ।
अनुजानीहि संवेन चक्षुषा नृपसत्तमम् ॥ ३३

त्वद्वदस्सत्यमेवास्तु नान्यथा ऋषिभाषितम् ।
शिवभक्तेक्षणादेव शिवलोकोस्य वै भवेत् ॥ ३४

इत्यमात्य वचः श्रुत्वा विचार्य सुचिरं मुनिः ।
प्राहतान् तत्रराजानं राज्ञींपौरान् पुरः स्थितान् ॥ ३५

हेरण्डमहामुणि :

वृद्धोऽहं तपसा क्षीणः कैलासमभि कामये ।
तपोस्य राज्ये सुचिरंतप्तं कोटीश्वराग्रतः ॥ ३६

देयः सर्वोपकाराय मयादेहो न संशयः ।
दधीचिर्देवकार्यार्थे त्यक्त्वादेहं दिविस्थितः ॥ ३७

न मेवागनृतासत्यं भविष्यति न संशयः ।
चिरञ्जीवत्वयं राजा राज्ञीयं स्यात् सुमङ्गळा ॥ ३८

पुत्रोस्तु चास्य भविता शिवकैंकर्य तत्परः ।
पौराणां रक्षकश्चास्तु प्रनेश्यामीह तत्विलम् ॥ ३९

राजा :

तत् श्रुत्वा नृपतिःप्राह नैवंकार्यं मयिस्थिते ।
असत्या विप्रहत्या वै शिवभक्तस्य मत्कृते ॥ ४०

तत् श्रुत्वा वचनं राज्ञः प्राह हेरण्डको मुनिः ।

हेरण्डमहामुनि :

सर्वलोकोपकाराय दास्येहं हर्षतः तनुम् ॥ ४१

शिवाग्रे यस्त्यजेद्देहं शिवसायुज्यमेति सः ।
नचात्र पापलेशस्ते भविता नृप सत्तम ॥ ४२

सूतः

इत्युक्तस्य मुनेर्मूर्ध्नि पुष्पवृष्टिः पपात वै ।
देवदुन्दुभयोनेदुः विमानं चागतं दिवः ॥ ४३

हेरण्डकोद्रुतं चागात् नृपपौरश्च संयुतः ।
स्नात्वा कवेरजातो ये नत्वा विघ्नेश्वरं शिवम् ॥ ४४

भस्मरुद्राक्ष दृक् ध्यायन् महेशं हृदये मुनिः ।
तद्बिलं त्रिः परिक्रम्य पपात मुनिपुंगवः ॥ ४५

तद्बिलादुदभूत् लिंगं हेरण्डेश्वर नामकम् ।
कावेर्याश्च प्रवाहोऽपि यथापूर्व मवर्तत ॥
विमानमध्यगो भूत्वा नृपं हेरण्डकोऽब्रवीत् ॥ ४६

हेरण्डमहामुनि :

गच्छामि शिवलोकाय सर्वोपकरणादहम् ।
स्थानेऽत्र कुरु कैंकर्यं कोठीशस्य नृपोत्तम ॥ ४७

सूतः

राजा च शिवधामानि कारयामास शिल्पिभिः ।
कोटीश्वरालयं चक्रे प्राकारवर गोपुरम् ॥ ४८

दक्षिणावर्तकेशस्य प्राकार गोपुराण्यपि ।
गर्भगेहं गणेशस्य चक्रे कनकचोळराट् ॥ ४९

तदग्रे मण्टपं दिव्यं श्रमस्तंभवरान् नृपः ।
मध्यार्जुनेश नैऋत्यां धाम नागेश्वरस्य वै ॥ ५०

उत्तुंगान्यपि वै चक्रे गोपुराण्यथ दिक्ष्वपि ।
अन्यानि शिवधामानि कृत्वाराज्यं स्वधर्मतः ॥ ५१

सप्तत्रिंशोऽपि वर्षाणि परिपालय वसुन्धराम् ।
पुत्रं सुन्दरचोळाख्यं अभिषिच्य शिवंययौ ॥
पत्न्यासहानयाराजा शिवलोकं नृपो ययौ ॥ ५२

यः शृणोती ममध्यायं श्रुत्वाचोळेश्वरोद्भवं ।
न पापैरभिभूयेत्सः पुण्यैस्समभि पूर्यते ॥ ५३

हितन्नवाच्यमहितन्नवाच्यं
हिताहितं नैव तु भाषणीयम् ॥
हितोपदेशेन कपालभिक्षुः
हेरण्डको नाम बिलं प्रविष्टः ॥ ५४

॥ इति श्रीभविष्योत्तरेमहापुराणे कनकचोल चरिते
चतुर्विंशोऽध्यायः ॥

*

॥ अथ पञ्चविंशोऽध्यायः ॥

मुनयः

अहोपुण्यकृतोराज्ञः चोळेन्द्रस्यापि सत्तम ।
अज्ञान जनिता हत्या केन पुण्येन नाशिता ? ॥
कस्मिन् स्थाने विनष्टाभूत् ? किं कृतं तेन भूभुजा ? ॥ १

सूतः

राजासुन्दरचोळोऽभूत् पितर्युपरते तदा ।
चित्रवल्ली भवत्तस्य भार्या चेरपतेस्सुता ॥ २

तयान्वशासद्वसुधां सुधास्वातिपतेरिव ।
ततान शिवधामानि भक्तियुक्तो महेश्वरे ॥ ३

त्रिपुण्ड्ररुद्राक्षधरः दधार मकुटं नृपः ।
कुळोत्तुंगाख्यचोळाय यद्दत्तं शंभुना पुरा ॥ ४

चोळेन्द्र विरुदाधारं हेम पट्टं नृपैर्धृतम् ।
शिवभक्तार्पितधनः शिवलिंगार्चको नृपः ॥ ५

स राज्यं पालयामास मन्त्रिभिस्सह तन्त्रिभिः ।
नित्यं चकार सर्वाणि राजकार्याण्यसौ नृपः ॥ ६

पाण्ड्याय प्रददौ कन्यां स नाम्नाचोत्फलावतीम् ।
कालकालाख्य चोळं स जनयामास शास्त्रतः ॥ ७

स चक्रे शम्भु धामानि पूजोत्सवयुतास्वपि ।
पितृमातृ पदेरक्तः कालकालो भवत्तदा ॥ ८

तत्सुतो विनयाचारः शस्त्र शास्त्रकृतश्रमः ।
केरळाधीश कन्यान्तां नाम्ना गुणवतीं पिता ॥ ९

सतस्य कारयामास वैवाहिक विधिंमुदा ।
तथा स विजहारासौ राज्ञः पुत्रो मुदा सदा ॥ १०

तस्यैवं शासतः पृथ्वीं कश्चित्कार्पाटिकद्विजः ।
राजद्वारमुपागम्य राजदर्शनकांक्षया ॥
द्वास्थानुवाच सौवर्णवेत्रपार्णा नवस्थितान् ॥ ११

विप्रः

निवेद्यतां मां चोळाय काश्यामत्र समागतम् ।
रामेश्वरं गमिष्यामि भार्या मे गर्भिणीपथि ॥ १२

अशक्ता गमने राज्ञः सकाशे स्थापयाम्यहम् ।
राजामातापिता मह्यं चोळानां विप्रपालनम् ॥ १३

धर्मः किल ततोलज्जां विहायेत्थं वदाम्यहम् ।
क्षिप्रं निवेद्यतांराज्ञे मदाशयमिमं वुधाः ॥ १४

दयां कुरुध्वं भोद्वास्थाः श्रीगंगां नेतुमुत्सहे ।
रामेश्वराभिषेकाय नकिञ्चित्प्रार्थयाम्यहम् ॥ १५

द्वास्थाः तद्वचसागत्वा सभास्थं सुन्दरं नृपम् ।
पार्श्वतो वीजितसित चामरद्वय शोभितम् ॥ १६

मन्त्रिभिः कवि विद्वांसैः गीतज्ञैः दैवचिन्तकैः ।
सदाशिव पुराणोक्त क्षेत्रसूचन तत्परैः ॥ १७

पुराणानां विशेषज्ञैः मन्त्रज्ञैः सुसमावृतम् ।
सेनापतिभिर्न्यैश्च विनीतै रुपसेवितम् ॥ १८

सिंहासनस्थं नत्वाते प्रोचुः प्राञ्जलिपाणयः ।
राजन् चोळकुलाब्जार्क प्रतापावनताखिल ॥ १९

कश्चित् कर्णाटिको विप्रः द्वारितीष्ठति भार्यया ।
तृषार्त चातकाळीव मेघं त्वां द्रष्टुमिच्छति ॥ २०

तत् द्वास्थवचनं श्रत्वा राजाप्राह कृताञ्जलीन् ।

राजा :

प्रवेश्यतां द्विजः कोसौ भार्यया सह मचिरं ॥ २१

गत्वा ते तं समानिन्युः द्वास्था विप्रं सभार्यकम् ।
सभां प्रवेशयामासुः नृपो नत्वाभिपूज्यतम् ॥ २२

तद्दत्तां विश्वनाथस्य भूतिं फालतले दधौ ।
उवाच विप्रं वाचासौ विनयोदारसद्वचः ॥ २३

सुन्दरचोळ :

कुतः समागतो ब्रह्मन् देशोऽयं पावनीकृतः? ।
मत्तः किमिच्छते चित्तं भवतः करवाण्यहम् ॥ २४

श्रुत्वा सुन्दरचोलस्य वचनं सुन्दरार्थदम् ।
उवाच हर्षितो विप्रो राजानमभिनंद्य वै ॥ २५

विप्रः

जीव जीव शतं राजन् विप्रभक्तिस्तवेदृशी ।
चोळाब्धिकुलचन्द्रस्य नैतच्छित्रं वचस्तव ॥ २६

नधनं प्रार्थयेत्वत्तः अन्नं वासोग्रहं नृप ।
विश्वेश्वरान्नपूर्णायाः प्रसादात् सर्वमस्ति मे ॥ २७

बालेयं गर्भिणीभार्या यावदागमनं मम ।
पितरीव त्वयाश्वस्ता राजन् संरक्ष्यतामियम् ॥ २८

तं तथेत्याहराजासौ विशेषात्पूज्य दंपती ।
तत्रैकां रजनीमुष्य ययौ रामेश्वरं द्विजः ॥ २९

विप्रपत्नी तदाराजा पूज्यतां भोजनार्हणैः ।
पाल्यतामित्यशात् राजा राज्ञीमन्तः पुरेश्वरीम् ॥ ३०

आज्ञापयत्सौविदल्लान् चेद्र्यां वर्षवरं नृपः ।
तत्र सा निवसन्ती च राज्ञा संपूजिता सुखम् ॥ ३१

भक्ष्य भोज्यैश्च वासोभिः राज्ञासार्धं मुमोद सा ।
राज्ञः चेट्टीगणैर्नित्यं विप्रपत्न्यान्वमोदत ॥ ३२

एवं स्थिते वर्षमात्रात् तद्भर्त्रा तत्रचागतः ।
रामेश्वराभिषेकञ्च कृत्वा गंगांभसाद्विजः ॥ ३३

हालास्यं शालिवाटीशं कन्यातीर्थादिकं भ्रमन् ।
दृष्ट्वा स केरळान्पाण्ड्यान् आजगाम नृपालयम् ॥ ३४

स्वपत्न्याश्चेष्टितं ज्ञातुं बालायास्सत्रपस्य च ।
अन्धकारे वसन्रात्रौ स्वपत्न्याः करमग्रहीम् ॥ ३५

केन दुष्टेन मत्पाणिः स्पृष्टो? हाहेत्यथाह सा ।

ब्राह्मणी :

पितृवत्पालकेमेघस्थिते चोळमहीभुजी ॥ ३६

मां चित्रवल्ली मातेव सदारक्षति चात्र वै ।
इत्याक्रंदं विप्रपत्न्या श्रुत्वागात् करवाळधृक् ॥ ३७

यज्ञोपवीतवच्चैनं राजा चिरच्छेद तं द्विजम् ।
दृष्ट्वा तं दीपिका दीप्त्या राजा ब्रह्मवधार्दितः ॥ ३८

तत्पत्नी रुरुदे पश्चात् मृतं भर्तारमीक्षति ।
अनुगन्तुं मनोदघ्रे प्रार्थयामास सा नृपम् ॥ ३९

राजन् अज्ञानतः प्राप्ता त्वया वध्या सुदारुणा ।
उषिताहं त्वयिनृप राज्ञा पुत्रीव लालिता ॥ ४०

त्वं पिता सैव माता मे भर्त्रागच्छाम्यहं दिवम् ।
भर्ता मे दैवतं राजन् तेन सार्धं मृतिर्वरा ॥ ४१

नाहं मुहूर्तं जीवामि नृपानुज्ञां प्रदेहि मे ।
स विप्रपत्न्या वचसा स्वदुःखाद्दुःखितोवदत् ॥ ४२

राजा :

किमद्यमेसमायातं विश्वस्त ब्रह्मघातकम् ।
ब्राह्मण्यास्त्वां वधं घोरं पातकं पापिनो मम ॥
किं मे राज्येन दैवेन कृतमीदृगहो वद ॥ ४३

धिक् मां चोळेन्द्रकान्तार दाहकं ब्रह्म घातकम् ।
पुण्यश्लोक चरित्राणां चोळेन्द्राणां यशोहनम् ॥ ४४

इत्थं चिरं तं दुःखस्थं तं मर्त्याः पर्यसां त्वयम् ।

अमात्य :

राजन् कालकृतं सर्वं भवता ज्ञानतः कृता ॥ ४५

ब्रह्मवध्यादारुणेयं प्रायश्चित्तं कुरु प्रभो ।
अतिनिर्बन्ध कारणात् ब्राह्मणीयं मरिष्यति ॥ ४६

राजा :

यावज्जीवं विप्रपत्नी उष्यतां पूजितामया ।
व्रतानि कुरुदानानि प्रसादः क्रियतां मयि ॥ ४७

इत्युक्ता सा नृपेनैवं गच्छामीत्येव सा वदत् ।
राज्ञी तत्रत्यजनता साश्रुनेत्रा भवत्तदा ॥ ४८

तां स्नाप्य भूष्य वस्त्रैश्च गन्धैःपुष्पैः द्विजेन वै ।
रुदंस्तौ दाहयद्राजा इन्धनेन विधानतः ॥ ४९

तस्य विप्रेण कृत्यानि द्वादशाहं नृपांव्यधात् ।
गयायां दापयामास पिण्डंदद्यात् पृथक् पृथक् ॥ ५०

॥ इति श्री भविष्योत्तरेमहापुराणे सुन्दरचोळाय ब्रह्महत्यागमो नाम पञ्चविंशोऽध्यायः ॥

॥ अथ षट्विंशोऽध्यायः ॥

मुनयः

अहो पुण्यकृतोराज्ञः चोळेन्द्रस्यापि सत्तम ।
अज्ञान जनिताहत्या केनपुण्येन नाशिता ? ॥ १

कस्मिन्स्थाने विनष्टाऽभूत् ? किं कृतं तेन भूभुजा ? ।
तं नो वदविशेषेण सूतचित्रं प्रभाषसे ॥ २

मुनीनां वचसा चेतः चोळेन्द्रस्येव तां कथाम् ।
उवाच प्राञ्जलिर्भूत्वा मुनिभ्यो कथयत्तदा ॥ ३

सूतः

एवं विप्रवधाद्घोरात् सन्तप्तश्चोळ भूपतिः ।
दुःखितः स दिवारात्रं शेते भुङ्क्ते न चोळराट् ॥ ४

निष्टप्तकनकांगोसौ वैवर्ण्यं स नृपोभ्यगात् ।
अनावृष्टिरभूद्राष्ट्रे पतन्त्यशनयस्सदा ॥ ५

रात्रौ रुदन्ति विकृतं पिशाचाश्च शिवा शुनः ।
धूमावृता दिशस्सर्वाः सस्यनाशोऽभवेत्क्षितौ ॥ ६

तद्राष्ट्रेऽपसर्गाश्च बभूवुर्ब्रह्महत्यया ।
तद्दृष्ट्वा शान्तिकर्माणि राजाविप्रैरकारयत् ॥ ७

उवाच मन्त्रिणोराजा किं करोम्यहं मादृशः ।
ब्रह्महत्यार्दितोनित्यं सदासाच्छाय येवमाम् ॥ ८

कृष्णांगी घोरवदनां कराळाश्मश्रुदंष्ट्रिणी ।
तर्जयन्ती दण्डहस्ता पृष्ठतो याति मां सदा ॥ ९

केनोपायेन पुण्येन किं कृतेन सुखं भवेत् ।
विचार्य वेदशास्त्रज्ञैः तत्करिष्यामि माचिरम् ॥ १०

भवन्तु पापनाशःस्यात् मम वै नात्रसंशयः ।
तत् श्रुत्वा चोळभूपस्य मन्त्रिणो वचनं द्विजैः ॥ ११

विचार्यालोड्य शास्त्राणि मनुपाराशरस्मृतीः ।

मन्त्रिणः

अज्ञानकृत हत्यायाः प्रायश्चित्तं तनुव्ययः ॥ १२

त्वं राजन् धनधान्याढ्यः शिवागाराणि कारय ।
कावेर्याः शतकूलेषु पूजितानां महर्षिभिः ॥ १३

स्वायंभुवानां लिङ्गानां गोपुरादीनि कारय ।
क्षेत्रे क्षेत्रे विशेषेण अग्रहाराणि कारय ॥ १४

महाषोडश दानानि गोदानानां सहस्रकम् ।
कन्यादानानि भूरीणि पात्रेभ्यः कारयाऽधुना ॥ १५

देहिपात्रे कुटुंबिभ्यो वेदविद्भ्यो नृपोत्तम ।
दीनानाथांध पंगूनां संरक्षण परोभव ॥ १६

अन्नसत्रमठोद्यानतटाकादीनि कारय ।
सुवर्णतुलयादानं गोसहस्राणि तत्स्थले ॥ १७

गंगा कवेरजापुण्यनदिनां स्नानमाचर ।
सेतुं व्रज नृपश्रेष्ठ दर्शनात् पापनाशनम् ॥ १८

रामेश्वरस्य देवस्य मण्टपादीनि कारय ।
पापोपशमनार्थाय स्मृतिभिर्विहितानि वै ॥ १९

तदैव मन्त्रिवचनात् विप्राणां च महीपतिः ।
नदी नदेषु पुण्येषु स्नात्वा सेतौ शिवालयम् ॥ २०

रामेश्वरस्य वै चक्रे उत्तरे क्रोशकस्य च ।
मण्टपानि विमानानि गोपुराणि चकार ह ॥ २१

ददौ षोडश दानानि षोडशावृत्ति पार्थिवः ।
कावेर्याः शतवक्रायाः तीर क्षेत्रेषु वै नृपः ॥ २२

सूतः

गोसहस्राणि विप्रेभ्यो वेदविद्भ्योह्यदान्नृपः ।
षड्रसैः भक्ष्यभोज्यैश्च स चक्रे कोटि संख्यकम् ॥ २३

कावेर्यास्तीरयोः क्षेत्रे क्षेत्रे ब्राह्मण भोजनम् ।
कन्यादानानि भूरीणि पात्रेभ्यश्चाकरोन्नृपः ॥ २४

कार्तिके हरविष्णूनां दीपोत्सव मथाकरोत् ।
एवं निनाय दानैश्च द्वादशव्दान्यसौ नृपः ॥
तत्रागत्य नृपस्वप्ने ऊचतु द्विजदंपती ॥ २५

॥ इति श्रीभविष्योत्तरेमहापुराणेसुन्दरचोळचरिते
षट्विंशोऽध्यायः ॥

*

॥ अथ सप्तविंशोऽध्यायः ॥

सूतः

द्विजदंपती :

किञ्चिच्छिष्टा ब्रह्महत्या तवास्येव नृपोत्तम ।
कावेर्याश्शततीरेषु नत्वा क्षेत्रेषु शंकरम् ॥ १

पापादस्मात् महाघोरात् सर्वस्मात्मुक्तिमेष्यसि ।
अज्ञानतः कृतावद्या न त्वं सन्तप्तु मर्हसि ॥ २

गच्छावो ब्रह्मणस्थानं त्वया संपूजितौ भुवि ।
दृष्ट्वा स्वप्नं तथा प्रातः मन्त्रिभ्योऽकथयन्नृपः ॥ ३

क्षेत्राणि परिबभ्राम श्रीकण्ठादीनि चोळराट् ।
किंचित्सैन्ययुतः पत्न्या स्थाप्यराज्ये स्वकं सुतम् ॥ ४

जप्येशे कुंभघोणे च मायूरेश्वेतकानने ।
छायावने च कुद्दाले वल्मीके वेदकानने ॥ ५

कतकारण्य संज्ञेच श्रीवाञ्छ्ये कदलीवने ।
काश्यारण्ये वटारण्ये वैद्येशे कन्दुकस्थले ॥ ६

इतस्ततश्च परितः सर्वक्षेत्रेषु शंकरम् ।
नत्वातत्रात्य तीर्थेषु पत्न्यास्नात्वा स चोळराट् ॥ ७

तथापि स्वप्नमध्येतं तर्जयन्ती व्यवस्थिता ।
स्नात्वा सद्योद्भवायां च चोळो मध्यार्जुनं ययौ ॥ ८

तत्र प्राक् गोपुरस्याग्रे ब्रह्महत्या स्थिराभवत् ।
आनुन्यस्तव समस्ता सा दृश्यतेद्यापि बाह्यतः ॥ ९

राजा शिवालयं प्राप्य नत्वा तत्र महेश्वरम् ।
महालिंगाकृतिं शम्भुं विघ्नेशं चाम्बिकामपि ॥ १०

तुष्ट्वोत्थित रोमाञ्च कञ्चुकस्साश्रुलोचनः ।
स राजा हत्ययामुक्तो शाहुमुक्तइवेन्दुवत् ॥ ११

सुन्दरशोळः

मध्यार्जुनेशं नमतां वरप्रदं
देवादि देवञ्च पिनाकपाणिम् ।
विघ्नेश पूज्यामल दिव्यपादं
वन्दे महालिंगमहं महेशम् ॥ १२

विश्वेश्वरं मन्मथकालनाशं
वेदान्तवेद्यं विधि विष्णुवन्द्यम् ।
गंगोत्तमाङ्गेन्दु जटाकलापं
वन्दे महालिंगमहं महेशम ॥ १३

भगाक्षिनाशं वरव्योमकेशं
संसार पाशच्छिद्मष्टमूर्तिम् ।
सुरासुराद्यर्चित पादपद्मं
वन्दे महालिंगमहं महेशम् ॥ १४

विश्वाधिकं विश्वविनाश संस्था-
विधानहेतुं जगदादिकारणम् ।
विश्वान्तरस्थं प्रणव प्रबोद्ध्यं
वन्दे महालिंगमहं महेशम् ॥ १५

इत्थं सुन्दरचोळस्य स्तुवतः खादभूद्यवाक् ।

वाणीः

विनष्टा ब्रह्महत्या ते राजन्मद्दर्शनस्तवात् ॥ १६

यः कावेर्यां सकृत्स्नात्वा मां दृष्ट्वामुच्यतेत्वघैः ।
कुरु मे नृप कैंकर्यं पश्चत्त्रिपुवनेश्वरे ॥ १७

शिवाज्ञया तत्र राजा गोपुराण्यपि मण्टपान् ।
चक्रे मध्यार्जुनेशस्य प्राकाराणि चतुष्टयम् ॥ १८

पश्चाद्गोपुर भागे तु राज्ञः संगच्छतिः पथि ।
शक्तिहस्तं कुमारं स्वं स्थापयामास शंकरः ॥ १९

ब्रह्महत्यादि भीतिभ्यः नृपं संरक्षितुं शिवः ।
तत्र सुन्दरचोळस्य कैंकर्येण सुतोषितः ॥ २०

स्नात्वा पुष्योत्सवे राजा पत्न्यासह्योद्भवाजले ।
चित्रवल्या स्वपत्न्यासौ विमुक्तो ब्रह्महत्यया ॥ २१

एकनायक देवस्य वृषारूढस्यचाम्बया ।
गणेशगुहसान्निध्ये वागभूत्तत्र शृण्वताम् ॥ २२

विनष्टा ब्रह्मवध्याते पुष्यस्नानेन मत्पुरः ।
सर्व कामैश्च संपूर्णः भवत्वं चोळभूपते ॥ २३

मध्यार्जुनेश कैंकर्यात्पत्न्या कैलासमावस ।
इत्थं वाण्या वचः श्रुत्वा नत्वाभ्यागाज्जवान्नृपः ॥ २४

श्रीमत्त्रिभुवनं प्राप्य भार्यर्यानृपतिस्तदा ।
कम्पमानशरीरेण तत्र वाक्तमुवाच वै ॥ २५

कम्पभीतिं त्यज नृप कम्पहारीश्वरोस्म्यहम् ।
अत्र मे कुरुकैंकर्यं प्राकारं गोपुराण्यपि ॥ २६

तथेति चक्रे स्वपितामहेन
कृतं तथा तद्ब्रह्दीश गोपुरम् ।
तं सोमवर्माह्वय शिल्पवंश्या
मानीय पूज्यांबर हेमदानैः ॥ २७

पादोनमानेन चकारगोपुरं
नृपस्तदा कंपहरेश्वरस्य ।
तत्रैव देव्यावरधाम चक्रे
संपूजनं तस्य महच्चकार ॥ २८

... ...

....

तथैवचक्रे शरभाकृतिं हरं
नृसिंहमुग्रञ्च विदारयन्तम् ॥ २९

चोळेन्द्र राज्यपदवीं प्रददौ सुताय
साहायने षष्टिमिते प्रियायुतः ।
लेभे पदं शिवगणत्वदमष्टमूर्तेः
कैंकर्यमात्रकरणात् स तु सुन्दराख्यः ॥ ३०

॥ इति श्री भविष्योत्तरेमहापुराणे सुन्दरचोळाख्य
मध्यार्जुने ब्रह्महत्यापगमोनाम
सप्तविंशोऽध्यायः ॥

*

॥ अथाष्टाविंशोऽध्यायः ॥

सूतः

काल कालोऽभवच्चोलः राजा कालान्तकार्चकः* ।
तस्याऽसीत्सगुणोपेता नाम्ना गुणवती सती ।
तया राज्यममात्यैश्च चक्रे नीतिपराक्रमैः ॥ १

* Seen only in copied volume, not in original.

कालवर्जित सामन्तो शिवकैंकर्य तत्परः ।
श्रीकन्दुकपुरं कंसपुरं गोवट्टुतीर्थके ॥ २

श्रीवाञ्च्यं पिञ्छिलारण्यं माधवी तेजिनीवने ।
चकार शिवकैंकर्यं प्राकारं गोपुराण्यपि ॥ ३

अरविन्दवनेरम्ये ब्रह्मज्ञानेश्वरस्थले ।
नदी पुरे च त्रैलोक्ये दिव्यवेत्रवनेश्वरे ॥ ४

अन्ये च शिवविष्णूनां आलयानि व्यधान्नृपः ।
दृष्ट्वातालवनेशाख्य लिंगं तन्नतवस्थितम् ॥ ५

पुरासीदुन्नतं लिंगं श्रीमत्तालवनेशितुः ।
तदर्चकानां शापेन शिवं नार्चितुमागमन् ॥ ६

तदन्वयोद्भवोवर्णि कश्चित्संप्रेषितश्च तैः ।
संपूजयितुमीशानं यावद्दशदिनावधि ॥ ७

बालस्तालवनेशस्य लिंगं दृष्ट्वा तथोन्नतम् ।
अलभ्य मौलि मूलान्तं ब्रह्मणा विष्णुनापि च ॥ ८

अनायासेन पात्रेण अभिषिक्तुं तदार्भकः ।
रुरोदपाहि देवेश महेशेत्यर्चकार्भकः ॥ ९

तं दृष्ट्वा करुणामूर्तिः स्वमौळिमवनामयत् ।
तद्दृष्ट्वा हर्षतोबालः अभिषिच्य प्रमृज्य च ॥ १०

तैल पञ्चामृतजलैः नारिकेळज गन्धजैः ।
गन्धं ददौ लिंगमौळौ मालां शिरसि चार्पयत् ॥ ११

बिल्वैरभ्यर्च्य धूपञ्च दीपन्दत्वा निवेदनम् ।
घण्टानादेन तत्पात्र गतमोदनमग्रतः ॥ १२

स्थाप्य भुंक्ष्वेति बालोऽसौ रुरोदस्थशिवाग्रतः ।
तदन्नकबळान्पञ्च बुभुजेतस्य पश्यतः ॥
ततो नीराज्य विधिवत् देवीं स्कन्द विनायकान् ॥ १३

सोमास्कंद नटेशादीन् भैरवं नन्दिकेश्वरम् ।
निवेदितावशेषञ्च गृहीत्वा स्वगृहंगतः ॥ १४

मातुः पुरःसन्निदधे शिवभक्तावशेषितम् ।
तं माता दुःखिता प्राह अर्धमन्नं न दृश्यते ॥ १५

कस्य दत्वा मया बाल त्वयाभोक्ष्यामि किं गृहे ।
नैवास्माकं गृहंक्षेत्रं शिव नैवेद्य मेव नः ॥ १६

जीवनार्थं ददौशम्भुः अर्चकानां सदार्भक ।
अवजानन्ति मां सर्वे बालपुत्रां वितन्तुकाम् ॥
तत् श्रुत्वा मातृवचनं दुःखितां प्राह तां सुतः ॥ १७

बालार्चकः

देवेन भुक्तमर्धान्नमर्धान्नं त्वत्करेमया ।
समर्पितं मयामातः नकस्यापि ददाम्यहम् ॥ १८

तदा निर्भर्त्सयामास पाषाणस्थो महेश्वरः ।
कथं निवेदितंचान्नं भुंक्ते ति वहुभाषिणी ॥ १९

एवं दिनाष्टकं दृष्ट्वा विनष्टान्नार्थभक्षणात् ।
क्षुधया कुपिताभ्यागात् आलये वीक्ष्यसाशितुम् ॥ २०

विनाशितं च तल्लिंगं शिवभुक्तं तदोदनम् ।
दृष्ट्वा पाषाणरन्ध्रेण हाहाहेति सुदुःखिता ॥ २१

विधवा :

बालेनानेनमूढेन प्राथितोऽसि महेश्वर ।
पुरः पात्रस्थितश्चान्नं एवं भोक्तासिचेत् प्रभो ॥ २२

येन जीवामि विधवा सपुत्राऽहं क्षुधार्दिता ।

सूतः

तत् मातुः क्रन्दतं श्रुत्वा शिवःपात्रस्थितं करम् ॥ २३

समाकृष्य तदालिंगे तिरोधानं गतः शिवः ।
बालोऽपि दुःखितां माता कृतं दृष्ट्वा ययौ गृहम् ॥ २४

तदा प्रभृत्यवनतं लिंगं तालवनेशितुः ।
तत् दृष्ट्वा कालकालाख्य चोळो भक्तवरस्तदा ॥ २५

ततोर्ध्वयितुमीशानं लिंगं चक्रे मनोरथम् ।
रज्जुमुद्बध्य पुरुषैः कर्षयामास शंकरम् ॥ २६

विच्छिन्नारज्जवः सर्वे मृता रक्तं वमुर्नराः ।
केचिन्मूर्च्छां गता भूमौ लुठन्ति कमठा इव ॥ २७

तत्र वागुदभूद्राज्ञे त्वया कंठेन कर्षता ।
करवाळं गलेधृत्वा छिन्नकण्ठोसि चेन्नृप ॥ २८

तदा तालवनेशस्य लिंगमूर्ध्वं भविष्यति ।
तत् श्रुत्वा धैर्यहृदयः कालकालः स चोळराट् ॥
स्नात्वा भस्माक्षधृग्भूत्वा भार्ययागाच्छिवालयम् ॥ २९

नत्वा तालवनाधीशं सर्वेषां तत्र पश्यताम् ।
करवाळं गळेन्यस्य रज्जुनोद्बध्य शंकरम् ॥ ३०

स्वकण्ठे लिंगमौलौ च पाहिशेति चकर्ष सह ।
रक्तस्रावः कण्ठदेशात् राज्ञः प्रादुर्बभौमहान् ॥ ३१

तस्य पत्नी गुणवती वारयन्ती च मक्षिकान् ।
राज्ञस्सा पृष्टगाभूत्वा धैयादूचे न किञ्चन ॥
अमात्यजनता सर्वा दुःखिता साश्रुलोचना ॥ ३२

जना :

अहोऽस्य महतीभक्तिः शंभौप्राणान् जहात्ययम् ।
अहोधैर्यं महोधैर्यं चोळेन्द्रस्यास्य साहसम् ॥ ३३

द्रष्टुंनशक्यतेऽस्माभिः किं कुर्मेति भाषिणः ।
किंचित्संशेषितेकण्ठे दृष्ट्वाभक्तिः नृपस्य वै ॥ ३४

देव्या संप्रार्थितः शंभुः नृप संरक्ष्यतामयम् ।
लिंगात्प्रादुर्बभौ सांबः हस्तेनोद्गृह्य तत्करम् ॥ ३५

ऊर्ध्वंचक्रे स्वमूर्धानं सर्वेषां तत्र पश्यताम् ।
प्राहतं प्रणतं चाग्रे चोळेन्द्रं भार्यया सह ॥ ३६

यथापूर्वमभूत्कण्ठः कालकालस्य तत्क्षणात् ।
शंकस्य करस्पर्शात् शंतमस्य सुभक्तितः ॥ ३७

ईश्वरः

धन्योऽसि मम भक्तस्त्वं चोळवंशाब्धि चन्द्रमाः ।
सारूप्यं मम ते दत्तं कैलासं व्रज भार्यया ॥ ३८

पुत्रं स्वकेपदेस्थाप्य सकरोत्वत्र धाममे ।
विमानमिदमारुह्य याहीत्यंतर्दधेशिवः ॥ ३९

तदा कल्याणचोळाय राज्यं दत्वा सुतापसः ।
श्रीमत्तालवनेशस्य कुरुकैंकर्य मित्यशात् ॥ ४०

सूतः

उत्तुङ्गमारुह्य विमानवर्यं
स कालकालःसह भार्यया तदा ।
वर्षत्सुदेवैः कुसुमानि तत्र
नदत्सुवाद्यैः शिवधाम भेजे ॥ ४१

स सप्ततेर्वर्षं समात्यमेदिने
यथौ तदा धामशिवस्य भार्यया ।
विसिस्मिरे पौरगणास्तदानीं
कथा नृपस्येयमतीव पुण्यदा ॥ ४२

॥ इति श्री भविष्योत्तरेमहापुराणे कालकालचोळ कैलासगमनं नाम अष्टाविंशोऽध्यायः ॥

॥ अथ एकोनविंशोऽध्यायः ॥

सूतः

कल्याणचोळस्तत्पुत्रः कल्याण गुणशाल्यभूत् ।
कल्याणाचल कोदण्डे भक्तोभूदति. धार्मिकः ॥ १

पाण्ड्यकन्या समुद्वाह्य स्वनाम्नी चोळेभूतलम् ।
पालयामास धर्मेण पितुश्शतगुणोत्तरम् ॥ २

पित्राज्ञप्तं तालवने शिवकैंकर्य मातनोत् ।
गोपुरं मण्डपं दिव्यं प्राकारं स बबन्धवै ॥ ३

अन्यापि शिवगाराण्या तनोत् शिल्पिभिर्नृपः ।
शिवकैंकर्य निरतो विरतः पापकर्मतः ॥ ४

श्रीमन्नळपुरंराजा सप्तत्यागालयानि च ।
प्राकारं गोपुराण्यत्र मण्टापदीनि चाकरोत् ॥ ५

कावेर्यान्तु नृपश्चक्रे पुण्या मणिनदीति च ।
तस्यास्तिरे बबन्धे सः शिवधामनि पार्थिवः ॥ ६

कदाचिच्छेर पाण्ड्येश चोळविक्रम वंशजाः ।
चत्वारोऽपि नृपागत्वा दृष्ट्वार्द्रायां सभापतिम् ॥
पुण्डरीकपुरे दिव्ये प्रतिज्ञां चक्रुरेवते ॥ ७

राजान :

चतुर्दिक्ष्वपिप्रोत्तुंग गोपुराणि समान्यहो ।
वर्षणैकेन राजेन्द्राः वयं कुर्माविभज्य वै ॥ ८

तेषुयः प्रथमं कुर्यात्सनः श्रेष्ठो भविष्य तु ।
तथास्त्वित्येव ते सर्वे पार्थिवा मन्त्रिणः स्वकान् ॥ ९

आहूय शिल्पिनः सर्वे संपूज्यांबर भूषणैः ।
भूपास्ते कारयामासुर्गोपुराणि पृथग्मुदा ॥ १०

अहं पूर्वं प्रतिज्ञाय दिवारात्रमतन्द्रितः ।
प्राच्यां चेरः प्रतीच्यान्तु पाण्ड्य विक्रमसुत्तरे ॥ ११

कल्याणचोळो याम्ये तु चक्रे संस्थाप्य विघ्नपम् ।
द्रोणत्वयाख्यं संपूज्य आदौ गोपुर सिद्धये ॥ १२

नमस्कृत्य सभानाथं शिवकामाख्यं सुन्दरीम् ।
संपूज्य शिवगङ्गायास्तीरे शिल्पे सभार्यया ॥
तमागत्य सभानाथः स्वप्नेप्राह महेश्वरः ॥ १३

सभापति :

चेर विक्रमपाण्ड्येभ्यश्चोलत्वं भक्तिमान्मम ।
शिवगंगातटप्राच्यां सहस्रस्तम्भ मण्टपम् ॥ १४

तत्र प्रथमतो भूयात् कुरु दक्षिणगोपुरम् ।
शिवकैंकर्य करणात् कैलासेत्वत्पिता महाः ॥ १५

तिष्ठन्ति मद्गणाभूत्वा यावदाचन्द्र तारकम् ।
त्वमत्रकुरु कैंकर्यं तेन कैलासमेष्यसि ॥
विश्वकर्मा सहाय्यार्थं त्वद्वंश्यानां मयेधितः ॥ १६

तद्वंश्यं शिल्पमानीय यच्छक्रे त्वत्पितामहः ।
करिकालाख्य चोळस्तु बृहदीश्वर गोपुरम् ॥ १७

कृतं राजन्महोत्तुंगं तवैव गुरुणा पुरा ।
इत्युक्त्वान्तर्दधे शंभुः" प्रहर्षेणोत्थितो नृपः ॥ १८

सूतः

प्रातरुत्थाय कल्याण चोळेन्द्रो हर्षनिर्भरः ।
सोमवर्मान्वयोद्भूतं सोरवर्माख्य शिल्पिनम् ॥ १९

सं पूज्यात्र भूपाभिः मण्टपं गोपुरं नृपः ।
चकारवर्षेणैकेन समुत्तीर्णः प्रतिज्ञया ॥ २०

पश्चात्त्वभूवुः सर्वेषां नृपाणां गोपुराणि वै ।
सर्वेभ्यश्चोळ भूपालो वरिष्ठइति वागभूत् ॥ २१

प्रययुस्ते स्वदेशाय शिवंनत्वा शिवोत्तमाः ।
तदा कालेन महता भद्राख्यं स्वसुतं व्यधात् ॥ २२

राज्याय चोळभूपालो पत्न्यातत्तुल्यशीलया ।
अभिषिच्य ययौ स्वर्गं सप्तषष्ट्यत्यहायने ॥ २३

कल्याणचोळः पत्न्यासौ प्रसादेन सभापतेः ।
कैलासवासमकरोत् प्राप्यसारूप्यमीशतुः ॥ २४

भद्रो भद्रगुणैर्युक्तो पत्न्यानाम्नास्वनाम्नया ।
प्रजानां रञ्जनंकुर्वन् पालयामास मेदिनीम् ॥ २५

भवभक्तो भवद्राजा शिवधामान्यथाकरोत् ।
स्वायंभुवानि दैवानि आर्षाणि भुविभूपतिः ॥ २६

अविशिष्टानि चोळेन्द्रैः सर्वाण्यप्युज्जहारमः ।
विशेषात् त्रिणि च स्थाने त्रिकोटी मंगळाम्बिके ॥ २७

छायावने वेदवने तेजिनी कानने शुभे ।
काश्यारण्ये सवैद्येशे शिवकैंकर्य मातनोत् ॥ २८

परितोऽन्यानि पुण्यानि स्थानान्यप्युज्जहार वै ।
तपसा तोषयामास पुत्रार्थं चोळराट् शिवम् ॥
स्थाने मत्तपुराख्ये च नृपं स्वप्नेवदच्छिवः ॥ २९

ईश्वर :

यूयं शिवगणाश्चोळोः मयाभूमौ कृतानृपः ।
उद्धर्तुं चोळभूभागे शिवधामानि वै नृप ॥ ३०

निष्पन्नं तच्चमेकार्यं या हि मां भद्राभार्यया ।
स्वप्ने पुनः शिवंप्राह लोको नापुत्रस्य वै विभो ॥ ३१

तमाहकर्मठानां सा पद्धतिर्नास्ति भक्तके ।
मत्कैंकर्यरतासि त्वं यावच्छोळेश्वरैः कृतम् ॥ ३२

शिवलोके स्थितिस्तावत् ते सर्वे गणपा मम ।
यावत्कैंकर्य करणात् चोळानां शिवधाम सु ॥ ३३

भूमौ पाषाण संख्यायां तेषामणुज संख्यया ।
तावत्कैलास सदनं पूर्वेषां तवचापि वै ॥ ३४

भवतां नामचोळेति यावत् ख्यातं धरातले ।
तावत्कैलास सदने भवन्तु गणपा मम ॥ ३५

भवतां पुण्यशीलानां कलौमास्तु च संततिः ।
इतः परं वै यवनाः आन्ध्राः शूद्राश्च द्राविडाः ॥ ३६

भविष्यन्ति महीपृष्टे नृपाश्चोले च पाण्ड्यके ।
चातुर्वर्ण्येषु मत्भक्तताः निवसन्त्यत्र एव हि ॥ ३७

कावेरी ताम्रपर्णी च मत्भक्तानां प्रतिष्ठिता ।
कलावपि नृपाः प्रायो चोळे पाण्ड्ये च धर्मतः ॥ ३८

पालयन्ति शिवस्थाना न्यातंकान्त्यज वै नृप ।
पुण्यस्थले निवसतां पुण्यमेव भवेन्मनः ॥ ३९

इत्थं स्वप्नेशिववचः श्रुत्वाविश्राण्य वै धनम् ।
शिवालयेषु सर्वेषु व्यधात् कैंकर्यमीशतुः ॥ ४०

ददौ षोडशदानानि माहन्ति द्विजसत्करे ।
गवां सहस्राण्यददाद्धनं तत्रानुजीविनाम् ॥ ४१

शिवेन प्रेषितं चागात् विमानं सर्वभोगदम् ।
अधिरुह्य सुभद्राख्यो भद्रयाभार्यया युतः ॥ ४२

ववर्षुः पुष्पवर्षाणि देववाद्यानि सुस्वनुः ।
ननृतुश्चाप्सरस्संघाः गच्छतश्चोळ भूपतेः ॥ ४३

एवं सप्ततिवर्षान्ते राजाभ्यागात् शिवान्तिकम् ।
भद्रान्ताश्चोळभूपालाः सर्वे शिवगणाभुवम् ॥ ४४

समासाद्य नृपश्रेष्ठा भक्त्या विस्तार्य ते यशः ।
पुनश्चशिवलोकाय ययुस्सर्वे नृपोत्तमाः ॥ ४५

चोळेन्द्राः शिवभक्ताग्र्याः भस्मरुद्राक्ष भूषणाः ।
उद्धृत्य शिवधामानि कृत्वा मानुष चेष्टितम् ॥ ४६

कलौवर्ष सहस्रान्ते परिपाल्य वसुन्धराम् ।
धर्मतश्शिवभक्तास्ते पुण्यश्लोकान्नृपोत्तमाः ॥ ४७

तदेषां चरितं श्रुत्वा सर्वपापैः प्रमुच्यते ।
श्रुणुयात् श्रावयन् सर्वान् सर्वान्कामानवाप्नुयात् ॥ ४८

शंभुः कुलोत्तुंगमहीधवाय
स्वप्ने ददौ दिव्यकिरीटपट्टम् ।
देवाख्य चोळोऽपि स शंभुधामा-
न्यार्च्चचान्ते शिवलोकमाप ॥ ४९

कवेरजा मध्यगतं च सेतुं
चकार शंभोः शतधामराजा ।
कवेरजा वक्त्रशतानिखात्वा
तासां च तीराणि दृढानिकृत्वा ॥ ५०

कवेरजा पारदृगित्यथाख्यां
संप्रापचोळः शशिशेखराख्यः ।
शिवलिंगचोळोऽपि च लिंग मण्डलं
चोळे प्रतिष्ठाप्य शिवस्य भक्त्या ॥ ५१

यः पुत्रमप्युज्झित धर्ममार्गं
रथस्यचक्रे व्यदधात्स चोळराट् ।
ततो नु वीरोपि चोळराट्मुदा
कृत्वेश धामानि कवेरजामुखम् ॥ ५२

करिकाल चोळो बृहदीशगोपुरं
ततोनु भीमाख्यक चोळराट् तदा ।
तञ्जानगर्यामथ कोंकणेशं
अन्यानि धामानि शिवस्य कृत्वा ॥ ५३

राजेन्द्रचोळं तनयं स लेभे
नारायणश्शंकरकाख्यकस्य ।
स धामकृत्वा भुवजवीर्यतस्सदा
भूमौ बलाढ्यान्वर पाण्ड्य चेरान् ॥ ५४

विजित्य तेषामधिराज एव
राजेन्द्रचोळो शिवभक्तवर्यः ।
धामानि शंभोश्च चकारसोन्नतं
चकारभूमौ जयचोळ पुंगवः ॥ ५५

स वीरमार्ताण्ड इवारिचक्रं
विजित्यचक्रे शिवसद्मवृन्दम् ।
यः सह्यजापूरमरुन्धदित्थं
ख्यातस्तदासौ कनकाख्य चोळराट् ॥ ५६

स सुन्दराख्योऽपि शिवप्रसादात्
मध्यार्जुने ब्रह्मवधाद्विमुक्तः ।
स कालकालोऽपि च ताळनाथ
लिंगं समर्चक्र इति प्रसिद्धम् ॥ ५७

चिदम्बरे गोपुरमण्टपं व्यधात्
कल्याणचोळः शिवधाम वृन्दम् ।
भद्राख्य चोळोऽपि च शम्भुधामा
न्यारचचान्ते शिवरूपमाप ॥ ५८

एतेकलौ षोडशचोळभूपाः
शिवस्यकैंकर्यमिहैव चक्रुः ।
तेनैव कैलासमवाप्य शम्भोः
गणाबभूवुस्सुचरित्रमेतत् ॥ ५९

चोळेन्द्रैः कृतमीशधाम सुमहत्कैंकर्यमाशासुखैः
गीतं दिव्ययशः शृणोतु जनता पश्यत्वियं भूमिगा ।
श्रीकंठालयमात्ररत्नगिरिशो वेश्माश्मना निर्मितं
कावेर्यां हरिधामजप्यकगजारण्यालयं वैद्यकम् ॥ ६०

तञ्जेश्वरधाम तुङ्गगिरिवच्छक्रे बृहल्लिङ्कम्
कुंभेशस्य च नागसोमकुहरे वृध्द्यारुणाद्रौ व्यधुः ।
वल्मीकाधिपतेश्चकार च पुरद्वारं सभागोपुरं
व्याघ्रेशेश्वरश्वेतकाननद्रुतिछायाख्यवेदाख्यके ॥ ६१

मायूरेऽन्तकनाशनेविधिपुरे द्रोणीपुरे तेजिने
श्रीवाञ्च्छ्येवटगोवटत्रिभुवने गंगाण्डूभीमेश्वरे ।
श्रीमध्यर्जुनधाम च तथा रामेश्वरं राजकं
तत्रान्याऽन्यपि चक्रुरीश्वरमहाधामानि चोळावनी ॥ ६२

[पालः शंकरभक्ति पावितधियः
कुर्वन्तु मे मङ्गलम्]

एवं चोळ महीभुजां श्रुतिपुटैः स्फीतं यशः शृण्वतां
भक्तिः स्याद्गिरिशे भवत्यनुदिनं पापौघनाशोभवेत् ।
विद्यापुत्रकळत्रमित्रसुगृहक्षेत्राथिमप्युत्कटां-
भूयादेव महेश्वरस्य कृपया पश्चाद्गणत्वं लभेत् ॥ ६३

॥ इति भविष्योत्तरेमहापुराणेक्षेत्रखण्डे भद्रचोळ षोडशचोळ चरितकथनं नाम एकोनत्रिंशोऽध्यायः ॥

*

॥ अथ त्रिंशोऽध्यायः ॥

सूतः

जम्बूद्वीपस्य माहात्म्यं पुराणं कथ्यते पुरा ।
तत् प्रवक्ष्यामि मुनयो नैमिशारण्य वासिनः ॥ १

मुनयः

सूत सूत मुनिश्रेष्ट पुराणं वेद संमितम् ।
श्रुतमस्माभिरानन्दं त्वन्मुखांभोज निस्सृतम ॥ २

जम्बूद्वीपे तु कावेर्याः दक्षिणेभुवि धावति ।
तावद्भक्तुं मुनिश्रेष्टं शिवक्षेत्रं विशेषतः ॥ ३

श्रोतुकामोवयं पुण्यं माहात्म्यमघनाशनम् ।
वदस्व कति तीर्थानि कतिक्षेत्राणि संति च ? ॥ ४

स्वयंभूस्थानचरितं प्रतिष्ठास्थान वैभवम् ।
वक्तुमर्हस्यशेषेण यावत्तावच्छिवालयम् ॥ ५

सूतः

पुरा कैलास शिखरे पार्वतीपरमेश्वरम् ।
सुखासने समासीनं वाक्यमेतदुवाच ह ॥ ६

पार्वत्युवाच :

शिवशंभो विरूपाक्ष चिन्मयाकार शंकर ।
भूलोके यानि तीर्थानि तव क्षेत्राणि यानि वै ॥ ७

विष्णुक्षेत्राणि यान्यैव त्वन्मुखाच्च श्रुतं मया ।
कावेर्याश्चप्रसंगे तु त्यागराजस्थलादयः ॥ ८

वर्णिताश्च त्वयापूर्वं कावेर्या दक्षिणे तटे ।
यानितीर्थानि सन्त्येश यानि क्षेत्राणि तत्र वै ॥ ९

याश्चनद्यो नदाश्चैव मुक्तिदाश्च वृषध्वज ।
हालास्यनगरादीनि सेतोर्मध्ये च यानि वैं ॥ १०
तानि वक्तुमशेषेणाप्यर्हसि त्वं महेश्वर ।

ईश्वर :

शृणुदेवी मम क्षेत्रं कावेरी सेतुमध्यगे ।
त्रयोविंशति साहस्रं मम क्षेत्रं च तिष्ठति ॥ ११

विष्णुक्षेत्रं सहस्रं वै पुरातनमहर्निशम् ।
सुब्रह्मण्य महाक्षेत्रं षट्साहस्रं प्रतिष्ठितम् ॥ १२

विनायकालयं पञ्चसाहस्रं च प्रकीर्तितम् ।
काळीक्षेत्र सहस्रं वै ताण्डवेशस्थलं शतम् ॥ १३

त्रिसाहस्रं च दुर्गायाः शास्तुः क्षेत्रं च भूतले ।
एकादशसहस्रं वै भूतस्थाप्यालयंशतम् ॥ १४

एतत्सर्वं महाक्षेत्रं अधिष्ठानं पुरातनम् ।
चोळखंडे च मुनिभिः पूजितं मम शासनात् ॥ १५

मम क्षेत्रेषु हरिणा त्वया सह महेश्वरि ।
वासं करोमि तस्यापि क्षेत्रेषु च हरेरहम् ॥ १६

न विमुञ्चामि तत्क्षेत्रं कल्पान्तेऽपि कदाचन ।
मुक्तिक्षेत्रं प्रवक्ष्यामि जंबुकेशस्थलं महत् ॥ १७

वाञ्छीश्वरञ्च मायूरं कुंभीश्वरमहर्निशम् ।
वामनेशस्थलं पुण्यं श्रीमत्पञ्चनदेश्वरम् ॥ १८

अगस्त्येशस्थलं पुण्यं मार्कण्डयेश्वरं महत् ।
पुलघ्नेशस्थलं पुण्यं अलर्केश्वरमद्भुतम् ॥ १९

मध्यार्जुनेश्वरस्थानं धर्मस्थापनमीश्वरम् ।
चन्द्रेश्वरं महाक्षेत्रं त्यागराजस्थलं महत् ॥ २०

तञ्जापुरेश्वरं क्षेत्रं बृहदीश्वरमव्ययम् ।
ब्रह्मादेशस्थलं दिव्यं आत्मनाथेश्वरं महत् ॥ २१

कन्यापुरेश्वरं क्षेत्रं बदरीशस्थलं महत् ।
दासीश्वरं महाक्षेत्रं गर्भरक्षापुरेश्वरम् ॥ २२

काश्याण्येश्वरं पुण्यं काळकूटविषादनम् ।
नृसिंहेशं च चक्रेशं पुण्यं चित्रपुरेश्वरम् ॥ २३

योगीश्वरं महाक्षेत्रं ब्रह्मचारीश्वरं महत् ।
अत्युन्नतछत्रेशाख्यं कुटजेश्वरमद्भुतम् ॥ २४

त्र्यम्बकेशं च पापघ्नं सारङ्गेशं महास्थलम् ।
व्याघ्रेशं व्याससंस्थानं पुण्यं वेदपुरीश्वरम् ॥ २५

भिक्षाटनेश्वरक्षेत्रं सदा कालीवनेश्वरम् ।
विश्वामित्रेश्वरस्थानं काश्यपेशं महास्थलम् ॥ २६

श्वेतारण्यस्थलं दिव्यं संगमेशस्थलं प्रिये ।
श्रीभक्तवत्सलाख्यं वै महाक्षेत्रं ममैव च ॥ २७

अघोरेशस्थलं दिव्यमज्ञानतिमिरापहम् ।
एवमादीनि क्षेत्राणि कावेरी तीरजानि च ॥ २८

सह्यसागरयोर्मध्ये कावेरी शतवक्रगा ।
तत्तत्तीरे मम क्षेत्रं षट्साहस्रं स्वयंभुवम् ॥ २९

देवर्षिस्थापितं पुण्यं अनेकं मुक्तिदं प्रिये ।
अज्ञाननाशिनीनाम नदीतीरे महास्थलम् ॥ ३०

विदुः पञ्चशतं क्षेत्रं तस्मिन्मुक्तालयं शृणु ।
आपदुद्धारणेशाख्य मानन्दीश्वरमव्ययम् ॥ ३१

ऐरावतेश्वरस्थानं बाणेशस्यस्थलं महत् ।
नटराजेश्वरं पुण्यं सुगन्धेश्वर मद्भुतम् ॥ ३२

विष्णुनाथेश्वरक्षेत्रं ब्रह्मदग्धपुरेश्वरम् ।
कल्याणेशस्थलं दिव्यं कामपूर्णेश्वरं महत् ॥ ३३

पुण्यं दक्षिणगोकर्णं दक्षिणामूर्तिलिंगकम् ।
प्रणवेशस्थलं पुण्यं चम्पकेश्वरमद्भुतम् ॥ ३४

पाण्डवेशस्थलं तत्र तिष्ठत्यद्यापि मत्प्रिये ।
अर्केश्वरं महापुण्यं वंशनाथेश्वरं महत् ॥ ३५

तस्य दक्षिणभागे च ख्याताप्यज्ञान नाशिनी ।
तस्याश्च दक्षिणभूमौ पिप्पलेशस्थलं महत् ॥ ३६

हरतीर्थेश्वरस्थानं शान्तनाथेश्वरस्थलम् ।
तस्य दक्षिणभागे च ख्याताश्वेतनदीति च ॥ ३७

श्वेतदलिंगान्तराच्छ्वेता निस्सृतासीन्महानदी ।
श्वेताचले महातीर्थमष्टादश इति स्मृतत् ॥ ३८

बिल्वनाथेश्वरक्षेत्रं श्रीमच्छ्वेतनदीतटे ।
कपित्थेशं महालिंगं दन्तघट्टेश्वरस्थलम् ॥ ३९

गोमुखेश स्थलं पुण्यं शिखागिरि महेश्वरम् ।
कुचाश्येक्षेश्वरं लिंगं पुण्यं ऋतुवनेश्वरम् ॥ ४०

भर्तृप्रदेश्वरं चोरनाथेश्वरस्थलं महत् ।
भक्त्याचलेश्वरस्थानं मदीयं वैष्णवंत्विति ॥ ४१

विष्णुनाराधितः पूर्वं तत्क्षेत्रं मम चाश्रमम् ।
रक्षार्थं कलितोविष्णुः विष्णुश्रांन्ति निवारणम् ॥ ४२

मयाकृतश्च तत्रैव कालनेमि वधे पुरा ।
हत्वातमसुरंघोरं श्रमयुक्तो ममालये ॥ ४३

समागतमहं दृष्ट्वा षट्भागान्नं कृपान्वितः ।
संगृह्य च मयादत्तं क्षेत्रगोपाय विष्णवे ॥ ४४

ततो नादनाथेशं कंचकेशस्थलं महत् ।
शूलेश्वरं च खड्गेशं वंचनेशस्थलं महत् ॥ ४५

धात्रीश्वरं महाक्षेत्रं डोळनाथेश्वरस्थलम् ।
वल्लीपुरेश्वरक्षेत्रं स्कन्दतेजोमयस्थलम् ॥
अक्षय्यवट महातीर्थं संगमेशस्थलं महत् ॥ ४६

अंभोधीश महर्निशं यदिभजेत् कल्याणसौगन्धिकं

कर्पूरेशमहर्निशं मुनिवरं श्रीचन्द्र विंचेश्वरम् ।

पुण्यं सत्यगिरीश्वरं सुरवरैः आराधितं सन्ततं

योत्राकामरिपुं दिनेशमखिलं सोप्येव मां यास्यति ॥ ४७

॥ इति भविष्योत्तरमहापुराणे जम्बूद्वीपोद्भवे दक्षिणकाण्डे उमामहेश्वरसंवादे चोळखण्डवर्णनं नाम त्रिंशोऽध्यायः ॥

॥ समाप्तोऽयं ग्रन्थः ॥

*

NOTE

The prices quoted are all net. Packing and postage will be charged Extra.

Purchasers of books, sending the cost in advance must include the value of sufficient stamps for Postage and Registration.

A discount of 20% will be allowed on all orders for 5 copies and more of the same Publication as also on all orders for the value of Rs. 50/- and upwards. No discount will be allowed for purchase of Journals and Catalogues.

All orders for Books, Journals, Catalogues and other communications must be addressed to

The Administrative Officer,
T.M.S.S.M. LIBRARY THANJAVUR-613 009.
TAMILNADU, INDIA,

உ

பிருகதீஸ்வர மாஹாத்மியம்

(தமிழ் மொழியாக்கம்)

முதல் அத்தியாயம்

சூத முனிவர் கூறுகிறார்

முன்பு ஒரு சமயம் கயிலேயில் தேவர்கள் புடைசூழ பார்வதியும் பரமேஸ்வரனும் வீற்றிருந்தனர். அப்பொழுது சிவபெருமானிடத்தில் பார்வதி தேவியார் "தேவதேவா! தாங்கள் மும்மூர்த்திகளின் ஸ்வரூபமாகவும், உலகில் உள்ள உயிர்களில் நீக்கமற நிறைந்தும் இருக்கிறீர்கள், எனது உள்ளத்தில் நீண்ட காலமாக இருக்கும் ஐயத்தை தங்களிடம் வெளியிடுகிறேன் தயைகூர்ந்து எனது ஐயத்தை நீக்கியருள வேண்டும்" என்ருள்.

இதைக்கேட்ட சிவபெருமான் "அம்மையே! உனது உள்ளத்தில் தோன்றியுள்ள ஐயத்தை நான் அறிவேன். உனது ஐயத்தைக்கேள்" என்ருர். இதைக்கேட்ட பார்வதி தேவி மிகவும் அகமகிழ்ந்து தனது ஐயத்தைக் கூறத் தொடங்கினுள்.

இரண்டாம் அத்தியாயம்

ஸ்வாமி! கிருதயுகம், திரேதாயுகம், துவாபரயுகம், கலியுகம் ஆகிய யுகங்கள் மீண்டும் மீண்டும் வருகின்றன. கலியின் இறுதியில் "ப்ரளயம்" (கலியுகத்தின் இறுதியில் இவ்வுலகம் அழிந்துவிடுகின்றது. இந்த நிகழ்ச்சிக்குத்தான் "ப்ரளயம்" என்பது) ஏற்படும்போது மஹாசூர்யன் 100

ஆண்டுகள் தொடர்ந்து பிரகாசிக்கின்றான். இதன் காரண மாக இவ்வுலகத்திலுள்ள மரம், செடி, கொடிகள், சமுத்தி ரம், மற்றும் உயிரினங்கள் முதலியவைகளிடமுள்ள ரஸங் கள் காய்ந்து விடுகின்றன. இந்த நிலையில் பல்லாண்டுகள் தொடர்ந்து மழையின்மையால் பஞ்சம் ஏற்பட்டு அனைத்து உயிர்களும் அழிகின்றன. அடுத்து காற்று மிகப் பயங்கர மாக வீசுகின்றது. மிகப்பெரும் மேகங்கள் தொடர்ந்து 100 ஆண்டுகள் மழைபொழிவதால் எங்கும் தண்ணீர் சூழ்ந்து உலகமே நீரில் ஆழ்நது அழிந்துவிடுகின்றது.

ஸ்வாமி! உங்களது ஆணையால் மீண்டும் இவ்வுலகம் தோன்றுகின்றது. ருத்திரன், விஷ்ணு, பிரமன் ஆகியவர் களின் மூலமாக இவ்வுலகை மீண்டும் உருவாக்குகின்றீர்கள். உமது ஆணையால் பதினான்கு உலகங்களும், இவற்றிலுள்ள மலைகள், நதிகள், சமுத்திரங்கள், தேவர்கள், அசுரர்கள், திக்பாலகர்கள், முநிவர்கள், மநுக்கள், ஆகியோர் இயங்கு கின்றனர். பிரமன் ஆக்கல் தொழிலையும், விஷ்ணு காத்தல் தொழிலையும். ருத்ரன் அழித்தல் தொழிலையும் மேற்கொள் கின்றனர். சூரியன், தீ, காற்று, கோள்கள் முதலியவை களும், ரிஷிகள், மநுக்கள், ஆதிசேடன், ஆகியோரும் உனது ஆணையின்படி உலகைக் காக்கின்றனர்.

இங்ஙனம் இயங்கும் உலகம் த்வீபங்களாகப் பகுக்கப் படுகின்றன. அவைகள் 1. ஜம்பு, 2. ப்ளக்ஷ, 3. சால்மலி 4. குச, 5. க்ரௌஞ்ச, 6. சாக, 7. புஷ்கர என்ற பெயரில் விளங்குகின்றன. இவற்றில் ஜம்பூத்வீபம் என்பது புண்ணியம் மிகுந்த த்வீபம். இந்த த்வீபம் ஒன்பது நாடுகளாகப் பிரிக்கப் பட்டுள்ளது. இதில் இமயமலை தொடங்கி சேது வரையில் கொண்ட பகுதிகளே பாரத வர்ஷம்' என்று அழைக்கப்படுகிறது. இந்த புண்ணிய பூமியில் பெருகும் நதிகளும் புனிதமிக்கன. கங்கை, யமுனை அந்தர்வாகினியான சரஸ்வதி, நர்மதை, கபிலை, துங்க பத்ரை, பாலாறு, சோணையாறு, கிருஷ்ணநதி, பீமாநதி, கோதாவரி, காவிரி, தாம்ரபர்ணி, முதலிய பற்பல புனித

நதிகள் உள்ளன. இதில் கேதாரம், பிரபாஸ க்ஷேத்திரம், குருக்ஷேத்திரம், பிரயாகக்ஷேத்ரம், காலஞ்சரம், மஹாகாலம், புஷ்கரக்ஷேத்ரம், பதரீவனம், சித்திரகூடம், நைமிசாரண்யம், கங்கோத்ரி, அமர்நாத், கோகர்ணம், திரியம்பகம், ஸ்ரீசைலம், அருணாசலம், காளஹஸ்தி, விருத்தாசலம், கும்பகோணம், புண்டரீகபுரம், முதலிய க்ஷேத்திரங்களும், மஹேந்திரமலை, கயிலைமலை, விந்தியமலை, இமயமலை, முதலிய மலைகளையும், அயோத்யாபுரி, மதுராபுரி, மாயாபுரி, காசீபுரி காஞ்சீபுரி, அவந்திபுரி, துவாரகாபுரி, முதலிய ஏழு புண்ணிய நகரங்களும் மோக்ஷத்தையே நல்கவல்லன. இப்படிப்பட்ட நதிகள் ஓடும் பகுதிகளில் அந்தந்த நதிக் கரைகளில் தேவர்களாலும், முனிவர்களாலும் பல சிவலிங்கங்கள் ஸ்தாபிக்கப்பெற்றும், பல சிவலிங்கங்கள் ஸ்வயம்புவாகத் தோன்றியும் (இயற்கையாகவே உண்டான சிவலிங்கங்களும்) உள்ள க்ஷேத்திரங்கள் அநேகம் உள்ளன.

இவைகளில் சிவ க்ஷேத்திரங்களும், விஷ்ணு க்ஷேத்திரங்களும் ஒவ்வொரு சதுர்யுகங்களிலும் அழிந்து அழிந்து தோன்றுகின்றன. அழிந்து போன இந்த க்ஷேத்திரங்கள், மீண்டும் எப்படித் தோன்றுகின்றன? என்பதே எனது ஐயம்? இவ்வையத்தைத் தாங்கள் நீக்கியருளவேண்டும்" என்றாள் தேவி.

இதைக் கேட்ட சிவபெருமான் தேவியின் திருமுகத்தைச் சிறிது நேரம் நோக்கியபின் கூறத்தொடங்கினார்.

மூன்றாம் அத்தியாயம்

தேவி! நீ கேட்ட கேள்வி மிகச் சிறப்பானது. உனது கேள்விக்குரிய செய்தியை மிகச் சுருக்கமாகச் சொல்கிறேன் கேட்பாயாக.

கிருதயுகம், திரேதாயுகம், த்வாபரயுகம், கலியுகம் ஆகியவற்றில் ஐம்பத்தாறு தேசங்களைப் பல மன்னர்கள்

ஆண்டுவந்தனர். இவர்கள் சூரிய குலத்திலும், சந்திர குலத்திலும் தோன்றியவர்கள். இம்மன்னர்கள் கேதாரம், காசி, காஞ்சி, முதலான, நதிக்கரையிலுள்ள ஸ்வயம்பு லிங்கங்கள் பிரளய காலத்தால் அழிந்துபட்டு இருப்பதைக் கண்ணுற்றனர்கள். புற்றினுல் உருவான, லிங்கங்களும், மணலால் உருவான லிங்கங்களும் உள்ள இடங்களில் ஆலயங்களை எழுப்பினர். பிரகாரங்கள், கோபுரங்கள் கர்ப கிருஹங்களுடன் சிவ லிங்கங்களைச் சமைத்தனர். முருகன், கணபதி தேவி, ஆகியோர்களுக்கும் தனித் தனியான ஆலயங்களையும் அமைத்தனர். புண்ணியமான நட்சத்திரங்களின் பெயர்களில் பல பொய்கைகளை எழுப்பினர். பெரும் பெரும் திருவிழாக்களை எடுத்தனர். கங்கை நதி தொடங்கி சேதுக்கரை வரையில் உள்ள பகுதிகளை நன்கு காத்தனர். சிவ தர்மத்தை விரிவு செய்ய வும், என்றும் இத்தருமம் நிலைத்திருக்கச் செய்யவும், பல சிவகைங்கரியங்களைப் புதிதாக ஏற்படுத்தவும், உலகை நீதி நெறி தவருது பரிபாலனம் செய்யவும், என்து பூத கணங் களையும்,பக்தர்களையும், பூவுலகினுக்கு அனுப்பி இப்பணி களை யெல்லாம் செய்யச் செய்தேன். இவர்கள் உத்தமர் களாகவும் சிவபக்தர்களாகவும், உள்ள பிராமண, க்ஷத்திரிய, சூத்திர குலங்களில் தோன்றினர். இவர்கள், உடல் வலிமையும், பராக்ரமமும் பொருந்திய சேர மன்னர் களாகவும், சோழமன்னர்களாகவும், பாண்டிய மன்னர் களாகவும், இப் பூவுலகில் தோன்றினர்.

சேரர்கள் புகழ்பெற்று "சேர வம்சம்" என்ற பெயரில் விளங்கினர். இந்த வம்சத்தில் தோன்றியவர்களில் இக் கலியுகத்தில் இருபத்திரண்டு மன்னர்கள் புகழ்பெற்று விளங்கினர். இவர்கள் அனைவரும் சிவபக்தர்களாகவும், மஹாத்மாக்களாகவும், எப்பொழுதும் விபூதி ருத்ராக்ஷம் தரித்தவர்களாகவும், சிவனடியார்களை வணங்கியும், அவர் களிடம் அன்பு கொண்டவர்களாகவும், சிவபூஜைகளைச் செய்து கொண்டும், சிவகைங்கரியத்திற்கு மனமகிழ்ந்து தானம் கொடுப்பவர்களாவும் இருந்தனர். கங்கைக்கரையில்

அறுபத்து நான்கு தீர்த்த கட்டங்களை உருவாக்கினர், தமது கொண்டைத் திறத்தால். "காசிவிஸ்வநாதர்" முதலிய நூற்று நாற்பத்திரண்டு சிவலிங்கங்களை 'ஞானவாபி' முதலிய கட்டங்களில் பிரதிஷ்டை செய்தார்கள். கேதாரம், பிரயாகை, ஓங்காரம், வைத்தியநாதம், பிரபாஸம், புஷ்கரம், கோகர்ணம், திரியம்பகம், முதலிய க்ஷேத்திரங்களில் கற்பகாலந்தொடங்கி இருபத்திரண்டு மன்னர்கள் சிவ கைங்கரியம் செய்தனர். மற்றும் பல தானங்களைச் செய்தனர். தண்ணீர்பந்தல், அன்னதானம் செய்ய பற்பல சத்திரங்கள், நடைபாதைகள் அமைத்தல் முதலிய தருமங்களைச் செய்தனர். விந்திய மலைக்குத் தென் பகுதியில் உள்ள நாடுகளான ஸ்ரீசைலம், கோகர்ணம், காளஹஸ்தி' திரியம்பகம், அஹோபிலம், திருப்பதி முதலிய க்ஷேத்திரங்களில் ஆலயங்களை எழுப்பினர். இதன் எல்லையிலுள்ள சிற்றரசர்களும் பல தீர்த்தங்களை உருவாக்கினர்.

மலையத்துவச மன்னன் முதலான 105 பாண்டிய குல மன்னர்கள் தாமிரபரணிக்கும், வைகையாற்றுக்கும் இடைப்பட்ட பகுதியில் வாழ்ந்தனர். இப்பகுதிகளில் பல தீர்த்தங்களை உருவாக்கினர். (ஹாலாஸ்யம்) திருஆலவாயில் உள்ள ஆலயம் போன்று பல ஆலயங்களைக் கட்டுவித்தனர். ஜுஹுர்தனம், சுசிந்திரம், காளையார்கோவில், பாபநாசம், தோதாத்ரி, கன்னியாகுமரி முதலிய க்ஷேத்திரங்களை உருவாக்கி பல சிவாலயங்களையும், தீர்த்தங்களையும் உருவாக்கினர். பல அக்ரஹாரங்களைத் தோற்றுவித்தனர். பல அன்னச் சத்திரங்களையும், தண்ணீர்ப் பந்தல்களையும், பல சாலைகளையும் ஏற்படுத்தினர். அந்த வழிகளின் இரு மருங்கிலும் நிழல்தரும் பல மரங்களையும் தங்களது நாட்டின் எல்லைவரை பயிர் செய்தனர். இவர்களுடைய வம்சத்தில்தான் தேவி! நீ மீனாட்சியாகப் பிறந்து வளர்ந்து செங்கோலோச்சினாய். இவ்வாலயத்திலுள்ள சிவலிங்கத்தில் 'சுந்தரேஸ்வரர்' என்ற பெயரில் உன்னுடன் நான் உறைகிறேன். இந்தப் பாண்டியகுலத்தில் பிறந்தவர்கள் அனைவரும் பக்தியுள்ளம் கொண்டவர்கள்

அறுபத்து நான்கு திருவிளையாடல்களை இப்பதியில் நான் செய்தருளினேன். மாணிக்கவாசகர், திருஞானசம்பந்தர், அப்பரடிகள், சுந்தரர் ஆகியோர் தமிழ்மறைகளைப் பாடியதால் இம் மதுரையம்பதி புண்ணியம் பெற்றது. 'தென் கோகர்ணம்' என்றும் 'தென்கயிலாயம்' என்றும் புகழப் படுகின்றது. மேலும் இந்தப் பாண்டிய வம்சத்தில் தோன்றிய அரிமர்த்தன பாண்டியனிடம் மாணிக்கவாசகரான வாதபுரீசர் மந்திரியாகப் பணிபுரிந்தார்.

சேர, சோழ, பாண்டியர்களும், கேரளீயர்களும், ராமேஸ்வரம், தில்லை, வேதாரணியம், திருவாரூர், ஸ்ரீ கண்டம், திருவானைக்கா முதலிய க்ஷேத்திரங்களிலும், திருச்சி மலைக்கோட்டையில் உள்ள 'மாத்ருபூதேஸ்வரர்' (தாயுமானவர்) ஆலயத்தையும் கட்டுவித்தனர். மேலும் காவிரியின் இரு கரையிலும் பல ஆலயங்களைக் கட்டு வித்தனர். பற்பல சிவதருமங்களைச் செய்தனர். இங்கு பற்பல சாதிகளில் நாயன்மார்கள் தோன்றினர்.

தேவி! இதுவரை சேர, பாண்டிய மன்னர்களைப்பற்றி சுருக்கமாகக் கூறினேன். இனி சோழ மன்னர்களின் வரலாற்றைக் கூறுகிறேன். மிகவும் பக்தி சிரத்தையுடன் கேட்பாயாக என்று கூறத்தொடங்கினார்.

என்று கூறிய சூத முனிவர், மற்ற முனிவர்களுக்கு சோழ மன்னர்களின் வரலாற்றைக் கூறத்தொடங்குகிறார்.

நான்காம் அத்தியாயம்

சோழ மன்னர்களின் பெருமை

சூத முனிவர் கூறுகிறார் :

சிவ கணத்தில் இருப்பவர்களை எம்பெருமான் பூவுலகில் பிறக்கச் செய்தார். இவர்கள் பூவுலகில் பிறந்து தம் தலைவனான சிவபெருமானிடத்தில் பேரன்பு கொண்டு

வாழ்ந்தனர். இவர்களை 'சோழர்கள்' என்று மக்கள் அழைத்தனர். இவர்கள் போரில் எதிரிகளை வென்று புகழ் பெற்றனர். சிவனடியார்களை வணங்கித் துதிப்பவர். வேதியர்களுக்கும், அடியார்களுக்கும் பல தானங்களைச் செய்பவர். சோழ மண்டலம் முழுதும் பல சிவாலயங்களை எழுப்பியவர்கள். 'ஸ்வயம்பூ' ஸ்தலங்களில் உள்ள ஆலயங்களை ஜீர்ணோத்தாரணம் செய்தவர்கள். புண்ணிய நதிகளின் கரைகளிலும், தனிப்பட்ட ஸ்தலங்களிலும், தனியாகவும், பிறவகையாலும் பல பிரகாரங்களுடனும் கோபுரங்களுடனும் பற்பல ஆலயங்களை எழுப்பினர். மேலும் பல தீர்த்தங்களையும், தடாகங்களையும் எடுப்பித்தவர்கள். பிராமணர்களுக்கு அக்ரஹாரங்களை ஏற்படுத்தினார்கள். பல இடங்களில் அன்னசத்திரங்களையும், மடங்களையும் எழுப்பினார்கள். சாலைகளின் ஓரங்களில் பல மரங்களைப் பயிரிட்டனர். வழிச்செல்வோர் ஓய்வெடுக்கப் பல மண்டபங்களைக் கட்டினார்கள். வழிச்செல்வோர்கள் தாகத்தினால் வருந்தாமல் இருக்கும் பொருட்டு பானகம், நீர்மோர், தண்ணீர் ஆகியவை வழங்கும் தண்ணீர்ப் பந்தல்களை அமைத்தார்கள். நதிகளில் நீராட வசதியாக இருக்கும் பொருட்டு கருங்கற்கள் கொண்டு படித்துறைகளைக் கட்டினார்கள். நதிகளின் இருமருங்கிலும் பல இடங்களில் புஷ்ப மண்டபங்களை நிருமாணித்தார்கள். பாசன வசதிக்காக பல ஏரிகளையும், நீர்த்தேக்கங்களையும், கிணறுகளையும், பொய்கைகளையும் உருவாக்கினார்கள். பெரும் பெரும் மண்டபங்களை அமைத்தார்கள். வெற்றியால் கிடைத்த பொருட்களை சிவாலயங்களுக்கு அர்ப்பணித்தார்கள். நாட்டில் ஒரு பகுதியை வரியாகப்பெற்று படைகள், வேலையாட்கள் போன்றவர்களுக்குச் செலவு செய்தும் இதர நிர்வாகச் செலவுகளையும் செய்தனர். வெல்லம், சுண்ணாம்பு, செங்கல் போன்ற பொருட்களை வரிகளாக வசூலித்தனர். மக்களைக் காத்தனர். குற்றம் செய்பவர்களை தண்டித்தனர். நீதியை நன்கு அறிந்து நெறியுடன் அரசாண்டனர். காமம், கோபம், முதலியவற்றை அடக்கியவர்களாக வாழ்ந்தனர். தயை, தாக்ஷிண்யம் அற்றவர்களாகவும், ஏழை, எளியவர்

களையும், குடும்பத் தலைவனற்றவர்களையும், குருடர்போன்ற அங்கஹீனமுள்ளவர்களையும் காத்தனர். ஆலயங்களுக்காகப் பல (இறையிலி) நிலங்களை அளித்தனர். பதினாறு வகையான தானங்களை பதினாறுமுறை தானமாகச் செய்தவர்கள். சந்தனம், தாம்பூலம் முதலிய போகப் பொருட்களை அனுபவித்துக்கொண்டு குளிர்ச்சி பொருந்திய இடங்களில் வசிப்பவர்கள். இரவு நேரங்களில் ரதங்களில் ஏறிச் சென்று எளியவர்களைக் காப்பவர்கள். காசி முதல் சேது வரையில் மக்கள் நடக்கும் பாதைகளில் வழிப்பறிக் கொள்ளை முதலியவை நடைபெறாவண்ணம் ஆட்சி செய்பவர்கள். சிறியபடைகளே தம்மிடம் இருந்தபோழ்தும் சிவபக்தியால் எதிரிகளுடன் போர் செய்து வெற்றி பெறுபவர்கள், இவ்வளவு பெருமையுடன் கற்பகாலந் தொடங்கி பல்லாயிரக் கணக்கான ஆண்டு காலமாக ஆட்சி செய்கின்றனர். இந்தச் சோழ மண்டலத்தை ஆண்ட சோழமன்னர் ஒவ்வொருவரின் சரித்திரங்களையும் உங்களுக்குச் சொல்கிறேன். கேட்பீராக என்று சூத முனிவர் ஏனைய முனிவர்களுக்குக் கூறலுற்றார்.

ஐந்தாம் அத்தியாயம்

நைமிசாரண்ய முனிவர்கள் :-

முனிவர் பெருமானே! பதினாறு சோழமன்னர்கள் இந்த பூமியில் எங்கெங்கு தோன்றினார்கள்? சிவ கைங்கரியங்களைச் செய்த மன்னர்களின் பெயர்கள் என்ன? பாபங்களைப் போக்கவல்ல அச் சிவபக்தர்களின் சரித்திரங்களைக் கேட்கவிரும்புகிறோம். அதனை எங்களுக்குக் கூறவேண்டும் என்றனர்.

முனிவர்களின் விருப்பத்தை அறிந்த சூதமுனிவர் "நைமிசாரண்ய முனிவர்களே! வியாச முனிவர் "பவிஷ்ய புராணத்தில்" முன்பு சொல்ல நான் கேட்டவண்ணம் "பதினாறு சோழமன்னர்களின் வரலாற்றைக் கூறுகிறேன்" என்று முதலில் குலோத்துங்க சோழனின் வரலாற்றைக் கூறத் தொடங்கினார்.

"கர்வட" என்ற கிராமம். இதில் குலோத்துங்கன் என்ற பெயருடன் ஒரு விவசாயி வாழ்ந்து வந்தான். இவனது துணைவியின் பெயர் கோமளாங்கி. பெயருக்கு ஏற்ப மிகுந்த அழகி. கணவனின் பணிவிடைகளை மிகுந்த அன்புடன் செய்வாள். மாத்திரையாகிலும் 'நா' தவருத வள். தீதில் மனையறம் புரிந்து வந்தனர். விருந்தினர்களை மலர்ந்த முகத்துடன் அழைத்து பூஜிப்பர். விருந்தளித்து உபசரிப்பர்.

இப்படி இருக்க ஒருநாள் சிவபெருமான் காஷாயந் தரித்து, விபூதி ருத்ராக்ஷம் அணிந்து சிவனடியார்போல் குலோத்துங்கனுடைய இல்லத்திற்கு வந்தார். அவருடைய திருமேனியில் விபூதியும் — ருத்ராக்ஷமும் காஷாயமும் அணிந்திருப்பதைக் கண்ட குலோத்துங்கன் தனது துணைவி யுடன் அவரை வணங்கி இனிய மொழிகளால் அவரிடம் கூறினன்.

"ஸ்வாமி! தாங்கள் இந்த இல்லத்திற்கு எளி வந்திருப் பதைக் கண்டு மிகவும் மகிழ்ச்சியடைகிறேன். தாங்கள் எளியோமில்லத்தில் உணவு கொள்ள வேண்டும். அப் போதுதான் நான் பிறவி எடுத்ததின் பயனைப் பெற்றவனுக ஆவேன். தங்களைக் காணும்போது எனக்கு சிவபெருமா னுகவே காட்சியளிக்கின்றீர்கள். ஆண்டவனுக்கும், அடிய வருக்கும் வித்யாஸமில்லை. தாங்கள் மனம் மகிழ்ந்தால் எம்பெருமானே மகிழ்ந்தது போலாம்", என்று கூறி அடியாருடைய திருவடிகளை; நீரால் கழுவி ஆசனத்தில் அமரச் செய்தனர். அத் திருவடிகளுக்கு சந்தனமிட்டு, மலரால் அருச்சித்து, அறுசுவை விருந்து படைத்தனர். தாம்பூலம் கொடுத்து வணங்கினர். இவர்களுடைய பக்தியை அறிந்த சிவபெருமான் மகிழ்ந்து "நீங்களிருவரும் பக்தி சிரத்தையுடன் உபசரித்தமையால் யாம் மிகவும் மகிழ்ச்சியடைகிறோம். நீங்கள் செய்த புண்ணியத்தின் பயனுக, சோழமண்டலத்தின் அரசனுக உனக்குப் பட்டம் சூட்டுகிறேன், உன்னைத் தொடர்ந்து உன் சந்ததியினராக

பதினாறு தலைமுறையினர் இந்தச் சோழ மண்டலத்தை ஆட்சி செய்வார்கள். அவர்கள் எனது பக்தர்களாகவும், எனக்குத் தொண்டு புரிபவர்களாகவும் இருப்பார்கள்.'' என்று கூறிய சிவபெருமான் குபேரனை மனத்தால் நினைத்தார். நினைத்தவுடன் அங்கு தோன்றினான் குபேரன். ''ஸ்வாமி! நான் ஆற்றவேண்டிய பணி யாது? கட்டளையிட்டருள்க.'' என்று அடிபணிந்தான்.

ஆறாவது அத்தியாயம்

இறைவன் கூறினார்:—

''இந்த தண்டகவனத்திற்கு குலோத்துங்கனை அரசனாக்குகிறேன். இவனது வம்சாவழியினர் ஆட்சிசெய்யும் பொருட்டு இவனுக்கு அரசை இப்போது கொடுத்திருக்கிறேன். எனது ஆலயங்களை நிருமாணிப்பதற்குத் தேவையான நிதிகளை நீ இவனுக்கு அளிப்பாயாக. உனக்குத் தேவையான பொருட்கள் சமீவனத்தில் கிடைக்கும். இவ்வனம் முன்பு திருவையாற்றுக்குத் தெற்கே இரண்டுமைல் தொலைவில் இருந்தது. குபேரனே! உனது புஷ்பக விமானத்தை ராவணன் தடுத்து நிறுத்தி அவ்விமானத்தை அபகரித்துக் கொண்டான். அதனால் மனம் வருந்திய நீ இந்த சமீவனத்தில் இருந்து கொண்டு ஆனந்தவல்லி உடனுறை தஞ்சபுரீஸ்வரரான என்னைக் குறித்து கடுந்தவம் செய்தாய். அதனால் மனம் மகிழ்ந்து நான் உனக்கு நிதிபதிக்குரிய பதவியை அளித்தேன். மேலும் இந்த காடு நகரமாக மாறி சிறப்புற்று விளங்கும் என்று அருளிச் செய்தேன். இதனால் இப்பதி தனதான்யங்களைப்பெற்று 'தென் அளகாபுரி'' என்ற சிறப்புப் பெயரைப் பெறும் என்றேன், இங்கே வறுமை இல்லை, பாபங்கள் செய்வோரில்லை என்றும், இங்கு வசிக்கும் மக்களுக்கு தன தானியங்கள் பெருகும் என்றும் தஞ்சாபுரீசரான நான் முன்பு உனக்கு அருள்பாலித்தேன். அருள்பாலித்தவுடன் அவை அனைத்துமே அந்தக் கணத்திலேயே வந்தடைந்தன. ஆனந்தவல்லியின் திருவருளால்

பேரானந்தம் அடைந்தனர். இந்த நகரில் மரணமுற்றவர் சிவலோகத்தில் சிவஸாரூபம் பெற்றனர்". ஆகவே இவ்வளவு சிறப்பு மிகுந்த இந்த சோழ தேசத்திற்கு விரைவில் (குலோத்துங்கனை) இவனுக்கு முடிசூட்டு வாயாக. நீ இந்த உத்தமமான அரசனுக்குத் தேவையான செல்வங்களைக் கருவூலத்தில் நிறப்புவாயாக. என்று சிவபெருமான் கூறியதும். குபேரன் (நிதிபதி) குலோத்துங்கனுக்கு சிறந்த ஆடைகளையும், திவ்ய ஆபரணங்களையும் அணிவித்தான். நவரத்தின மயமான சிம்மாசனத்தில் கோமளாங்கியுடன் குலோத்துங்கனை அமரச்செய்தான். தாதிகள் குடைபிடித்தனர். சாமரம் வீசினர். நவரத்ன மயமான பட்டத்தை அவனது நெற்றி யில் சூட்டினுன். சுதிரவனை நிகர்த்த கிரீடத்தை தலையில் சூட்டினுன். மாலை, கேயூரங்களை அணிவித்தான். வாசனை திரவியங்களை அவனது உடலில் பூசினுன். அப்போது சிவபெருமான் இடபாரூடராய் தனது பூத வேதாளங் களுடன் காட்சியளித்தார். முப்பத்து முக்கோடி தேவர் களும் குலோத்துங்கனுக்குக் காட்சியளித்து அருள்பாலித் தனர். அதைக் கண்ட சோழகுலத்து அரசன் குலோத் துங்கன் கோமளாங்கியுடன் சிவபெருமானின் திருவடிகளில் விழ்ந்து நமஸ்கரித்துத் தோத்திரம் செய்தானர். (இத் தோத்திரம் தமிழாக்கம் செய்யப்படவில்லை)

"ஸ்வாமி! தாங்கள் அளித்துள்ள இந்த அரச பதவி எனக்குத் தேவைதானு? இதனுல் 'மதம்' அல்லவோ வந்து சேரும்? உனது பக்தியால் கிடைப்பது முக்தி அல்லவா? இந்த அரச பதவி எனக்கு வேண்டாம், என்று குலோத் துங்கன் வேண்டினுன். இதைக்கேட்ட இறைவன், 'சோழ மன்னு! நீ எனது சிவகணத்தில் சிறந்து விளங்கியவன். நான்கு வருணத்தினரையும் காக்கும் பொருட்டு உன்னை இப் பூவுலகினுக்கு அனுப்பி பிறக்கச் செய்துள்ளேன். ஸ்வயம்புவாக (தான்ருேன்றியாக) எழுந்தருளியிருக்கும் ஆலயங்களை புனருத்தாரணம் செய்க. நீயே சோழகுலத் திற்கு முதல்வனுக இருப்பாய். உன்னைத் தொடர்ந்து

உனது வம்சாவழியினராக வந்த பதினாறு மன்னர்கள் இச் சோழமண்டலத்தை ஆட்சி செய்வார்கள். சிவத்தொண்டு புரிவதற்காக உனக்கு நவநிதிகளையும் அளிக்கின்றேன். உனக்கு உதவிகளைச் செய்ய குபேரன் உன்னுடனே இருப் பான். சிவாலயங்களை நிருமாணிக்கும் உனக்கு உதவி செய்வதற்காகவே விஸ்வகர்மாவும் பூவுலகில் தோன்று வான். அவன் உனது கட்டளையை எப்பொழுதும் நிறை வேற்றுவான். மது, மயன், விஸ்வகர்மா, தாதா, விதாதா, முதலியவர்கள் பூவுலகில் தோன்றி அனைத்துச் சிற்பிகளை விடச் சிறந்தவர்களாக விளங்குவர். அவர்கள் காவிரியின் இருமருங்கிலும் தங்களது இருப்பிடங்களாகக் கொள்வர். அவர்களைக் கொண்டு ஸ்வயம்பூ ஸ்தலங்களில் ஆலயங்களை நிருமாணிப்பாயாக. சிவத்தொண்டைச் செய்து இறுதியில் கயிலாய பதவியை அடைவாயாக'' என்று கூறி விசுவ கர்மாவை அழைத்தார் சிவபிரான்.

விசுவகாமாவே ! நீ உன்னுடன் ஐந்து சிற்பிகளை அழைத்துக்கொண்டு பூவுலகில் பிறப்பாயாக. சிற்ப நூல் களில் கூறியவண்ணம் அழகிய ஆலயங்களை அமைப்பாயாக. இந்த குலோத்துங்கனுடைய சந்ததியில் பதினாறு மன்னர் கள் தோன்றி சோழமண்டலத்தை ஆட்சி செய்வார்கள். அந்நாள்வரை நீயும் உனது வம்சத்துடன் பூவுலகில் வாழ்வாயாக. குபேரன் தேவையான செல்வத்தை அளிப் பான். நீ சிற்பங்களையும், ஆலயங்களையும் அமைக்க வேண்டும். மன்னனுக்கு நீங்களிருவரும் உதவி செய்யுங்கள் அரசன் தனது தேவைக்குச் செல்வத்தை விரும்பினாலும் அவன் விரும்பும் செல்வத்தை குபேரன் அளிப்பான். நிலத் தைத் தோண்டும்போது தேவையான செல்வத்தை அளிப்போம் நாம்''. என்று எம்பிரான் கூறினார்.

இதைச் செவியுற்ற விசுவகர்மா, சிவனிடத்தில் கூறினான், “சுவாமி ! தங்களுடைய ஆலயத் திருப்பணியால் எனது சிற்பக்கலை புனிதமடைகிறது. தங்களது உத்திர வின்படி மன்னனுக்கு எனது உதவிகளைச் செய்கிறேன்.''

என்றான். அருகிருந்த குபேரன் சுவாமி! சோழ மன்னர்கள் சிவ கைங்கரியத்திற்காகப் பூமியில் எப்பகுதியைத் தோண்டினாலும் அங்கெல்லாம் நவ நிதிகளையும் புதையல்களாக அளிக்கின்றேன். எங்கெல்லாம் நிலத்தில் புதையல்கள் (நிதிகள்) இருக்கின்றனவோ அதையெல்லாம் அவர்களுக்கு அறியப்படுத்துகிறேன். சோழமன்னர்களுடன் எப்பொழுதும் நாங்கள் இருவரும் இருக்கிறோம்" என்று கூறினான். விசுவகர்மனும், குபேரனும் இறைவனின் திருவடிகளைத் தொழுதனர். இதைக்கண்ட குலோத்துங்கன் மகிழ்ந்து சிவபிரான் திருவடிகளைத் தொழுதான். இந்த நிகழ்ச்சிகள் யாவையும் கனவில் கண்டான் மன்னன்.

ஏழாவது அத்தியாயம்

குலோத்துங்கன் காலையில் எழுந்து பார்த்த போழ்து பட்டம் கட்டியிருந்தது. மகுடம் சூட்டப்பட்டிருந்தது. அவனுடைய இல்லத்தையடுத்துள்ள தோட்டத்தில் நிலத்தைத் தோண்டினான். தோண்டும்போது பெருஞ்செல்வம் கிடைத்தது. அச்செல்வத்தால் யானைப்படைகளையும், குதிரைப்படைகளையும் பெற்றான். பல வேலையாட்களைத் தனக்கு ஏற்படுத்திக் கொண்டான். நாட்டை ஆளத் தொடங்கினான். காவிரியின் இருமருங்கிலுமுள்ள அடர்ந்த இருண்ட காடுகளை அழித்து நாடுகளை உண்டாக்கினான். நூற்றுக்கணக்கான சிவாலயங்களை அமைத்தான். திருச்சிராப்பள்ளியில், மலைமீது சிவாலயத்தை எழுப்பினான். மாத்ருபூதேஸ்வரப் பெருமானை பிரதிஷ்டை செய்தான். மலையின் உச்சியில் விநாயகப் பெருமானை பிரதிஷ்டை செய்தான் சுகந்த குந்தலாம்பாளை அங்கு பிரதிஷ்டித்தான். திருச்சிக்கு மேற்கே குளித்தலை அருகில் உள்ள தலமான வாட்போக்கி (இரத்தினகிரி என்று புராணம் கூறும்) ரத்னகிரியில் உள்ள ஆலயத்தையும் அருகில் உள்ள ஈங்கோய்மலை என்று வழங்கப்பெறும். மரகதாசலேசர் ஆலயத்தையும் (பச்சை வண்ணநாதர்) சிற்பிகளை அழைத்து ஜீர்ணோத்தாரணம் செய்யச் செய்தான். அகிலாண்ட நாயகி

ஸமேத ஜம்புநாதஸ்வாமியின் ஆலயத்தை கர்பகிருகம், கோபுரம், பிரகாரம், மஹாபிரகாரங்கள் முதலியவற்றுடன் ஆலயத்தை எழுப்பினன். ஸ்ரீரங்கம் ஸ்ரீரங்கநாதர் ஆலயத் திற்கும் திருப்பணி செய்தான். ஜம்புநாதர் ஆலயத்தை தரிசித்து, அகிலாண்டநாயகி சமேத ஜம்புநாதரை வழி பட்டான். இது தக்ஷிண கோகர்ணம் என்று அழைக்கப் படுகிறது. இவ்வளவு சிறப்பும் புண்ணியமும் மிகுந்த ஆலயத்தை சிற்பிகளைக் கொண்டு கட்டுவித்தான். ஸ்ரீபஞ்ச நதீஸ்வரர் (ஐயாரப்பர்) ஆலயத்தையும், ஸ்ரீப்ராயணேஸ் வரர் (திருப்பழனம்) ஆலயத்தையும் கர்பகிருஹம், கோபுரம் பிரகாரங்கள் முதலியவற்றுடன் கட்டுவித்தான்.

திருவையாற்றுக்கு வடதிசையில் உள்ள 'ஶமீவனம்' சென்றான். அவ்வனம் பராசரமுனிவர் தவமியற்றிய பெருமையுடையது நாளடைவில் இக்காடு நகரமாக மாறியது. தஞ்சாசுரனைப் போரில் அழித்த சிவபெருமான் ஆனந்தவல்லியுடனுறை தஞ்சபுரீசரராக அங்கு காட்சி யளித்து குபேரனுக்கு அருள்பாலித்த இடம். அந்த நகரைச் சுற்றி எட்டு திக்குகளிலும் ஏகவீரா. ஜயந்தி மர்தினி, மஹிஷாசுர மர்தினி, மாரி, ரேணுகா, காளி, கோடியர்மன் ஆகிய எட்டு மஹா சக்திகளை பிரதிஷ்டை செய்தான். மன்னன் குலோத்துங்கன். தஞ்சாசுரனை சிவபெருமான் சூலத்தால் வீழ்த்தியதால் அவன் உயிர்பிரியும் தருணம்'' ''எனது பெயரால் இந்த நகரம் விளங்கவேண்டும்'' என்று அவன் வரம் வேண்டியதால் இந்நகருக்கு 'தஞ்சாவூர்' என்று வழங்கலாயிற்று. இங்கிருந்து ஈசானியத்திக்கில் (வடக்கு) எழுந்தருளியுள்ள சிவபிரானை வசிட்ட முனிவர் பூசித்தார். அங்கு ஒரு திருக்குளத்தை உண்டாக்கினர். அது வசிட்ட தீர்த்தம் என்று வழங்கலாயிற்று. தென்திசையில் உள்ள ஆலயத்தில் தேவியுடன் வைத்தியநாதர் எழுந்தருளி அருள் பாலிக்கின்றார். திவ்யமான உருவுடன் ஹரன் காட்சி அளிக்கிறார். நிருதிதிக்கில்உள்ள தேவதீர்த்தத்தில் ஸ்நானம் செய்பவர்களுடைய எண்ணங்கள் நிறைவேறுகின்றன

அங்கு தேவியுடன் உரையும் இறைவனின் பெயர் 'கரதலேஸ்வரர்' தஞ்சபுரீஸ்வரனின் ஆலயத்தின் மேற்குத் திசையில் நீலமேகப் பெருமானும், நரஸிம்மப் பெருமானும் எழுந்தருளியுள்ளார்கள். இவர்களைத் தரிசனம் செய்த குலோத்துங்க மன்னன் கொங்கணேஸ்வரரைத் தரிசனம் செய்தான் கொங்கண சித்தரின் தவத்திற்கு மகிழ்ந்த சிவனுறையும் தலம். இத்தலம் மிக அற்புதமாக இருந்தமையால் அந்த ஆலயத்தைக் கட்டுவித்தான். ஆனந்தவல்லி உடனுறை தஞ்சபுரீஸ்வரருக்குக் கோபுரங்களையும், பிரகாரங்களையும் கட்டுவித்தான். 'சுதாபுஷ்கரிணி' (ஐயங்குளம்) என்ற பொய்கையை உண்டாக்கினன்.

இப்படியாக 90 ஆண்டுகள் சிவ கைங்கரியங்களைச் செய்தான். நாட்டையும் நான்கு வருணத்தினரையும் நன்கு பரிபாலித்தான். மடங்கள், அன்னசத்திரங்கள், அக்ரஹாரங்கள், ஆலயங்களில் திருவிழாக்கள் முதலிய தர்மகாரியங்களைச் செய்வித்தான். தனது மகனை தேவசோழனுக்குப் பட்டம் கட்டிவிட்டு தனது மனைவியுடன் சிவனடிக்கீழ் சென்றான்.

எட்டாவது அத்தியாயம்

தேவசோழன் தனது மந்திரிப் பிரதானிகளுடன் நாட்டை தர்மநெறி வழுவாது காத்தான். காமிகவம்சத் திலுதித்த ஸௌந்தர்யவல்லியைத் திருமணம் செய்து கொண்டான். தனது தந்தையைப் போலவே சிவ வழிபாடுடையவன். பெரும் பொருட்செலவு செய்து சிற்பிகளைக் கொண்டு பல சிவாலயங்களைக் கட்டுவித்தான். மத்யார்ஜுனமான திருவிடைமருதூர், கும்பகோணம், திருவெண்காடு, திருத்துருத்தி, ஸ்ரீவாஞ்சியம், சிறுகுடி, குத்தாலம், துர்கேஸ்வரர் முதலிய ஸ்தலங்களில் சிவாலயங்களையும், அக்ரஹாரங்களையும், எடுப்பித்தான். அறுபது ஆண்டு காலம் தரும நெறியுடன் ஆட்சி செய்து இறுதியில் சிவபதத்தைப் பெற்றான்.

இந்த தேவ சோழனின் புதல்வன் சசிசேகர சோழன்.
இவனுடைய துணைவியின் பெயர் சண்பகவல்லி. தர்மத்து
டன் தனது தந்தையைப் பின்பற்றி நாட்டை ஆண்டான்.
சிற்பிகளை அழைத்து மனம் மகிழும் அளவில் பொன்னை
கொடுத்து கீழே காணும் ஸ்தலங்களில் ஆலயங்களைக் கட்டு
வித்தான். மாயூரம் என்கிற மயிலாடுதுறை, வைதீஸ்வரன்
கோயில், திருக்கடையூர், திருவாலங்காடு, திருக்கோடிக்கா,
சுந்தரேசர் ஆலயம், மதுரை, திருப்பாற்றுறை, திருநள்ளாறு
திருகற்குடி, திருமறைக்காடு, தீர்கேசம் என்கிற திருப்
பாண்டிக் கொடுமுடி, கோவடேசம், சர்வடேசம், தேஜி
னிவனம் (திருவீழிமிழலை), திருவைகாவூர் முதலிய சிவஸ்தலங்
களில் சிவாலயங்களையும், வைஷ்ணவஸ்தலங்களில் விஷ்ணு
வாலயங்களையும் எடுப்பித்தான். சுயம்பூஸ்தலங்களில் சுமார்
60 ஆலயங்களை எடுப்பித்தான். காவிரியின் இருமருங்கிலும்
சோணாடு வியாபித்து இருந்தது. அப்போது இதற்கு
இவனே அரசனாக இருந்தான். இவனுடைய மகள் குணவல்லி
பெயருக்கு ஏற்ற குணத்தைப் பெற்றிருந்தாள் இவளைப்
பாண்டிய மன்னனுக்குத் திருமணம் செய்து கொடுத்தான்.
சிற்பிகளை விஸ்வ பிராமணர்களாகச் செய்தான். சிவாகமங்
களைக் கற்றுணர்ந்த சிவாச்சாரியர்களுக்கு, ஆலயங்களுக்கு
என்றுள்ள நிலங்களை (குடியிருக்க) அளித்தான்.
சிவாகம விதிப்படி பூஜைகளை நிறைவேற்ற ஏற்பாடுகளைச்
செய்தான். இப்படி இருக்க ஒருசமயம் காவிரியில்
வெள்ளம் ஏற்பட்டதால் கிராமங்களும், பயிர்களும், வீடு
களும், குடில்களும் அழிந்தன. இதனால் பஞ்சம் ஏற்பட்டு
மக்கள் வாடினர். மீண்டும் புதிய நாட்டையே உருவாக்க
வேண்டிய நிலை ஏற்பட்டது. இதனைத் தங்கள் மன்னனிடம்
"தாங்கள் மீண்டும் நிலமனைத்தையும் சீர்திருத்தம் செய்யுங்
கள்" என்று பொதுமக்கள் முறையீடு செய்தனர். இதனால்
மன்னன் காவிரிக்கரையில் ஒரு மண்டல காலம் (48 நாட்
கள்) உண்ணா நோன்பு நோற்று இறைவனைப் பூஜித்தான்.
அப்போழ்து "மன்னா! காவிரியின் குறுக்கே அணை எழுப்புக.
அதனால் தண்ணீர் சேதமாகாதவாறு தடுக்கப் பெற்று
சோழமண்டலம் முழுதும் பயிர் செய்வதற்கு ஏற்றவாறு

தண்ணீரைப் பயன்படுத்தலாம்" என்று வானொலி எழுந்தது. இதனைக் கேட்ட மன்னன் மகிழ்ந்து நதிக்கரையில் தான் வணங்கிய இறைவனுக்குப் பிரகாரம், மண்டபம், முதலியவற்றை எடுப்பித்தான். மன்னனின் கனவில் அன்னைக் காவிரி தோன்றி "மன்னா! நீ என்மீது அணை எடுப்பித்துச் சூரிய சந்திரர்கள் உள்ள வரை புகழுடன் விளங்குவாயாக" என்று கூறி, அகண்டமான (துண்டற்ற காவிரியை) என்னை கண்டமாக (துண்டாக)ச் செய்ய அணை எடுப்பாயாக. அந்த அணையை திருவரங்கத்திற்குக் கிழக்கே காவிரி இரண்டாகப் பிரியும் இடத்திற்கு முன் பஞ்சலோகங்களைக் கொண்டும், மண், சுண்ணாம்பு, முதலிய வற்றைக் கொண்டும் அணை எடுப்பாயாக" இதனால் வெள்ளம் ஏற்படாமல் தடுக்க இயலும். பயிர்களுக்கும் உயிர்களுக்கும் அழிவு ஏற்படாது. உனது புகழும், கொடையும் இந்த அணையின் உருவில் நெடிது காலம் விளங்கும்." என்று கூறி மறைந்தாள் அன்னைக் காவிரி.

மன்னனும் காவிரித்தாயின் அருளால் அணை எடுத்தான். இதனால் "காவிரிக்கு அணை எடுத்த காவலன்" என்ற பெயரையும் பெற்றான் 'சசிசேகரன்'. பிறகு அவன் தனது மகன் 'சிவலிங்கன்' என்பவனுக்கு முடிசூட்டி நாட்டை அவனிடம் நல்கினான். 70 ஆண்டுக்காலம் உயிர் வாழ்ந்து இறுதியில் தனது மனைவியுடன் கைலையை அடைந்தான்.

ஒன்பதாவது அத்தியாயம்

மன்னன் சிவலிங்க சோழன் பத்மவல்லி என்னும் மங்கை நல்லாளைத் திருமணம் செய்துகொண்டு ஆட்சி செய்தான். தனது முன்னோர்களைப் போலவே பல ஆலயங்களை எடுப்பித்தான். சாக்ஷிநாதர் ஆலயம், சுவாமிமலை, ஒப்பிலியப்பன் கோவில், சோமேசம், பட்டீஸ்வரம், திவ்யேசம், பாதாளேசம், திருவாரூர் புற்றிடங்கொண்டார்

ஆலயம் முதலிய நூற்றுப் பத்தொன்பது ஆலயங்களுக்குத் திருப்பணி செய்தான். இவன் ஒரு சமயம் சிவதரிசனத்திற்காக இவனது துணைவி பத்மவல்லி, அரசகுமாரன் வீரேஸ்வரன் ஆகியோருடன் திருவாரூர் சென்றான். ஆலயம் சென்று வழிபட்டான். சிலகாலம் திருவாரூரிலேயே வாசம் செய்தான். அப்பொழுது ஒருநாள் இவனது மகன் ரதத்தை வீதியில் வேகமாகச் செலுத்தினன். அச்சமயம் பசுங்கன்று ஒன்று துள்ளி ஓடிவந்து தேர்சக்கரத்தில் சிக்கிக்கொண்டு சிதைந்து மாண்டது. மாண்டு கிடந்த பசுக் கன்றைக் கண்டான் அரசகுமாரன். அச்சமயம் கன்றின் தாய்ப்பசு கத்திக் கொண்டும், கண்ணீர் சிந்தியவாறும் ஓடிவந்து, அரண்மனை வாயிலடைந்து கதறியது. காவலர்கள் கோல் கொண்டு துறத்தினர். அப்பசு செல்லாது மீண்டும் மீண்டும் வந்து கதறியது. அரண்மனை வாயிலுக்கு மந்திரி பிரதானிகளுடன் வந்த சோழமன்னன், கண்ணீர் பொழிந்து வருந்துகின்ற பசுவைக் கண்டான். காவலர்களிடம் "இந்தப் பசு ஏன் இங்கு வந்து கண்ணீர் பொழிகின்றது?" என்று கேட்டான் மன்னன் காவலர்கள் நடந்த செய்தியைக் கூறினர். இதைக் கேட்ட மன்னன் கோபமுற்று தன் மைந்தனை அழைத்தான்." மகனே! பசுக்களுக்கும், மறையோர்களுக்கும் பேருதவி செய்துவருவது இச் சோழகுலத்து மரபு. அப்படியிருக்க இப் பசுவின் கன்றை ஏன் கொன்றாய்?" என்று விசாரணை செய்தான். இறுதியில் "பசுவின் கன்று எப்படி உயிர் துறந்ததோ அப்படியே தனது மைந்தனும் உயிர் துறக்க வேண்டும், என்ற தண்டனை கொடுத்தான். தேரைச் செலுத்தி கன்று இரண்டு துண்டாக எங்ஙனம் ஆனதோ, அப்படியே தனது மகனையும் மன்னன் இரு துண்டுகளாக்கினன். இந்த நிகழ்ச்சியைக் கண்ட மக்கள் அதிர்ச்சியுற்று வாய்ப் புதைத்து நின்றனர்.

அச்சமயம் வானொலி எழுந்தது. "எனது மகன்" "எனது பிள்ளை" என்கிற "எனது, என்னுடையது" என்ற பற்றில்லாமல் நீதியொன்றையே நீ பெரிதாகக்கொண்டு,

உனது நெறியில் நீ நிலைத்து நின்றாய். ஆகையால் உனது மகனும், பசுக்கன்றும் முன்போல் உயிர்பெற்று எழும்'' என்று வான் ஒலித்து மறைந்தது. அடுத்த கணம் அரச குமாரனும், பசுக்கன்றும் உயிர்பெற்று எழுந்தனர். இவ் வதிசயத்தைக் கண்ட மக்கள் மகிழ்ந்தனர். பசுவை நன்கு பூசித்து வணங்கினான் மன்னன். துன்பத்தால் கண்ணீர் சொரிந்த பசுவின் கண்கள் இப்போது அதன் மகிழ்வை வெளிப்படுத்தின.

மன்னன் புற்றிடங் கொண்ட பெருமானையும், தியாகேசப் பெருமானையும் வணங்கித் தோத்தரித்தான். மன்னன் சிவலிங்க சோழன் சப்தவிடங்க ஸ்தலங்களை நிர்மாணித்தான்[1]

இம்மன்னன் சிவலிங்க சோழன் தனது மகன் வீரசோழனுக்குப் பட்டம் சுட்டினான். இறுதியில் சிவப் பேற்றைப் பெற்றான்.

இவன் மகன் 'வீர சோழன்' தனது தந்தையைப்போல் சிவத்தொண்டுகள் பல புரிந்தான். (காவிரிக்குக் கிளை நதியைத் தோற்றுவித்தான். அதற்குத் தனது பெயரையே வைத்தான். அது இன்றும் 'வீரசோழனாறு' என்ற பெயரில்

---

1 விடங்கஸ்தலங்கள்	ஸ்வாமி பெயர்	நடனம்
திருவாரூர்	வீதிவிடங்கர்	அஜபாநடனம்
திருநள்ளாறு	நகரவிடங்கர்	உன்மத்தநடனம்
திருநாகைக்காரோணம்	சுந்தரவிடங்கர்	பாராவாரதரங்க நடனம் வீசிநடனம்
திருக்காராயில் (திருக்காறைவாசல்)	ஆதிவிடங்கர்	குக்குட நடனம்
திருக்கோளிலி	அவனிவிடங்கர்	பிருங்க நடனம்
திருவாய்மூர்	நீலவிடங்கர்	கமல நடனம்
திருமறைக்காடு	புவனிவிடங்கர்	ஹம்ஸ பாத நடனம்

சீரார் திருவாரூர் தென்னாகை நள்ளாறு
காரார் மறைக்காடு காராயில்—பேரான
ஒத்ததிரு வாய்மூர் உவந்ததிருக் கோளிலி
சத்த விடங்கத் தலம்.

விளங்குகிறது.). இவன் எண்பத்தேழு ஆண்டுகள் ஆட்சி செய்தான். இறுதியில் இறைவன் திருவடி நிழலைப் பெற்றான்.

பத்தாவது அத்தியாயம்

சூத முனிவர் கூறுகிறார் :

வீரசோழனுடைய மகன் கரிகாலன் இவன் தனது முன்னோர்களைப் போலவே நீதிநெறிப்படி ஆட்சிசெய்தான். பெரும் சிவபக்தரான "ஹரதத்த சிவாச்சாரியாரைத் தனது குருவாகப்பெற்று அவர் சொற்படி கஞ்சனூரில் உள்ள அக்னீஸ்வரர் ஆலயத்தை எடுப்பித்தான். இதைப் போலவே துர்கேஸ்வரம், மங்களேசம், ஆம்ரவனம் என்கிற திரு உசாத்தானம் முதலிய ஊர்களில் ஆலயங்களை எடுத்தான். ஆயினும் முன் வினைப் பயனால் கருங்குஷ்டம் இவனைப் பீடித்தது. இதனால் இவன் இரவு பகலாக மிகவும் துன்பப் பட்டான். தனது குருவான ஹரதத்தா சாரியாரிடம் சென்று "ஸ்வாமி ! மனைவி, மக்கள், உற்றார், உறவினர், நாடு, செல்வம். ஆகியவற்றால் எனக்குச் சிறிதும் மகிழ்ச்சியேற்படவில்லை. நீதிநெறிப்படி நாட்டை ஆட்சி செய்கின்றேன். அந்தணர்களுக்குரிய அக்ரஹாரங்கள் பல அமைத்துக் கொடுத்தேன். பல அறச்சாலைகளை ஏற்படுத்தியுள்ளேன். பல சிவாலயங்களை எடுப்பித்துள்ளேன், பதினாறு வகை தானங்களான கோதானம், பூதானம், கன்யாதானம் முதலியவைகளைக் கொடுத்துள்ளேன். இவ்வளவு செய்தும் எனது உடலைப் பீடித்துள்ள குஷ்ட நோய் மட்டும் இன்னும் குணமாகவில்லை. எனது துன்பம் நீங்கும் வழியும் புலப்படவில்லை. தாங்கள் சிவனடியார். தங்களைச் சரணடைந்தேன். எனது துன்பத்தை நீக்கியருள வேண்டும்." என்று முறையிட்டான்.

இதைக் கேட்ட ஹரதத்தர் "மன்னா ! உனது மனக் குறை குறித்துச் சிவபெருமானிடம் முறையிடுகிறேன். கவலற்க ! ஒரு மண்டல காலம் பொறு !" என்று ஆறுதல்

கூறி கஞ்சனூருக்குச் சிவிகையில் புறப்பட்டார். அதிகாலையில் கங்கையினும் புநித காவிரியில் நீராடி, விபூதி ருத்ராக்ஷம் தரித்துச் சிவாலயம் சென்றார். உப்பில்லா உணவுண்டு. விரதமியற்றி பஞ்சாக்ஷர ஜபம் கோடிக் கணக்காகச் செய்தார். ஆதிசைவகுலத் தோன்றல் சிவகாம முறைப்படி பட்டு வஸ்திரத்தால் போர்த்தப்பட்ட தங்கக் குடத்தில் காவிரி நன்னீரை நிறப்பி (சுகந்த) நறுமணப் பொடிகளைத் தூவி நூற்றெட்டு மறைவல்லோரை அழைப்பித்து அவர்களைக் கொண்டு முப்பொழுதும் இடைவிடாது 'ஏகாதசருத்ர' ஜபம் செய்யச்செய்து அதனால் அக்னீஸ்வரப் பெருமானுக்கு அபிஷேகம் செய்வித்தார். தோத்தரித்தார் இங்ஙனம் ஒரு மண்டல காலம் ஆலயத்திலேயே வாசம் செய்து சிவபெருமானை ஆராதித்து வழிபட்டார்.

பதினொருவது அத்தியாயம்

ஒருநாள் ஹரதத்தரின் கனவில் சிவபெருமான் தோன்றினார். அன்பனே! உனது தவத்திற்கு நான் மகிழ்கிறேன். மன்னன் கரிகாலனிடம் நான் கூறியதாக கீழே காணும் செய்திகளைக் கூறுக என்று பணித்தருளினார்.

மன்னன் கரிகாலன் முற்பிறப்பில் காளஹஸ்தியில் ஒரு வேடனாகப் பிறந்தவன். சிவராத்திரி தினத்தன்று என்னை தரிசித்து வணங்கியதால் இப்பிறப்பில் அரசனாகப் பிறந்துள்ளான். கொலை முதலிய கொடுந்துன்பமிழைத்த குற்றத்திற்காக இப்பிறப்பில் இவனுக்குக் கருங்குஷ்டம் பிடித்துள்ளது.

முன்பு ஒரு சமயம் கரன் என்னும் அசுரன் தண்டகாரண்யத்தில் வசித்துவந்தான். அவனும் இவனைப் போலவே குஷ்டத்தால் துன்புற்று வந்தான். பராசர வனத்தில் சுயம்புவான லிங்கத்தை (என்னை) பூஜித்து, துன்பம் நீங்கினன். அந்த சுயம்பூ லிங்கமும், தடாகமும்,

தஞ்சபுரீஸ்வரர் ஆலயத்திற்கு தென்மேற்கிலும், கரதலேஸ்வரர் ஆலயத்திற்கு மேற்கிலும் இருக்கின்றன. புண்ணியம் மிகுந்த அந்த தீர்த்தத்திற்கு " சிவகங்கா " என்று பெயர். இந்தப் பொய்கையில் நீராடினால் நீராடியவன் செய்த அனைத்துப் பாவங்களையும் களைகிறான். கொங்கணேஸ்வரரின் ஆலயத்திற்குத் தெற்கில் "சக்திகூபம்" என்ற பெயரில் ஒரு கிணறு இருக்கிறது. அக்கிணற்றுக்கு மேற்குத்திசையில் கந்தப்பெருமானுடைய ஆலயம் இருக்கிறது. (இவ்வாலயம் இன்றும் காணப்படுகிறது) கார்த்திகை மாதம் கார்த்திகை நட்சத்திரத்தன்று இந்த கந்தனை தரிசித்தால் மிகுந்த புண்ணியம் பெறலாம். (தற்போதுள்ள கொங்கணேஸ்வரர் ஆலயத்தில்) அங்கு கரனால் பூஜிக்கப்பெற்ற லிங்கங்கள் ராசிகளின் அமைப்பில் சக்தி கூபத்திற்குத் தெற்கில் காணப்படுகின்றன.

ஸ்ரீகரதலேஸ்வரர் ஆலயத்திற்கு வடக்குத் திசையில் நிர்விக்ன நிமித்தமாக துந்தில விக்னேசர் (தொப்புள் பிள்ளையார்) ஆலயத்தை முதலில் நிர்மாணம் செய்விக்க வேண்டும். அதன்பிறகு "தேவர்களால் தோண்டப்பட்ட நிலப்பகுதி இது" என்று சிற்ப வல்லுனர் கூறுகின்ற இந்த நிலப்பகுதியில் மன்னன் கரிகாலனைக் கொண்டு உயர்ந்த கோபுரம் கட்டுவிக்கச் செய்வாயாக கணபதி, முருகன், தேவி ஆகியவர்களுக்கு மூலபீடம், பிரகாரங்கள் முதலியவைகளையும். தலைவாயில் உயர்ந்த இரண்டு கோபுரங்களையும் கட்டுவிக்கச் செய்வாயாக. இவ் வாலயத்தின் கர்பக்கிருஹத்தில் பிரதிஷ்டை செய்யும் லிங்கத்திற்காக அரசனை நர்மதை நதிக்கு நீ அழைத்துச் செல். அங்குள்ள ஓங்கார குண்டத்தில் பக்திஸ்ரத்தையுடன் ஸ்நானம் செய்யும்போது இரண்டு பாணலிங்கங்கள் மன்னன் கையில் அகப்படும். அவன் அந்த பாணலிங்கங்களைக் கையில் எடுத்த உடன் அந்த பாணங்கள் இரண்டும் ஒன்றாகிவிடும். அதை நர்மதையின் நீரிலேயே போட்டு விடவேண்டும். மீண்டும் ஒரு பாணலிங்கம் மன்னன் கையில் கிட்டும். மூன்றாவதாக கிடைக்கும் பாணலிங்கம் மிக உத்தமமானது. மிகச்

சிறிதாக (சூக்ஷ்மமாக) இருக்கும். கரைக்கு எடுத்து வந்ததும் அந்த சிறிய பாணலிங்கம் பெரியதாக வளரும். அதன் பெயர்தான் "பிருகதீஸ்வரர்" என்று "ஸ்ரீருத்ரம்" அழைக்கிறது. இதனை எடுத்துக்கொண்டு வருவதற்கு வியாபாரிகள் வருவார்கள். அவர்கள் பிரஹதீஸ்வரரை வழிபடுவார்கள். சக்ரம், யந்திரம் முதலியவற்றுடனும் புஷ்யமண்டபம் முதலியவற்றுடனும் ஆலயத்தை நிருமானித்து வழிபட வேண்டும். ஆதி சைவகுலத்தில் தோன்றிய சிவசேகரனின் முன்னோர்களை திருவையாற்றிலிருந்து வரவழைத்து அவர்களைக்கொண்டு அஷ்டபந்தன மஹா கும்பாபிஷேகம் செய்விக்கப்பட்டு பூஜிக்க வேண்டும். அப்போது நான் பாதாள மூலாந்தம் அந்த பாணலிங்கத்தில் பிரவேசிப்பேன். என்னை தரிசனம் செய்பவர்களுக்கு விசேஷசமான பலன் கிடைக்கும். அறம், பொருள், இன்பம், வீடு ஆகிய புருஷார்த்தங்களைக் கொடுப்பேன். சிவகங்கையில் நீராடி, பெருவுடையாரை தரிசனம் செய்து தூப, தீப, வில்வம் சாற்றினால் எண்ணுவார் எண்ணியது (மனோபீஷ்டங்களை) ஈவேன். இதைப் போலவே பிருஹன்நாயகிக்கும் ஆலயம் எடுப்பாயாக. எனக்கு முன் நந்திகேஸ்வரனையும் மிக உயரமாகச் சமைப்பாயாக. அந்த நந்திக்குத் தென்மேற்குத் திசையில் மற்றொரு நந்தியையும் அமைப்பாயாக. பெருவுடையாருக்குத் தெற்கே அகோரமூர்த்தி ஜ்வரஹரேஸ்வரரையும் முறைப்படி ஸ்தாபிப்பாயாக. பக்ஷ்ய போஜ்யங்களுடன் பூஜைகள் செய்துவரவேண்டும். இவ்வாலயத்தை கட்டுவிப்பதற்காக சிற்பச் சக்கரவர்த்தியாக காஞ்சியில் வாழ்ந்துவரும் ஸோம வர்மா என்பவரை அழைப்பாயாக. இந்தச் சிற்பி காஞ்சி ஏகாம்பரர் ஆலயத்தைக் கட்டியவன். அங்குள்ள சிற்பிகளையும், அந்தணர்களையும் அழைத்து தக்க மரியாதை செய்து பொருள் கொடுத்து மேலே கூறிய வண்ணம் ஆலயத்தை கரிகாலன் கட்டினால் அவனுடைய குஷ்ட நோய் விலகும்" என்று கூறிய சிவபெருமான் மறைந்தார். ஹரதத்தர் தான் கண்ட அற்புதக் கனவைக் கண்டு மனம் மகிழ்ந்தார்.

பன்னிரண்டாவது அத்தியாயம்

சூதமுனிவர் கூறினார் ;—

ஹரதத்தர் அதிகாலையிலேயே எழுந்து கங்கையினும் புனிதமான காவிரியில் நீராடி, அக்னீசப் பெருமானைத் தொழுது அந்தணர்களுக்கு அன்னமளித்தார். இறைவனின் பிரஸாதங்களை எடுத்துக்கொண்டு மன்னனை சந்திக்க. சிவிகையில் ஏறித் தலைநகரை நோக்கிப் பயணமானார். தலை நகரின் எல்லையிலிருந்த பட்டீச்சரத்திற்கு (பழையாறை) அருகில் வரும்போதே ஒற்றர்கள் மூலம் ஹரதத்தர் வரும் செய்தியை அறிந்த மன்னன், மந்திரிகள், சேனாபதிகள் புடைசூழ ஹரதத்தரைப் பணிந்து எதிர்கொண்டழைத்து வரவேற்றான். ஹரதத்தரை உயர்ந்த சிம்மானத்தில் அமரச் செய்தான்.

ஸ்வாமி! தங்கள் வரவால் நான் தன்யனானேன். தங்களது தரிசனத்தால் சாக்ஷாத் சிவபெருமானையே காண்பது போல் பெரும் மகிழ்சியடைகிறேன். தாங்கள் எனக்கு இடும்பணி எதுவாயினும் சிவபெருமான் இட்டபணியாகக் கருதுகிறேன். தங்களுடைய கட்டளையைச் செய்யச் சித்தமாக இருக்கிறேன். பணித்தருளுங்கள் என்றான் மன்னன். இதைக்கேட்ட ஹரதத்தரின் முகம் அன்றலர்ந்த செந்தாமரை போல் மலர்ந்தது. "நல்லது" என்று கூறிய ஹரதத்தர் அக்னீசப் பொருமானுடைய பிரஸாதங்களை மன்னனுக்கும், மந்திரிப் பிரதானிகளுக்கும் அளித்தார். மன்னன் கரிகாலன் விபூதியை நெற்றியில் அணிந்துகொண்டான், மந்திரி பிரதானிகள் புடைசூழ அமர்ந்திருந்த மன்னன் கரிகாலனிடம் ஹரதத்தர் தனது நோக்கத்தையும், தான் கண்ட கனவைப் பற்றியும் கூறலானார்,

மன்னா! உன் பொருட்டு ஒருமண்டல காலம் அகனீஸ்வரப் பொருமானை ஆராதித்தேன். இதனால் மகிழ்ந்த சிவபெருமான் விரதகாலத்தின் இறுதியில் ஒருநாள் எனது கனவில் தோன்றினார். அவர் கூறியதின் கருத்தாவது

மன்னன் கரிகாலனுடைய குஷ்டநோய் விலக வேண்டுமாயின் சமீபனத்தில் உள்ள ஸ்ரீ தஞ்சபுரீஸ்வரருடைய ஆலயத்திற்குத் தெற்கேயும், ஸ்ரீ கரதலேஸ்வரருடைய ஆலயத்திற்கு மேற்கேயும் உயர்ந்த கோபுரம் ஒன்றை நீ கட்டுவிக்க வேண்டும். அந்த ஆலயத்தில் பிரதிஷ்டை செய்வதற்காக நர்மதை நதியிலிருந்து பாணலிங்கத்தை எடுத்துவர வேண்டும். அந்த பாணத்தை நல்ல நாளில் பிரதிஷ்டை செய்ய வேண்டும்.

மேலும், அங்கு 'சிவகங்கை' என்ற புனித நீர்த்தடாகம் ஒன்றுள்ளது, அதற்குத் தெற்கே கரனால் பூசித்தலிங்கம் ஒன்று இன்றும் காணக்கிடைக்கின்றது. காவிரியின் தென் கரையில் 'வின்னாறு' என்ற ஒரு ஆறு ஓடிக் கொண்டு இருக்கிறது. அந்த ஆற்றுக்குத் தெற்கே மணிமுத்தா நதி யென்றும் (வடவாறு) ஓடுகின்றது. இந்த நதியில் நீராடினால் மஹா பாபங்கள் தொலைகின்றன. இந்த நதியிலிடும் மனித எலும்புகள் நீராகக் கரைந்துவிடும். வைகாசி, ஐப்பசி, கார்த்திகை, தை, மாசி, ஆகிய மாதங்களில் நீராடி ஐந்து சிவாலயங்களையும் தரிசனம் செய்கின்றவர்கள் கைலாய பதவியை அடைகின்றனர். அங்க பிரதக்ஷிணத்தால் மஹா பாபங்கள் தொலைகின்றன. தொப்புள் பிள்ளையார், முருகப் பெருமான், மற்றும் க்ஷேத்திர தேவதைகளாக நீலமேகப் பெருமான், ந்ருஸிம்ம மூர்த்தி, வெப்பு நோய்களை அழிக்கும் மாரியம்மன், மற்றும் விஜயா, ஏகவீரா, ரேணுகா, காளி, மார்த்தினி, கோடியம்மன் ஆகிய தேவதைகளை ச்ரவண நட்சத்திரத்துடன் கூடிய ஞாயிறு, செவ்வாய், வெள்ளி ஆகிய கிழமைகளில் பூஜித்தால் பூஜித்தவருக்கு இன்பங்கள் உண்டாகும். இந்த க்ஷேத்திரத்தைப் பிரதக்ஷிணம் செய்தால் அனைத்துப் பாவங்களும் அழியும்'' என்று மன்னனிடம் தான் கண்டகனவையும், திருத்தலப் பெருமையையும் கூறினார். ஆகவே மன்னா! நீ விரைவில் காஞ்சியில் புகழ் பெற்று விளங்கும் சிற்பியை அழைத்து உயர்ந்த கோபுரத்தை எடுப்பாயாக. அதில் நர்மதையிலிருந்து

எடுத்துவந்த பாணலிங்கத்தைப் பிரதிஷ்டை செய்து உனது நோயிலிருந்து நீ விடுதலை பெறுவாயாக. இதை இறைவனுடைய கட்டளையாக ஏற்று, உனது மந்திரிகளின் ஆலோசனைகளைப் பெற்று விரைவில் ஆலயத் திருப்பணியைத்தொடங்குவாயாக!'' என்று ஹரதத்த சிவாச்சாரியார் மன்னனிடம் கூறிமுடித்தார்.

பதின்மூன்றும் அத்தியாயம்

தனது குருவான ஹரதத்தர் கூறியதைக் கேட்டு மகிழ்ந்த மன்னன்,

குருதேவா! சிவனடியாராகிய தாங்கள் கூறியபடியே செய்கிறேன். சுபமான முகூர்த்தமும், லக்னமும் கூடிய தினத்தில் தங்களுடன் நான் நர்மதைக்குச் சென்று லிங்கம் எடுத்துவர ஏற்பாடுகளைச் செய்கிறேன். இவ்விதமே காஞ்சியிலிருக்கும் சிற்பியையும் வரவழைத்துக் கோயிலெடுக்கத் தேவையான ஏற்பாடுகளைச் செய்கிறேன்''. என்று மன்னன் கரிகாலன் கூறியதும் சூழ்ந்திருந்த மந்திரிப் பிரதானிகள் மன்னனைப் பாராட்டினார்கள்.

'மன்னனே! சிவனடியார் கூற சிவத் தொண்டை மேற்கொள்ளும் உங்கள் புகழ் மலைகளும், நதிகளும், சந்திர சூரியர் உள்ள நாள்வரையும் நிலைத்து நிற்கும். சிவாலயம் எடுப்பித்து இறுதியில் சிவப் பேற்றையும் அடைவாயாக இன்றே நன்னாள். இப்போழ்தே நல்ல முகூர்த்தம். உங்கள் பணிகளைத் தொடங்குவீர்களாக, என்று மந்திரிகள் கூறியதும், காஞ்சியில் வாழும் சிற்பி சோமவர்மனை அழைக், கத் தேவையான ஏற்பாடுகளைச் செய்யக் கட்டளை பிறப்பித்தான் மன்னன்.

ஆயிரக் கணக்கான சிற்பிகள் அழைக்கப் பெற்றனர். ஒரு நல்ல முகூர்த்தத்தில் தொப்புள் பிள்ளையாரை மன்னன் வணங்கி பூஜித்து ஆலயம் எழுப்பும் நிலப்பகுதியைத்

தோண்ட உத்திரவிட்டான். கோயிற் திருப்பணி துவங்கியது மன்னன், சிற்பி சோமவர்மாவை அழைத்து அவனுக்குப் பட்டாடைகளையும், பற்பல பரிசில்களையும் வழங்கினான்.

"சிற்பியே! சிவ பெருமானுடைய உத்திரவின்படி சிவத் தொண்டிலீடுபட்டு உயர்ந்த நெடுங் கோபுரம் எழுப்ப முனைந்திருக்கிறேன். எனக்கு நீ உதவி செய்வாயாக. சிற்ப நூலில் கூறப்பட்டுள்ளவாறு நீ கோவிலெடுக்கலாம். உனக்கும், உனது பணிக்கும் எவ்வளவு பொருள் தேவைப் பட்டாலும் அவற்றை நான் அளிக்கிறேன். சிவத்தொண்டுக்கு எனது உயிரையும் கொடுக்கச் சித்தமாக இருக்கிறேன்" என்று மன்னன் கூறியதும் சிற்பச் சக்ரவர்த்தி சோமவர்மா மிகவும் மகிழ்ந்தான். தொப்புள்பிள்ளையார் ஆலயத்திற்கு மேற்கே தனது இஷ்டதெய்வமும், தங்கள் குலதெய்வமுமான காளியம்மனுக்கு ஒரு ஆலயம் எடுப்பித்து "காளியம்மனை, அதில் பிரதிஷ்டை செய்து பூஜித்தான். பஞ்சாமிருதம் முதலியவற்றால் நீராட்டி, தூப தீபங்களுடன் தோத்தரித்து வழிப்பட்டான் சோமவர்மன்.

"தேவி! இந்த க்ஷேத்திரத்தில் நீ என்றும் நிலைத்திருந்து, இங்கு வாழும் மக்களின் இடர்களைக் களைவாயாக. அவர்கள் விரும்பியாங்கு அருள்புரிவாயாக. உனக்கு எடுக்கும் திருவிழாவிற்குப் பிறகுதான் பிருஹதீஸ்வரருக்குத் திருவிழா நடைபெறும். இதனால் நீ மகிழ்ந்து என்றும் மக்கள் சமுதாயத்திற்கு அருள்புரிவாயாக!" என்று வேண்டி வழிபட்டான்.

காளி மகிழ்ந்தாள், 'சிற்பியே! மன்னனின் விருப்பப் படியே நீ பிருஹதீஸ்வரருக்கு ஆலயம் எடுப்பாயாக. இந்த ஆலயத்தை எந்த சிற்பி எடுத்தான்?" என்று மற்ற சிற்பிகளும் வியக்கும் வண்ணம் அமையும். இதில் சிறிதும் ஐயமில்லை. நான் இந்த க்ஷேத்திரத்திலேயே வஸித்து சிற்பிகளுக்கு (கை வினைஞர்களுக்கு) அருள்புரிவேன். வெள்ளி, செவ்வாய் கிழமைகளில் என்னை பூஜிப்பவர் களுடைய விருப்பத்தை நிறைவேற்றுவேன்"என்று கூறிய

தேவி காளியம்மன் மறைந்தருளினுள். இதைக்கேட்டு, சிற்பச் சக்ரவர்த்தி சோமவர்மா மகிழ்ந்தான். வடக்குப் பார்த்த சந்நிதியிலிருந்து கொண்டு காளிகாதேவி மக்களுக்கு அருள்பாலித்து வருகிருள். இன்றும் இத் தேவியை சிற்பிகள் (கைவினைஞர்கள்) ஆராதித்துக் கொண்டு வருகின்றனர்.

பதினுன்காவது அத்தியாயம்

மன்னன் கரிகாலன் தனது கருவூலத்தைப் பொருள்களாலும், தானியங்களாலும் நிரப்பினுன். ஒவ்வொரு சாலைகளிலும் தண்ணீர்ப் பந்தல்களையும், அன்னச்சாலைகளையும் ஏற்பாடு செய்தான். பெரும் பெரும் பாறைகளை எடுத்துவருவதற்காக எருமைகள் பூட்டிய உயர்ந்த வண்டிகளை அமைத்தான். பல கூலியாட்களும், சிற்பிகளும் வந்து கூடினர். வண்டிப் பாதைகளை நன்கு பராமரிக்க ஒற்றர்களையும் ஏற்பாடு செய்து உரிய அதிகாரத்தையும் அவர்களுக்கு வழங்கினுன். பலமான முன்னேற்பாடுகள் செய்யப்பட்டதைக் கண்டு சிற்பி சோமவர்மா மனமகிழ்ந்தான். ஒவ்வொருவருக்கும் பணிகள் வகுக்கப்பட்டன. குன்றுகள் பிளக்கப்பட்டன. எங்கும் சிற்றுளிகளின் ஒலி பேரொலியாக ஒலித்தன.

சிற்பிகளிடம் மன்னன் கரிகாலன் வேண்டுகோள் விடுத்தான். "சிவபெருமானுடைய ஆணையின்படி நான் சிவத்தொண்டு செய்ய விரும்புகிறேன். பெருஞ்சிற்பியான சோமவர்மாவுடன், நீங்கள் சிற்பநூலில் கூறிய வண்ணம் சிற்பங்களைச் செதுக்குங்கள். உங்களுக்குத் தேவையான பொருட்களை மந்திரிகளிடம் தெரிவித்தால் அவர்கள் உங்களுக்கு அளிப்பார்கள். நானும், எனது குருவும் நர்மதை நதிக்குச் சென்று லிங்கத்தை எடுத்து வருவதற்காக நாளை அதிகாலையில் புறப்படுகிறேம். ஆகவே நீங்கள் கோயில் திருப்பணியில் சோமவர்மனுடன் பங்கேற்று திருப்பணியை நிறைவு செய்வீர்களாக" என்றுன்.

அருகிலிருந்த மந்திரிகள் மன்னு! தாங்கள் கட்டளை யிட்டவாறே செய்கிறோம். இன்று அதிகாலை எம்பெரு மானைக் கனவில் கண்டோம். அப்போது "நீங்கள் அறுபத்து நான்கு வகை வியாபாரமடங்கிய வியாபாரி களுடன் நர்மதை நதிக்குச் சென்று இலிங்கப் பெருமானை எடுத்து வரும்படிக் கூறினுர்." என்று மந்திரிகள் கூறியதும் அந்த வியாபாரிகள் அழைத்து வரப்பட்டனர். அவர் களுக்குத் தேவையான பொருள் அளிக்கப்பட்டன. அவர் களும் தொப்புள் பிள்ளையாரை வணங்கி வேண்டிக் கொண்டனர். அவர்களுடைய வேண்டுதலுக்குச் செவி சாய்த்த விநாயகப் பெருமான் தான் தெற்குமுகமாக எழுந்தருளியுள்ள கோலத்தை மாற்றி மேற்கு முகமாகத் திரும்பி அருள்புரிந்தார்,

மன்னன், தனது குருவான ஹரதத்தர், மற்றும் வணிகர்களுடன் நர்மதை நதியை அடைந்தான். அங்குள்ள ஓங்கார குண்டத்தில் நர்மதை நதியில் நீராடினுன். நீரில் மூழ்கி எழுந்ததும் இரண்டு பாணங்கள் கிடைத்தன. அவற்றை நீரிலேயே விடுத்தான். மூன்ருவதாகக்கிடைத்த 'பாண' த்தை நதியின் கரையில் வைத்துப் பூஜித்தான். அதைக்கண்டு மன்னனும், ஹரதத்தரும் பெருமகிழ்ச்சி கொண்டனர். ரதத்தில் மலர் மண்டபம் அமைத்து அதில் அந்த பாணலிங்கத்தை எழுந்தருளுவித்தனர். பலவித வாத்தியங்களின் பேரொலியும். அந்தணப் பெருமக்களின் வேதவொலியும் சேர்ந்து முழங்கின. நர்மதை நதியி லிருந்து ரதத்தின் மூலமாக புறப்பட்ட பாணலிங்கம் ஸமீவனத்தை அடைய (தஞ்சாவூரை அடைய) ஆறு மாதங்கள் உருண்டோடின. தஞ்சபுரீஸ்வரர் ஆலயத்திற்கு முன்னுல் இந்த பாணலிங்கத்தை (பாலாலயமாக) ஸ்தாபித்து தூப, தீபங்களுடன் ஆதிசைவ அந்தணர்கள் மூன்று வேளைகளிலும் ஆராதித்து வந்தனர். உடன் வந்த வணிகர்கள் தன-தான்யங்களால் வழிபட்டனர். குருவான ஹரதத்தர், அரசன், அரசி ஆகியோர் பெருமகிழ்ச்சியுடன் நகருக்குத் திரும்பினர். நெடுங்கோபுரம் எடுக்குர்வரை

தஞ்சபுரீஸ்வரர் ஆலயத்திலேயே (பாலாலயமாக ஸ்தா பனம் செய்து) ஆராதித்து வந்தனர்.

பதினைந்தாவது அத்தியாயம்

சிற்பி சோமவர்மாவுடன், ஆயிரக்கணக்கான சிற்பிகள் பன்னிரண்டு ஆண்டுகளாக உழைத்து பல சிற்பங்களையும், உயர்ந்த கோபுரத்தையும் அதற்கு எதிரில் மிகவுயர்ந்த நந்திகேஸ்வரரையும், வெளிப்புறத்தில் இரண்டு கோபுரங்களையும் கட்டிக்கொண்டு இருந்தனர். ஆலயம் சிற்பநூலில் கூறப்பட்ட வண்ணம் அமைக்கப்பட்டுக் கொண்டிருந்தது மன்னன் கரிகாலன் காஞ்சியிலிருந்த சோமவர்மாவை மன்னன் அழைத்த சமயம் அவனுடைய மனைவி கருவுற்றிருந்தாள். சோமவர்மா தஞ்சைக்கு வந்தபிறகு அவனது துணைவி ஒரு அழகிய ஆண்குழந்தையை யீன்றெடுத்தாள். குழந்தை வளர்ந்து வந்தான், ஆண்டுகள் மறைந்தன. பன்னிரண்டு வயதுச் சிறுவனாக வளர்ந்து நின்றான். சிற்ப நூல்களைப் பயின்று தனது தந்தையைப் போலவே சிறந்த சிற்பியாக ஆகவிரும்பினான், சிறுவன். சிற்றுளியால் கற்களைச் செதுக்கத் தொடங்கினான்.

ஒருநாள், தனது தாயை வணங்கி, "அம்மா! எனது தந்தை எங்கே இருக்கிறார்? அவரைக்காண விரும்புகிறேன்". என்றான். தாயார் அவனை அன்புடன் அணைத்துக்கொண்டு "குழந்தாய்! உனது தந்தை சோழமன்னனின் அழைப்பை யேற்று, தஞ்சை நகரில் மிகயுயர்ந்த கோபுரம் எழுப்புவதற்காக தஞ்சாவூர் சென்று இருக்கிறார். அவர் இப்போது அங்கு, கோவில் கட்டும்பணியில் ஈடுபட்டிருக்கிறார். நீ அங்கு சென்று உனது தந்தையைக் காண்பாயாக. மேலும் நீ விரும்பும் பொருளையும் மன்னனிடமிருந்து பெற்றுக்கொள்" என்று தாய்கூறியதும் அந்தச் சிறுவன் தனது தாயை வணங்கி, "தந்தையைக் கண்டு, அவர்கள் செய்துவரும் சிற்பங்களையும், அவற்றைச் செய்யும் அமைப்பையும் காண

விரும்புகிறேன்". என்று தன் தாயிடம் கூறி விடைபெற்றுக் கொண்டான். தஞ்சைக்குப் பயணமானான். காஞ்சியிலிருந்து புறப்பட்ட பத்துதினங்களில் தஞ்சையை வந்தடைந்தான். கோபுரத்தின் அமைப்பைக் கண்டு, அது அமைந்துள்ள நிலையைக் கணக்கிட்டான் சிறுவன். அங்கு சிற்பிகளின் பணி யைக் கவனமாகக் கண்டுகொண்டிருக்கும் மன்னனிடமும், மந்திரியிடமும், சிறுவன் சென்றான். சென்று, இந்த அமைப் பில் கோபுரம் கட்டப்படுமானால் பெருங்காற்றினாலும், மழையினாலும் அடிக்கடி இந்தக் கோபுரம் விழுந்து அழியும் "இதை அமைத்த திறமையற்ற சிற்பி யார்?" என்றான் இளஞ் சிற்பி. இதை செவியுற்ற மன்னனும், மந்திரியும் உடனே அச்சிறுவனை அருகில் அழைத்தனர்.

சிறுவனே! நீயார்? எங்கிருந்து வருகிறாய்? இக்கோபுரம் உறுதியாகவும், நிலைத்தும் இருக்க வேண்டுமாயின் இதை எப்படி அமைக்கலாம்? எப்படி அமைக்க வேண்டும்?" என்று கேட்டான்.

மன்னா! இக் கோபுரத்தின் உள்ளளவு சரியாகக் கணக் கிடப் படுமானால் இக்கோபுரம் உறுதியாக நிலைபெற்று நிற்கும்" என்று சிறுவன் கூறியதும் மன்னன் மகிழ்ந்தான்.

மற்ற சிற்பிகளின் மூலம் இந்தச் செய்திகளை அறிந்த சோமவர்மா உணவில் விஷம் கலக்கச் செய்தான். இதை அச் சிறுவன் அருந்த வேண்டும். சீக்கிரமாக அவனை அழைத்து வாருங்கள் என்று உத்திரவிட்டான்.

அரண்மனை வாயிலில் தனித்து நின்ற அச் சிறுவனிடம் சென்று ஏனைய சிற்பிகள் நீயார்? எங்கிருந்து இங்கு வந்தாய்? என்று திரும்பத் திரும்ப கேட்டனர்.

சிறுவன், சோமவர்மனுக்கு அருகில் அழைத்து வரப் பட்டான். தன்னருகில் கொண்டுவரப்பட்ட சிறுவனைத் தலைமைச்சிற்பி சோமவர்மா கண்டான். 'முகத்தில் கலையின் பொலிவு, ஆண்மை நிறைந்த தோற்றம், சிற்றுளி பிடிக்க

ஏற்ற கைகள், இடையில் ஆடையை கச்சமாக அணிந்திருக்கும் பாங்கு, இவற்றுடன் தோற்றமளிக்கும் சிறுவனைக் கண்டதும் பொங்கி எழுந்த சினத்தை உள்ளடக்கிக் கொண்டு,

"சிறுவனே! நீயார்! எங்கிருந்து வருகிறாய்? இங்கு உணவருந்தி முதலில் ஓய்வுகொள் என்று கூறியதைக் கேட்ட சிறுவன் இரு கரங்களைக் குவித்துக் கொண்டு "ஐயா! அரசனுடைய கருவூலத்திலிருந்து பெரும் பொருள் செலவழித்து நிர்மாணிக்கும் இந்த நெடிதுயர்ந்த கோபுரம் நீண்ட ஆண்டுகள் நிலைத்துநிற்காது" என்றான்.

இதைக் கேட்ட சோமவர்மன்" அப்படியா! இந்த கோபுரம் நீண்ட காலம் நிலைத்திருக்க நான் என்ன செய்ய வேண்டும்? உன்னைப்பார்த்தால் சிறுவனாகத் தோற்றமளிக்கிறாய். ஆனால் நீ சிற்ப நூலை நன்குணர்ந்து இருக்கிறாய் போலும்! நானோ மிகவும் உடல் தளர்ந்துள்ள மூப்பாளன். உண்மையில் எனக்கு விரல் பிரமாண அளவு கூடத் தெரியவில்லை. நீ எனக்குக் கற்றுக்கொடுப்பாயா?" என்றான். பரிகாசமாக.

இதை, செவியுற்ற சிறுவன், ஐயா! உங்களுக்கும் எனக்கும் இச்செய்தி தெரியும். ஆயினும் கூறுகிறேன். கோபுரத்தின் உள்ளளவாகக் கொண்டு கணக்கிடப்படல் வேண்டும். சுற்றளவு இருபது விரலுக்கு உட்படாத அளவாகக் கொண்டு (இது பற்றியளவு முறையை சிற்ப நூலில் கண்டு கொள்க.) அமைக்கப்படுமானால் பல்லாண்டுகள் நிலைத்து நிற்கும். மன்னனின் முயற்சியும் வெற்றியடையும். அவனுக்கு உதவினால் எம்பெருமான் மகிழ்வார், எனக்கும் கைலாசவாசம் கிடைக்கும் என்பதால் நான் இதைக் கூறினேன்", என்றான் சிறுவன். இதைக் கேட்டதும் சோமவர்மா, சிற்பிகளை அழைத்தான் சிறுவனையும் சேர்த்துக் கொண்டு ஒரு குழுவாக அமர்ந்து கணக்கிட்டனர். கணக்கிட்டு இறுதி வடிவம் கொடுக்கப்பட்டு மீண்டும் பணி தொடங்கப்பட்டது. நூல்கொண்டு அளந்தனர். மஞ்சள்,

சூதமுனிவர் கூறினர் :—

சிவபக்தியிலீடுபட்ட ஒரு வயதான மூதாட்டி ஆலயத் திருப்பணியிலீடுபட்டுள்ள சிற்பிகளுக்கு உணவு, தாம்பூலம் தண்ணீர் போன்றவைகளைக் கொடுத்து பன்னிரண்டு ஆண்டு காலமாக உபசரித்து வந்தாள் ஒருநாள் அந்த மூதாட்டி "என்னிடம் ஒரு கருங்கல் இருக்கிறது. இதையும் அந்த சிவ கைங்கரியத்தில் முறைப்படி சேர்த்துவிடுங்கள்" என்று சிற்பிகளிடம் கேட்டுக்கொண்டாள்.

அந்த மூதாட்டியின் விருப்பத்தை அறிந்த சிற்பிகள் அந்தக் 'கருங்கல்லை' அழகாகச் செதுக்கி நெடிதுயர்ந்த கோபுரத்தின் 'சிகரத்தின்' மத்தியில் பொருத்தினர். அது சிவபெருமானின் தலையில் விளங்கும் சந்திரனைப் போல் விளங்கியது. பல சிற்பிகளால் பன்னிரண்டு ஆண்டு காலம் இடைவிடா கடினமான உழைப்பின் பயனாக கோபுரம் கட்டி முடிக்கப்பட்டது. மன்னனும் ஹரதத்தரும் மகிழ்ந் தனர்.

மன்னனின் விருப்பப்படி 64 வகை வியாபாரிகளை அழைத்துவர உத்திரவிட்டனர் அமைச்சர்கள். தஞ்சபுரீஸ் வரர் ஆலயத்தில் 'பாலாலயமாக' வைத்துப் பூஜிக்கப்பட்ட பெருவுடையாரின் பாணலிங்கத்தைத் தேரிலேற்றி வியா பாரிகள் வடம் பிடித்து இழுத்தனர். வாத்தியங்களின் மங்கல ஒலி, மறையோரின் மறையொலி, இசைவாணர் களின் இசையொலி, ஆகிய பல்லொலிகள் எழுப்பிய இன்ப மயமான பேரொலி எழுந்தது. நடன மாதர் நடன மாடினர். மக்கள் பூமாரி பொழிந்தனர். பெருவுடையார் எழுந்தருளுவித்த திருத்தேர் ஊர்வலமாகப்பெருங்கோயிலை அடைந்தது. மிகவுயர்ந்த, சிறந்த கர்பகிருஹத்தில் (கருவறை) சுப வேளையில் பெருவுடையாரைப் பொறுத்தி அஷ்டபந்தனம் செய்தனர்.

கோபுரங்களையும், மண்டபங்களையும் கட்டினர். விநாயகர் சந்நிதி, அம்மன் சந்நிதி, சண்டேசர் சந்நிதி,

நடராஜப் பெருமானுடைய சிற்றம்பல மண்டபம், முதலியன கட்டி முடிந்தன.

முன்னொரு சமயம் ஒருநாள் மன்னன் ஆலயநிர்மாணத்தைக் காண்பதற்காகத் தனிமையில் விஜயம் செய்தான். சிற்பிகள் தங்களது பணியிலீடுபட்டிருந்தனர். ஒவ்வொருவரும் தங்களையே மறந்து தங்களது கலையிலே மூழ்கி பணி செய்து கொண்டிருந்தனர். மன்னன் வந்ததை ஒருவரும் அறிந்திலர். பெரும் சிற்பிகளுக்கு உதவ, பால சிற்பிகள் அவர்களுக்குப் பின்னின்று கொண்டு பணிவிடை செய்வார்கள். அப்போது இளஞ்சிற்பி (சோமவர்மாவின் மகன்) தாம்பூலம் கேட்க, பின்னால் நின்று கொண்டு அவனது கலையிலீடுபட்டிருந்த மன்னனே, அவனுக்குத் தாம்பூலத்தை மடித்துக் கொடுத்தான். மணம் நிறைந்த தாம்பூலத்தைச் சுவைத்த இளஞ்சிற்பி இவ்வளவு மணமும், சுவையுமுடைய தாம்பூலம் கொடுத்தவனைக் காணத் திரும்பினான். அங்கு மன்னன் நின்று கொண்டு தாம்பூலம் கொடுத்துக்கொண்டிருப்பதைக் கண்டு, பயந்து நடுங்கி தன்னை மன்னிக்கும்படி வேண்டினான். "மன்னா! தங்களிடம் நான் செய்த அபராதத்திற்காக, நானே முருகப் பெருமானின் ஆலயத்தை நிர்மாணித்து அதில் எனது திறமையைக் காட்டவேண்டும் என்று விரும்புகிறேன். அனுமதியளியுங்கள்" என்று கேட்டுக் கொண்டான் அந்த இளஞ் சிற்பக் கலைஞன். மன்னனும் மகிழ்ந்து அவனுக்கு அனுமதி அளித்தான். இளஞ்சிற்பி தனது கைவண்ணத்தைக் கல்லில் காட்டி ஒரு 'கலைகற்கோயிலை'யே எழுப்பினான், அதில் கலை நுணுக்கங்கள் பல பொதிந்துள்ள, ஒரே கல்லிலான முருகப்பெருமான் வள்ளி, தேவசேனையுடன் மயிலில் ஆரோகணித்திருக்கும் திருக்கோலத்துடனும், திருவாசியுடனும் செதுக்கிவைத்தான். இதைப்போலவே சோமவர்மா ஒரே கல்லிலான நந்தியெம்பெருமானை வடித்தான். இதைக் காணவந்த மன்னனிடம்,

"மன்னர் பெரும! இப்போது ஒரு வேடிக்கை செய்கிறேன் பாருங்கள்" என்று கூறிய சோமவர்மா இப்பெரிய

நந்தியின் வால்பகுதியில் "தேரையொன்று"ள்ளது. என்று கூறி சிற்றுளியால் பலமாகத் தட்டினான். அவ்விடத்தி லிருந்து தேரையொன்று சந்தணப் பூச்சுடனும், (நிறத் துடன்) நீருடனும் வெளிப்பட்டு நடராஜரின் சந்நிதிக்கு மேற்கே தத்திக்கொண்டு விழுந்தது. அவ்விடத்திலுள்ள கிணற்றுக்கு அன்று முதல் 'பேக தீர்த்தம்' என்ற பெயர் உண்டாயிற்று. (பேக: = தவளை, தேரை) தெற்குத்திசை யில் மற்றொரு நந்தியையும், கோபுரத்தின் சிகரத்தில் எட்டு நந்திகளையும் உருவாக்கி வைத்தனர். அகோரமூர்த்தியை யும், மற்றும் இருபத்தைந்து மூர்த்திகளையும் ஆலயத்தில் பிரதிஷ்டை செய்தனர். பெருவுடையாருக்கு ஏற்ப சோமாஸ்கந்தப் பெருமானை (உத்சவ மூர்த்தியை) உருவாக் கினர். கோவிலின் பிரகாரமதிற்சுவற்றில் அழகு வாய்ந்த நந்திகளை அமைத்தனர். ஆலயம் பூர்த்தியானது.

சிற்பச் சக்ரவர்த்தி சோமவர்மன் மன்னனுக்கு ஒவ்வொன்றையும் காட்டி அவற்றின் நுட்பங்களை விளக் கினான். சிற்ப நுணுக்கங்களைக் கண்டு "கைலையே பூவுல கிற்கு வந்து விட்டதோ" என்று எண்ணி அகமகிழ்ந்தான் மன்னன்.

மன்னன் கரிகாலன் சிற்பி ஸோமவர்மனுக்கு கனகா பிஷேகம் செய்து யானையில் அவனையும், அவனது மகனையும் இருக்கச்செய்து ராஜவீதிகளில் வீதிவலம் வரச்செய்தான். தஞ்சை நகரம் விழாக்கோலம் பூண்டது. பல்வகை வாத்யங்கள் முழங்கின. அனைத்துச் சிற்பிகளுக்கும் கடகம், கேயூரம், மாலை, பட்டாடைகள் முதலியவைகளைக் கொடுத்து மரியாதை செய்தான். பெரும் பொருள் கொடுத்தான். அனைவருக்கும் சிறப்பான விருந்து படைத் தான். "சோழபுரம்" என்ற பெயரில் ஒரு பெருங் கிராமத்தை கலையின் பரிசாக இவர்களுக்கு அளித்தான். சிற்பிகள் மகிழ்ந்தனர். மன்னன் கொடுத்த பொருளைக் கொண்டு காவிரியின் வடகரையில் கைலாசநாதருக்கு இவர்கள் ஒரு பெருங் கோயிலை எடுத்தனர்.

தனது குருவான ஹரதத்தரை முன்னிட்டுக் கொண்டு தேசத்தின் பல இடங்களிலிருந்து சைவாகமத்தில் கரை கண்ட சிவாச்சாரியார்கள் அழைக்கப்பட்டனர். அவர்கள் கும்பாபிஷேகத்திற்குத் தேவையான அனைத்து ஏற்பாடு களையும் செய்தனர். 'மகுடாகம' முறைப்படி லக்ஷக்கணக் கான வேதியர்கள் யாகசாலையில் உருவான 'யாகவேதிகை' யில் யாகம் செய்தனர். திருவையாற்றிலிருந்து வரவழைக் கப்பெற்ற சிவாச்சாரியார்கள் பெருவுடையாரின் பெருங் கோயிலுக்குக் கும்பாபிஷேகம் (குடமுழுக்கு) செய்து முறைப்படி எம்பெருமானை பூஜித்தனர்.

பதினொன்றும் அத்தியாயம்

சூத முனிவர் கூறுகிறார் :

பெருவுடையாருக்கும். விநாயகப் பெருமான், முருகப் பெருமான், சோமாஸ் கந்தர், சண்டேசர் ஆகியோரின் ஆலய கும்பங்களுக்கு நல்ல சுபமான முகூர்த்தத்தில் குடமுழுக்கு நடைபெற்றது. இந்த குடமுழுக்கிற்குப் பிறகு பெருவுடை யாருக்கு பிர்மாண்டமான அபிஷேகம் நடைபெற்றது. அதில் கீழே காணும் கணக்கில் அபிஷேகப் பொருட்கள் பயன் படுத்தப் பெற்றன.

தங்கக் குடங்கள்—119, சங்குகள்—1000, செப்புக் குடங்களில் புண்ணிய நதிகளின் நீரிட்டு அதில் நவரத்தினங் களிட்டு பஞ்சபல்லவத்தால் (பில்வம், மா, அரசு, ஆல், மகிழம், ஆகியவற்றின் இலைக்கொத்து) அர்ச்சனை செய்த குடங்கள்—1000, பிர்ம கூர்ச்சத்துடன் பஞ்சகவ்ய அபிஷேகம்—100குடங்கள், பசும்பால்-1லட்சம் குடங்கள், நெய்—100 குடங்கள், சர்க்கரை—5 மலைகள், இளநீர்—2 லட்சம் காய்கள், வாழைப்பழம்—5 லட்சம், மாம்பழங் கள்—1 லட்சம், பலாப்பழம்—1 லட்சம், எலுமிச்சைப் பழம்-10 லட்சம், கரும்புச்சாறு-1000 குடங்கள், நறுமணப்

பொடி கலந்த நீர்—1000 குடங்கள், சுத்தமான நீர்—5 லட்சம் குடங்கள். அந்தணர்கள் ஸ்ரீருத்ரத்தை கோஷிக்க அபிஷேகம் நடைபெற்றது. இதைத் தொடர்ந்து ஹோமங்கள் நடந்தன. பெருவுடையாருக்கு வஸ்திரங்களையும், ஆபரணங்களையும் அணிவித்தனர். இதைப்போலவே பெரிய நாயகி, கணபதி, முருகன், நடேசர் முதலிய மூர்த்திகளுக்கும் அலங்காரங்கள் செய்தனர். லட்சதீபங்கள் (நெய் விளக்குகள்) ஏற்றப் பெற்றன. பக்ஷணங்களும், சித்ரான்னங்களும் மலைகளைப் போல் குவிக்கப்பட்டு நிவேதனம் செய்யப்பெற்றன. துந்துபி போன்ற பல விதமான வாத்தியங்கள் முழங்கின. குடை, சாமரம், கொடி, முதலிய விருதுகள் அலங்காரமாக வைத்தனர். ஆடல் மகளிர் நடனமாடினர். வீணை, குழல், மிருதங்கம், ஜலரின் ஒலிசுநாதமாக எழுந்தன. ஆகம முறைப்படி மஹாபிஷேகம் செய்யப் பட்டது. அறுசுவை விருந்தை ஒரு கோடி அந்தணர்களுக்கு வழங்கினான் மன்னன். இவர்களுக்கு ஆடைகள், உதகபாத்திரங்கள், தக்ஷிணை முதலியவற்றை வழங்கினான். அர்ச்சகர்கள் ஸ்ரீருத்ரஜபம் செய்தவர்கள், உதவியாளர்கள் ஆகியோர்களுக்கு வஸ்திரங்கள், ஆபரணங்கள், வாசனை திரவியங்கள் பசு. பூமி, தானியம் முதலியவைகளை வழங்கினான். இதனால் அவர்கள் அனைவரும் மகிழ்ந்தனர். கும்பாபிஷேகத்தை யொட்டி மண்டலாபிஷேகமும் சிறப்பாகக் கொண்டாடினான் மன்னன், முக்காலங்களிலும் லட்சார்ச்சனைகளை செய்யச் செய்தான், இறைவனின் பூஜைக் கட்டளைக்காக சூலமங்கலத்திற்குக் கிழக்கே 10 கிராமங்களை வழங்கினான். இதனை செப்புப் பட்டயத்தில் எழுதிக் கொடுத்தான். நடர்களையும், நடனமாதுக்களையும் நடனத்திற்காக ஏற்பாடு செய்தான். பஞ்சாமிர்த அபிஷேகத்திற்கு 1000 பசுக்களை அளித்தான். அமாவாசை, பௌர்ணமி, ப்ரதோஷம் ஆகிய திதிகளில் இருமுறை பூஜை செய்ய தனியாக கட்டளை ஏற்பாடு செய்தான்.

பதினேழாவது அத்தியாயம்

சூத முனிவர் கூறுகிறார் :

சித்திரைப் பெருவிழாவுக்காக கட்டளைகளை ஏற்பாடு செய்தான். கொடியேற்றந் தொடங்கி பதினெட்டு நாட்கள் விழா நடத்த ஏற்பாடு செய்தான். ஏகாதசியன்று ரதோத்சவமும், துவாதசியன்று சிவகங்கையில் தீர்த்தம் கொடுக்கவும் ஏற்பாடு செய்தான். விநாயகர் திருவிழா மூன்று நாட்கள், முருகனுக்கு விழா மூன்று நாட்கள், பின் கல்யாணசுந்தரர் இடபாரூடராய் நான்கு விதிகளில் ஊர்வலம் வரச்செய்தான். யானை வாகனம், பூதவாகனம் முதலிய வாகனங்களைச் செய்தான். கொடி, மணியுடன் எட்டு சக்கரங்களுடைய உயரமான தேர் செய்துவைத்தான். இதில் பிருகதீஸ்வரர் நகரைப் பவனி வந்தார். பிருகன் நாயகி சமேதராக மற்றொரு ரதத்தில் பவனி வந்து துவாதசியன்று சிவகங்கையில் தீர்த்தம் கொடுத்தருளினார். அனைத்து மக்களுடன் மன்னனும், ஹரதத்தரும் நீரில் மூழ்கி எழுந்தனர். குஷ்டரோகம் நீங்கி சந்திரனைப் போல் ஒளியுடன் திகழ்ந்தான் மன்னன். மனைவியுடன் மூழ்கி நீராடிய மன்னன் பசு, தனம், தானியம் முதலியவைகளை அந்தணர்களுக்கு மிகுந்த பக்தியுடன் தானம் செய்தான். மன்னனுக்கு நேரில் கங்காதேவி தோன்றி நீரிலிருந்து விஸ்வநாதர் என்ற பெயரையுடைய லிங்கத்தை எடுத்துக் கொடுத்தாள். மின்னற்கொடி போன்று சர்வாபரண பூஷிதையாகத் தோன்றிய கங்காதேவி மக்கள் கேட்குமாறு கூறினாள்.

"மன்னா! சிவகங்கை தீர்த்தத்தில் நான் எனது ஒரு அம்சத்துடன் என்றும் இருப்பேன். இதில் நீராடி தியானிப்பவர் அனைத்துப் பாவங்களிலிருந்தும் விடுதலை பெற்று பிருகதீஸ்வரப் பெருமானைக் காண்பர். இறுதியில் கயிலையை அடைவர். சந்திர சூரிய கிரஹணங்களிலும், பௌர்ணமி அமாவாசை, பிரதோஷம், திங்கட்கிழமை மற்றும் புண்ணிய தினங்களில் நீராடினால் கங்கையில் நீராடிய பயனைப் பெறுவர். பிருகதீஸ்வரரை தரிசிப்பவர்

காசி விசுவநாதரை தரிசித்த பயனைப் பெறுவர் என்றும், மன்னா! முன்பு கங்கையில் இருந்த இந்த லிங்கத்தை இத் தடாகத்தின் அக்னி மூலையில் (தென்மேற்கு) பிரதிஷ்டை செய்வாயாக. இதனால் இந்தப் பொய்கை 'சிவ-கங்கா' என்று அழைக்கப் பெறும்'' என்றும் கூறி மறைந்தாள். மன்னனும் கங்கை கூறிய வண்ணம் விஸ்வநாத லிங்கத்தைப் பிரதிஷ்டை செய்தான். அந்த லிங்கம் இன்றும் சிவ கங்கையில் காணப்படுகிறது.

கங்கையைக் கண்ட மன்னன் ஆச்சரியமடைந்தான், தனது கொடிய குஷ்டநோய் மறைந்ததைக் கண்டு மகிழ்ந்து சாஷ்டாங்கமாக கீழேவிழுந்து நமஸ்கரித்து தோத்தரித்தான். தனது குரு ஹரதத்தரையும், சிவாச்சாரியார்களையும் வணங்கினான். பிரகதீஸ்வரப் பெருமானை பூஜிக்க திருவையாற்றிலிருந்து ஆதிசைவகுலத் தோன்றல்களை வரவழைத்து அவர்கள் குடியிருக்க வீடுகளையும் நல்கினான்.

மன்னன், துயிலும் போழ்து எம்பெருமான் இடபாரூடராய்த் தேவியுடன் காட்சி நல்கினார். 'மன்னா! உன்னால் அளிக்கப்பெற்ற உணவை உண்டு, கிழவியின் நிழலில் உறைந்து வருகிறேன்' என்று கூறி மறைந்தருளினார். தனது குரு ஹரதத்தரிடம் தனது கனவைக் கூறினான் மன்னன்.

சிற்பிகள் அனைவரையும் வரவழைத்தான். சிற்பத் தலைவன் சோமவர்மன் அழைக்கப்பெற்றான். அவனிடம் மன்னன் சோமவர்மனே! நீ எனது பணத்தில் கோவில் கட்டினாயா? அல்லது பிறர் பொருளைக் கொண்டுகட்டினாயா? சிற்பிகளை அழைத்து அவர்களிடம் விசாரித்து எனக்கு உடன் செய்தியை அறிவிப்பாயாக என்றான். சிற்பி சோமவர்மன் அனைத்துச் சிற்பிகளிடமும் தனித்தனியே விசாரித்தான். சூழ்ந்திருந்த சிற்பிகள் அஞ்சினர். 'உணவளித்த ஒரு மூதாட்டியின் விருப்பத்திற்கு இணங்க, அவளால் கொடுக்கப் பெற்ற கல்லை கோபுரத்தின் சிகரத்தில் பொருத்தியிருக்கிறோம்'' என்று சிற்பிகள் கூறினர். சோமவர்மன் இதனை மன்னனிடம் கூறி மன்னிப்பையும்

பதினேழாவது அத்தியாயம்

சூத முனிவர் கூறுகிறார் :

சித்திரைப் பெருவிழாவுக்காக கட்டளைகளை ஏற்பாடு செய்தான். கொடியேற்றந் தொடங்கி பதினெட்டு நாட்கள் விழா நடத்த ஏற்பாடு செய்தான். ஏகாதசியன்று ரதோத்சவமும், துவாதசியன்று சிவகங்கையில் தீர்த்தம் கொடுக்கவும் ஏற்பாடு செய்தான். விநாயகர் திருவிழா மூன்று நாட்கள், முருகனுக்கு விழா மூன்று நாட்கள், பின் கல்யாணசுந்தரர் இடபாரூடராய் நான்கு வீதிகளில் ஊர்வலம் வரச்செய்தான். யானை வாகனம், பூதவாகனம் முதலிய வாகனங்களைச் செய்தான். கொடி, மணியுடன் எட்டு சக்கரங்களுடைய உயரமான தேர் செய்துவைத்தான். இதில் பிருகதீஸ்வரர் நகரைப் பவனி வந்தார். பிருகன் நாயகி சமேதராக மற்றொரு ரதத்தில் பவனி வந்து துவாதசியன்று சிவகங்கையில் தீர்த்தம் கொடுத்தருளினார். அனைத்து மக்களுடன் மன்னனும், ஹரதத்தரும் நீரில் மூழ்கி எழுந்தனர். குஷ்டரோகம் நீங்கி சந்திரனைப் போல் ஒளியுடன் திகழ்ந்தான் மன்னன். மனைவியுடன் மூழ்கி நீராடிய மன்னன் பசு, தனம், தானியம் முதலியவைகளை அந்தணர்களுக்கு மிகுந்த பக்தியுடன் தானம் செய்தான். மன்னனுக்கு நேரில் கங்காதேவி தோன்றி நீரிலிருந்து விஸ்வநாதர் என்ற பெயரையுடைய லிங்கத்தை எடுத்துக் கொடுத்தாள். மின்னற்கொடி போன்று சர்வாபரண பூஷிதையாகத் தோன்றிய கங்காதேவி மக்கள் கேட்குமாறு கூறினாள்.

"மன்னா! சிவகங்கை தீர்த்தத்தில் நான் எனது ஒரு அம்சத்துடன் என்றும் இருப்பேன். இதில் நீராடி தியானிப்பவர் அனைத்துப் பாவங்களிலிருந்தும் விடுதலை பெற்று பிருகதீஸ்வரப் பெருமானைக் காண்பர். இறுதியில் கயிலையை அடைவர். சந்திர சூரிய கிரஹணங்களிலும், பௌர்ணமி அமாவாசை, பிரதோஷம், திங்கட்கிழமை மற்றும் புண்ணிய தினங்களில் நீராடினால் கங்கையில் நீராடிய பயனைப் பெறுவர். பிருகதீஸ்வரரை தரிசிப்பவர்

காசி விசுவநாதரை தரிசித்த பயனைப் பெறுவர் என்றும், மன்னு! முன்பு கங்கையில் இருந்த இந்த லிங்கத்தை இத் தடாகத்தின் அக்னி மூலையில் (தென்மேற்கு) பிரதிஷ்டை செய்வாயாக. இதனுல் இந்தப் பொய்கை 'சிவ-கங்கா' என்று அழைக்கப் பெறும்" என்றும் கூறி மறைந்தாள். மன்னனும் கங்கை கூறிய வண்ணம் விஸ்வநாத லிங்கத் தைப் பிரதிஷ்டை செய்தான். அந்த லிங்கம் இன்றும் சிவ கங்கையில் காணப்படுகிறது.

கங்கையைக் கண்ட மன்னன் ஆச்சரியமடைந்தான், தனது கொடிய குஷ்டநோய் மறைந்ததைக் கண்டு மகிழ்ந்து சாஷ்டாங்கமாக கீழேவிழுந்து நமஸ்கரித்து தோத்தரித் தான். தனது குரு ஹரதத்தரையும், சிவாச்சாரியார்களை யும் வணங்கினுன். பிரகதீஸ்வரப் பெருமானை பூஜிக்க திருவையாற்றிலிருந்து ஆதிசைவகுலத் தோன்றல்களை வர வழைத்து அவர்கள் குடியிருக்க வீடுகளையும் நல்கினுன்.

மன்னன், துயிலும் போழ்து எம்பெருமான் இடபாருட ராய்த் தேவியுடன் காட்சி நல்கினுர். 'மன்னு! உன்னுல் அளிக்கப்பெற்ற உணவை உண்டு, கிழவியின் நிழலில் உறைந்து வருகிறேன்' என்று கூறி மறைந்தருளினுர். தனது குரு ஹரதத்தரிடம் தனது கனவைக் கூறினுன் மன்னன்.

சிற்பிகள் அனைவரையும் வரவழைத்தான். சிற்பத் தலைவன் சோமவர்மன் அழைக்கப்பெற்றுன். அவனிடம் மன்னன் சோமவர்மனே! நீ எனது பணத்தில் கோவில் கட்டினுயா? அல்லது பிறர் பொருளைக் கொண்டுகட்டி னுயா? சிற்பிகளை அழைத்து அவர்களிடம் விசாரித்து எனக்கு உடன் செய்தியை அறிவிப்பாயாக என்றுன். சிற்பி சோமவர்மன் அனைத்துச் சிற்பிகளிடமும் தனித்தனியே விசாரித்தான். சூழ்ந்திருந்த சிற்பிகள் அஞ்சினர். 'உண வளித்த ஒரு மூதாட்டியின் விருப்பத்திற்கு இணங்க, அவளால் கொடுக்கப் பெற்ற கல்லை கோபுரத்தின் சிகரத் தில் பொருத்தியிருக்கிறோம்" என்று சிற்பிகள் கூறினர். சோமவர்மன் இதனை மன்னனிடம் கூறி மன்னிப்பையும்

கோரினான். இறைவனை மகிழ்விக்க எண்ணிய மன்னன் கரிகாலன் நந்தியெம்பெருமானுக்கும், சிவபெருமானுக்கும் இடையில் உண்ணாவிரதம் இருந்து உயிரைத் துறப்பது என்று தீர்மானம் செய்து, தனது மனைவியுடன் தரையில் படுத்து உண்ணா நோன்பு நோற்றான். மூன்று தினங்கள் கழிந்தன. கரிகாலனின் கனவில் தோன்றிய பெருவுடையார் அன்பனே! வருந்தற்க. மூதாட்டி விரும்பும் அளவு அவளுக்குப் பொருள் கொடுப்பாயாக. அவள் மனம் மகிழ்ந்தால் உனது தர்மம் என்றும் நிலைத்து நிற்கும். வானில் சந்திர சூரியர் உள்ளவரை, மண்ணில் மழையுள்ளவரை, உனது முன்னோர்களுடனும், உனது சந்ததியினருடனும் எனது சந்நிதியில் ஸாரூப்யத்துடன் விளங்குவாயாக. முருகன், கணபதி, நந்தி, ஆகியோரைப் போல் நீயும் திகழ்வாய்'' என்று கூறி மறைந்தார்.

அதிகாலையில் கனவு கண்ட மன்னன் தனது குரு ஹரதத்தரிடம் தான்கண்ட கனவைப் பற்றிக் கூறினான். வயதான அந்த மூதாட்டி அழைத்துவரப் பட்டாள். அவளுக்குக் கனகாபிஷேகம் செய்தான் மன்னன். அம்மையே! உனக்கு ஒருலட்சம் பொற்காசுகளை தருகிறேன் பெற்றுக் கொண்டு மகிழ்ச்சியடைவாயாக, உனது மகிழ்வே எனது மகிழ்வு என்றான்.

இதைக் கேட்ட அந்த மூதாட்டி மன்னா! இன்றோ, நாளையோ எனது மரணத்தை எதிர்ப்பார்த்துக் கொண்டு இருக்கிறேன். இவ்வளவு செல்வத்தால் மட்டும் என்ன பயன்? எனது பெயரால் இந்தப் பொருளைக் கொண்டு கும்பகோணத்துக்கு நிருதிதிக்கில் ஐராவதேஸ்வரருக்கு ஒரு ஆலயம் எழுப்புவாயாக, அப்போது தான் நான் மகிழ்ச்சியடைவேன்'' என்றாள்.

அப்படியே செய்கிறேன் என்று வாக்களித்தான் மன்னன். சிற்பிகளிடம் மூதாட்டி விரும்பியபடி ஆலயம் எடுத்தான். மூதாட்டி மகிழ்ந்தாள். உரிய காலத்தில் சிவப்பேற்றைப் பெற்றாள்.

சூத முனிவர் கூறுகிறார் :

கரிகாலன் 90 ஆண்டுகள் ஆட்சிசெய்தான். இவன் தனது மகன் பீமசோழனுக்கு முடி சூட்டி தனது மனைவியுடன் கைலேயை அடைந்தான். கைலேயில் சிவகணமாக; சிவஸ்வருபமாக ஆனான். நதிகளும், பொய்கைகளும், கடலும், மலேயும் எந்நாள் வரையுள்ளதோ அந்த நாள்வரை இவனது புகழ் நிலேத்து நிற்கும். இவனது புகழை என்றும் பரப்பும் வண்ணம் இவன் எழுப்பிய கற்றளியில் கல்வெட்டாக வெட்டியுள்ளான். கரிகாலன் சோழர் குலத்து மன்னர்களில் மிகப் புகழ்வாய்ந்த சிவத்தொண்டன். இவன் வரலாற்றைக் கேட்டவர்களின் பாவம் தொலேந்து சிவகணப் பேற்றை அடைந்து வெள்ளி மலேயில் வாழ்வர்.

பதினெட்டாவது அத்தியாயம்

கரிகாலனின் மகன் பீமசோழன் சிறப்பாக ஆட்சி செய்தான். கேரள ராஜகுமாரி(வித்யுல்லதா) மின்னற் கொடியைத் திருமணம் செய்து கொண்டு சிறந்து வாழ்ந்தான். அவள் ரதியைப் போல அழகியாக இருந்தாள். அனேத்துக் குணங்களும் நிறம்பப் பெற்றிருந்தாள். மன்னன் பீம சோழன் தனது பெயருக்கு ஏற்ப வல்லமை பொருந்தியவனுக இருந்தான். அவன் ஆட்சியில் திருட்டு கிடையாது. கொடிய விலங்குகளால் துன்பம் கிடையாது. காலா காலங்களில் மழை பொழிந்தது. சாலேகளின் இருமருங்கிலும் நிழல்தரும், பழமரங்களே வளரச் செய்தான். அன்னச் சத்திறங்களேத் தோற்றுவித்து அதில் விரும்பிய அளவு உணவு கொடுக்க ஏற்பாடுகளேச் செய்தான். சாலேகளில் பல தங்கும் விடுதிகளேக் கட்டுவித்தான். பலமருத்துவச் சாலேகளேத் தோற்றுவித்தான். வண்டிகளில் உணவையேற்றி பற்பல கிராமங்களுக்குச் சென்று வழங்கினுன். தங்களது மதத்திற்குரிய அணிகளே (விபூதி, திருமண் முதலிய) நெற்றியில் அணிந்து கொள்ளத் தூண்டினுன். இவன் பப்

பொழுதும் நெற்றியில் விபூதி துலங்க, கழுத்தில் ருத்ராக்ஷ மிலங்கக் காணப் பெற்றான்.

திருவண்ணாமலையில் கோபுரங்களையும் மண்டபங் களையும் கட்டுவித்தான். காவிரியின் வடகரையில் பீமேஸ் வராலயத்தைக் கட்டுவித்தான். தோணிபுரத்திற்கு நான்கு புறமும் கோபுரங்களைக் கட்டுவித்தான். ஒவ்வொரு சிவால யங்களிலும் விளக்கெரிக்கவும், நறுமண மலர்களுக்காகவும், பல நந்தவனங்களையும் கோவிலுக்குத் தேவையான தென்னை, கரும்பு, வாழை முதலிய தோப்புகளை உண்டாக்க நிலமும், கார்த்திகை மாதங்களில் சிவ-விஷ்ணுஸ்தலங்களில் விளக்குகள் எரிக்க தனிப்பட்ட நிலங்களையும், பற்பல சிவா லயங்களில் நீராழிகளையும், அதில் நீராழி மண்டபங்களையும் ஏற்பாடு செய்தான். பெரும் விழாக்களுக்குத் தேவையான பல ஏற்பாடுகளைச் செய்தான். இவன் மனைவி 'வித்யுல்லதா' சங்கர நாராயணரிடம் பக்தி பூண்டவள். தனது தந்தையின் தேசத்திலிருக்கும் சங்கர நாராயணரை தரிசிக்க வேண்டும் என்று விரும்பினாள். இதனைத் தனது கணவன் பீமசோழ னிடம் விண்ணப்பம் செய்ய எண்ணினாள். ஆனால், அவளது கனவில் சங்கர நாராயணர் தோன்றி "அம்மையே! உனது விருப்பத்தை நான் அறிவேன், நான் உனக்கு இலிங்கவடி வில் காட்சி கொடுக்கிறேன் நீ, பெருவுடையார் கோவி லுக்கு வடக்கு திசையிலும். கொங்கணேஸ்வரர் கோவிலுக்குத் தெற்கிலும், எனக்கு ஒரு ஆலயம் எடுப்பா யாக, இலிங்கவடிவில் காணப்படும் என்னை அவ்வாலயத்தில் பிரதிஷ்டை செய்து நியமத்துடன் காண்பாயாக. உனது வயிற்றில் ஒரு ஆண் குழந்தை பிறக்கும். ராஜேந்திர சோழன் என்ற பெயருடனும் புகழுடனும் விளங்குவான்". என்று கனவில் தோன்றிய சிவபெருமான் கூறி மறைந் தருளினார். காலையில் எழுந்தவுடன் லிங்கத் திருமேனியைக் கண்ட அரசியும், அரசனும் மகிழ்ந்தனர். கர்பகிருகம், கோபுரம், ஆகியவற்றுடன் ஆலயம் கட்டப்பெற்று குட முழுக்கும் சிறப்பாக நடந்தது. அரசி 'வித்யுல்லதா' தோத் தரித்து வணங்கினாள்.

இதனால் மகிழ்ந்த சிவபெருமான் எனக்கு அருகில் உள்ள கிணறு 'குப்தகங்கை' பாவங்களைப் போக்கவல்லது. எவன் விசாக நட்சத்திரத்தில் இக் கிணற்றுநீரில் ஸ்நானம் செய்கிறானோ அவனது வம்சம் விளங்கும். கார்த்திகை மாதம் சோமவாரத்தில் (திங்கட்கிழமை) இக்கிணற்றில் நீராடி பதினாறுவித உபசாரங்களுடன் என்னை நீங்கள் இருவரும் வணங்குவீர்களாக. 'ராஜேந்திர சோழன்' என்ற பெயரில் உங்கள் மகன் விளங்குவான். இறைவன், மொழிந்தவண்ணம் சிவனைப் பூஜித்தனர். மகன் பிறந்தான். ராஜேந்திரன் என்று திருநாமமிட்டனர். சர்வலட்சணங்களுடன் மன்மதனைப் போன்று அழகாக இருந்தான். அனைத்துக் கலைகளையும் கற்றான். வாலிபப் பருவம் வந்தது இவனுக்கு 'கமலினி' என்ற பெயருடைய குலசேகர பாண்டியனின் மகளைத் திருமணம் செய்துவைத்தான். இருவரும் தங்களது பெற்றோர்களான பீமசோழனுக்கும், வித்யுல்லேகாவிற்கும் பணிவிடை செய்தனர். 77 ஆண்டுகள் உயிர் வாழ்ந்து பின் கைலையை அடைந்தனர். அவர்களுக்குப் பிறகு ராஜேந்திரசோழன் அரசாண்டான்.

பத்தொன்பதாவது அத்தியாயம்

பீம சோழனுக்குப் பிறகு அவன் மகன் ராஜேந்திர சோழன் சிறப்பாக அரசாண்டான். சேரனையும், பாண்டியனையும் வென்றான். அவர்கள் செலுத்தும் கப்பங்களைக் கொண்டு திருமுல்லைவாயில் திருப்பூந்துருத்தி, திருவெண்ணியூர், திருநெல்லிக்கா, சிற்றேமம், ருஷிகானனம் ஆகிய ஊர்களில் சிவாலயங்களை எடுத்தான். இதைப்போன்று எண்பது (80) ஆலயங்களை கட்டி முடித்தான். இவ்வாலயங்களில் பெரும் விழாக்களை எடுத்தான். ஒவ்வொரு ஊரிலும் அக்ரஹாரங்களை உண்டாக்கினான்.

முருகனுடைய ஆலயங்களைக் குன்றுகளில் கட்டுவித்தான். விஷ்ணு, கணபதி, துர்கை, சாஸ்தா முதலிய ஆலயங்களும் தோன்றின.

பிரதாபருத்ரன் என்ற மன்னனைப் போரில் வென்றான், அவன் போரில் கண்களை இழக்குமாறு செய்தான். அவனால் கப்பமாகக் கொடுக்கப்பட்ட பொருளைக் கொண்டு மேலும் பல ஆலயங்கள் கட்டப்பட்டன. இவனால் இரண்டு நதிகள் உருவாயின (கால்வாய் வெட்டப்பட்டன) அவனுக்கு ஒரு பிள்ளை பிறந்தான். அவன் சூரியனை நிகர்த்த ஒளி பொருந்தியவனாக இருந்தமையால் அவனுக்கு 'வீர மார்த்தாண்டன்' என்ற பெயரைச் சூட்டினர். இவனது வாலிபப் பருவத்தில் அரசு முடிசூட்டிவிட்டு தனது 78-வது வயதில் தனது துணைவியுடன் சிவலோக ப்ராப்தி அடைந்தான்.

இருபதாவது அத்தியாயம்

வீர மார்த்தாண்டன் தனது முன்னோர்களைப் போல நாட்டை ஆண்டான். இவனது ஆட்சியின்போது வேத பாடசாலைகளும், சாஸ்திர பாடசாலைகளும் தோன்றின. சாலைகளின் இருமருங்கிலும் நல்ல பழம் தரும், நிழல் தரும் மரங்களைப் பயிராக்கினான். வழிப்போக்கர்களுக்காக இளைப்பார மண்டபங்களை உண்டாக்கினான். தீக்ஷிதர்கள் வேள்விகளை நிறைவேற்றினர். யாகத்தில் கொடுக்கப் பெற்ற அவியால் தேவர்கள் வயிறு புடைத்தனர். அக்னி ஹோத்திர வேள்விச் சாலையிலிருந்து கிளம்பும் புகை மண்டலம் சுவர்கத்திற்குச் செல்லும் படிபோல் தோன்றியது. இவன் காலத்தில் சுமார் அறுபது (60) ஆலயங்களைக் கட்டினான். மேலும் இவனுடைய முன்னோர் கட்டிய ஆலயங்களைப் பழுது பார்த்து அஷ்ட பந்தன குடமுழுக்கும் செய்தான்.

இவனால் கட்டப்பட்ட ஆலயங்களில் சில: திருநெய்தானம், திருப்பூந்துருத்தி, திருக்கண்டியூர் முதலிய சப்த ஸ்தான சிவஸ்தலங்களையும், கும்பகோணத்தில் சாரங்கபாணி, சக்ரபாணி, சாரக்ஷேத்ரம் முதலிய வைஷ்ணவ ஆலயங்களைக் கட்டுவித்தான். சோமேஸ்வரம், நாகேஸ்வரம், கௌதமேஸ்வரம், விஸ்வநாதர் ஆலயம் ஆகிய சிவாலயங்

களைக் கட்டுவித்தான். மகாமகக் குளத்தைச் செப்பனிட்டான். சேர மன்னனின் மகள் மாணிக்கவல்லியுடன் திறமையாக ஆண்டுவரும் நாளில் ஒரு நாள் இவனது அரசவையிலிருந்த தேவசர்மா என்னும் ராஜ புரோஹிதர் மன்னன் விரும்பியபடி கொங்கணேஸ்வரரின் வரலாற்றைக் கூறலுற்றார்.

தத்தாத்ரேயரின் சீடர்களுள் ஒருவர் கொங்கணர். இவர் சிவபெருமானைக் குறித்து இமயமலையின் ஒரு சிகரத்தில் பஞ்சாக்னி மத்தியிலிருந்து கொண்டு நூறு ஆண்டுகள் தவமியற்றினார். இவனது தவத்திற்கு மகிழ்ந்து சிவபெருமான் தோன்றினார்.

அன்பனே! உனது தவத்தால் யாம் மகிழ்ந்தோம். நீ உனது காரியசித்தி பெற வேண்டுமாயின் 'சமீவனம்' என்னும் புனித இடத்திற்குச் செல். இச் சமீவனம் என்பது திருவையாற்றுக்குத் தெற்கே காவிரியிலிருந்து இரண்டு குரோச தூரத்தில் (4 மைல்) விண்ணாறு என்னும் நதி ஓடுகிறது. இந்த நதிக்குத் தெற்கே மணிமுத்தா நதி ஒன்று ஓடுகிறது. இதன் கரையில் 'சுதாபுஷ்கரிணி' என்ற பொய்கைக் கரையில் ஆனந்தவல்லியுடனுறை தஞ்சபுரீஸ்வரர் ஆலயம் உள்ளது. அவரை வணங்கி அங்கிருந்து ஈசான திக்கில் (தென்மேற்கில்) வசிஷ்டேஸ்வரர் வசிஷ்ட தீர்த்தக் கரையில் எழுந்தருளியிருக்கின்றார். அதற்கும் தெற்கே நான், கரதலேஸ்வரர் என்ற பெயரில் லிங்க வடிவில் எழுந்தருளியுள்ளேன். அங்கு தேவ தீர்த்தம் என்ற பெயரில் ஒரு தீர்த்தம் உள்ளது. இங்கு பராசர முனிவர் தவம் செய்து சித்தி பெற்றார். கரிகாலன் என்னும் சோழ மன்னனால் கட்டப் பெற்ற பெருங்கோயில் பிருகன்நாயகி ஸமேத பிருகதீஸ்வரரை பிரதிஷ்டை செய்து வழிபட்டான். அக்கோயிலுக்கு வடக்கே 'கொங்கணேஸ்வரர்' என்ற பெயரில் ஒரு இலிங்கத்தை ஸ்தாபித்து வழிபடுவாயாக. இங்ஙனம் செய்தால் நீ ஸித்தி பெறுவாய் என்று சிவபெருமான் கூறியருளினார்". இதைக் கேட்ட கொங்கண முனிவர் மகிழ்ந்து இமயமலையிலிருந்து

தென்னாட்டிற்கு வரும் வழியில் கேதாரம், காஞ்சி, முதலிய புனித ஸ்தலங்களையும், புனித தீர்த்தங்களில் நன்னீராடியும், காவிரியை வந்தடைந்தார். சமீவனத்தை அடைந்து கொங்கணேஸ்வரரை உரிய இடத்தில் ஸ்தாபித்து வழிபட்டு ஸ்ரீ ருத்ர பஞ்சாக்ஷர மந்திர ஜபத்தால் தவமியற்றினார். (12) பன்னிரண்டு ஆண்டுகளுக்குப் பின் இறைவன் விருஷபாருடராக ஞானம்பாளுடன் கொங்கண சித்தருக்குக் காட்சி நல்கினார். கங்கையும், சந்திரனையும், தலையில் சூடியும், நீலகண்டம் விளங்க, முக்கண்ணுடன் காட்சி நல்கினான். கொங்கண சித்தர் எம்பெருமான் திருவடியில் வீழ்ந்து வணங்கித் துதித்தார. இவரது துதியைக் கேட்டுச் சிவபெருமான் கூறலானார். "கொங்கண முனிவனே ! உன்னால் ஸ்தாபிக்கப் பெற்ற இந்த லிங்கத்தில் நான் எப்பொழுதும் வாஸம் செய்வேன். எனக்கு முன்னுள்ள இந்த சித்த தீர்த்தத்தில் மூழ்கி (அய்யன் குளம்) என்னை எவனொருவன் வணங்குவனோ அவன் எப்பொழுதும் என்னருகில் வசிப்பவனாவான். இங்கு இறப்பவனுக்கு முறைப்படி கைலாச பதவியை அளிப்பேன். புண்ணிய காலங்களிலும், இரண்டு பருவ காலங்களில் உள்ள பிரதோஷங்களிலும், சோமவாரங்களிலும், சிவராத்திரி முதலிய புனித தினங்களிலும் என்னை எவன் பூஜிக்கின்றானோ அவனுக்கு யம தூதர்களால் எந்த பயமும் இல்லாமற் செய்கிறேன். உனது தவம் சித்தியாயிற்று. நீ கைலாயத்தை அடைவாயாக" என்று கூறி முனிவருக்கு வரமளித்து அந்த லிங்கத்தில் மறைந்தருளினார். முனிவரும் சூரியனை நிகர்த்த வான ரதத்தின் மூலம் கைலையை அடைந்தார்.

இருபத்தொன்றாவது அத்தியாயம்

சூதர் கூறுகிறார் :

சிவனுடைய கதையில் விருப்பமுடையவரே ! கொங்கணேசருடைய மற்றொரு லீலையைக் கூறுகிறேன் கேட்பீர்களாக என்று சூத முனிவர் கூறலானார்.

தேவசர்மா வீரமார்த்தாண்டனிடம் தொடர்ந்து கூற லானார். தஞ்சையில் வாழ்ந்த வணிகர் ஒருவருடைய மகள் கொங்கணேஸ்வரரிடம் மிகுந்த பக்தி பூண்டவள். திரு மணப் பருவத்தை அடைந்தாள். அவளுக்கு அவளின் தந்தை, திருமணத்திற்காக ஏற்பாடுகளைச் செய்தான். இதனை அறிந்த அந்தப் பெண் "பிறந்து பிறந்து இறக்கும் மனிதர்களை நான் திருமணம் செய்துகொள்ள விரும்ப வில்லை. காமனை அழித்த அந்த (சிவபெருமானையே) கொங்கணேசரையே திருமணம் செய்துகொள்ள விரும்பு கிறேன்". என்று கூறி திருமண ஏற்பாடுகளைத் தகர்த்து வந்தாள். இறைவனையே திருமணம் செய்துகொள்ள வேண்டும் என்று தியானித்தும் வந்தாள். ஒருநாள் இரவு மக்கள் அனைவரும் தூங்கிக் கொண்டு இருந்தனர். இந்த நிலையில் தேவர்களும், முனிவர்களும் புடைசூழ எம்பெரு மான் கொங்கணேஸ்வரர் ஆலயத்தில் எழுந்தருளினார். அந்த வியாபாரியின் பெண்ணின் கழுத்தில் மங்கல நாணைக் கட்டினார். மங்கல ஒலி எழுந்தன.

காலையில் அந்த வணிகன் தனது மகளைக் காணமல் ஆலயத்திற்கு வந்தான். அப்போது புதுத்தாலியுடன், இருக்கும் மகளைக் கண்டான். 'தான் அப்பெண்ணைத் திருமணம் செய்துகொண்டு விட்டேன்.' என்று கொங்க ணேஸ்வரர் அசிரீரியாகக் கூறினார். அருள்மிகு ஞானம் பாளுக்கு கிழக்கில இன்றும் 'அன்னபூர்ணா' என்ற பெயரில் சிலாரூபமாக அருள்பாலித்து வருகிறாள் என்று தேவசர்மா கூறிமுடித்தார்.

இந்த வரலாற்றைக் கேட்டதும் மன்னன் இறைவனது திருவிளையாடலில் ஈடுபட்டு பக்தி கொண்டான். கொங்க ணேஸ்வரரின் ஆலயம் புதுப்பிக்கப்பட்டு குடமுழுக்கும் செய்தான். அவனுடைய மகன் "கீர்த்தி சோழன்" (புகழ்ச் சோழன்) என்ற பெயரில் விளங்கினான். அவனுக்குப் பட்டம் கட்டிவிட்டு தனது 66-வது வயதில் இறைவன் திருவடியை எய்தினான்.

இருபத்திரண்டாம் அத்தியாயம்

சூத முனிவர் கூறுகிறார் :

புகழ்ச்சோழன் சோழ மண்டலத்தை மிகத் திறமையாக ஆண்டான். அவனுடைய மனைவி சூர்யசேகர பாண்டியனின் மகள் கமலினி. தனது முன்னோர் எழுப்பிய ஆலயங்களை புனருத்தாரணம் செய்தான். இவன் ஒரு முருகபக்தன். நீண்ட நாட்களாக மகப்பேறின்றி வருந்தினான். சஷ்டி விருதம் இருந்தான்.

ஒருநாள் முருகன் கனவில் தோன்றினான். "அன்பனே! 'கொங்கணேசரின் ஆலயத்திற்கு நிருதி திக்கில் (வடமேற்கு) பூமியில் புதைந்து கிடக்கிறது குகபர்வதம். அதனை புனருத்தாரணம் செய்வாயாக. அங்கு சக்தி கூபம் என்ற பெயரில் ஒரு கிணறுள்ளது. அதில் நீராடி சஷ்டி விரதம் இருந்து என்னைத் துதிப்பவர்களுக்குச் சந்ததி தோன்றும். கார்த்திகை மாதம் கிருத்திகையில் என்னைத் தரிசிப்பவர்களின் விருப்பம் நிறைவேறும். நீ எனது ஆலயத்தை எழுப்புவாயாக" என்று கூறி மறைந்தான். மன்னன் மகிழ்ந்து சிற்பிகளை அழைத்து ஆலயத்தை எழுப்பினான். படிகளுடன் கிணற்றை எழுப்பினான். இறைவன் கனவில் கூறிய வண்ணம் வழிபாடு செய்து தோத்தரித்தான்.

இருபத்து மூன்றும் அத்தியாயம்

கந்தன் :

மன்னா! உனது பக்திக்குக் கட்டுப்பட்டேன். உனது மகன் 'ஜய சோழன்' என்ற பெயரில் விளங்குவான். இந்த க்ஷேத்திரம் சக்தி க்ஷேத்ரம் ஆகையால் சக்தி, கணபதி, சாஸ்தா, விஷ்ணு முதலிய தெய்வங்களுக்கு ஆலயங்களை எடுப்பாயாக என்று கூறி மறைந்தான். எட்டு சக்திகளுக்கும் ஆலயம் எடுத்தான். ரேணுகாதேவியை நடுவில்

வைத்தும் தெற்குத் திசையில் கணபதி, சாஸ்தாவை மேற்கிலும், ந்ருசிம்மர், நீலமேகப்பெருமாள், ஆகியோருக்கு வடக்கிலும், கைலாசநாதர் வசிஷ்டேசர், வைத்யநாதர், மாரி ஆகியோருக்கு கிழக்கிலும் ஆலயங்களைப் புதுப்பித்தான். மற்றும் அங்கங்கு உள்ள சக்திகளுக்கு உரிய ஆலயங்கள் கட்டப்பட்டன. கீர்திமதி எனும் பெயரில் ஒரு நதியை வெட்டினான்.

இந்நிலையில் இவனது துணைவி கருவுற்றாள். நல்ல நாளில் குழந்தை பிறந்தது. பிறந்த குழந்தைக்கு ஜய சோழன் என்று பெயரிட்டான். வளர்பிறைபோல் மகன் வளர்ந்தான். சகல கல்வியிலும் தேர்ச்சி பெற்றான். கேரள மன்னனின் மகள் காஞ்சனமாலையை இவனுக்குத் திருமணம் செய்து முடித்தான். எழுபத்தேழு ஆண்டுகள் வாழ்ந்து இறைவன் திருவடியைப் பெற்றான். இவன் மகன், தந்தைக்குப் பிறகு சோழநாட்டை அரசாண்டான். மூதறிஞர்களின் ஆலோசனையின்படி நாட்டை ஆண்டான். கஞ்சனூர், கதலிவனம், ஸ்ரீ வாஞ்சியம் முதலிய ஆலயங்களுக்குத் திருப்பணி செய்தான். பெருவுடையார் கோவிலைப்போல் முக்கால் பங்கு இருக்குமாறு ஒரு ஆலயத்தை ஜயசோழபுரத்தில் கட்டினான்.

ஸ்ரீமுஷ்ணம், உளுந்தூர்பேட்டை, முதுகுன்றம், காலஹஸ்தி, முதலிய ஊர்களில் சிவாலயங்களை எழுப்பினான். இவனுக்கு ஒரு பிள்ளை. அவன் பெயர் கனகசோழன். இவனுக்குப் பட்டம் கட்டி விட்டுத் தனது 60வது வயதில் இறைவன் திருவடியை எய்தினான்.

இருபத்து நான்காவது அத்தியாயம்

கனக சோழன் சர்பகாங்கி என்பவளைத் திருமணம் செய்து கொண்டு சிறப்பாக நாட்டை ஆண்டான். தனது நாட்டில் உள்ள அனைவரும் விபூதி ருத்ராக்ஷங்களைத் தரிக்குமாறு செய்தான். அவனது நாடு முழுவதும் வேதங்களுக்கும்

சிருர்களின் வேத வொலியும், சாஸ்திர சர்ச்சைகளின் ஒலியும், யாகத்தில் வோதப்படும், வேதவொலியும், அங்காடிகளில் பொருட்களை விலைகூறும் வியாபாரிகளின் ஒலியும், மரவர்களின் நாணொலி, வாளொலி, இசையொலி சிவாலயங்களை எழுப்பும் சிற்பிகளின் சிற்றொலியுமாக இருந்தன. காலாகாலங்களில் மழை பொழிந்து மக்கள் இன்பமாகவும், அமைதியாகவும் வாழ்ந்தனர்.

ஒரு சமயம் காவிரியின் தண்ணீர் (கிளை நதியான அரிசிலாறு) திருவலஞ்சுழியில் வெள்ளை விநாயகருக்கு எதிரில் ஒரு பொந்து வழியாக பாதாளத்துக்குப் போய் விட்டது. பாசனமில்லாத பகுதிகளில் மக்கள் நீர் பாய்ச்ச முடியாமல் பயிர் அழிந்தன. ஒற்றர்மூலம் இச் செய்தியை அறிந்த கனகசோழன் உடன் தனது படையுடன் சென்றான். காவிரிநீர்புகும் அந்த பொந்தை அடைத்தான். பயனில்லை. என்ன செய்வது என்ற மனக்கலக்கத்துடன் இறைவனையும்; வெள்ளை விநாயகரையும் வழிபட்டு வணங்கினான். அப்போது அசரீரியாக இறைவன் கூறினார் :

" மன்னா ! இந்தப் பொந்து அடைக்கப்பட்டு மீண்டும் காவிரி நீர் வழக்கமாக ஓடவேண்டுமாயின் நீயோ அல்லது பெருந்தவ முனிவனோ உங்களிருவரில் ஒருவர் அந்தப் பொந்தில் உயிருடன் இறங்க வேண்டும். பிறந்தவன் என்றாவது ஒருநாள் இறந்து படுவான். சிபி புறாவுக்கு உடலைக் கொடுத்தான். ததீசி எலும்பைக் கொடுத்தான். இல்லை என்று கூறாத கர்ணன் தனது உயிரினும் மேலான கவச குண்டலங்களை ஈந்தான். உடல் அழியும், ஆனால் புகழ் என்றும் நிலைத்து நிற்கும்" என்று கூறியது வானொலி. இதனைச் செவிமடுத்த மன்னன் இறைவனை வணங்கி பொந்தில் இறங்க நிச்சயித்தான். இந்நிலையை அறிந்த அவனது அமைச்சர்.

மன்னா ! கும்பகோணத்திற்கு வடக்கே (மேற்கே) கொட்டையூரில் 'ஹேரண்டமுனிவர்' ஒருவர் தவமியற்றுகின்றார். அவரை தரிசித்து விட்டு வரலாம்" என்று மந்திரி

கூறினான். மன்னனும் சம்மதித்து தனது மனைவியுடனும், மந்திரி, படைகளுடன் சென்றான். முனிவரின் பாதங்களில் வீழ்ந்து வணங்கினான் மன்னன் தன் துணைவியுடன். "நீண்ட ஆயுளுடன் வாழ்வாயாக. சுமங்கலத்துடன் வாழ்வாயாக. உங்களுக்குப் பிள்ளைப்பேறு கிட்டுவதாக" என்று ஆசி வழங்கினார் முனிவர், இதை செவிமடுத்த மந்திரி மகிழ்ந்தான், ஆனால் மன்னன் கலக்கமடைந்தான். "மக்களின் நன்மையின் பொருட்டு நான் பொந்தில் இறங்க வேண்டும் என்று இருக்கின்றேன். ஆனால் முனிவரோ ஆசி வழங்குகிறாரே" என்று கலங்கினான். இந்த நிலையில் அமைச்சர் முனிவரிடம் கூறினார்.

ஸ்வாமி! உங்கள் வாக்கு என்றும் பொய்க்காதது. திருவலஞ்சுழியில் காவிரி ஒரு பொந்தில் வீழ்ந்து நீர் மறைந்து விடுகிறது. இதனால் மற்ற பகுதிகளில் விளைச்சல் இல்லாமல் மக்களும், பயிரும் துன்பமடைகின்றனர். எந்த வித உபாயத்தாலும் பொந்தை அடைக்க இயலவில்லை. இறைவனுடைய அருளால் ஒரு அசரீரி உண்டாயிற்று. அரசனோ அல்லது முனிவனோ இந்தப் பொந்தில் உயிருடன் இறங்கினால் காவிரி வழக்கம்போல் ஓடி மக்களுடைய துன்பம் நீங்கும் என்று கூறியது. நாட்டையும், நாட்டு மக்களையும் காக்க வேண்டியது அரசனுடைய தர்மம். தாங்களோ தவ சிரேஷ்டர், தாங்கள் இந்த பிலத்தில் (பொந்தில்) இறங்கினால் நலம், தாங்கள் மன்னனுக்கு ஆசிகள் வழங்கிய வாக்கும் பொய்க்காது. தாங்கள் என்றுமே சிவனுடைய பக்தர். அவன் திருவடியில் வாழ்வீர்கள்." என்று வெகு நாசூக்காக மந்திரி கூறி முடித்தான். இதைச் செவிமடுத்த ஏரண்ட முனிவர் மன்னன், தேவி, மந்திரி, புடைசூழ பொந்திற்கு வந்து சேர்ந்தார்.

முனிவர் கூறினார்! மன்னா! நான் முதியவன், தவத்தினால் இளைத்துப் போனவன். இவ்வுடல் மற்றவருக்கு உபயோகப் படுவதை விரும்புகிறேன். ததீசி தேவர்களுக்காக தனது உடலைக் கொடுத்தான். அதைப் போல் நான் மக்களுக்காக

எனது உடலைத் துறக்கிறேன், எனது வாக்கும் பொய்க்காது. மன்னன் சிரஞ்ஜீவியாகவும், தேவி சுமங்கலியாகவும் சிவகைங்கர்யம் செய்து வரும் சத்புத்திரன் ஜனிப்பானாக! என்று கூறினார்.

இதைக் கேட்ட மன்னன்! நான் இருக்கும் போது தாங்கள் உயிர் துறத்தல் கூடாது மேலும் எனக்கு சிவ பக்தனைக் கொன்ற பாபமும், பிர்மஹத்தி பாபமும் தோன்றும்ஆகவே நீங்கள் இந்த முடிவுக்கு வருதல் கூடாது, என்றான் மன்னன். உடன் ஏரண்ட முனிவர் :—

'மன்னா! உலகத்தில் உள்ள அனைவரின் நன்மையின் பொருட்டு எனது உடலைத் துறக்கின்றேன். மேலும் சிவனுடைய சந்நிதியில் இவ்வுடலைத் துறப்பதால் எனக்கு சிவசாயுஜ்யம் கிடைக்கும். இதனால் உனக்கு எந்த தோஷமும் ஏற்படாது, என்று கூறியதும் மலர் மழை பொழிந்தது. தேவர்கள் வானில் கூடி துந்துபிகளை முழங்கினர்.

ஹேரண்ட முனிவர் காவிரியில் நீராடி, விபூதி ருத்ராக்ஷங்களைத்தரித்துக் கொண்டு சிவனையும், வெள்ளை விநாயகரையும் வணங்கினார். சிவனை தியானித்த வண்ணம் பொந்தில் குதித்தார். அந்தப்பொந்திலிருந்து ஒரு லிங்கம் வெளிப்பட்டது. அதன் பெயர் ஹேரண்டலிங்கம் என்று புகழ்பெற்றது. உடனே வழக்கம் போல் காவிரி ஓட ஆரம்பித்தது. வானுலக ரதத்திலிருந்து ஹேரண்ட முனிவர் பேசலானார்.

மன்னா! மக்களின் நன்மையின் பொருட்டு எனது உடலைத் துறந்து கைலாயம் செல்கிறேன். நான் வழிபட்டு வந்த 'கொட்டையூர்' ஆலயத்திற்குத் திருப்பணி செய்வாயாக. என்றார்.

அவரது விருப்பப்படியே கொட்டையூர் கோடீஸ்வரரின் ஆலயத்தைக் கட்டினான். வலஞ்சுழியில், கோபுரம்,

பிரகாரம், முதலியவற்றுடன் சிவாலயத்தை எடுத்தான். கும்பகோணம் நாகேஸ்வராலயம். போன்ற பல ஆலயங்களைக் கட்டி திருப்பணி செய்தான். 73 ஆண்டுகள் அரசு பிரிபாலனம் செய்தான். இவனுக்கு சுந்தர சோழன் என்ற பெயரில் ஒரு மைந்தன். இவனுக்குப் பட்டம் சூட்டிவிட்டு இறைவன் திருவடியை எய்தினன்.

இருபத்தைந்தாவது அத்தியாயம்

முனிவர்கள் :-

இவ்வளவு சிறப்புவாய்ந்த நல்ல பல திருப்பணிகளைச் செய்த சோழமன்னர் அரியாமல் செய்த கொலை எப்படி நடந்தது? அந்தபாபம் எங்கு? எப்படி தொலைந்தது? என்று கூறவேண்டும் என்றனர். இதனைச் செவிமடுத்த சூத முனிவர் மற்ற முனிவர்களுக்குக் கூறலுற்றார்.

சுந்தரசோழன் தனது முன்னோர்களைப் போல் நாட்டை ஆண்டு கொண்டு வந்தான். சேரன் மகள் சித்ர வல்லியை திருமணம் செய்து கொண்டான். விபூதி ருத்ராஷங்களை அணிந்து கொண்டும், முன்பு குலோத்துங்கனுக்கு இறைவனால் கொடுக்கப் பெற்ற தங்கமயமான பட்டத்தை கட்டிக்கொண்டும், சிவனடியார்களுக்கு கைங்கரியங்களைச் செய்துகொண்டும், மூதறிஞர்களின் அறிவுரையின் படியும் நாட்டைச் சிறப்பாக ஆண்டும்வந்தான். பாண்டியனுக்குத் தன் மகள் 'உத்பலவதி' யைத் திருமணம் செய்துவைத்தான். இவனுக்கு ஒரு பிள்ளை பிறந்தான். இக் குழந்தைக்குக் 'காலகாலன்' என்ற பெயரைச் சூட்டினன், மன்னன். இவனுக்கு கேரள மன்னனின் மகள் குணவதியைத் முறைப்படித் திருமணம் செய்துவைத்தான். நாட்கள் சென்றன.

ஒருசமயம் கர்நாடக தேசத்திலிருந்து ஒரு அந்தணன் தனது மனைவியுடன் ராமேஸ்வரயாத்திரையை மேற்

கொண்டு தஞ்சையை வந்தடைந்தான். அவன் அரசனைக் காணவிரும்பி தன்னை அறிமுகப்படுத்திக் கொண்டு மன்னனிடம் கூறுமாறு வாயிற்காப்போரிடம் கூறினான். அக் காவலன் சென்று அரசவையிலிருந்த மன்னனிடம் கூறினான். மன்னனின் உத்திரவால் அந்தணன் அரசவைக்குச் சென்று அரசனை வணங்கி தன்னை மீண்டும் அரசனிடம் அறிமுகப்படுத்திக் கொண்டான்.

'மன்னா! நான் சேதுயாத்திரைக்காகச் செல்லும் வழியில் இங்குவந்தேன். என்னுடன் எனது துணைவியையும் அழைத்து வந்துள்ளேன். தற்போது அவள் கருவுற்ற நிலையிலிருப்பதால் அவளால் இனி யாத்திரை மேற்கொள்ள இயலாது. மன்னனாகிய நீ மக்களுக்கு தாயும், தந்தையு மானவன். ஆகவே அவளை உனது பொருப்பில் அடைக் கலப் பொருளாக வைத்து யாத்திரை போக விரும்பு கிறேன்'. என்று கூறினான்.

மன்னன் இதற்குச் சம்மதித்து தம்பதிகளை முறையாக உபசரித்தான். அந்தணனின் மனைவியை தனது துணைவி யுடன் அந்தப் புரத்திற்கு அனுப்பி அவளுடைய அரண் மனையில் வசிக்க ஏற்பாடு செய்தான். ஓராண்டு சென்றது அந்தணன் மனநிறைவோடு சேது யாத்திரையுடன் பல தலங்களைத்தரிசித்துக் கொண்டு சேது சென்றான். கங்கை யிலிருந்து கொணர்ந்த நீரால் ராமலிங்கப் பெருமானுக்கு அபிஷேகம் செய்து திரும்பி வரும் வழியில் மீண்டும் தஞ்சையை வந்தடைந்தான்.

இந்நிலையில் இரவில் இவ்வந்தணந்தன் அரண்மனையில் பிரவேசித்தான். "தனது மனைவி இவள்" என்று அறிந்து அவளது கரத்தை ஆவலுடன் பற்றினான். இருளில் தனது கரத்தைப் பற்றியது தனது கணவன் என்பதை அறியாத அந்த மாது ஓல மிட்டாள்.

அரசன் தந்தையாகவும், அரசி தாயாகவும் இருந்து காப்பாற்றி வந்தனர். இந்நிலையில் இப்படி ஆயிற்றே

என்று கதறினாள். அரசனின் ஆணைப்படி அவ் அந்தணனை சிரச்சேதம் செய்தனர். இவையனைத்தும் இருளில் நடைப் பெற்றது. சிரச்சேதம் செய்தவனை ஒளியில் பார்த்தபோது. அவன் தனது கணவன்தான் என்று அறிந்த அந்த பிராம் மணி கதறினாள். உடன்கட்டைக்கு ஏற்பாடு செய்யுமாறு அரசனிடம் அவள் வேண்டிக்கொண்டாள். அரசன் அவளை சமாதானம் செய்தான் பயனில்லை.

இறுதியில் பிராம்மணியின் விருப்பப் படி சிதை மூட்டப்பட்டது. அதில் அவள் வீழ்ந்து உயிர்துறந்தாள். மன்னன் கவலை கொண்டான். அநாவசியமாக தன் ஆட்சியில் பிரம்மஹத்தியும். அதனால் பெண் கொலையும் செய்த பாபத்தைப் பெற்றுவிட்டேனே'' என்று மிகவும் வருந்தினான்.

இதனை அறிந்த அமைச்சர்கள் மன்னா! வருந்தாதீர்கள் காலத்தால் செய்யப்படும் செயலனைத்தும் இறைவனால் செய்யப்படுவனவே. பிருமஹத்திக்குரிய பிராயச் சித்தம் செய்வீராக. அந்தணபத்தினி அவளுடைய வற்புறுத்தலால் அவளே தன்னை மாய்த்துக் கொண்டனள் அதனால் உமக்கு பாவம் கிடையாது என்றனர்.

விரதம், தானம், முதலியவற்றால் பெண்கொலைக்குரிய தோஷத்தை நீங்கினான் மன்னன். அந்தணனுக்கு முறைப் படி 10, 12ஆம் தினங்களுக்குரிய கடமைகளை மன்னனே செய்து முடித்தான். கயையில் பிண்டம் போட ஏற்பாடு களைச் செய்தான்.

இருபத்தாறுவது அத்தியாயம்

முனிவர்கள் சூத முனிவரிடத்தில் வேண்டிக் கொண் டனர். முனிவர் பெருமானே ! பற்பல புண்ணியச் செயல் களைச் செய்த சோழமன்னன். அறியாமற்செய்த கொலைப் பாவத்தை எவ்வாறு, எங்கு போக்கிக் கொண்டான் ? என்பதை எங்களுக்கு விளக்கவேண்டும் என்று கோரினர்.

இதைச் செவிமடுத்த சூத முனிவர் கூறலானூர். முனிவர்களே! அந்தணனைக் கொலை செய்தமையால் இரவு பகலாக துன்பங்களை அனுபவித்தான் மன்னன். இதனுல் அவனது பொன்மேனியின் ஒளி மங்கியது. நாட்டில் மழையில்லை. உணவு பற்றுக்குறையேற்பட்டது. இரவு நேரங்களில் நாய்கள் ஊளையிட்டன. இது போன்ற தீச்சகுனங்கள் தோன்றின. இவைகளைக் கண்ட அரசனும், அந்தணர்களும் 'பலவித சாந்திகளை' நோற்றனர். மன்னன் தனது அமைச்சரை அழைத்து இதனுலுண்டாகும் துன்பங்களை நீக்குதற்குரிய உபாயங்களை அறியுமாறு கேட்டுக் கொண்டான். பிர்மஹத்தி எப்பொழுதும் என்னைத் தொடர்கிறது. அது கருப்பு நிறமாகவும், பயங்கரமான முகத்துடனும், உடல் முழுதும் ரோமம் நிறைந்ததும், தெத்திப் பற்களுடனும், கையில் கோலுடனும் தோன்றுகிறது. இது என்னை எப்பொழுதும் அதட்டிக்கொண்டும், பயமுறுத்திக் கொண்டுமுள்ளது. இந்தத் துன்பத்திலிருந்து நீங்கி இன்பம் பெறுதற்குரிய வழியை அறிஞர்களிடம் கேட்பீராக. அவர்கள் எதைக் கூறுகின்றனரோ அதனை உடன் செய்ய ஏற்பாடுகளைச்செய்க என்று மன்னன் கூற்றைக் கேட்ட அமைச்சர் அறிஞர்களுடன் விவாதித்துத் தனது தலைவனிடம் கூறினர்.

'மன்னு! அறியாமையாற் செய்த செயலால் ஏற்பட்ட பாவத்தைக் கீழே காணும் நற்பணிகளால் போக்கிக் கொள்ளவியலும் என்றனர் வேதம் கற்ற அறிஞர்கள். ஆகவே பல சிவாலயங்களைக் கட்டுவீராக. காவிரியின் இருமருங்கிலுமுள்ள ஸ்வயம்பு வாயும், முனிவர்கள் பூஜித்த தாயுமுள்ள சிவாலயங்களை எடுப்பித்தும், புதுப்பித்தும், செய்வீராக. க்ஷேத்திரங்கள் தோறும் அக்ரஹாரங்களை உருவாக்குவீராக. பதினாறுவித தானங்களை பதினாறுமுறை செய்வீராக. கன்னிகாதானத்திற்கு உதவுங்கள். எளியவர் தலைவனற்ற விதவைகள், முடவர், குருடர் முதலியவர்களுக்கு உதவி செய்யுங்கள். அன்ன சத்திரங்களையும், மடங்களையும், உத்யானவனங்களையும், பொய்கைகளையும் கட்டு

விராக.சுவர்ண துலாதானம் செய்வீராக. அதே இடத்தில் ஆயிரம் பசுக்களை தானம் செய்வீராக கங்கை, காவிரி போன்ற புண்ணிய நதிகளில் நீராடுவீராக. சேதுவை அடைந்து நீராடி புனிதத் தன்மையைப் பெறுவீராக. அங்கு ராமலிங்கேஸ்வராலயத்தில் மண்டபங்களைக் கட்டுவீராக. ஆக மேலே கூறப்பட்டவைகளால் உங்களது பிர்மஹத்தி தோஷம்நீங்கும் என்று வேதம் வல்ல அறிஞர்கள் கூறினர்' என்று மந்திரி அரசனிடம் கூறினர்.

அந்தணர்கள் கூறியவெல்லாம் மன்னன் நதிகளிலும், புனிதநீர் நிலைகளிலும் நீராடி சேதுவை அடைந்தான். அங்கு நீராடினன். ராமேஸ்வரத்திற்கு வடக்கில் சுமார் இரண்டு மைல் தூரத்தில் ஒரு பெரிய மண்டபத்தைக் கட்டினன். அங்கு பதினறு வகை தானங்களை பதினறு முறை வழங்கினன். காவிரிக் கரையிலமைந்த புனித ஸ்தலங்களில் ஆயிரம் பசுக்களை வேதங்கற்ற அறிஞர்கட்கு அறுசுவை உணவிட்டு தானங்கள் செய்தான். கோடிக் கணக்கான மக்களுக்கு அறுசுவை உணவை வழங்கினன். கன்னியாதானம் செய்ய உதவினன். கார்த்திகை மாதம், சிவ விஷ்ணு ஆலயங்களில் விளக்கு எரிக்க ஏற்பாடுகளைச் செய்தான். இவ்விதமாகவே பன்னிரண்டு ஆண்டுகள் கழிந்தன. பன்னிரண்டு ஆண்டுகளுக்குப் பிறகு மன்னனின் கனவில், அந்தணத் தம்பதிகள் தோன்றினர்.

இருபத்தேழாவது அத்தியாயம்

மன்னு ! பிருமஹத்தி தோஷம் உனக்கு இன்னும் சிறிது இருக்கின்றது. அதனுல் நீ உனது மனைவியுடன் காவிரிக்கரையில் உள்ள தலங்களுக்குச் சென்று நீராடி, இறைவனைப் பணிவீர்களாக. இப்புண்ணியத்தால் உன்னை அறியாமல் நீ செய்த பாபம் அழிந்து எங்களுக்கும் நற்கதி கிடைக்கும் என்றனர்.

தனது கனவைப் பற்றி அமைச்சர்களிடம் கூறிய மன்னன் தலயாத்திரை செல்ல திட்டமிட்டான். நாட்டைத் தனது மகனிடம் கொடுத்து யாத்திரை சென்ருன். திருவையாறு, கும்பகோணம், மாயூரம், திருவெண்காடு, திருச்சாய்க்காடு, குத்தாலம், திருவாரூர், வேதாரணியம், சுதகாரண்யம், ஸ்ரீ வாஞ்சியம், திருப்பைஞ் ஞீலி, இரும்பூளை, ஆலங்காடு, வைத்தீஸ்வரன் கோயில், பந்தணைநல்லூர் முதலிய பல தலங்களைத்தரிசனம் செய்து கொண்டு மத்யார்ஜுனமான திருவிடைமருதூர் வந்தடைந் தான். இரவு நேரங்களில் பிர்மஹத்தியால் பயப்படுத்தப் பட்டான். காவிரியில் நீராடி மகாலிங்கேஸ்வரரை வழிபட கோபுர வாயில் வழியாகச் செல்லுமுன் இவனிடத்தில் இருந்த பிர்மஹத்தி கோபுர வாயிலிலேயே தங்கிவிட்டது. அதனை இன்றும் நாம் காணமுடியும். மன்னன் எம்பிரானை யும், தேவி, கணபதி முதலியோரையும் வணங்கினுன். கண்ணீர்மல்க, மயிர்க்கூச்செரிய வணங்கிநின்ருன். அப் பொழுது மன்னனின் தோற்றம் ராகுவின் பிடியிலிருந்து விடுபட்ட சந்திரனை நிகர்த்தவனுகக் காணப்பட்டான். இறைவனைத் தோத்தரித்தான்.

அப்பொழுது அசரீரியாக ஒரு பேரொலி எழுந்தது. "மன்னு! நீ காவிரியில் நீராடி என்னை வணங்கினுய். அதனுல் உனக்கு பிர்மஹத்தி தோஷம் நீங்கியது. நீ இங்கு சிவகைங்கரியங்களைச்செய்து பிறகு திருபுவனத்திலும் திருப்பணிகளைச் செய்வாயாக" என்று ஒலித்தது. மன்னன் மகிழ்ந்தான், இடை மருதூரிலுள்ள ஆலயத்தில் நான்கு பிரகாரங்களையும், கோபுரங்களையும் மண்டபங்களையும் கட்டினுன். மேற்குக் கோபுரவாயில் வழியாகச் சென்ருன். அங்கு சக்தி ஹஸ்தத்துடன் குமரக்கடவுளையும், சங்கரரை யும் ஸ்தாபனம் செய்தான். பிர்மஹத்தி முதலிய பயங்களி லிருந்து மன்னனைக் காப்பாற்றினுர் சிவபெருமான். மன்னன் மகிழ்ந்தான். புஷ்யப் பெருவிழாவெடுக்க ஏற்பாடு செய்தான் இடபாரூடராய் இறைவனை தரிசித்தான். அப்பொழுது எம்பெருமான் அசரீரியாகக் கூறலானுர்.

"மன்னா! 'புஷ்ய' நன்னீராடுவோருடைய பிர்மஹத்தி முதலிய தோஷங்கள் நீங்கும். நினைத்த காரியங்கள் கைகூடும். இடைமருதூரில் எனது ஆலயத்திற்கு நீ திருப்பணி செய்ததால் நீயும் உனது மனைவியும் கைலைப்பேற்றை அடைவீராக". என்ற ஒலியைக்கேட்ட மன்னன் வணங்கி திருபுவனத்தை அடைந்தான். அங்கு சென்றபோழ்து இவனது உடல் நடுங்கியது. அப்போது மீண்டும் ஒலி எழுந்தது. மன்னா! பயத்தால் உனது உடல் நடுக்கம் கொண்டுள்ளது. பயத்தை ஒழிப்பாயாக என்றது. மன்னன் பயந்தவிர்த்தான். அன்றுமுதல் இறைவனுக்கு 'கம்பஹரேஸ்வரர்' என்ற பெயர் ஏற்பட்டது. இறைவனின் ஆணைப்படியே பிரகாரங்களையும், கோபுரங்களையும் கட்டுவித்தான். இவ்வாலயத்தை பிருஹதீஸ்வரராலயத்தைப் போல கட்டுவதற்காக சோமவர்மாவின் பரம்பரையில் வந்த சிற்பியை அழைத்து பொன்னையும் பொருளையும் கொடுத்து கட்டச் செய்தான். பெரிய கோவிலின் திட்டத்தில் கால் பங்கு குறைவாகக் கட்டினர். அங்கு சரபமூர்த்தியைப் பிரதிஷ்டை செய்தான். சுந்தரசோழன் தனது மகனுக்கு அரசை நல்கி, தனது 60ஆவது வயதில் சிவப்பேற்றைப் பெற்றான்.

இருபத்தெட்டாவது அத்தியாயம்

காலகாலன் குணவதி என்பவளைத் திருமணம் செய்து கொண்டு ஆட்சி செய்தான். தனது முன்னோர்களைப் போலவே சிவத் தொண்டுகள் பல செய்தான். இவன் எழுப்பிய ஆலயங்களில் பந்தனைநல்லூர், கஞ்சனூர் ஸ்ரீவாஞ்சியம், திருவீழிமிழலை, திருப்பனந்தாள் முதலியவை குறிப்பிடத்தக்கவை.

திருப்பனந்தாளில் சிவலிங்கம் குனிந்தநிலையில் காணப்பட்டது. முன்பு இந்த லிங்கம் நிமிர்ந்து இருந்ததாகவும் பின்பு குனிந்து காணப்பட்டதாகவும் இதனால் இது

பூஜைக்கு உரிய சிறப்பெய்தவில்லை என்று அர்ச்சகர்கள் கூறினர். இதற்குக் காரணம் :— ஒரு சமயம் சிவாசாரிய குலத்தில் தோன்றிய பிர்மசாரி சிறுவனை, பத்து தினங்கள் அர்ச்சனை செய்ய அனுப்பினர். அச்சிறுவன் ஒரு கைம் பெண்ணின் செல்வன். அவன் ஆலயத்தினுள் சென்று இறைவனைக் கண்டான். இலிங்கப்பெருமானின் மூர்த்தம் நெடிதுயர்ந்து காணப்பட்டது. அபிஷேகம் செய்ய இயலாமல் வருந்திக் கண்ணீர் சொரிந்தான். ('அழுதால் உன்னைப் பெறலாம்' என்னுமாப்போல) இறைவன் இலிங்கத்திலிருந்து தோன்றி அச்சிறுவன் வழிபடுவதற்கு உதவியாகத் தலைகுனிந்தான். சிறுவன் மகிழ்ந்து ஆகம முறைப்படி அபிஷேக ஆராதனைகளைச் செய்தான். இறைவன்முன். பிரஸாதமான சோற்றை வைத்து உண்ணுமாறு மிகுந்த அன்புடன் கேட்டுக்கொண்டான். இறைவனும் ஐந்து பிடி உணவை எடுத்து உண்டான். பிறகு தீபாராதனைகளை முடித்துவிட்டு வீடு திரும்பினன்.

விட்டை அடைந்த அச்சிறுவன் எஞ்சிய சாதப் பாத்திரத்தை தனது தாயிடம் கொடுத்தான் அதில் இருந்த பாதி உணவைக்கண்டு உணவு குறைந்திருப்பதின் காரணத்தைக் கேட்டாள். சிறுவன் 'இறைவன் உண்டது போக எஞ்சியவுணவு இதுதான்' என்று கூறினன். தாய் வருந்தினள். இதனைத் தொடர்ந்து எட்டுநாட்களும் உணவு குறைந்தே காணப்பட்டது. இதனல் சிறுவனின் தாயார் மிகமனம் வருநதினள். ஒன்பதாம் நாள் கோபமடைந்த சிறுவனின் தாயார் ஆலயத்திற்குச் சென்று அங்கு நடக்கும் நிகழ்ச்சியைக் காண, கருங்கல்லின் (இடுக்கு வழியாக) சன்னல் வழியாக உள்ளே தன் பார்வையைத் திருப்பினள். அப்போது இறைவன் குனிந்து கொண்டு சிறுவனின் முன் உணவு கொள்வதைக்கண்டு "ஆஹா ஆஹா" என்று கூச்சலிட்டாள். இந்தக் கூச்சலைக் கேட்டதும் குனிந்த நிலையிலேயே இறைவன் லிங்கத்தில் மறைந்தருளினன். சிறுவன் வருந்தினன். அன்று தொடங்கி இறைவன் குனிந்த நிலையிலிருந்தான்'.

இதனைக் கண்ட 'காலகால சோழமன்னன்' இலிங்கப் பெருமானை நிமிர்ந்த நிலையிலிருத்த வேண்டும் என்று விரும்பினான். கயிறை பிணித்து ஆட்களைக் கொண்டு இழுக்கச் செய்தான். கயிறு அறுந்து ஆட்கள் கீழே விழுந்தனர். சிலர் இறந்தனர். பலர் மூர்ச்சையடைந்தனர். ஆயின் இலிங்கத்தை நிமிர்த்த இயலவில்லை.

அப்பொழுது அசரீரி எழுந்தது. "மன்னா! உனது கழுத்தில் கயிற்றின் ஒருபகுதியை கட்டிக் கொண்டும் அக் கயிற்றின் மற்ற பகுதியை இலிங்கத்தில் கட்டிக்கொண்டும் இழுப்பாயாக. அப்பொழுது உனது எண்ணம் ஈடேறும் என்று ஒலித்தது. இதனைக் கேட்ட காலகால சோழன் நீராடி நீறுடி ருத்ராக்ஷமணிந்து தனது மனைவியுடன் ஆலயம் சென்று இறைவனை வழிபட்டான் கயிற்றை இலிங்கத்தின் மீது பிணைத்தும், தனது கழுத்தில் பிணைத்துக் கொண்டும் இழுத்தான் மன்னன். மன்னனின் கழுத்தி லிருந்து உதிரம் சொறிந்தது. அமைச்சர்களும், மக்களும் மன்னன் துன்பப் படுவதைக்கண்டு வருந்தினர். மன்ன னுடைய பக்தியைக் கண்டு புகழ்ந்தனர். இறைவனிடம் 'தங்களது மன்னனைக் காப்பாற்று' என்று வேண்டினர். உடன் இலிங்கத்திலிருந்து இறைவன் தோன்றினான். முன் போல் இலிங்கம் நிமிர்ந்த நிலையாயிற்று. மன்னனது கழுத்தும் பழைய நிலையாயிற்று. புண்கள் குணமாயின. தனது துணைவியுடன் இறைவனைப் பணிந்தான் மன்னன் காலகால சோழன்.

மன்னா! உனது பக்தியை மெச்சினேன். உனது புகழ், சோழ மன்னர்களின் புகழாகிய கடலில் சந்திரனைப் போல் என்றும் பிரகாசிக்கும். நீ உனது மகனுக்குப் பட்டம் கட்டிய பிறகு (திருப்பனந்தாள்) இவ்வாலயத்திற்கு திருப் பணிசெய்து உனது துணைவியுடன் கைலையில் சாரூப்யம் பெற்று வாழ்வாயாக. என்று கூறி மறைந்தருளினான். அதன்படி மன்னன் தனது மகனுக்கு பட்டம்கட்டி, ஆலயத் திருப்பணியைச் செய்து கைலையை அடைந்தான்.

இருபத்தொன்பதாவது அத்தியாயம்

கால கால சோழனின் புதல்வன் கல்யாண சோழன். இவன் பாண்டிய மன்னனின் மகள் கல்யாணியை மணந்து கொண்டான். தனது தந்தையைக் காட்டிலும் மிக சிறப்பாக நாட்டை ஆண்டான். தனது தந்தையைப் பின் பற்றி திருப்பணந்தாள் ஆலயத்தில் கோபுரங்களையும், மண்டபம், பிரகாரங்கள் முதலியவற்றையும் கட்டினன். சிற்பிகளைக் கொண்டு வேறுபல சிவாலயங்களைக் கட்டச் செய்தான். திருநள்ளாறு முதலிய ஏழு ஸ்தலங்களில் தியாகவிடங்கப் பெருமானை பிரதிஷ்டை செய்தான். இந்த ஆலயங்களை பிரகாரங்களுடனும், கோபுரங் களுடனும் கட்டிமுடித்தான். காவிரிக்கரைகளிலும், மணி கர்ணிகை நதிக்கரைகளிலும் சிவாலயங்களைக் கட்டினன்.

ஒருசமயம், நடராஜப் பெருமானை தரிசிக்க சேர, சோழ, பாண்டிய, விக்ரமர்களின் வழி வந்த மன்னர்கள் சிதம்பரத்தில் ஒன்ருகச் சேர்ந்தனர். அவர்கள் நால்வரும், நான்கு திசைகளிலும், நெடிதுயர்ந்த கோபுரங்களை ஒரு ஆண்டிற்குள் கட்டிமுடிக்க வேண்டும் என்று சங்கல்பத்துக் கொண்டனர். முதலில் தங்களது கோபுரத்தை எவர்கட்டி முடிக்கின்ருரோ அவரே 'சிரேஷ்டர்' என்று கருதப்படுவர் என்றும் தீர்மானித்துக் கொண்டனர். தங்கள் நாட்டின் சிற்பிகளை அழைத்து அவர்களுக்கு பட்டாடைகளையும், பல வித பொருட்களையும் அளித்தனர் கிழக்குத் திசையில் சேர மன்னனும், மேற்குத் திசையில் பாண்டிய மன்னனும், விக்ரமன் வடக்குத் திசையிலும், தெற்குத் திசையில் சோழ மன்னனும் கோபுரத்தை நிர்மாணிக்கத் தொடங்கினர். கல்யாண சோழன் பிள்ளையாரை வணங்கி ஆலயப் பணியைத் தொடங்கினன். சிவகாமசுந்தரி உட னுறை சபா பதியைத் தனது துணைவியுடன் வணங்கினன்.

அன்று மன்னனுடைய கனவில் எம்பெருமான் தோன்றி "மன்னு! சேர, விக்ரம, பாண்டிய மன்னர்களில் நீயே எனக்குகந்தவன். நீ சிவகங்கைத் தடாகத்தின்

கரையில் ஆயிரங்கால் மண்டபத்தைக் கட்டுவாயாக. தென் திசையில் கட்டும் கோபுரமே விரைவில் நிறைவு பெறும். சிவத்தொண்டு செய்வதால் நீ சிவப்பேற்றை யடைவாய். உனது திருப்பணிகளுக்கு விஸ்வகர்மாவின் வழிவந்தவர்கள் உதவிசெய்வார்கள், அவ்வழியில் வந்த வர்களைக் கொண்டுதான் உன் பாட்டனர் கரிகாலசோழன் தஞ்சையில் பெரியகோவிலைக் கட்டினன். என்று கூறி மறைந்தருளினர். மன்னன் அதிகாலை மகிழ்வுடன் எழுந்தான். சிற்பி சோமவர்மாவின் வம்சத்தில் வந்த ஸௌரவர்மா என்ற சிற்பியை அழைத்தான் கல்யாண சோழன். அவனுக்கு பணமும், பட்டாடைகளையும் அளித்தான். ஒரு ஆண்டிற்குள் கோபுரத்தையும், ஆயிரங் கால் மண்டபத்தையும் முடிக்க வேண்டும் என்ற அரசனது நிபந்தனையை ஸௌரவர்மா ஏற்றுக் கொண்டான். நான்கு மன்னர்களும் தங்கள் தங்கள் கோபுரத் திருப் பணியை மேற்கொண்டனரேயன்றி ஒரு ஆண்டிற்குள் அது நிறைவேறவில்லை. சோழமன்னன் கட்டிய கோபுரம் ஒரு ஆண்டிற்குள் முடித்ததால் 'மற்றவர்களைக்காட்டிலும் சோழமன்னனே சிறந்தவன், என்று அசரீரி ஒலித்தது.

மகிழ்ந்த மன்னன் இறைவனை வணங்கி தலைநகர் சென்றன். அவனுக்கு ஒரு புதல்வன் தோன்றினன். அவனுக்கு 'பத்ரசோழன்' என்ற பெயரிட்டனர். இவனுடைய திருமணப் பருவத்தில் திருமணத்தை முடித்து, அரசுப் பொறுப்பைத் தனது மைந்தனிடம் கொடுத்து விட்டு தனது எழுபத்தாறுவது வயதில் இறைவன் திருவடியைப் பற்றினன்.

இவனது மைந்தன் பத்ரசோழன் தனது முன்னேரைப் போலவே தரணியை ஆட்சிசெய்தான். சுயம்புலிங்க க்ஷேத்ரங்களையும், பழுதடைந்த ஆலயங்களை புதுப்பிக்கும் பணிகளை மேற்கொண்டான். தனது முன்னேர்கள் கட்டிய கோயில்களைத் தவிர எஞ்சிய கோயில்களுக்கும் திருப்பணி செய்தான். திருக்கோடிக்கா, சாயாவனம், வேதாரண்யம்,

திருவிழிமிழலை, திருக்கானப்பேறு, இரும்பூளை, (கும்பகோணம்) வைதீஸ்வரன் கோயில், முதலிய ஸ்தலங் களிலுள்ள ஆலயங்களுக்குத் திருப்பணியைச் செய்தான். இதனைத் தவிர புண்ணியஸ்தலங்களிலும் சிவாலயங்களை எழுப்பினான்.

இந்த மன்னனுக்கு நீண்டநாட்களாக மகப்பேறு இன்றி சிவனைக்குறித்து தவமியற்றினான். இவனுடைய தவத்திற்கு மகிழ்ந்த இறைவன் இவனது கனவில் தோன்றினான். "மன்னா! நீ பல ஆலயங்களுக்குத் திருப் பணியைச் செய்து இறுதியில் நீ கைலாய பதவியை உனது துணைவியுடன் பெறுவாய்" என்று எம்பெருமான் கூறினார். அது கேட்ட மன்னன் பத்ரசோழன். "ஸ்வாமி! எனக்கு மழலைச் செல்வமில்லையே, எனது குலம் வளர அருள வேண்டும் என்று வேண்டினான். இது கேட்ட சிவபெருமான்

மன்னா! உமது குலத்தின் புகழ் நிலைத்து இருக்கும் பொருட்டு பல ஆலயங்களைக் கட்டி இருக்கிறீர்கள். அவையனைத்துமே உங்களுடைய படைப்புக்கள். அந்த கற்றளிகள் உள்ள நாள் வரை உங்கள் புகழும் நிலைத் திருக்கும். மேலும் பல புண்ணியச் செயல்களைச் செய்துள்ள உங்களது குலம் உன்னுடன் முற்றுப்பெறட்டும் இக்கலியில் உங்கள் சந்ததி இனி தொடர வேண்டாம். உனக்குப் பிறகு யவனர்கள், ஆந்திரர்கள், திராவிடர்கள் ஆகியோரின் ஆட்சி ஏற்படும். இவர்கள் சோழ நாட்டையும், பாண்டிய நாட்டையும் ஆட்சி செய்வர். நான்கு வருணத்திலும் எனது பக்தர்கள் தோன்றுவர். அவர்கள் காவிரிக் கரைகளிலும், தாமிர பர்ணி நதிக்கரையிலும் வசிப்பர், சிவஸ்தலங்களில் வசித்து பெரும் புண்ணியத்தைப் பெறுவர்" என்று சிவபெருமான் கனவில் கூறி மறைந்தார்.

சிவபெருமான் கூறியவாறு சிவாலயங்களைக் கட்டினான். பதினாறு விதமான தானங்களை அந்தணர்களுக்கு வழங்கினான். கன்றுடன்கூடிய ஆயிரக்கணக்கான பசுக்களை

வழங்கினான். இறைவன் கூறியவண்ணம் வானுலக ரத மொன்று தோன்றியது, அதில் பத்ரசோழனும், அவனது துணைவியும் ஏறிக்கொண்டனர். தேவர்கள் மலர் மாரி பொழிந்தனர். வானவர் வாத்தியங்களை முழக்கினர். அரம்பையர் நடனமாடினர். பத்ரசோழன் வரையுள்ள சோழ மன்னர்கள் அனைவரும் சிவகணங்களாகத் திகழ்ந்தனர்.

சோழ மன்னர்கள் இந்திரனைப்போல் திகழ்ந்தனர். சிவபக்தர்களில் முதன்மையராகத் திகழ்ந்தனர். திருநீற் றையும், உருத்திராக்ஷத்தையும் எப்பொழுதும் அணிந்திருந் தனர். சிவாலயங்களை எழுப்பி மக்களுக்குத் தொண்டு செய்தனர். இப்படிப்பட்ட சோழமன்னரது சரித்திரத் தைக் கேட்பதால் அனைத்துப் பாவங்களும் அழிகின்றன. விரும்பிய பயனை கேட்பவர் அடைவர்.

சூத முனிவர் கூறுகிறார் :

1. குலோத்துங்கனுக்கு இறைவன் சோழமன்னன் என்ற பட்டம் கட்டி அவனுக்கு செல்வம் நல்கினான். இவன் மைந்தன் தேவசோழன்.

2. தேவசோழன் பல சிவாலயங்களைக் கட்டினான். இதனால் சிவப்பேற்றையடைந்தான். இவன் மைந்தன் சசி சேகர சோழன்.

3. சசிசேகரசோழன் : இவன் காவிரியின் இரு மருங் கிலும் கரையை திடமாக எழுப்பினான். மேலும் காவிரியின் குறுக்கே அணை எழுப்பினான். இவன் மகன் சிவலிங்கசோழன்.

4. சிவலிங்க சோழன் : பல சிவாலயங்களை எழுப்பி னான். நீதி வழுவாது பசுங்கன்றினுக்கு தனது மகனைத் தேர்க்காலிலிட்டு நீதிக் காத்தவன். இவன் மைந்தன் வீர சோழன்.

5. வீர சோழன் : காவிரிக்கரையில் பல ஆலயங்களைக் கட்டியவன். இவன் மகன் கரிகால சோழன்.

6. கரிகாலசோழன் : பெருங்கோயிலைக் கட்டியவன் இவன் மகன் பீமசோழன்.

7. பீமசோழன் : இவன் தஞ்சையில் சங்கரநாராயணர் கோவிலையும் மற்றும் பல ஆலயங்களையும் எழுப்பியவன். இவன் மகன் ராஜேந்திரன்.

8. ராஜேந்திர சோழன் : இவன் புயவலிமையால் பாண்டியர், சேரர்களை வென்றவன். இவன் பல ஆலயங்களைக் கட்டியவன். இவன் மகன் வீரமார்த்தாண்டன்.

9. வீரமார்த்தாண்ட சோழன் : இவன் பல சிவாலயங்களையும், வைஷ்ணவ ஆலயங்களையும் கட்டுவித்தான். கொங்கணேசர் ஆலயத்தைக் கட்டினன். இவனுக்குப் புகழ்ச்சோழன் பிறந்தான்.

10. புகழ்ச்சோழன் : இவன் முருக பக்தன் (மேலவீதியில் உள்ள) முருகன் ஆலயத்தைக் கட்டினன். மற்றும் எட்டு சக்திகளின் ஆலயங்களையும் கட்டினன். இவன் மகன் ஜயசோழன்.

11. ஜயசோழன் : இவன் தனது முன்னேரைப் போல பல ஆலயங்களைக் கட்டினன். இவன் மகன் கனக சோழன்.

12. கனகசோழன் : இவனது ஆட்சிக்காலத்தில் திருவலஞ்சுழியில் காவிரிநீர் பாதாளத்தில் ஓடி மறைந்தது. இதனுல் மக்கள் வருந்தினர். அதற்குரிய பரிகாரங்களைச் செய்தான். திருவலஞ்சுழி விநாயகர் ஆலயம் கட்டுவித்தான். இவன் மகன் சுந்தரசோழன்.

13. சுந்தரசோழன் : மறையோனைக் கொன்றதால் ஏற்பட்ட 'பிர்மஹத்தி' தோஷத்தை திருவிடைமருதூர் என்னும் பதியில் போக்கிக் கொண்டான். இடைமருதூர் மகாலிங்க ஸ்வாமி ஆலயம், திருபுவனம் பயஹரேசர் ஆலயம் முதலிய பல ஆலயங்களை எடுத்தான். இவன் மகன் கால காலன்.

14. கால காலசோழன் : திருப்பனந்தாளில் குனிந்திருந்த இலிங்கத்தை நிமிர்த்தியவன். பல ஆலயங்களுக்குத் திருப்பணி செய்தவன். இவன் மகன் கல்யாண சோழன்.

15. கல்யாண சோழன் : சிதம்பரத்திலுள்ள கோபுரத்தையும், ஆயிரங்கால் மண்டபத்தையும் கட்டியவன். இவன் மகன் பத்ர சோழன்.

16. பத்ர சோழன் : இவன் தனது முன்னோர்களைப் போலவே பல ஆலயங்களைக் கட்டினன்.

இப்படியாகப் பதினறு சோழமன்னர்கள் சிவாலயத் திருப்பணியை செய்தார்கள். இதனல் இவர்கள் அனைவரும் சிவகணங்களாக என்றும் திகழ்கின்றனர். அந்த சிவகணங்களின் சரித்திரமே மேலே கூறியவை. இவர்களின் சரித்திரத்தைக் கேட்டவர்கள் இகத்தில் பல சுகங்களையும், பரத்தில் சிவப்பேற்றையும் அடைவார்கள்.

முப்பதாவது அத்தியாயம்

சூத முனிவர், ஏனைய முனிவர்களுக்கு காவிரி தென் தென்கரை ஸ்தலங்களையும், சிவ க்ஷேத்திரங்களைப் பற்றியும் புகழ்வாய்ந்த தீர்த்தங்களைப்பற்றியும், முனிவர்களால் பிரதிஷ்டை செய்த ஸ்தலங்களைப் பற்றியும், சுயம்பு ஸ்தலங்களை பற்றியும் விரிவாகக் கூறுகிருர்.

ஒரு சமயம் பார்வதிதேவி சிவபெருமானிடம் மேற்படி ஸ்தலம், தீர்த்தம், யாவை என்று கேட்க சிவபெருமான் காவிரிக்கும் சேதுக்கரைக்கும் இடையில் உள்ள ஸ்தலங்களைப்பற்றிக் கூறினார்.

சிவ க்ஷேத்ரம்	—	23,000
விஷ்ணு க்ஷேத்ரம்	—	1,000
முருகன் க்ஷேத்ரம்	—	6.000
விநாயகர் க்ஷேத்ரம்	—	5.000
காளி க்ஷேத்ரம்	—	1,000
நடராஜர் க்ஷேத்ரம்	—	100
துர்கை க்ஷேத்ரம்	=	3,000
சாஸ்தா க்ஷேத்ரம்	—	11,000

ஆயின் இவை அனைத்திலும் வாஸம் நான் செய்கிறேன். என்றும், முக்தி க்ஷேத்திரங்களைப் பற்றியும், தீர்த்தங்களைப் பற்றியும் சிவபெருமான் பார்வதிக்கு விரிவாகக் கூறுகிறார்

பிருகதீஸ்வர மாஹாத்மியம் தமிழாக்கம் முற்றும்.

Brhadisvara Mahatmyam

Chapter 1 and 2:

The conversation between Parvati and Paramesvara is reported in this chapter concerning the resuscitation of holy places, rivers, mountains and shrines in India. These places of pilgrimage have to be resuscitated at the begining of each yuga, since they have been annihilated during the deluge at the end of the previous yuga.

Chapter 3:

Siva tells about his devotees, such as the kings of the Solar and Lunar dynasties. The territorial divisions of Southern India are also given in detail. The southern dynasties were born from the Union of a Sudra woman and a brahmin. Their devotion to Siva and sacred works (Kainkarya) are praised. Reference is made to Munja, Bhoja, Vikrama and the Pandyas.

Chapter 4:

This chapter describes various kinds of charitable works carried out by the Cola kings, such as the construction of Siva shrines, mandapas, roads, tanks, sopanas in rivers, free boarding chouldreys, and so on. The Financial administration of the colas is clearly described here[1].

1 Chapter 4 line 12, 17 and 18.

Victories won by the Cola Kings, it is said, are achieved not only as a result of the valour, but also because of their devotion to Siva[1].

Chapter 5 :

The history of the Cola Kings begins here. A conversation between a sage and Suta, takes places in the Naimi-forest. The sage requests Suta to narrate the story of sixteen cola kings, and Suta replies in detail.

Kulottunga, an agriculturalist and devotee of Siva, lives with his wife Komala in Khavata village. They often honour the devotees of Siva. To test their devotion, Siva comes at mid night as a mendicant needing alms. They offer him hospitality. Pleased by their devotion, the Lord blesses them and assures them that Kulottunga and his successors will hold undisputed sway over the Southern regions for Sixteen generations.

Chapter 6 :

Siva directs Kubera to bestow kingship of Cola desa upon Kulottunga, and to give him a huge amount of treasure. Kubera enthrones Kulottunga. Siva appears with his ganas to give darsana. The king praises Siva. After listening to these en'ogies, Siva orders Visvakarma together with other artists to go to Cola country in human form, and to help the king to construct Siva temples on the banks of the Kaveri.

Chapter 7 :

Next day he observes himself being crowned and he gets a lot of wealth when he digs the backyard of his house. With these prosperity he got he builds many temples and renovate some Siva shrines. The following are the details about the temples listed in this chapter.

---

1 Chapter 4 line 33.

	Place of occurence	Name of the dieties	Nature of work undertaken
1.	Trichirapalli	Matru Bhuteswara	Temple construction
2.	On the hill of Trichirapalli	Vighnesa	—do—
3.	Margatacalam	Trunajyotiswara	Renovation
4.	„	Jambupati-Akilanda Mahadevi	—do—
5.	Srirangam	Sri Ranganatha	Renovation
6.	Tiruvaiyaru	Pancanadisvara	—do—
7.	Sriprayanam	Sri prayaneswara	Temple construction
8.	Thanjavur	Ekavira-Jayanti Mardini Mahisasuramardini, Mari, Renuka, Kali, Kodiyamman.	Eight Sakti Devi consecrated in eight directions of Thaniavur.
9.	North of Thanjavur	Vaidyanatha	Tank (Vasista Tirtha)
10.	Thanjavur	(Konganesvara) Thanjapurisvara & Anandavalli	Temple construction Tank–Sudha Pushkarani

He reigns 90 years and he makes his son Devacola King.

Chapter 8 :

Deva cola rules the country for 60 years. His wife, Soundaryavalli, is from the race of Kamika. As his father, Devacola also contructed many temples, Madhyarjanam, Kumbakonam, Svetaranya, Drutistalam, Srivanciyam, Mangalesanam, Kuddalam and Durgesvaram are among the shrines he built. Deva Cola is followed by his son Sasisekara cola. Sasisekara marries Campakavalli and they have a daughter, Gunavalli, who is given in marriage to a Pandya King. Sasisekara builds many temples; Mayuram, Vaidiswaran Koil, Ghatesam, Vatanayakam, Trikotikam, Sundaresam, Vedavanam Dighesan, Varuneswaram, Govatesam, Kharvatesa. Tejinikananeswaram and so on.

Sasisekara becomes Kaveriparadrk Cola. It happens in this way. During his reign, the Kaveri once flooded and wrecked such havoc that his subjects threatened to leave the country and migrate elsewhere. The king goes to Nadipura and propitiat Siva for one mandala by fasting and worship. Finally he hears a voice from heaven which assures him that the Kaveri will behave better in the Future and asks him to make a dam between the two Kaveris. The king thereupon builds a temple to Nandipuresa, and his enterprises are blessed by Kaveri herself in a dream. He then contructs a dam in front of Srirangam.

After ruling 70 years, the King and his queen reach Kailasa, having first installed his scn Sivalinga on the throne.

Chapter 9 :

Sivalinga marries Padmavalli and builds 119 temples. During his reign he goes to Valmikanagara (Tiruvarur) to worship Tyagaraja and lives there for some time.

Once his son Viracola is driving his chariot very fast, and runs over a calf that wandered on to the road. The

Calf's mother comes before the King's residence with tears in its eyes; the king enquires of the course, and is told what has happened. The king orders that justice must be done, and therefore the same chariot must be made to run over his son's body in the presence of the aggrieved cow. This is done. Both the calf and the young prince are lying dead, when a divine voice is heard. The voice praises the greatness of the king in dealing out importial justice, in appreciation of which the Gods themselves are pleased to revive the death call and the young prince.

Sivalingas reign extends 67 years. He is succeeded by his son Viracole, who marries Hemavalli, builds more temples, makes the "Viracolamukha" of the Kaveri, and dies after a reign of 87 years.

Chapter 10 :

Karikalan, son of Viracola, comes to the throne and builds many temples. With the advice of his guru Haradatta Sivacarya, he builds temples at Kancanur, Durkesvaram, Mangaleswaram and Amaravanam.

Karikalan contracts black leprosy, and requests the aid of his guru. Haradatta goes to Kancanur and performs Pancaksara japa. Together with 108 Vedic scholars he does the Ekarudra japa. He stays in this temple for one mandala to do all these pujas.

Chapter 11 :

After residing there for a mandala, Haradatta has a dream, in which Siva appears and explains to him the cause of the King's sufferings. In his previous life, the king had committed the sin of injuring animals when he was hunting. He will be cured if he builds a temple with a tall gopura, enshrining a mysterious linga to be brought from the river Narmada. This linga will increase in size, after it

is taken out of the water, earning the name Brhadisvara. The king should also construct a temple to Brhannayaki, and a big Nandi carved from a single monolith should be installed before the Sivalinga. The work should be entrusted to the famous sculptor Somavarma, already well-known for his exquisite work in the Ekamranatha temple gopura at Kancipuram.

Chapter 12 :

Haradatta Sivacarya returns to the cola court, where Karikalan gives him a warm welcome. The sage narrates his dream to the King. He requests the king to arrange for the construction of a temple, as the Lord Siva wishes. The King agrees to carry out the instructions of the Lord.

Chapter 13 :

The king prepares for his pilgrimage to the river Narmada, and entrusts the temple construction to Somavarma. He presents silk garments to the sculptor and requests him to build the temple as he wishes, but according to agamic specification. The sculptor builds a Kali temple and after offering his humble reverence to the Goddess, begins his work.

Chapter 14 :

Karikalan provides the sculptors with all necessary arrangements regarding food, water etc. Then he sets out for the Narmada along with his guru Haradatta and sixty four merchants. As foretold in Haradatta's dream, the miraculous linga is founded there. The king in joyous and conves the linga back to Tanjore in a decorated car. They take six months to reach Tanjore. The king consecrates the linga in Thanjapurisvara temple pending the completion of the large gopura.

Chapter 15 :

This chapter describes the twelve years of hard work which Somavarma devoted to the temple. During this time Somavarma is able to construct only the outer two towers and the monolithic Nandi, but has not completed the foundation of the main tower. Somavarma's son, aged twelve, learns from his mother about the task on which his father has been engaged, and goes to Tanjore. He finds fault with the proportion of the base of the tower, and advises the king to remodel it suitably. SomaVarma becomes convinced of his own miscalculations and acknowledges the superior knowledge of his son.

When the construction of the main tower nears completion, a large monlith is needed to close the brahmarandhra, below the dome. An old lady who has been engaged in feeding the workmen for several years, implores them to use for this, a block of granite that she has found in the back yard of her house. This well suited for closing the brahmarandhra, and they make use of it.

In the course of the construction, the Bṛhadisvara linga has been enshrined in the temple and minor shrines have been erected nearby. Somavarma is rewarded with the grant of a village, Solapura and by other honours done for him.

Chapter 16 :

The Kumbhabhiseka is celebrated on a grand scale for Brhadisvara, devi (Brhannayaki), Skanda, Ganesa, Somaskand, and Nandi. A list of articles used for the Kumbhabhiseka is given in detail. The Characteristic feature of the legand is clearly seen in this passage. It describes a large number of items on a huge scale, tells about the grant of ten villages (Sulamangalam) etc., by Copper plate charters and relates the establishment of

nata, narttaka, vesya and other temple servants. One thousand cows are given as a gift for pancamrtabhiseka.

Chapter 17 :

The King makes arrangements for celebration of the Chaitra festival in the temple. Along with Haradatta and others, Karikala bathes in the sacred tank Sivaganga adjoining the temple and finds himself cured of all signs of his black leprosy as soon as emerges from the sacred water. Ganga appears before him and describes the merit of bathing in the Sivaganga on auspicious days. In praise of Brhadisvara the King sings a hymn in eight stanzas. He offers many gifts and goes back to his palace. That night, the King has a dream in which Brhadisvara and Brhannayaki appear before him seated on a bull and inform him that they are quite comfortable on account of the food given by him and the shade provided by the old woman.

Next day, the king orders the sculptors to assemble and makes an enquiry to ascertain the truth about the old woman's stone. He becomes anxious to get the entire fruit of the merit resulting from the erection of the temple and to the Lord to show him now he can secure his object. The Lord suggests that he should flatter the old woman and please her by offering gifts. The King does so and the old woman requests the King to build Airavatesvara temple whereby she will get pleasure. The king also pleased to do so. After 90 years of rule, Karikala attains Kailasa, leaving his kingdom to his son Bhima Cola. The famous works of this king are attested by inscriptions on the walls of the Brhadisvara temple.

Chapter 18 :

Bhima cola marries a Kerala princess, Vidyullata. His rule lasts for 77 years. He carries out all the charitable

activities, such as erecting new temples and mandapas on the banks of rivers.

Once the queen has a dream which Sankaranarayana appears and tells her of a place in Tanjore where she could worship him in linga form without needing to go to her father's home. He also promise her a son to be named Rajendra. In due course she gives birth to a male child and he succeeds his father Bhima Cola. This King Rajendra Cola marries Kamalini, the daughter of Kulasekara Pandiya.

Chapter 19 :

Rajendra Cola wages war against Ceras and the Pandiyas and conqueres them. He levies tributes from them and with that wealth he constructs new Siva temples at places like Malladvara (Thirumullaivayil) Pushpa Vanesvara (Thiruppunturutti) Ikshumulesvara (Thiruvenniyur), Amalekesvara (Thirunellika) etc., altogether nearly 80 places.

Rajendra conqueres King Prataparudriya, who loses his eyes in that war. After Rajendra has reigned for seventy eight years, his son Viramartanda assumes the throne.

Chapter 20 :

A Cera princess is given in marriage to Viramartanda. He builds Siva temples which are called "Saptasthan" and also Vishnu temples like Sarangapani, Sakrapani and Sarasketram at Kumbakonam. He also undertakes many other charitable works. After hearing the story of Konganes Siddha, a pupil of Dattatreya, from his royal prohit he instals a new linga Konganesvara and attains supreme bliss.

Chapter 21:

This chapter narrates another story related to Konganeswara. The daughter of a businessman refuses to marry any man, wanting rather to marry Konganeswara. She medicated on Konganeswara and one night Konganeswara appears before her in the temple along with his retinue and marries her. Devotees worship her afterwards by the name Annapurani. She is still seen to be there in stone. On hearing this story, the king renovates Konganeswara temple. After sixty-six years of reign, Viramartanda makes his son, Kirticola king. Viramartanda attains bliss along with his wife.

Chapter 22:

Kirticola marries Kamalini the daughter of Suryasekara Pandiya. For a long time has no offspring and so he undergoes the Sasti vrata. He is asked to excavate Guhaparvata, which is hidden on the North-west of Konganeswara temple. He renovates the Sakti Kupa as instructed by Lord Muruga in his dream.

Chapter 23:

Lord Guha appears and grants boon to Kirticola. Kirticola is blessed with a son who is known as Jaya cola. The king undertakes the reconstruction of many temples, and particular mention is made of the laying out of the river Kirtimati[1]. He rules the country for forty nine years.

---

1 Mr. P. P. S. Sastri mentions the laying out of the river Kirtimati in Chapter XXII. He gives forty-nine years to Kirti's rule perhaps because Tanjore Ms. (The present edition) reads "Saptasaptaca Varsante" where the Madras Oriental Library manuscripts has "Saptasptica". With this reason Mr. K. A. Nilakanda Sastri takes it to Seventy seven years. Ref: Journal of Oriental Research, Madras, Vol. 3 and 4, 1929 & 1930.

Jayacola also engages Somavarma and his equal in skill to contruct the Srimusnam, Vrddhacalam, Kalahasti and other temples. He also constructed a temple as the exact repliea but three fourth of its size of Brahadeesvara temple of Tanjore, at Jayacolapuram which is known as the city of Ganguhram[1]. He gets a son Kanakacola who he instals as king and died in the sixtieth year.

Chapter 24:

Kanaka cola marries Campakangi of the Vikrama family. He orders his Asvagajaviras to wear the sacred ash and rosary in order to bring victory over his enemies. He also compells Jainas, Mlecchas and Sankaras to bear tripundra in their fore-head.

Once in his country near Dakshinavartaka (Thiruvalaneuli) the Kavery disappears in bila (hole). This results with great misery. When the king goes there with his wife and retinue, a voice is heard saying that either the king himself or a sage should enter into the hole and then only the Kavery shall take its normal course. The King prepares to do so, but he is stopped by an old minister of his. The minister suggests that there is a sage Herandamuni who is performing tapas to the north of Kumbakonam, and the King should call on him to get his benediction. The sage blesses the king with a long life and then lest his benediction should prove false, he enters himself into the hole to induce the river to resume its normal course.

Then at the end of seventy (Saptati) years Kanakacola's son Sundara cola is made king.

1 Mr. P.P.S. Sastri mentions that Jaya cola carried out vast improvements to the Brahadeeswara temple and Mr. K. A. Nilakanda Sastri refutes Mr. P. P. S. Sastri and makes no reference about this construction at Jayacolapuram. Ref: Ibid

Chapter 25 :

Sundara Cola marries Citravalli, the daughter of a Cera Prince. He wears the makuta which was given of old to Kulothunga. He has a daughter Utpalavalli who is given in marriage to the Pandia Prince. His son Kalakala builds Siva temples, and marries Gunavati, the daughter of Kerala Prince.

The story is told here of how Sundara cola commits the heiness crime of murdering a brahmin and thereby causes also, the death of the brahmin's wife.

One day brahmin comes to his court with his pregnant wife. He wants to leave his wife under the custody of the king while he is enroute to Rameswaram. The king takes care of his wife as the brahmin wishes. On his return from the holy place, the brahmin recognises his wife in the dark and holds her hands. But she does not realise that it is his husband whom is holding them. Thinking it must be some other man, she shouts, the King comes and orders that the head of the intruder be cut off.

After that, the lady recognises that her husband has been sentenced to death because of her misunderstanding. She commits "sati" inspite of the kings efforts to appease her. The king feels very sorry about this incident. He himself performs all the necessary ceremonies for the death of the brahmin.

Chapter 26 :

The muni describes the evil consequences of Sundara cola's sin and the country's sufferings. The king experiences mental agony. He calls his ministers and requests them to find a remedy for for this heinous crime. They in turn consult the great vedic scholars. As they advise, the king builds many Siva's shrines and makes many gifts,

hoping thereby to exercise the evil spirit. He then goes to Rameswaram and gives sixteen kinds of danas, sixteen times. At last the Brahmin couple appear to him in a dream.

Chapter 27 :

The Brahmin couple who appear in the dream says to him that he still has a little of his sin. He will be relieved from this after worshipping at more than one hundred shrines on the banks of the Kaveri.

Sundara Cola travels along with his wife after leaving his son in-charge of the kingdom. After he travels through Thiruvaiyaru, Kumbakonam, Thiruvarur, Vedaranyam, and many other places, he reaches Madhyarjunam (Thiru-vidaimarudur) The hatya is fixed in front of the Eastern Gopura where it is still to be seen. In side of the temple, a voice from the sky announced to him that he has been relieved from the hatya sin, and directs him to renovate the temple. Even then the king does not stop trembling until he reaches Tribhuvanam. The god of this place says in asariri that he will now be relieved of his tremor. From that time the God of this temple is known as Kampaha resvara. The king builds for this god a temple and Gopura on the model of Tanjore temple but only one quarter of its size employing the architects of the family of Somavarma.

Sundara Cola leaves the Kingdom to Kalakala and reaches Kailas with his wife to join the Sivaganas.

Chapter 28 :

Kalakala marries Gunavati as has been mentioned before. As his predecessors have done, he alse undertakes many services to Siva. He builds numerous temples. His devotion is tested in a strange manner.

Once the son of a destitute widow is sent to perform daily puja to Talavanesa. The linga is tall, and the small boy is not able to do abhiseka and puja. So he weeps, bemoaning his inability to offer puja. The tall linga hearing his laments, stoops and bends its head to bring it within the reach of the boy. Then the boy performs puja, offering food to Siva and Siva gladly accepts it. The boy's mother is surprised to hear of his behaviour, she wishes to verify the truth of his story. One day she comes to temple at the time of the puja. She peeps through a hole in the wall and on seeing the happenings, she cries out to the God. She implores Him not comply with the foolish request of the boy. Immediately, the God stops eating and disappears into the bent linga. From that day, the linga retains its bent posture.

Kalakala is informed about the bent linga by the archakas who request him to put is straight. The king attempts to straighten it but without success. At last a vani suggests that the king tie one end of a string around his neck and the other end to linga, and pull it straight. The king agrees to try this suggestion. Before his head falls down, he is saved by divine intercession, and the linga becomes straight again.

He rules the kingdom till 70 years, and after that leaves it to his son Kalyana Cola. He retires to Kailas.

Chapter 29 :

Kalyana Cola marries Kalyani, a namesake of his (svanamnim) and the daughter of a Pandiya King. He completes the renovation of Talavana, which has been started by his father.

Once, on the day of Ardra, Cera, Cola, Pandya and Vikrama Kings assemble at Chidambaram (Pundarikapura) to worship Siva, on that auspicious day. They

make a promise to complete the construction of four gopuras, each king responsible for one gopura, with the understanding that whichever king finishes his task soonest, shall be considered as being superior to the rest.

The Cera, Pandya, Vikrama and Cola Kings take responsibility for the construction of eastern, western Northern and Southern gopuras respectively. Lord Siva appears in the dream of Kalyana Cola and says that he is pleased with the services done by his ancestors and himself. Siva promises him the early completion not only of the Southern but also of a mandapa with a thousand pillars to the west of the Sivaganga. He is reminded in the dream of his ancestor Karikala's construction of the Brhadisvara temple at Tanjore, and of Somavarma's part in that construction, and he therefore employs Saura varma, a descendant of Somavarma, on the work. The works are completed in short order and the king is victorious in the competition.

He rules sixty seven years and leaves the country in the hands of his son Bhadra Cola who marries Subhadra. Bhadra cola also constructs many Siva Shrines. For long time he has no son and so he prays to the Lord for offspring. The Lord answers that His Task on earth, in which the colas have assisted Him, is completed. The intention of the lord has been to make Saivism popular and adequate progress has been made. Further, He does not want to send His Sivaganas to the earth as Cola Kings. Kalyana Cola on hearing these words consoles himself and devotes the reminder of his life to religious charities. He reaches Kailas after seventy years.

This chapter gives a resume of all sixteen kings and a list of important shrines built by each kings.

Chapter 30 :

Jambudvipa Mahatmya is told by Suta to the sages of Naimisaranya. They inquire about the Sivaksetras to the South of Kaveri. In answer to this question Suta narrates a conversation between Siva and Parvati in Kailas. Siva tells Parvati that between the Kaveri and Setu there are 23,000 shrines for Him, 1000 to Visnu, 6000 to Subrahmanya, 5000 to Vinayaka, 1000 to Kali 100 to Nataraja (Tandavesa) 3000 to Durga, and 1100 to Sasta (Aiyanar in Tamil). He also lists the main shrines where He is worshipped.

